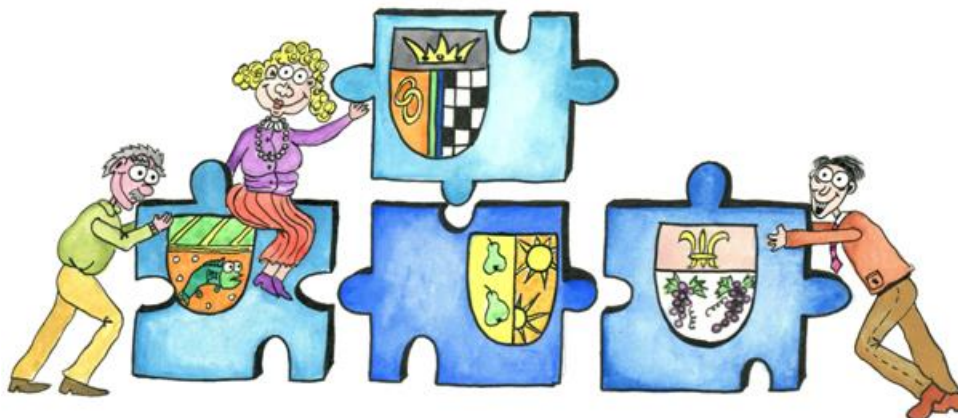

Strategie území správního obvodu ORP

Vizovice

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH

1. Úvod.....	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	8
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	37
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	40
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	41
3. Téma 1.: Školství a předškolní vzdělávání	43
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	43
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	43
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	45
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	76
3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání.....	80
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	81
3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání.....	82
3.2.1. Struktura návrhové části	82
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	85
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	88
3.2.4. Indikátory	91
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	94

3.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	94
3.3.2.	System změn strategie	96
3.3.3.	Akční plán	97
3.4.	Závěr a postup zpracování.....	99
3.4.1.	Shrnutí	99
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	100
3.5.	Přílohy k tématu 1.: Školství a předškolní vzdělávání.....	100
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	100
3.5.2.	Seznam zkratk.....	101
4.	Téma 2.: Sociální služby	102
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	102
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	102
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	103
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	120
4.1.4.	SWOT analýza sociální oblasti v území ORP	124
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	125
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	126
4.2.1.	Struktura návrhové části	126
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	128
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	133
4.2.4.	Indikátory	136
4.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	140
4.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	140
4.3.2.	System změn strategie	142
4.3.3.	Akční plán	142
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	145
4.4.1.	Shrnutí	145
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	146
4.5.	Přílohy k tématu 2.: Sociální služby	147
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	147
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství	151

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	151
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	151
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	153
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	179
5.1.4. SWOT analýza odpadového hospodářství v území ORP.....	186
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	187
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	188
5.2.1. Struktura návrhové části	188
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	191
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	197
5.2.4. Indikátory	203
5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	209
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	209
5.3.2. Systém změn strategie	212
5.3.3. Akční plán	213
5.4. Závěr a postup zpracování.....	215
5.4.1. Shrnutí	215
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	216
5.5. Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství.....	217
6. Téma 4.: Servis samosprávám.....	245
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	245
6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	245
6.1.2. Popis základních samosprávných úkonů v obcích správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	246
6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	256
6.1.4. SWOT analýza servis samosprávám	258
6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	259
6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu.....	260
6.2.1. Struktura návrhové části	260
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	262
6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	265

6.2.4.	Indikátory	267
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	270
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	270
6.3.2.	System změn strategie	272
6.3.3.	Akční plán	272
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	275
6.4.1.	Shrnutí	275
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	276
6.5.	Přílohy k tématu 4.: Servis samosprávám	277
6.5.1.	Vzor dotazníku pro zástupce obcí	277
7.	Závěr, kontakty.....	286
7.1.	Závěr	286
7.2.	Kontakt na gestora strategie	286
7.3.	Kontakt na realizační tým	287
8.	Přílohy	288

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Vizovice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a servis samosprávám)
Řešené území	Správní obvod ORP Vizovice
	Počet obyvatel správního obvodu: 16.742
	Počet obcí ve správním obvodu: 16
	Rozloha správního obvodu: 14.604 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Slušovice, Vizovice
	Obce: Bratřejov, Březová, Dešná, Hrobice, Jasenná, Lhotsko, Lutonina, Neubuz, Podkopná Lhota, Trnava, Ublo, Veselá, Všemina, Zádveřice-Raková
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Vizovice
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Vizovice
Forma a datum projednání / schválení	Schváleno na shromáždění starostů dne
Číslo a datum aktualizace	Bez aktualizace
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Vizovice
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

	Projekt na území SO ORP Vizovice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Vizovice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu ve spolupráci se starosty obcí ve správním obvodu ORP Vizovice.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: servis samosprávám

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 16 obcí, z toho dvě mají statut města.

Tab. 2 Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bratřejov Počet obyvatel: 766 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Podkopná Lhota Počet obyvatel: 312 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Březová Počet obyvatel: 494 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Slušovice Počet obyvatel: 2.899 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dešná Počet obyvatel: 200 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Trnava Počet obyvatel: 1.150 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hrobice Počet obyvatel: 477 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Ublo Počet obyvatel: 273 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Jasenná Počet obyvatel: 953 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Veselá Počet obyvatel: 795 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lhotsko Počet obyvatel: 279 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vizovice Počet obyvatel: 4.709 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Lutonina Počet obyvatel: 417 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Všemina Počet obyvatel: 1.133 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Neubuz Počet obyvatel: 458 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Zádveřice Počet obyvatel: 1.427 Zapojení do tvorby strategie: ano

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Vizovice a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Vizovice je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Jana Mikesková.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu ve spolupráci se starosty obcí ve správním obvodu ORP Vizovice.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát		
1	Politika územního rozvoje České republiky	Oficiální webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj: http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	Oficiální webové stránky Ministerstva životního prostředí: http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	Oficiální webové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani
4	Standard základního vzdělávání, č. 20819/95-26, ze dne 22. 8. 1995	Oficiální webové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: http://aplikace.msmt.cz/HTM/Standard_ZV.htm
5	Národní plán rozvoje sociálních služeb pro období 2011-2016	Webový portál sociální péče ve městě Brně: http://socialnipece.brno.cz/novinky/55/narodni-plan-rozvoje/
6	Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb	Oficiální webové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf
7	Bílá kniha v sociálních službách	Oficiální webové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí: http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf

Kraj		
1	Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-zlinskeho-kraje-2009-2020-srz--cl-680.html
2	Program rozvoje územního obvodu zlínského kraje 2013 – 2016	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/verejne-projednani-vyhodnoceni-vlivu-programu-rozvoje-uzemniho-obvodu-zlinskeho-kraje-2013-2016-na-zivotni-prostredi-cl-2602.html
3	Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji 2010-2015	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-venkova-zk-cl-709.html
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-koncepcni-dokumenty-cl-47.html

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
5	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 - 2014 (prodlouženo do 2015)	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-ve-zlinskem-kraji-pro-obdobi-2012-2014-prodlouzeno-do-2015--cl-1046.html
6	Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje	Oficiální webové stránky Zlínského kraje: http://www.kr-zlinsky.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi-zlinskeho-kraje-cl-691.html

Strategie plně respektuje výše uvedené strategické dokumenty. Ve vybraných oblastech na strategické dokumenty navazuje a blíže je rozpracovává pro konkrétní území SO ORP Vizovice.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vizovice se nachází ve východní části České republiky, ve Zlínském kraji. Je obklopeno hřebeny Vizovických a Hostýnských vrchů, které náleží ke karpatské soustavě. Administrativně spadá oblast pod okres Zlín, z pohledu evropského statistického členění se jedná o NUTS II Střední Morava. Řešené území zahrnuje celkem 16 obcí, které se dále sdružují v rámci dvou mikroregionů:

- **Mikroregion Vizovicko - Bratřejov, Jasenná, Lhotsko, Lutonina, Ublo, Vizovice, Zádveřice-Raková**
- **Mikroregion Slušovicko - Březová, Dešná, Hrobice, Neubuz, Podkopná Lhota, Slušovice, Trnava, Veselá, Všemina**

Součástí Mikroregionu Slušovicko jsou dále obce Hvozdná, Kašava a Ostrata, které ovšem administrativně spadají pod ORP Zlín. Centry regionu jsou města Vizovice a Slušovice, kde odchází k přirozené koncentraci společenských, kulturních a ekonomických činností. Vizovicko a Slušovicko je známé především díky tradici ovocnářství, destilátům, rozvinutému zemědělství, pohostinnosti místních obyvatel a společensko-kulturním akcím nadregionálního významu. Národopisně patří oblast k jižnímu Valašsku.

Obr. 1 Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: Český statistický úřad,

[http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/administrativni_mapa_spravniho_obvodu_orp_vizovice/\\$File/7211m01.jpg](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/administrativni_mapa_spravniho_obvodu_orp_vizovice/$File/7211m01.jpg)

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4 Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	16	16	16	16	16	16	16	16
Počet částí obcí	18	18	18	18	18	18	18	18
Počet katastrálních území	18	18	18	18	18	18	18	18
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	14,614	14,615	14,615	14,614	14,614	14,611	14,612	14,604
Zemědělská půda	6,441	6,439	6,440	6,437	6,434	6,409	6,394	6,389
Lesní pozemky	6,491	6,491	6,490	6,489	6,491	6,514	6,526	6,525
Zastavěné plochy	0,246	0,246	0,246	0,247	0,247	0,254	0,255	0,258
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	111,0	111,3	111,8	113,1	113,5	114,1	114,9	115,0

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_vizovice

Jak již bylo uvedeno, správní obvod ORP Vizovice tvoří celkem 16 obcí, z toho dvě obce mají statut města. Jedná se o Vizovice a Slušovice. Město Vizovice se dále skládá ze dvou místních částí - Vizovice a Chrastěšov. Stejná je situace také u obce Zádveřice-Raková, která je, jak již vyplývá z názvu, složena z místních částí Zádveřice a Raková. Jednotlivé části obcí vymezují katastrální území. Území ORP Vizovice je charakteristické poměrně vysokým podílem lesů, které zabírají přibližně stejnou plochu jako zemědělská půda. Přibližně 1,7 % celkové výměry pozemků je zastavěno. Na vymezeném území žilo ke konci roku 2012 celkem 16 802 obyvatel, což představuje hustotu zalidnění 115,0 osob na km². Ve stejném období činila pro srovnání hustota zalidnění ve Zlínském kraji 148,3 osoby na km², v rámci České republiky potom 133,2 osob na km².

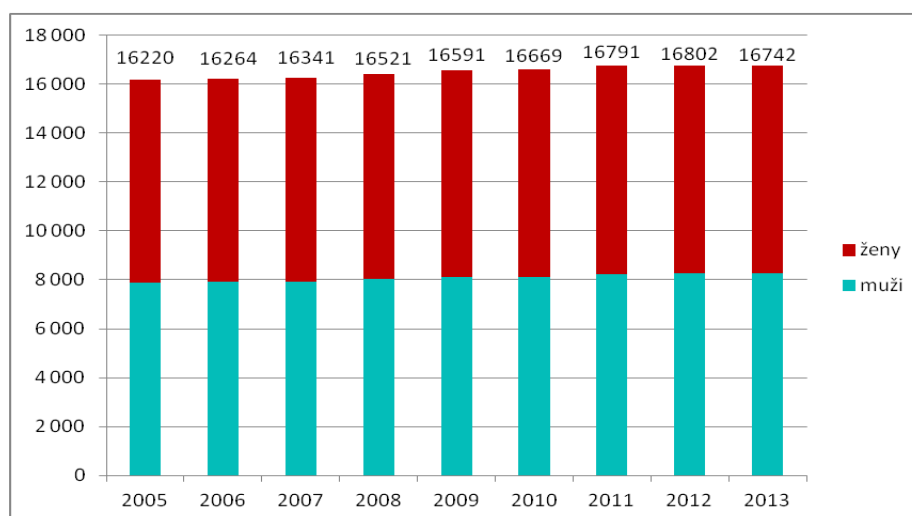
Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem	16 220	16 264	16 341	16 521	16 591	16 669	16 791	16 802	16 742
v tom:	muži	7 879	7 922	7 938	8 031	8 102	8 134	8 246	8 250
	ženy	8 289	8 302	8 329	8 394	8 462	8 491	8 520	8 492
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	2 604	2 579	2 486	2 486	2 504	2 561	2 558	2 560
	15 - 64	11 566	11 633	11 773	11 905	11 903	11 881	11 914	11 819
	65 +	2 050	2 052	2 082	2 130	2 184	2 227	2 319	2 423
Průměrný věk (celkem)	38,4	38,6	38,9	39,1	39,3	39,5	39,9	40,2	
Index stáří (65+ / 0-14 v %)	78,7	79,6	83,7	85,7	87,2	87	90,7	94,6	

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	1 319	1 305	1 267	1 258	1 260	1 280	1 267	1 270	
	15 - 64	11 566	11 633	11 773	11 905	11 903	11 881	11 914	11 819	
	65 +	2 050	2 052	2 082	2 130	2 184	2 227	2 319	2 423	
Průměrný věk		36,9	37,1	37,4	37,6	37,8	38	38,5	38,8	
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		56,8	57,4	60,5	62,5	64,5	65,7	70	74,3	
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	1 285	1 274	1 219	1 228	1 244	1 281	1 291	1 290	
	15 - 64	5 725	5 744	5 812	5 873	5 855	5 833	5 808	5 761	
	65 +	1 301	1 303	1 316	1 344	1 371	1 386	1 432	1 480	
Průměrný věk		39,9	40,1	40,4	40,5	40,8	40,9	41,2	41,5	
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		101,2	102,3	108	109,4	110,2	108,2	110,9	114,7	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		7,8	2,7	4,7	11	4,2	4,7	3,1	0,7	
přirozená		1,9	0,2	0,6	2,4	2,5	1,3	-0,3	1,4	
stěhováním (mechanická)		5,9	2,5	4,2	8,6	1,8	3,4	3,4	-0,7	

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/kapitola/4030-13-r_2013-12000

Graf 1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu

Vývoj celkového počtu obyvatel v rámci správního obvodu ORP Vizovice má po většinu sledovaného období rostoucí tendenci. Mírný nárůst počtu obyvatel byl každoročně zaznamenáván v letech 2003 - 2012, v posledním sledovaném roce dochází k poklesu o celkem 60 obyvatel. Pokud budeme sledovat podíl mužské a ženské populace na celkovém počtu obyvatel, po celé sledované období převažují počty žen. V průběhu let ovšem dochází k pozvolnému vyrovnávání. Nejpatrnější je rozdíl ve věkové skupině 65+, kde ke konci roku 2012 žilo 943 mužů a 1480 žen. Tento výsledek plně koresponduje s ukazatelem průměrného věku. Ten činil v mužské populaci ke konci roku 2012 38,8 let, zatímco v ženské části populace 41,5 roku. Tento trend se neomezuje na území SO ORP, vyšší naděje na dožití u žen je obecně trendem celorepublikovým. Mužská populace je silnější v produktivním věku 15 - 64 let, ve věku do 15 let dochází od roku 2009 k obratu, v současnosti je v této kategorii zastoupeno opět více žen. Průměrný věk obyvatel Vizovicka a Slušovicka se v současnosti pohybuje mírně nad úrovní 40 let a je tady jak pod úrovní krajského, tak také celorepublikového průměru. Poměrně mladou strukturu obyvatelstva potvrzuje také vyšší podíl věkové skupiny do 15 let. I přesto se zde objevuje celoevropský trend stárnutí populace. V průběhu sledovaného období vzrostl průměrný věk obyvatelstva o 1,8 roku. Migrace obyvatelstva má kolísavou tendenci, s výraznými výkyvy v letech 2005 a 2008. Tyto výkyvy jsou zcela způsobeny mechanickou migrací. V průběhu poslední čtyř sledovaných let dochází k ustálení situace, v roce 2012 dokonce převážil počet přistěhovalých. I přesto zůstává stěhování obyvatelstva do měst významným problémem venkovského území SO ORP Vizovice.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6 Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	11	68,75	Bratřejov, Veselá, Všemina, Ublo, Zádveřice-Raková, Jasenná, Trnava, Březová, Hrobice, Vizovice, Slušovice
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	6	37,5	Bratřejov, Jasenná, Neubuz, Veselá, Všemina, Zádveřice-Raková
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	3	18,75	Slušovice, Trnava, Vizovice
Počet středních škol:			
- obory gymnázií	0	0	
- obory středních odborných škol a praktických škol	1	6,25	Základní škola praktická
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	12,5	Střední odborné učiliště a Středisko praktického vyučování stavební, s.r.o., Střední škola oděvní a služeb Vizovice
Zařízení ústavní ochranné výchovy	2	6,25	Dětský domov 3. května Vizovice, Dětský domov Chrastěšovská

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet základních uměleckých škol	0	0	
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	0	0	

Zdroj: webové stránky obcí, vlastní šetření

Dostupnost zařízení předškolního a základního školství je na dobré úrovni, problémem jsou v oblasti základního školství spíše nenaplněné kapacity a nedostatek financí.

Mateřskou školu má 69 % obcí. Základní škola je v 56 % obcí, ale jen v obcích Slušovice, Trnava a Vizovice má základní škola oba stupně. Ve 4 obcích není žádné školské zařízení.

Ve městě Vizovicích je 1 speciální základní škola - Základní škola praktická, která se nachází v budově Základní školy Vizovice a je možno zde vyučovat 60 žáků. Na území SO ORP Vizovice se nenachází základní umělecká škola. Za dalším vzděláváním dojíždějí obyvatelé obcí SO ORP Vizovice do Zlína a okolních velkých měst Zlínského kraje.

Na území SO ORP Vizovice je možné dosáhnout dalšího vzdělávání na Střední škole oděvní a služeb Vizovice, p.o., kde je možno se vzdělávat v oborech s maturitou (Podnikání, Oděvnictví, Kosmetické služby, Fotograf) a v oborech s výučním listem (Kadeřník, Krejčí, zkrácené studium - kadeřník).

Tab. 7 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	17	100	Veřejná knihovna se nachází ve všech obcích ORP Vizovice. V obci Zádveřice-Raková jsou v provozu celkem dvě veřejné knihovny, v každé části obce jedna.
Stálá kina	1	6,25	Stálé kino se nachází pouze ve Vizovicích. Přírodní amfiteátry, sloužící také jako stálá kina, se nachází ve Vizovicích a Slušovicích.
Divadlo	0	0	V rámci ORP Vizovice působí pouze ochotnické divadelní soubory, které své představení uvádí v obecních kulturních zařízeních. Jedná se o divadelní spolek ve Všemině, Ochotnický divadelní spolek Slušovice a divadelní spolky ve Vizovicích: VIDLO - Vizovické

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
			ochotnické divadlo, ZHNILO - ochotnický soubor, DNO - Divadlo nahodilých ochotníků.
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	12,5	Jedná se o muzeum palírenství ve Vizovicích (areál společnosti RUDOLF JELÍNEK a.s.) a Mikuláštkovo fojtství v Jasenné, kde je možné shlédnout expozici k historii obce a vesnickému životu na Valašsku.
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	2	12,5	Ve Vizovicích se nachází Galerie Mariette - galerie užitého umění a lidového řemesla, v obci Hrobice je možné navštívit soukromou galerii výtvarného umění - Galerie Jiří Holý.
Kulturní zařízení ostatní	13	81,25	Občané v obcích Bratřejov, Březová, Dešná, Hrobice, Lhotsko, Lutonina, Podkopná Lhota, Veselá a Zádveřice-Raková mají k dispozici kulturní sály, které jsou umístěny převážně v budově obecního úřadu. Ve Slušovicích je k dispozici sokolovna a Městské kulturní středisko, ve Vizovicích se nachází kromě sokolovny také samostatný objekt kulturního domu s infocentrem.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	18,75	Střediska pro volný čas dětí a mládeže jsou provozována v obcích Dešná, Zádveřice-Raková a ve Vizovicích. Zde se nachází Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež VITEK, středisko naděje Vizovice.
Koupaliště a bazény	1	6,25	V katastru obce Všemina se nachází přírodní koupaliště o rozloze přibližně 250 x 200 m.
-z toho kryté	0	0	

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	19	75	Fotbalová hřiště se nachází v obcích Bratřejov, Březová, Hrobice, Jasenná, Lutonina, Neubuz, Slušovice, Trnava, Veselá, Všemina, Zádveřice-Raková. Ve Vizovicích se nachází hřiště s umělým trávníkem, které je součástí městského stadionu. Víceúčelová hřiště jsou dále provozována v obcích Bratřejov, Březová, Hrobice, Neubuz, Slušovice, Trnava, Zádveřice-Raková.
Tělocvičny (vč. školních)	7	43,75	Tělocvičny se nachází v obcích Jasenná, Trnava a Zádveřice-Raková. Města Vizovice a Slušovice mají při základních školách vždy po dvou tělocvičnách.
Stadiony otevřené	1	6,25	Ve Vizovicích se nachází městský stadion s atletickým oválem, multifunkční plochou, vnitřních víceúčelovým hřištěm a doskočištěm pro skok daleký.
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	12	25	K ostatním zařízením pro tělovýchovu lze zařadit dva lyžařské areály v obcích Jasenná a Trnava, menší skatepark a bikepark a sportovně-relaxační centrum ve Vizovicích (posilovna, solárium, squash, sauna). Ve Slušovicích je možné dále využít golfové hřiště, minigolf, dostihový areál nebo letiště pro provoz ultralehkých letadel. Na sportovišti u sokolovny ve Vizovicích je možné využít tenisové kurty. Tenisové kurty se dále nachází ve Slušovicích a Trnavě.

Zdroj: webové stránky obcí, vlastní šetření

Nabídka kulturního vyžití na území SO ORP Vizovice je poměrně pestrá, v dohledné době bude ovšem nutné rekonstruovat stávající sportoviště, včetně jejich imobiáře. Na Vizovicku jsou problémem také neexistující vodní plochy a koupaliště. Chátrající městské koupaliště ve Vizovicích je již několik let uzavřeno, jeho obnova je odkládána na neurčito. Ve vybraných obcích bude vhodné rekonstruovat stávající kulturní zařízení.

Tab. 8 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcím uvedených zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	7	18,75	Zdravotnické služby jsou koncentrovány ve městech Slušovice a Vizovice. V obou městech se nachází celkem tři ordinace praktického lékaře pro dospělé. Do místní části Vizovice - Chrastěšov zajíždí praktický lékař ve stanoveném čase. V obci Jasenná se nachází detašované pracoviště praktického lékaře pro dospělé, ordinační doba je zde ovšem omezená na jednu hodinu po dva dny v měsíci.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	18,75	Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost se nachází ve Slušovicích (2) a Vizovicích (2). V obci Jasenná se nachází detašované pracoviště praktického lékaře pro děti a dorost, ordinační hodiny jsou opět velmi omezené.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	6	12,5	Ve Slušovicích se nachází dvě ordinace zubního lékaře, ve Vizovicích je kromě tří zubních ordinací provozována také zubní laboratoř.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	12,5	Ordinace gynekologa se nachází ve Slušovicích a ve Vizovicích.
Zařízení lékárenské péče	3	12,5	V rámci ORP Vizovice jsou provozovány celkem tři lékárny, z toho jedna ve Slušovicích a dvě ve Vizovicích.

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí uvedené zařízení	Komentář
Nemocnice	1	6,25	Ve Vizovicích se nachází Nemocnice Milosrdných bratří. Jedná se o nestátní zdravotnické zařízení sloužící především pacientům s chronickým onemocněním na lůžkách Léčebny dlouhodobě nemocných. Zřizovatelem nemocnice je Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – řádu Milosrdných bratří se sídlem v Brně.
Odborné léčebné ústavy	0	0	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	6,25	Léčebna pro dlouhodobě nemocné ve Vizovicích je součástí Nemocnice Milosrdných bratří.
Ostatní lůžková zařízení	0	0	

Zdroj: webové stránky obcí, vlastní šetření

V oblasti Zdravotnictví došlo k výraznému postupu v roce 2012, kdy bylo ve Vizovicích vybudováno nové Zdravotnické středisko. Realizace stavby výrazně zvýšila komfort pacientů, a to zejména s ohledem na koncentraci služeb. Zdravotní středisko se nachází také na Slušovicích, zde již od roku 1971. Objekt vyžaduje pravidelné investice do obnovy. Na území SO ORP Vizovice se nenachází akutní nemocnice. Nejbližší je Krajská nemocnice T. Bati, a. s. ve Zlíně, která je schopna poskytnout akutní odbornou péči. V sociální oblasti bude v rámci SO ORP Vizovice nutné řešit zejména nízký počet zařízení pro dlouhodobě nemocné a seniory.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP¹

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		8 476	4 631	3 845	
v tom:	zaměstnaní	7 749	4 230	3 519	
	v tom:	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	7 176	4 035	3 141
		pracující studenti a učni	130	67	63
		pracující důchodci	263	128	135
		ženy na mateřské dovolené	180		180
		nezaměstnaní	727	401	326
Ekonomicky neaktivní celkem		7 472	3 131	4 341	

¹ Údaje k 26.3.2011

		Celkem	muži	ženy
v tom:	nepracující důchodci	3 233	1 198	2 035
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	288	28	260
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku	1 347	609	738
	žáci, studenti, učni	2 604	1 296	1 308
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		617	370	247

Zdroj: Český statistický úřad, <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu&tu=30812&th=&v=&vo=null&vseuzemi=null&void=>

Tab. 10 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání²

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			4 573
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		3 180
	v tom	v rámci obce	665
		do jiné obce okresu	2 145
		do jiného okresu kraje	164
		do jiného kraje	140
		do zahraničí	66
	vyjíždějící do škol		1 393
	v tom	v rámci obce	272
mimo obec		1 121	

Zdroj: Český statistický úřad, <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu&tu=30812&th=&v=&vo=null&vseuzemi=null&void=>

Tab. 11 Charakteristika domácností³

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				5 972
v tom:	tvořené 1 rodinou			4 142
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 782
			se závislými dětmi	1 577
		neúplné	neúplná rodina v čele muž	156
			neúplná rodina v čele žena	627
	tvořené 2 a více rodinami			202
	domácnosti jednotlivců			1 460
	vícečlenné nerodinné domácnosti			168

Zdroj: Český statistický úřad, <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu&tu=30812&th=&v=&vo=null&vseuzemi=null&void=>

² Údaje k 26.3.2011

³ Údaje k 26.3.2011

Přibližně polovina obyvatel území ORP Vizovice je ekonomicky aktivní. V porovnání s celorepublikovými daty (48,7 %) se jedná o nadprůměrnou hodnotu. V této skupině převažují muži, s podílem více než 54 %. Téměř 85 % ekonomicky aktivních tvoří obyvatelé přímo zapojení do pracovního procesu.

Ve skupině ekonomicky neaktivních převažují nepracující důchodci spolu se studenty. Nepracujícími důchodci jsou zejména ženy, u studentů je zastoupení mužské a ženské populace v podstatě vyrovnané. V rámci SO ORP Vizovice hospodaří celkem 5 972 domácností, převážně jsou tvořeny jednou úplnou rodinou. V čele neúplných rodiny stojí z 80 % ženy. Téměř čtvrtinu všech domácností tvoří jednotlivci.

Tab. 12 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	720	708	664	551	415	401	727	795	691
z toho (%):	10,6	11,3	13,6	15,6	22,2	16,2	13,9	16,1	15,5
občané se zdravotním postižením	76	80	90	86	92	65	101	128	107
z toho (%):	9,4	8,1	6,6	6,2	6,5	11,2	7,7	8,1	8,7
absolventi	68	57	44	34	27	45	56	64	60
z toho (%):	37,4	43,8	38,9	34,7	32,5	18,7	17,1	31,7	32,9
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	269	310	258	191	135	75	124	252	227
Volná pracovní místa	2	28	29	119	131	24	24	31	19
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	360	25	23	5	3	17	30	26	36
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	8,7	8,5	7,5	5,9	4,4	4,5	8,8	9,4	8,0

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_zs_so_orp_vizovice

Míra nezaměstnanosti v průběhu sledovaných let výrazně kolísala z původních téměř 9 % v roce 2011 až na hodnotu 4,4 % v roce 2007. Tento pokles byl částečně ovlivněn změnou metodiky výpočtu nezaměstnanosti v roce 2004, ale z větší části také příznivějším ekonomickým vývojem. V roce 2007 byl zároveň nejnižší počet uchazečů na 1 volné místo. V roce 2008 zůstává nezaměstnanost na hodnotách roku 2007, s nárůstem o 1 desetinu procenta. Vlivem ekonomické recese se ovšem výrazně snížil počet volných pracovních míst a zároveň došlo ke zvýšení podílu absolventů mezi nezaměstnanými. V roce 2009 zcela dopadla na zaměstnavatele ekonomická recese. Zaměstnavatelé ve Zlíně i v dalším okresním městě Vsetín omezují počty zaměstnanců (ZPS, MEZ apod.), lidé na zkrácených úvazcích končí v zaměstnání. Krize dopadla také na stavební firmy, které jsou významnými zaměstnavateli v regionu. Na území ORP ukončilo v tomto roce svou činnost více než 300 ekonomických subjektů. Začátkem roku 2009 vstupuje ovšem v platnost také Novelizace zákona o zaměstnanosti, která měla částečný vliv na charakteristiku nezaměstnanosti. V roce 2011 byl

uzavřen závod firmy Yoplait ve Slušovicích (více než sto zaměstnanců). Dopad pocítilo zejména Slušovicko. I přesto již celé území ORP vykazovalo ekonomické oživení.

S výjimkou let 2006-2008 se nezaměstnanost pohybovala jak nad celorepublikovou tak nad krajskou úrovní. Nezaměstnanost je ovlivněna venkovským charakterem území. Předností regionu je jeho poloha v blízkosti krajského města Zlína, kde nachází své uplatnění značná část obyvatel regionu.

Tab. 13 Charakteristika trhu práce v území ORP

Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	4 494	4 484	4 524	4 547	4 573	4 631	4 335	4 432	4 536	4 603
fyzické osoby celkem	3 796	3 768	3 783	3 803	3 805	3 842	3 534	3 615	3 714	3 775
z toho zemědělství podnikatelé	630	580	567	556	556	551	73	74	78	83
vyjádření v %	16,6	15,4	15,0	14,6	14,6	14,3	2,1	2,0	2,1	2,2
právnícké osoby celkem	698	716	741	744	768	789	801	817	822	828
z toho obchodní společnosti	448	456	467	468	475	479	482	485	480	477
vyjádření v %	64,2	63,7	63,0	62,9	61,8	60,7	60,2	59,4	58,4	57,6
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	14,5	13,6	13,5	13,3	13,2	13,0	4,3	4,3	4,5	4,5
průmysl celkem	21,0	20,9	21,1	21,0	21,1	21,0	22,3	22,2	21,9	21,4
stavebnictví	13,0	13,4	13,5	14,0	13,8	13,8	15,6	15,8	15,8	16,0
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel							2,7	2,9	2,9	3

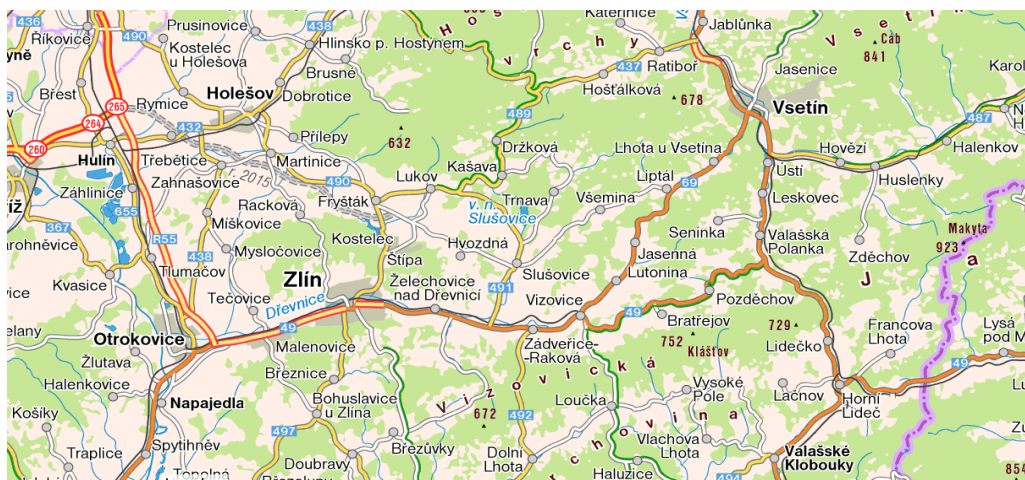
Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_vizovice

Na řešeném území působí v dlouhodobém průměru přibližně 4 500 ekonomických subjektů. Ke konci roku 2012 se jednalo celkem o 4 603 subjektů, přičemž naprostá většina z nich, celkem 3 775, byly podnikající fyzické osoby. Významnější postavení na trhu mají ovšem podnikající právnické osoby, především obchodní společnosti, kterých zde v roce 2012 působilo 477. Hluboký byl v průběhu sledovaných let pokles počtu zemědělských podnikatelů. K propadu došlo v roce 2009, a to o téměř 87 %. Tento pokles se projevil ve skupině podnikajících fyzických osob. Zhoršená ekonomická situace v posledních letech neovlivnila negativně množství podnikajících právnických osob. Jejich počet v průběhu sledovaného období každoročně rostl. Poklesu v kategorii zemědělských podnikatelů odpovídá také snižující se podíl zemědělství v rámci odvětví ekonomické činnosti. I přes venkovský charakter území zaujímá dominantní podíl průmysl. Charakteristická je pro území SO ORP Vizovice silná pozice stavebnictví. Ta se projevuje jak v kategorii ekonomických subjektů, tak také v počtu obyvatel, které toto odvětví zaměstnává.

D. Doprava

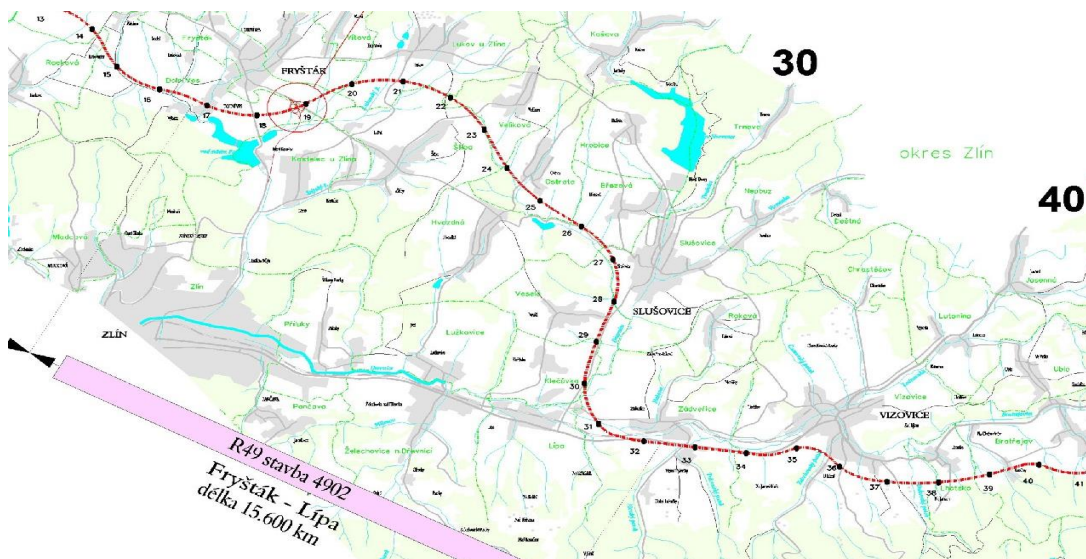
Z hlediska přepravy osob a zboží má největší význam silniční doprava, následně také autobusová a železniční doprava. Územím neprochází žádná dálnice ani rychlostní silnice. Řešené území umožňuje dobré napojení na regionální silniční dálkové trasy, napojení na dálniční síť by se v dohledné době mělo výrazně zlepšit na základě vybudování rychlostní komunikace R49 na trase Hulín - Holešov - Fryšták - Slušovice - Vizovice - Horní Lideč - státní hranice. Lépe je v současnosti napojena oblast Vizovicka, kterou prochází dvě silnice první třídy. Jedná se o státní silnici č. 49 Otrokovice - Zlín - Beluša a státní silnici č. 69 Vizovice - Vsetín. Ty napojují území jak na českou dálniční síť (směr Otrokovice), tak také na slovenskou dálniční síť (napojení na slovenskou dálnici D1 v Púchově). Slušovickem prochází pouze jedna silnice II. třídy č. 491 v trase Fryšták - Slušovice - Lípa. Krajské město Zlín je z Vizovic vzdáleno 16 km, Brno přibližně 110 Km, Praha 300 Km.

Obr. 2 Dopravní poloha ORP Vizovice

Zdroj: Cykloserver, <http://www.cykloserver.cz/cykloatlas/#pos=49.27333P17.79170P11>

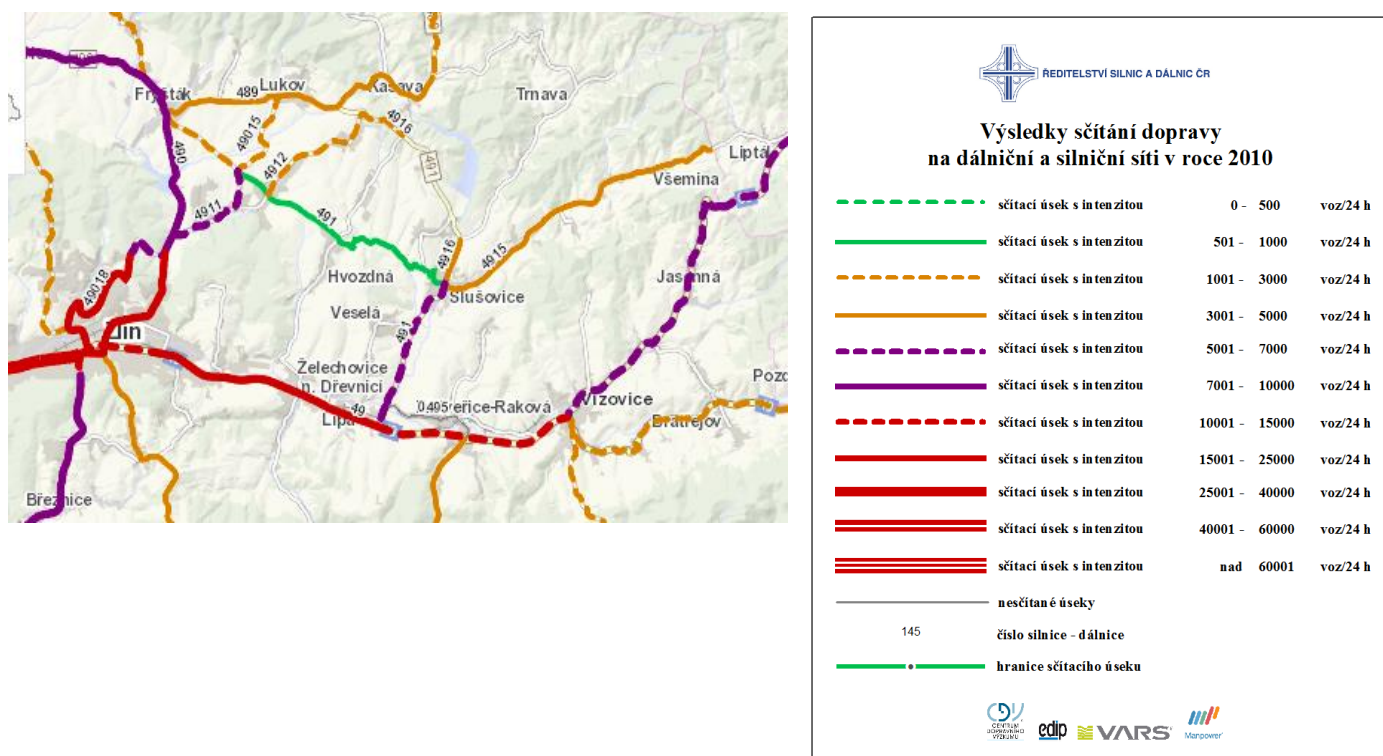
Obr. 3 Komunikace R49 a její trasa skrz ORP Vizovice

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic

Vzhledem k tomu, že řešeným územím neprochází hlavní dopravní tahy, nedosahuje doprava zvláště velké intenzity. Nejfrekventovanější silnicí je I/49 v úseku Zádveřice – Vizovice ve směru do Zlína. O něco méně frekventované jsou silnice I/69 v úseku od Vizovic směrem na Jasennou a silnice č. 491 v úseku mezi Slušovicemi a Lípou. Železniční doprava v řešeném území má pouze místní význam. Vizovickem prochází železniční trať č. 331 Otrokovice – Zlín – Vizovice. V Otrokovících se tato trať dále napojuje na 2. tranzitní železniční koridor Břeclav – Přerov – Ostrava – Petroviče u Karviné. Slušovickem žádná železniční trať neprochází, nejbližší železniční zastávkou je Lípa nad Dřevnicí, která se nachází na zmíněné trati Otrokovice – Zlín – Vizovice. V aktuálním Generelu dopravy Zlínského kraje je navrženo provést úpravy železniční tratě v řešeném území. Jedná se o elektrizaci tratě v úseku Otrokovice – Zlín střed – Vizovice a výstavbu nové jednokolejné tratě, včetně její elektrizace mezi Vizovicemi a Valašskou Polankou. Na řešeném území se nenachází vnitrostátní ani mezinárodní letiště. Město Slušovice disponuje pouze letištěm pro provoz ultralehkých letadel. Nejbližším mezinárodním letištěm je letiště v Kunovicích u Uherského Hradiště. Obyvatelé regionu ovšem využívají k osobní mezinárodní letecké přepravě nejčastěji letiště Brno – Tuřany, Wien Schwechat a Praha – Ruzyně.

Obr. 4 Intenzita dopravy na řešeném území v roce 2010

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic, <http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na řešeném území se nenachází žádná ložiska nerostů. Struktura ekonomické aktivity v rámci SO ORP Vizovice odpovídá jeho poloze a dlouhodobému hospodářskému zaměření. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli jsou obchodní společnosti z oborů jako kovovýroba, plastikářský, automobilový, chemický a potravinářský průmysl. Jedná se zejména o středně velké a malé podniky s domácím kapitálem. Dominantními centry z hlediska koncentrace zaměstnavatelů jsou Vizovice a Slušovice. Rozvoj podnikání na území je limitován zejména okrajovou polohou území v rámci České republiky s tím související zhoršenou dopravní dostupností. Následující tabulka uvádí přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů s provozem na řešeném území.

Tab. 14 Nejvýznamnější zaměstnavatelé na území SO ORP Vizovice

Název společnosti	Obec	Zaměření činnosti
Greiner Packaging Slušovice	Slušovice	Plastikářský průmysl (výroba obalů)
TNS Servis s.r.o.	Slušovice	Výroba a montáž výrobků pro automobilový, elektronický a strojní průmysl
FAGUS a.s.	Březová	Kovovýroba (výroba obytných buněk)
MOBA, spol. S r.o.	Slušovice	Bezpečnostní služby
PARTR spol. S r.o.	Všemina	Zpracování ocelového odpadu
KOMA MODULAR s.r.o.	Vizovice	Výrobce obytných, sanitárních, speciálních a nízkoenergetických modulů
SWS a.s.	Slušovice	Distribuce informačních technologií
SYKORA, spol. S r.o.	Vizovice	Výroba kuchyňských linek
AG Vizovice a.s.	Vizovice	Kovovýroba
ROSTRA s.r.o.	Vizovice	Nástrojárna a lisovna
RUDOLF JELÍNEK a.s.	Vizovice	Výroba alkoholických nápojů, zejména destilátů

Zdroj: Vlastní šetření

Průmysl zaujímá v regionu dominantní pozici. Nízký je podíl v sektoru služeb což odpovídá nižší úrovni urbanizace obyvatelstva. Z posledního sčítání lidu, domů a bytů 2011 vyplývá, že v průmyslu pracuje celkem 33 % všech zaměstnaných. Následuje kategorie velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s přibližně 11 %. Pro Vizovicko a Slušovicko je v celorepublikovém porovnání charakteristický také vysoký podíl zaměstnaných ve stavebnictví, což je dáno silnou pozicí sektoru na celém území Zlínska. Ve stavebnictví pracuje téměř 9 % zaměstnaných. Z hlediska zaměstnanosti je možné dále za významnější považovat také dopravu a skladování, vzdělávání, zdravotní a sociální péči. Většina obyvatel vyjíždí za prací do průmyslových a stavebních podniků v okolních větších městech. Statistiku zaměstnanosti dle odvětví přináší tabulka č. 15.

Tab. 15 Zaměstnaní podle odvětví

Odvětví	Počet zaměstnaných
Zemědělství, lesnictví, rybářství	193
Průmysl	2 582
Stavebnictví	661

Odvětví	Počet zaměstnaných
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	851
Doprava a skladování	425
Ubytování, stravování a pohostinství	220
Informační a komunikační činnosti	161
Peněžnictví a pojišťovnictví	83
Činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	403
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	263
Vzdělávání	403
Zdravotní a sociální péče	348
Nezjištěno	979
Zaměstnaní celkem	7 749

Zdroj: Český statistický úřad, <http://vdb.czso.cz/sldbvo>

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Zájmové území patří k regionům s vysokou lesnatostí, s poměrně zachovalou krajinnou vegetací a pestrou mozaikou hospodářských kultur. Současný stav krajinné zeleně odráží změny, ke kterým došlo v zemědělské krajině za poslední desetiletí. Ač je tato krajina tradičně zemědělská s podílem orné půdy i travních porostů – v poslední době došlo k rozsáhlému zatravňování, řada ploch je využívána jako pastevní areály, louky či leží úhorem. Značnou část území tvoří Vizovická vrchovina, kterou prochází hřbet komonecké pahorkatiny s nejvyšším bodem Klášťovem (753 m.n.m.). Kromě Vizovické vrchoviny zasahuje na území regionu Hostýnsko - Vsetínská hornatina. Nejvyšším vrcholem území ORP je Humenec (703 m.n.m.) v Hostýnských vrších, poblíž obce Podkopná Lhota. Zemědělská půda a lesní půda zaujmají přibližně stejný podíl, dohromady představují více než 40 % celkové rozlohy obvodu ORP. Z hlediska klasifikace se na území setkáváme zejména se třemi druhy půd - nejúrodnější hnědozemně a hnědé lesní půdy nižších a vyšších poloh. Tento typ půd je obecně vhodný pro pěstování obilovin, brambor, popřípadě cukrovky. Největším vodním tokem regionu je řeka Dřevnice, která je levostranným přítokem řeky Moravy. Údolí řeky Dřevnice je asi 2 km od centra městečka Slušovice přehrazeno 27 m vysokou sypanou hrází, čímž byla vytvořena vodní nádrž, sloužící jako zásobárna pitné vody a také k regulaci průtoku.

V zájmovém území neleží žádné velkoplošné chráněné území s vysokým stupněm ochrany přírody. Do území ovšem zasahují celkem dva přírodní parky, které patří mezi obecně chráněná území. Jedná se o Vizovické vrchy (na jihu a východě území) a Hostýnské vrchy (sever území). Na území se nachází také maloplošná zvláště chráněná území - dvě přírodní památky. Průkopa představuje umělý terénní zářez nedokončené Baťovy dráhy s výskytem ohrožených druhů rostlin, především vstavačovitých. Nachází se jižně od obce Jasenná. Západně od obce Trnava se dále nachází Jalovcová louka s bohatými porosty jalovce obecného.

Obr. 5 Přírodní památky na území ORP Vizovice (Průkopa, Jalovcová louka)

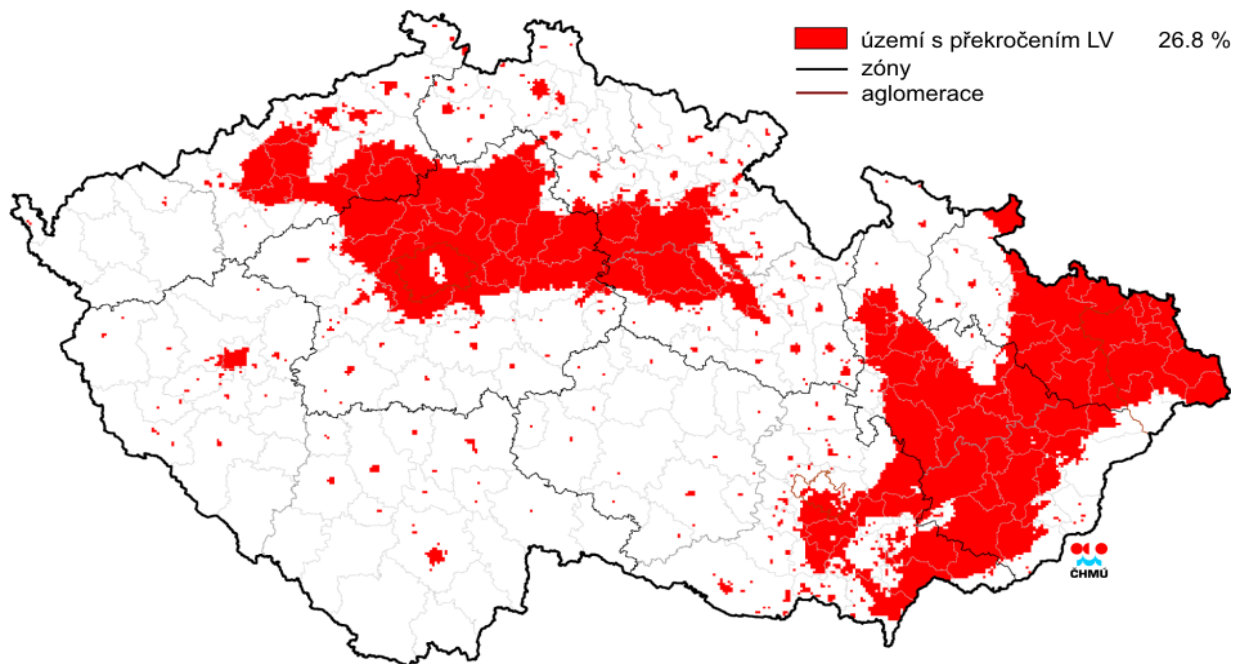

Zdroj: <http://nature.hyperlink.cz/>

Kvalita ovzduší

Území ORP lze charakterizovat jako oblast s poměrně kvalitním životním prostředím. Ovzduší je zde ovšem mírně zhoršené, a to především na jižní a západní části území. Jeho stav je nejvíce ovlivněn podílem množství emisí ze stacionárních zdrojů spalujících tuhá paliva pro účely vytápění (tuhé látky, SO₂) a automobilovou dopravou (NO_x). V roce 2012 byly na většině území překročeny imisní limity pro ochranu zdraví, což dokládá také šetření Českého hydrometeorologického ústavu.

Obr. 6 Vyznačení oblastí s překročenými limity v ČR, 2012

Obr. II.4.3.2 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2012

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav,

<http://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/groc/gr12cz/png/o243-02.png>

V roce 2012 byly na řešeném území překročeny limity pouze u Benzo[a]pyrenu, což je uhlovodík vznikající nedokonalým spalováním. Nachází se v uhelném dehtu, v automobilových výfukových plynech a v každém kouři vzniklém při spalování organických materiálů.

Automobilovou dopravou je nejvíce zatíženo území podél silnice I. třídy č. 49 v úseku mezi Zádveřicemi a Vizovicemi a zejména potom v zástavbě Vizovic. Z pohledu koncentrace zplodin je dále rizikové území lemující silnici I. třídy č. 69 a II. třídy č. 491. Dotčenými obcemi jsou, kromě zmiňovaných Zádveřic a Vizovic, také Slušovice, Jasenná a Lutonina. Kvalitu ovzduší ovlivňují také emise pachových látek z technologií a chovů hospodářských zvířat.

Na řešeném území se nachází několik menších zdrojů znečištění ovzduší. Dle Českého hydrometeorologického ústavu byly pro rok 2012 nejvýznamnějšími zdroji znečištění následující provozy:

- AHOLD Albert Vizovice
- FAGUS, a.s. - provozovna Lípa
- GATRAK CZ a.s. - chemická čistírna oděvů, Slušovice
- Glass Atelier Morava, s.r.o. - Vizovice; sklárna
- Greiner packaging Slušovice s.r.o.
- IMECON s.r.o. - lakovna obytných kontejnerů, provozovna Trnava
- IMECON s.r.o. - Lakovna rámu obytných kontejnerů, provozovna MONZA CZ, spol. s r.o.
- KOMA MODULAR CONSTRUCTION s.r.o.
- MONZA CZ, s.r.o.
- RAN s.r.o. Slušovice

- SILASFALT s.r.o. - obalovna Zádveřice
- CHEPORT spol. S r.o.

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav,
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/zlin_CZ.html, úpravy na základě vlastního šetření

Na řešeném území je v provozu pouze jedna skládka odpadů. Jedná se o skládku společnosti Eko Unibau a.s. v Březové. V minulosti se nacházela skládka komunálního odpadu u Neubuze – Bílá Hlína. Na skládku byl ukládán komunální odpad a průmyslový odpad především z přidružených průmyslových výroby DAK MOVA. V současnosti je skládka zrekultivovaná, oplocená a bylo vybudováno jílové těsnění. Plocha byla zatravněna a osázena stromky. Tato skládka je jedinou starou ekologickou zátěží na území ORP.

Kvalita vody

Vodní toky v rámci území Vizovicka jsou různou mírou znečišťovány komunálními odpadními vodami, které se do jejich koryt dostávají zejména prostřednictvím vybudované kanalizace.

Kvalitu povrchových a podzemních vod na řešeném území snižují smyvy půdních částic a průsaky nežádoucích chemických látek z pozemků orné půdy a nezabezpečených hnojišť. Problém představuje také přirozené břehové dřevinné vegetace a regulace koryt, což narušuje přirozenou samočisticí schopnost vodních toků.

Zemědělství a lesnictví

Zemědělství a lesnictví jsou významnými hospodářskými odvětvími regionu. Zemědělství a lesnictví má pro místní ekonomiku význam v podobě tvorby pracovních míst, zároveň má také značný vliv na utváření krajiny. Podíl zaměstnaných v odvětví ovšem zcela nekorresponduje s venkovským charakterem území. Pro rozvoj zemědělství je, vzhledem k úrodnosti půdy a klimatickým podmínkám, příhodnější západ a jih území. Zejména na severu je rozvinuto lesnictví. Významné lesní podniky se nacházejí ve Vizovicích, Slušovicích, Bratřejově a Uble. Jako příklad lze uvést Lesy České republiky, CE Wood, Lesní družstvo SG Janůvky, Singulární společnost Bratřejov, či Soukromou lesní správu Klášťov. V odvětví se v posledních letech uplatňují inovace. Mění se struktura porostů skrze opětovné upřednostňování výsadby původních druhů dřevin. Mění se také používané technologie.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodovodní a kanalizační síť

Většina obcí je v současnosti již napojena na vodovodní a kanalizační síť. Technickou infrastrukturou tohoto typu jsou obecně hůře vybavené obce na severu a východě území. Celkem pět obcí na Vizovicku se zapojilo do společného projektu na vybudování vodovodu. Jedná se o obce Bratřejov, Jasenná, Lutonina, Ublo, Všemina. Za tímto účelem bylo založeno Sdružení obcí "Syrákov". Předmětem činnosti sdružení se stalo vybudování vodovodu a jeho následné předání VaK Vsetín k provozování. Společnost Moravská vodárenská a.s. provozuje na území ORP vodovody ve Vizovicích a dále v obcích Březová, Zádveřice, Hrobice a Veselá. Tyto obce jsou zásobovány převážně vodou vyráběnou v úpravě vody Klečůvka, popřípadě prameniště Kosmatá. Moravská vodárenská a.s. dále

provozuje také místní vodovod v Dešné, jehož zdrojem je hydrogeologický vrt v katastru obce. V obci Podkopná Lhota je provozován vlastní veřejný vodovod, jehož zdrojem je vrt na levém břehu říčky Kopná. Zdroj je využíván bez úpravy vody. Ve Slušovicích je vybudován veřejný vodovod, který je v majetku a správě města. Zdrojem pitné vody je vodárenská nádrž Slušovice, voda je upravována v úpravně vody Klečůvka. Veřejný vodovod dosud není vybudován v obcích Lhotsko (10/2014 zahájení stavby), Neubuz, Trnava a také na území Chrastěšova, což je místní část Vizovic. Objekty v obcích jsou zásobovány pitnou a užitkovou vodou z vlastních zdrojů. Není tedy možné zaručit její kvalitu a hygienické zabezpečení.

Většina území ORP je odkanalizována. Zhruba polovina obcí má vybudovanou jednotnou kanalizaci, v dalších obcích jsou vybudovány úseky jednotné kanalizace (např. Bratřejov, Jasenná, Ublo), či pouze stokové sítě (Lhotsko). Kanalizační sítě na řešeném území jsou zakončeny převážně do vodního toku. Čistírny odpadních vod se nachází ve městech Vizovice a Slušovice. Do ČOV ve Slušovicích ústí jsou odváděny odpadní vody také z obce Březová a částečně z obce Veselá. Odpadní vody z novější zástavby v obci Dešná v dolní části obce jsou odváděny na ČOV v kempu Dešná, která je ve vlastnictví soukromé osoby. Kanalizaci v současnosti chybí v obcích Podkopná Lhota a Trnava. V Podkopné Lhotě se nachází pouze jedna stoka v krajnici vozovky, Trnava má vybudovány dva menší úseky jednotné kanalizace. Nemovitosti zde jsou odvodňovány krátkými přípojkami a propustky přímo do potoka Trnávka.

Tab. 16 Vodovodní a kanalizační síť

Obec	Vodovod	Kanalizace
Bratřejov	Ano	Částečně
Březová	Ano	Ano
Dešná	Ano	Ano
Hrobice	Ano	Ano
Jasenná	Ano	Částečně
Lhotsko	Ne	Částečně
Lutonina	Ano	Ano
Neubuz	Ne	Částečně

Obec	Vodovod	Kanalizace
Podkopná Lhota	Ano	Ne
Slušovice	Ano	Ano
Trnava	Ne	Ne
Ublo	Ano	Částečně
Veselá	Ano	Ano
Vizovice	Ano	Ano
Všemina	Ano	Částečně
Zádveřice-Raková	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní šetření

Obr. 7 Zdroje pitné vody

Zdroj: Moravská vodárenská, <http://www.smv.cz/res/data/013/001621.jpg>

Vodní hospodářství

Vodní zdroje správního obvodu ORP Vizovice zasahují do povodí Moravy. Hlavními vodními toky na tomto území jsou Dřevnice, Trnávka, Lutoninka a Bratřejovka, dále Raková a Všeminka. Ve sledované oblasti se nachází několik vodních ploch, mimo drobnější vodní plochy např. v okolí obce Všemina, Lutonina aj., jde především o vodní nádrž Slušovice. Na území SO ORP není vyhlášena žádná chráněná oblast přirozené akumulace vod. Významným znakem oblasti je výskyt sirovodíkových minerálních pramenů, kde sirovodík vzniká rozkladem siřičků přítomných v horninách.

Obecně lze stav povrchových a podzemních vod na území SO ORP považovat za přijatelný. Zhoršený stav byl zaznamenán na území obce Veselá. Povrchové a podzemní vody na řešeném území zatěžuje zejména:

- nadměrná vodní eroze v krajině,
- příčné překážky ve vodních tocích,
- plošné znečištění fosforem,
- nedořešené čištění odpadních vod, popřípadě neplnění limitů pro jejich vypouštění,
- srážková voda a řešení jejího odvodu a případně čištění,
- chybějící kontrola stavu povoleného nakládání s odpadními vodami.

Na území ORP Vizovice zasahují záplavová území 4 vodních toků – Bratřejovky, Dřevnice, Lutoninky a Trnávky. Záplavové území zasahuje do katastrů obcí Bratřejov, Březová, Hrobice, Lhotsko, Trnava, Slušovice, Veselá, Vizovice a Zádveřice-Raková.

Odpadové hospodářství

V obcích SO ORP Vizovice jsou zavedeny systémy odděleného sběru odpadu, především papír, plasty, sklo, popřípadě tetrapack. I přesto tvoří jednoznačně nejvýznamnější podíl komunálního odpadu, následuje objemný odpad, další odpad evidovaný v některých obcích zvláště (Slušovice - kaly z čistírny a kovy, Bratřejov - pneumatiky a železo, Vizovice - stavební odpad a uliční smetky). V některých obcích je zaveden také sběr kompozitních obalů a kovů. Největší množství odpadů v rámci celého SO ORP je produkováno ve městě Vizovice, v ostatních obcích je produkce významně nižší.

Na území ORP se v současné době nachází dle databáze Zlínského kraje celkem 9 zařízení pro nakládání s odpady. Zajišťují sběr a výkup různých složek odpadu, zejména kovu a technického odpadu. Nacházejí se především ve větších obcích jako Všemina, Vizovice, Slušovice. Chybí zde zcela zařízení k využívání biologicky rozložitelného odpadu - lokální kompostárna, bioplynová stanice. V průběhu posledních dvou let realizovaly obce dotované projekty, jejichž předmětem bylo poskytnutí domácích kompostérů občanům. Cílem projektů bylo snížení podílu biologicky rozložitelného komunálního odpadu na komunálním odpadu.

Zásobování zemním plynem

V současnosti je ve všech obcích regionu zavedena plynofikace. Jako poslední byl zemní plyn zaveden v obcích Podkopná Lhota a Trnava. Většina obyvatel vytápí své domy právě zemním plynem. Dalšími využívanými způsoby vytápění jsou elektřina, uhlí a dřevo.

Město Vizovice je zásobováno zemním plynem vysokotlakým plynovodem DN 200 ze směru od Zlína, který je situován dále do Lutoniny severně od města v profilu DN 150. V polní trati Těchlov je provedena VTL přípojka DN 150, pro VTL RS 3000 m³. Distribuční síť města dále tvoří středotlaká plynovodní síť. Středotlaký rozvod plynu je ve městě provozován pod tlakem 0,1 MPa. Dále pak nízkotlaká plynovodní síť pro zásobování obyvatelstva a maloodběratelů. Jako obnovitelný zdroj plynu by bylo možné uvést bioplyn, jehož výroba by se rozvíjela v čistírně odpadních vod ve Vizovicích a v zemědělských objektech.

Zásobování elektrickou energií

SO ORP Vizovice je napájen 110 kV vedením, transformovna je u města Slušovice. Na území města Vizovic nejsou trasy VVN 110 kV. Nejbližší transformovny 110/22 kV jsou ve Slušovicích, Zlíně a Vsetíně. Město Vizovice je zásobováno elektrickou energií z VN 22 kV prostřednictvím transformoven 22/0, 4/0, 231 kV, převážně napojených ze Slušovic a je propojeno s transformovnou Vsetín. Naprostá většina vedení je venkovního provedení, převážně na betonových sloupech. VN i NN je v dobrém technickém stavu.

Zásobování teplem

V neplynofikovaných oblastech by mělo postupně docházet k náhradě spalování uhlí spalováním biomasy (dřevo, dřevěné pelety, balíková sláma, atd.). Zatím je energetické využívání biomasy omezováno ekonomickými důvody, pokud se nevyužívá palivo vysloveně odpadní. Ve Vizovicích jsou provozovány dvě relativně malé, ale nové a technicky pokrokové soustavy CZT, které vznikly zejména pro zásobování bytového sektoru teplem v souvislosti s plynofikací a v poslední době též v souvislosti

s využíváním obnovitelných zdrojů energie. Jedná se o soustavy CZT řádově o několika stech bytech. Je to soustava s plynovou výtopnou, kombinovaná výroba elektřiny a tepla. Celková potřeba energie je dostatečná, bude stagnovat díky investicím do zateplování budov. Se zavedením CZT v ostatních obcích se v současnosti nepočítá. V ostatních městech a obcích je zásobování teplem decentralizované s využitím zemního plynu a spalování pevných paliv a biomasy.

Informační a komunikační technologie

Kabelová síť ve Vizovicích je vedena optickými kabely v zemi. Sídelním územím Vizovic prochází několik tras dálkových kabelů. Dostupnost a kvalita TV signálu je zajišťována prostřednictvím TV vysílače Zlín - Tlustá hora, který vysílá programy ČT1, ČT2 a TV NOVA. Místa s nevyhovujícím příjmem jsou dokrývána TV převaděčem. S rozvojem informačních technologií a s rozvojem sítí mobilních operátorů dochází v této oblasti k výraznému technickému pokroku. Pokrytí města Vizovice signálem z mobilních sítí provozovaných třemi operátory je téměř 100%.

Vysokorychlostní internet je situován ve všech obcích SO ORP Vizovice ve formě bezdrátového přenosu od různých dodavatelů a ve formě ADSL přes pevnou telefonní linku poskytovatele Telefonica O2. SO ORP Vizovice je pokryt signálem mobilních operátorů. Ke zhoršené dostupnosti signálu dochází místně v oblastech s členitým reliéfem.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

ORP Vizovice se nachází na území Valašska. Patří k oblastem bohatým na lidovou kulturu, dodnes se zde udržují staré zvyky a tradice. Také cestovní ruch je z větší části soustředěn do měst. Největší potenciál cestovního ruchu má město Vizovice.

Vizovice

Jeho nejvýznamnější památkou je Vizovický zámek, vystavěný v polovině 18. století v tehdy moderním francouzském způsobu. Bohaté zámecké interiéry jsou zařízeny nábytkem ve stylu baroka, rokoka, empíru i biedermeieru, s množstvím porcelánu, rozsáhlou obrazovou sbírkou se vzácným souborem děl nizozemského malířství a řadou jiných hodnotných předmětů. Výraznou pohledovou dominantou je Farní kostel sv. Vavřince. Trojlodní stavba s čtyřbokou věží v průčelí pochází z roku 1792. Na Masarykově náměstí stojí Sloup se sochou Boleslné P. Marie, v Říčanské ulici se dále nachází přízemní secesní vila s mansardovým patrem z počátku 20. století s hodnotnou secesní výzdobou fasády. Historické centrum města je od roku 1995 městskou památkovou zónou.

Vizovice prosluly dlouholetou tradicí výroby pálenek, nejčastěji je spojována s místní značkou RUDOLF JELÍNEK. Vizovice daly jméno také specifickému figurálnímu obřadnímu pečivu, jehož tradice sahá do poloviny 19. století. Z celé řady dalších tradic je významná tradice výroby sklářských výrobků. Často jsou Vizovice spojovány se známým hercem, komikem a valašským králem Boleslavem Polívkou. Na místním zámku se každoročně konají koncerty Vizovického hudebního léta na počest místního rodáka Aloise Háby. Červencovou událostí je mezinárodní rockový festival Masters Of Rock, v srpnu je pořádáno tradiční Trnkobraní - slavnost a volná soutěž pěstitelů ovoce spojená s ochutnáváním slivovice a požíváním švestkových knedlíků.

Oblast Vizovic je bohatá na minerální prameny, konkrétně na vody sirnaté, obsahující především sirovodík. Nachází se zde chráněné sirnato-železité prameny, které v minulosti sloužily k lázeňským účelům.

Janova Hora (438,6 m.n.n.), je místo osídlené za doby bronzové. Původně zde by Janův hrad, dnes bohužel jen trosky připomínají selský dvorec. V současnosti bojuje za obnovu tohoto místa Občanské sdružení Janův hrad Vizovice.

Na vrcholu hory Doubrava (672 m.n.m.) se nachází padesát pět metrů vysoký stožár mobilního operátora s rozhlednou, který byl slavnostně otevřen 17. července 2004. K současné vyhlídkové plošině, která je umístěna ve 33 metrech nad okolním terénem, vede celkem 177 schodů, nabízí krásný výhled na část Vizovických a Hostýnských vrchů či Luhačovickou vrchovinu. Velmi dobře je kromě Vizovic a Zlína vidět Velká Javořina, Svatý Hostýn, Lysá Hora, Radhošť, atd.

Slušovice

Město Slušovice je proslulé především největším dostihovým areálem na Moravě a golfovým hřištěm. Ve městě je umístěno letiště pro piloty ultralehkých letadel na kopci Bílá hlína. Okolní terén nabízí turistické trasy v překrásné přírodě. Mezi kulturní památky patří kostel Narození sv. Jana Křtitele z konce 18. stol. a kříž u kostela z roku 1817.

Bratřejov

V obci Bratřejov se nachází kulturní památka – novogotický římskokatolický kostel sv. Cyrila a Metoděje z roku 1890. V katastru obce se nacházejí 3 chráněné sirnaté prameny. Bratřejov je rodištěm učitele, kronikáře, lidového vypravěče a vlastivědného pracovníka Gustava Imrýška.

Jasenná

V obci se nachází dřevěná patrová budova Mikuláštkova fojtství z r. 1748 - typický karpatský roubený dům s pavlačí na průčelí. Objekt byl vyhlášen lidovou stavbou roku 2012 Zlínského kraje. V roce 2014 se objekt stal Národní kulturní památkou. V budově fojtství je dnes instalována expozice k historii obce a vesnickému životu na Valašsku. Ke kulturním památkám v obci Jasenná patří také barokní katolický kostel sv. Máří Magdalény z roku 1748, roubený obytný dům čp. 51, usedlost čp. 153 se zachovalými hospodářskými objekty a komora čp. 81. V obci se nachází socha Portáše z roku 1941, která je připomínkou na 18. stol., kdy v obci sídlili Portáši. Z Jasenné pochází několik významných osobností – spisovatel Pavel Francouz, major Jiří Řezníček, akademický sochař Stanislav Mikulaščík, působil zde také malíř Jan Kobzáň, bratři Břetislav a Jan Rokytovi, atd.

Lutonina

K památkám lidového stavitelství patří roubená valašská usedlost čp. 39, podsklepená komora čp. 34 a valašská roubená komora čp. 46. V obci se nachází 1 chráněný sirnatý pramen, který byl v minulosti využíván v obecních lázních. V katastrálním území obce se vyskytuje vzácný střešníček pantoflíček, druh tropické orchideje.

Tab. 17 Přehled památek na řešeném území

Název obce	Název památky	Název obce	Název památky
Bratřejov	Kostel sv. Cyrila a Metoděje	Slušovice	Krucifix na vnější zdi márnice
Dešná	Měšťanský dům čp. 15	Slušovice	Socha sv. Jana Nepomuckého při kostele
Hrobice	Zvonice	Vizovice	Kostel sv. Vavřince
Chrastěšov	Rovinné neopevňené sídliště	Vizovice	Kaple „na Karažijce“

Název obce	Název památky	Název obce	Název památky
Jasenná	Kostel sv. Máří Magdalény	Vizovice	Dva náhrobky a kříž na hřbitově
Jasenná	Venkovská usedlost č.p. 81	Vizovice	Sloup se sochami P. Marie Bolestné, sv. Floriána, Jana Nep., Prokopa a Václava
Jasenná	Fojtství č.p. 60	Vizovice	Tělocvična – sokolovna č.p. 177
Jasenná	Venkovská usedlost č.p. 81	Vizovice	Městský dům č.p. 256
Jasenná	Venkovská usedlost č.p. 153	Vizovice	Vila č.p. 360
Lutonina	Venkovská usedlost č.p. 34	Vizovice	Fara č.p. 365
Lutonina	Venkovská usedlost č.p. 46	Vizovice	Zámek Vizovice
Vizovice	Měšťanský dům č.p. 361	Vizovice	Klášter Milosrdných bratří
Neubuz	Venkovská usedlost č.p. 30	Všemina	Venkovská usedlost č.p. 48
Slušovice	Hřbitov	Všemina	Venkovská usedlost č.p. 73
Slušovice	Kostel Narození sv. Jana Křitele	Všemina	Venkovská usedlost č.p. 131
Slušovice	Krucifix při kostele	Zádveřice	Stodola
Slušovice	Krucifix přemístěný z Březové	Zádveřice	Venkovská usedlost č.p. 124

Zdroj: Národní památkový ústav, <http://monumnet.npu.cz/pamfond/hledani.php>

Turistická infrastruktura

Pěší turistické stezky

Území ORP Vizovice je hustě protkáno turisticky značenými cestami, které vedou do atraktivních míst v okolí. Pěší trasy jsou značeny pásovými značkami. Hřebenem Vizovických vrchů vede modrá turistická trasa Čertovy skály - Luhačovice, na kterou se napojují 3 trasy z Vizovic značené zelená, žlutá, červená. Směrem do Hostýnských a Vsetínských vrchů vedou 2 trasy značené modrá a červená. Pěší turistické trasy značí a pravidelnou údržbu provádí Klub českých turistů. Odbor Klubu českých turistů se nachází ve Vizovicích. Byl zde založen již v roce 1888 a v současnosti sdružuje kolem 150 členů. Na území ORP se nachází také naučné pěší trasy. Jedná se o Naučnou stezku Vizovické prameny, Naučnou stezku Vizovické vrchy a Portášskou naučnou stezku. Naučná stezka Vizovické prameny upozorňuje na historické a současné zajímavosti Valašska ve Vizovicích a okolí. Naučná stezka Vizovické vrchy se zaměřuje na přírodní a historické zajímavosti regionu. Zastavení vedou přes Pozdřechov, osadu Ploština, k pramenu Vlárý, Vařákovy paseky, Suchý vrch či Klášťov. Na území obce Jasenná je vybudovaná "Portášská naučná stezka". Její informační panely připomínají historii obce, krásy přírody v okolí Jasenné, věnují se péči o životní prostředí a také pasekářskému životu a salašnictví, které má v obci silnou tradici.

Cyklotrasy

K aktivní turistice slouží cykloturistické trasy v prostředí Hostýnských a Vizovických vrchů. Dostatečně kvalitní síť cyklotras ovšem v regionu chybí. Páteř dopravní sítě představují silnice I. třídy: I/49 Otrokovice-Zlín-Vizovice-Valašská Polanka a I/69 Vizovice-Vsetín. Obě tyto silnice vykazují vysokou intenzitu dopravy a jsou proto pro vedení cyklistické dopravy nevhodné. Některé jejich úseky jsou ovšem pro vedení stávajících cyklotras využívány s ohledem na nutnost jejich propojení. Vedlejší komunikace s nižším dopravním zatížením je možné pro rekreační cykloturistiku využívat. Jejich povrch je ale často ve špatném technickém stavu, což snižuje bezpečnost cyklistické dopravy. Nejvýznamnější dálkovou cyklotrasou, která prochází zájmovým územím je „Beskydsko - Karpatská magistrála“ č. 46. Na ni jsou napojeny cyklotrasy č. 5036 Holešov – Fryšták – Hvozdná – Slušovice – Dešná, č. 5056 – Bojkovice – Luhačovice – Vizovice a č. 5057 – Vizovice - Valašské Klobouky. Regionálně významná je také cyklotrasa třetí třídy č. 471 Otrokovice – Zlín – Vizovice. Za zmínku stojí také existence „Baťova náspu“ nedokončené železniční dráhy. Tato turistická cesta byla budována ve dvacátých letech minulého století továrníkem Tomášem Baťou, který zde chtěl vybudovat železniční spojnici Otrokovice-Vizovice-Horní Lideč. Dráha nebyla dostavěna, byla vybudována pouze drážní tělesa, která v současnosti plní funkci neoficiální cykloturistické stezky Vizovice-Lutonina-Jasenná-Bratřejov. Po nedokončeném drážním tělese podél silnice I/49 lze pokračovat až do Pozdřehova.

Ubytovací a stravovací zařízení

Ve vybraných rekreačních oblastech na území ORP lze nalézt kvalitní ubytovací a stravovací zařízení, které jsou základem materiálně-technické základny cestovního ruchu. Značná část ubytovacích zařízení se nachází ve Vizovicích. Zde je, vzhledem ke koncentraci pamětihodností a tradici festivalů, potenciál cestovního ruchu nejvyšší. Mezi turisty je ovšem nejznámější Activitypark Hotel Všemina. Rekreační areál hotelu nabízí kompletní hotelový servis s možnostmi sportovního využití i konferenční prostory. V areálu se nachází tříhvězdičkový hotel s restaurací, jezero, lanové centrum, tenisové kurty a sportoviště, vyhřívaný bazén, wellness centrum, bowling, billiard, půjčovna kol, trekových holí, čtyřkolek a další.

Rozmanitá nabídka ubytovacích zařízení na území ORP uspokojí jak náročnější klientelu, tak klientelu preferující levné ubytování. Levnější variantou ubytování jsou především chaty. V této kategorii se lze ubytovat i za částky od 140 Kč za osobu na noc. Horní cenová hranice za ubytování nepřekračuje 1 000 Kč. Větší počty hostů umožňuje ubytovat rekreační zařízení Revika, Střední škola oděvní a služeb Vizovice, Activitypark Hotel Všemina či Rekreační středisko Luhy. Celkově mají návštěvníci k dispozici více než 960 lůžek.

Převážná většina ubytovacích zařízení poskytuje také stravovací služby. Celkem 13 níže uvedených zařízení disponuje vlastní restaurací, v některých případech se jedná o restaurace, které doplňkově nabízí možnost ubytování. Kromě restaurací jsou na území ORP provozovány také pizzerie, bary a větší množství pohostinství.

Tab. 18 Přehled ubytovacích zařízení

Název	druh zařízení (kategorie)	Obec	Kapacita
Revika – rekreační středisko	penzion***, hlavní budova, chaty	Vizovice	204
Activitypark Hotel Všemina	hotel ***	Všemina	200
Střední škola oděvní a služeb Vizovice	-	Vizovice	180

Název	druh zařízení (kategorie)	Obec	Kapacita
Rekreační středisko Luhy	-	Trnava	72
Motel Golf start	motel	Slušovice	50
Hotel Slivín	hotel ***	Podkopná Lhota	40
Valašský Šenk	-	Vizovice	37
Hostinec Na rozcestí	penzion	Trnava	35
Penzion pod Zámkem	penzion	Vizovice	27
Sokolovna	-	Vizovice	20
Penzion Karolína	penzion	Trnava	18
Penzion café Retro	penzion	Vizovice	18
Apartmánový dům Penzion Úsvit	apartmán	Podkopná Lhota	16
Ubytování při restauraci „U Tonka“	apartmán	Vizovice	12
Penzion Zádveřice	penzion	Zádveřice-Raková	12
Selská chalupa	-	Trnava	8
Penzion York	penzion	Vizovice	8
Penzion Rolimpex	apartmán	Podkopná Lhota	7
Rybárna Vizovice	-	Vizovice	5
Turistická chata Kopná	turistická chata	Podkopná Lhota	-

Zdroj: Vlastní šetření

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 19 Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	16	100	Všechny obce na území ORP Vizovice disponují aktuálně platnými územními plány. S výjimkou města Slušovice jsou územní plány v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., aktuální územní plán města Slušovice vychází ze zákona č. 50/1976 Sb. a nový územní plán je v přípravě.
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	3	18,75	Zpracovaným strategickým plánem disponuje město Vizovice a obce Neubuz a Zádveřice-Raková.

Zdroj: Vlastní šetření

Pro území SO ORP Vizovice byl v roce 2010 vypracován v souladu s ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb. a vyhlášky č. 500/2006 Sb. také podrobný Rozbor udržitelného rozvoje území. Jednalo se o součást 2. úplné aktualizace územně analytických podkladů. Obsahuje také pasporty jednotlivých obcí SO ORP.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

Tab. 20 Územně plánovací dokumenty

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)	http://business.center.cz/business/pravo/zakony/stavebni/
Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti	http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=63139&fulltext=&nr=500~2F2006&part=&name=&rpp=15#local-content
Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území	http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=63140&nr=501~2F2006&rpp=15#local-content
Politika územního rozvoje České republiky	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008/Politika-uzemniho-rozvoje-vcetne-souvisejicich-mat
Generel dopravy Zlínského kraje	http://www.kr-zlinsky.cz/generel-dopravy-zlinskeho-kraje-2004-cl-470.html
Územní plány jednotlivých obcí	http://juap.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=119169&doctype=ART&nid=7988&cpi=1

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

Tab. 21 Omezení, limity a příležitosti

Omezení a limity	Příležitosti
Existence přírodního parku – omezení hospodářského rozvoje území	Využití zastavitelných ploch pro výrobu a skladování k rozvoji ekonomických aktivit
Výstavba dálnice nebo rychlostní silnice – zhoršení kvality obytného prostředí	Využití vymezených ploch pro sport a rekreaci k rozvoji společenství obyvatel
Expanze ploch výroby a skladování – narušení obytného prostředí obce	Zlepšení ochrany zastavěného území před povodněmi po výstavbě protipovodňových hrází
Existence ploch brownfields – zhoršení obytného prostředí	Zvýšení územního i hospodářského rozvoje obce vzhledem k zlepšení napojení na dálnici nebo rychlostní silnici

Omezení a limity	Příležitosti
Existence evropsky významné lokality NATURA 2000 - omezení hospodářského rozvoje území	Zvýšení územního i hospodářského rozvoje vzhledem k možnému napojení na železniční trať
Vysoký podíl objektů druhého bydlení - narušení společenství obyvatel obce	Využití vymezených ploch pro občanské vybavení k rozvoji společenství obyvatel
	Využití ploch brownfields pro rozvoj ekonomických aktivit
	Zlepšení ochrany zastavěného území před povodněmi po zřízení suché vodní nádrže
	Zlepšení kvality obytného prostředí vzhledem ke změně trasování silnice I. třídy
	Rozvoj výroby a skladování vzhledem k existenci železniční tratě
	Rozvoj cestovního ruchu daný existencí památkové rezervace nebo zóny

Správní obvod ORP Vizovice se rozkládá ve středu Zlínského kraje, v okrese Zlín. Zlínský kraj tvoří celkem 13 správních obvodů ORP. Na severozápadě a západě sousedí ORP Vizovice se správním obvodem Zlín, na jihu se správními obvody Luhačovice a Valašské Klobouky a na východě a severovýchodě s obcemi správního obvodu Vsetín. Svou rozlohou je třetím nejmenším správním obvodem v kraji, počtem obyvatel druhým nejmenším.

Z pohledu rozvoje správního obvodu a jeho okolí je významná existence a činnost mikroregionů (Mikroregion Vizovicko a Mikroregion Slušovicko) i Místní akční skupiny (MAS Vizovicko a Slušovicko), v rámci které se oba mikroregiony sdružují.

Předmětem činnosti mikroregionů je spolupráce a koordinace záměrů v oblasti hospodářství, zemědělství, kultury, sportu a sociální péče v členských obcích, společný rozvoj a obnova obecní infrastruktury a veřejně prospěšných staveb, úsilí o zlepšování životního prostředí a podpora rozvoje turistiky a cestovního ruchu v regionu. Hlavním impulsem k založení mikroregionů byla možnost operativnějšího řešení uvedených problémů a efektivnější čerpání finančních prostředků. V rámci Mikroregionu Slušovicko jsou přidruženy také obce Hvozdná Kašava a Ostrata, které nenáleží do správního obvodu ORP Vizovice.

Místní akční skupina Vizovicko a Slušovicko, o. s. sdružuje kromě obcí také podnikatelské subjekty a nestátní neziskové organizace. Základním posláním sdružení je působit jako místně iniciační, řídicí a kontrolní orgán, jehož zájmem je realizace společné strategie v regionu a všestranná podpora trvale udržitelného rozvoje daného území.

Příhraniční charakter regionu vytváří vhodné podmínky pro přeshraniční spolupráci. Příkladem může být spolupráce města Vizovice se slovenským městem Vrbové.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 22 Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Města Vizovice a Slušovice	2	Dominantními centry správního obvodu jsou města Vizovice a Slušovice, kde dochází k přirozené koncentraci společenských, kulturních i ekonomických činností.
Ostatní obce SO	16	Pečují o rozvoj svého území, sdružují se v mikroregionech a MAS Vizovicko a Slušovicko.
Zlínský kraj	1	Obce a kraje při výkonu své samostatné i přenesené působnosti vstupují do vzájemných vztahů. Zlínský kraj koordinuje udržitelný rozvoj obcí, je zřizovatelem školských zařízení na území SO ORP Vizovice, spravuje dopravní infrastrukturu, kontroluje hospodaření obcí atd.
Stát	1	Stát vytváří zásady a reguluje územní rozvoj SO ORP Vizovice. Rozvoj území ovlivňuje prostřednictvím Politiky územního rozvoje. Region se nachází v koridoru rychlostní silnice R49, která by měla zajistit lepší spojení velkých sídel Zlínského kraje s krajským městem a propojení na Slovensko.
Vybrané státní instituce	3	Jedná se o instituce, které se svým rozhodováním podílí na utváření a rozvoji regionu např. Pozemkový fond ČR, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Národní památkový ústav a další.
Mikroregiony	2	Mikroregiony Vizovicko a Slušovicko významně přispívají k rozvoji regionu. Předmětem jejich činnosti je spolupráce členských obcí a koordinace vzájemných postupů ve významných rozvojových oblastech jako je školství sociální péče, kultura, cestovní ruch dopravní infrastruktura a další.
MAS Vizovicko a Slušovicko	1	Místní akční skupina usiluje o zlepšování kvality života a životního prostředí v regionu. Jedním z nástrojů je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků. MAS sdružuje nejen obce, ale také občany, neziskové organizace či soukromé podnikatelské subjekty.

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Významní zaměstnavatelé	10	Jedná se zejména o společnosti Greiner Packaging Slušovice, TNS Servis s.r.o., FAGUS a.s., MOBA, spol. S r.o., PARTR spol. S r.o., KOMA MODULAR s.r.o., SWS a.s., SYKORA, spol. S r.o., AG Vizovice a.s., ROSTRA s.r.o., RUDOLF JELÍNEK a.s. Tito investoři jsou pro rozvoj regionu velmi důležití zejména z hlediska zaměstnanosti a zamezení vysídlování venkova.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 23 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Silný sektor malých a středních podniků	1. Malá finanční síla podnikatelů, kteří nejsou schopni pružně reagovat na změny v odvětví
2. Velká soudržnost obyvatel, společenský život v obcích, kulturní tradice	2. Nízká míra zapojení se do života obce a tradice ze strany nových obyvatel
3. Dobrá poloha a spojení s krajským městem	3. Špatný technický stav místních a účelových komunikací, nevyužitý potenciál pěší a cyklistické dopravy.
4. Velký rekreační potenciál s atraktivním přírodním a kulturním prostředím	4. Nízká úroveň příjmů z cestovního ruchu
5. Střední úroveň ekologické stability	5. Nedostatečné protipovodňové a protierozní opatření
6. Kvalifikovaná pracovní síla ochotná dojíždět za prací	6. Nízký podíl lidí zaměstnaných v terciálním sektoru
7. Příznivá věková struktura obyvatelstva	7. Odchod vysokoškolsky vzdělaných lidí do velkých měst
8. Množství aktivních zájmových spolků	8. Nedostatek víceúčelových a dětských hřišť a center pro sportovní a volnočasové aktivity
9. Existence sociálních a zdravotnických zařízení a služeb	
Příležitosti:	Hrozby:
1. Tvorba místních produktů	1. Přetrvávající nedostatečná podpora malého a středního podnikání
2. Podpora integrace nových obyvatel	2. Vzrůstající míra sociálně patologických jevů mezi novými obyvateli a starousedlíky
3. Využití dotačních možností	3. Omezená kapacita místních komunikací, odkládání výstavby R49
4. Poskytnutí rekreačního zázemí pro obyvatele zlínské aglomerace	4. Zhoršování technického stavu památek

Příležitosti:	Hrozby:
5. Výstavba kanalizací a ČOV	5. Narušení životního prostředí výstavbou R49
6. Zvýšení nabídky kvalifikovaných míst pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele	6. Pokračování záporného salda přirozeného pohybu obyvatelstva
7. Zlepšení dopravní dostupnosti a dostupnosti služeb pro lepší život obyvatelstva v regionu	7. Zhoršování dostupnosti služeb
8. Potenciál k vybudování prostor a objektů pro sportovní činnosti	

Zájmové území leží na východním a severovýchodním okraji krajského města Zlína a jeho ORP. Jeho přirozenými centry jsou dvě města: Vizovice a Slušovice, které jsou zároveň sídlem mikroregionů a poskytují jeho obyvatelům většinu potřebných služeb, včetně nákupních možností, i pokrytí základních volnočasových potřeb. Výhodou je pro ORP Vizovice poloha poblíž krajského města Zlín a dobré dopravní spojení. Na území je patrný silný vliv tradice intenzivní zemědělské, potravinářské a dříve i přidružené výroby, které mají v současnosti charakter malých a středních podniků. Tyto podniky, spolu s tradičními odvětvími i novými podniky, vytvářejí rozvětvenou podnikatelskou a výrobní prostředí regionu. Území SO ORP Vizovice má příznivou věkovou strukturou a disponuje kvalifikovanou pracovní silou, která je ochotna dojíždět za prací do poměrně velkých vzdáleností. Jedná se o region s rekreačním potenciálem, atraktivním přírodním a kulturním prostředím. Typické jsou pro region živé kulturní tradice a rozvinutý společenský život v obcích.

Území SO ORP Vizovice ohrožuje, stejně jako většinu venkovských oblastí, odchod obyvatelstva do měst, noví obyvatelé se často nezapojují do života obce a zachování tradic. Řešením je mimo jiné podpora integrace nových obyvatel s cílem zachování harmonického a nekonfliktního soužití obyvatel regionu. Slabou stránkou území je například špatný technický stav místních komunikací, nízká úroveň příjmů z cestovního ruchu, nedostatek zařízení pro sportovní a volnočasové aktivity či malá finanční síla místních podnikatelů.

Příležitostí pro region může být tvorba místních produktů, pokračující výstavba kanalizací a ČOV, zlepšení dopravní dostupnosti, zvýšení nabídky kvalifikovaných míst pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele či využití dotačních možností pro rozvoj území. Další rozvoj území ohrožuje zejména nedostatečná podpora malého a středního podnikání, vzrůstající míra sociálně patologických jevů, odkládání výstavby R49, či pokračující odchod obyvatel. Rekreační potenciál regionu snižuje zhoršování technického stavu památek, jejichž opravy a udržování představují pro obce vysokou finanční zátěž.

3. Téma 1.: Školství a předškolní vzdělávání

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních

a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Tab. 24 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Vizovice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	0	8	3	3	2	0	0	0	0	0	16
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
-Počet MŠ	0	3	1	2	2	0	0	0	0	0	8
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	3
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2

Zdroj: ČSÚ, http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

Největšími obcemi s ohledem na počet obyvatel jsou Vizovice a Slušovice, 11 obcí má však méně než 1000 obyvatel, nejmenší jsou Dešná, Ublo a Lhotsko. Mateřskou školu má 69% obcí, základní školu má 56 % obcí. Sloučené organizace ZŠ+MŠ se nacházejí v Bratřejově, Veselé a Všemině. Gymnázium ve SO Vizovice není žádné. V průběhu analyzovaných let 2005 až 2013 nedošlo k žádné změně v počtu škol ve SO Vizovice.

Tab. 25 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Název obce	Celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	Gymnázia
celkem škol	19	11	9	0	1	1	0	0
Vizovice	4	1	1	0	1	1	0	0
Bratřejov	1	1	1	0	0	0	0	0
Březová	1	1	0	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrobice	1	1	0	0	0	0	0	0
Jasenná	2	1	1	0	0	0	0	0
Lhotsko	0	0	0	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0	0	0	0
Neubuz	1	0	1	0	0	0	0	0
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0	0	0	0

Název obce	Celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	Gymnázia
Slušovice	2	1	1	0	0	0	0	0
Trnava	2	1	1	0	0	0	0	0
Ublo	1	1	0	0	0	0	0	0
Veselá	1	1	1	0	0	0	0	0
Všemina	1	1	1	0	0	0	0	0
Zádveřice – Raková	2	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: MěÚ Vizovice

Na území ORP Vizovice sídlí 19 škol a školských zařízení, 18 je zřizováno obcemi, pouze Dětský domov a Základní škola praktická Vizovice je zřizována Zlínským krajem. Obce zřizují 6 samostatných základních škol a 8 samostatných mateřských škol, 3 sloučené organizace (MŠ+ZŠ) a jeden Dům dětí a mládeže.

Tab. 26 Pracovníci ve školství ORP

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	59,934	46,216	13,718
základní školy	123,585	92,843	30,742
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	13,278	13,278	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,54	2,79	0,75
zařízení školního stravování	38,026	0	38,026
celkem rok 2012/2013	238,363	155,127	83,236

2011/2012			
mateřské školy	59,888	45,956	13,932
základní školy	123,376	93,235	30,141
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	12,947	12,947	0

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,533	2,783	0,75
zařízení školního stravování	37,268	0	37,268
celkem rok 2011/2012	237,012	154,921	82,091

2010/2011			
mateřské školy	57,265	43,33	13,935
základní školy	122,241	92,336	29,905
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	12,568	12,568	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,768	3,018	0,75
zařízení školního stravování	37,135	0	37,135
celkem rok 2010/2011	232,977	151,252	81,725

2009/2010			
mateřské školy	56,672	42,283	14,389
základní školy	121,855	90,049	31,806
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	12,708	12,708	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,642	2,917	0,725
zařízení školního stravování	38,519	0	38,519
celkem rok 2009/2010	233,396	147,957	85,439

2008/2009			
mateřské školy	54,921	41,154	13,767
základní školy	119,227	87,697	31,53
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	11,73	11,73	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,445	2,75	0,695
zařízení školního stravování	37,202	0	37,202
celkem rok 2008/2009	226,525	143,331	83,194

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2007/2008			
mateřské školy	54,044	40,505	13,539
základní školy	120,833	88,751	32,082
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	11,345	11,345	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,45	2,75	0,7
zařízení školního stravování	36,866	0	36,866
celkem rok 2007/2008	226,538	143,351	83,187

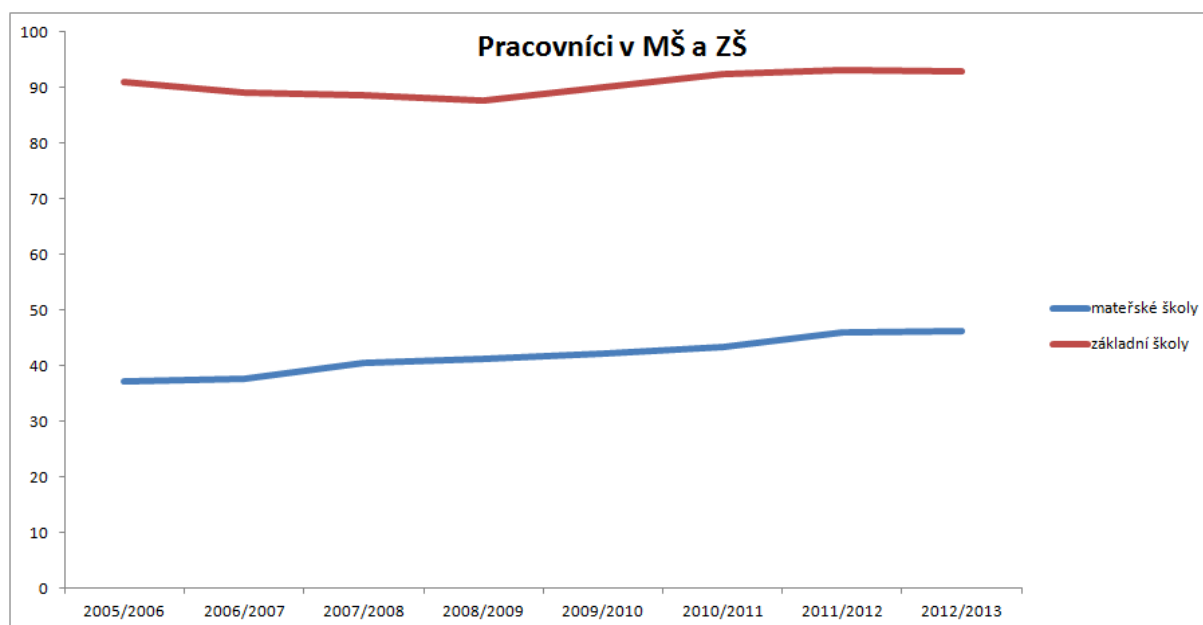
2006/2007			
mateřské školy	50,685	37,561	13,124
základní školy	122,087	89,189	32,898
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	12,02	12,02	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,783	2,75	1,033
zařízení školního stravování	36,436	0	36,436
celkem rok 2006/2007	225,011	141,52	83,491

2005/2006			
mateřské školy	50,235	37,15	13,085
základní školy	124,99	91,055	33,935
základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	11,931	11,931	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	37,639	0	37,639
celkem rok 2005/2006	224,795	140,136	84,659

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Počet pedagogických pracovníků v základních školách zůstává po celé sledované období poměrně stabilní, v mateřských školách došlo při větším počtu dětí i k mírnému nárůstu pedagogických pracovníků. Počet pracovníků ve školních družinách i zařízeních školního stravování se v letech 2005 - 2013 takřka nezměnil. Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice (SVČ) je příspěvkovou organizací města od roku 2007.

Graf 2 Pracovníci ve školství ORP Vizovice

Základní vzdělávání

Tab. 27 Počet ZŠ za ORP

Za ORP Vizovice	Počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	9	3	6
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	10	4	6

Zdroj: MěÚ Vizovice, Výkazy MŠMT, Výroční zprávy škol

Počet základních škol se v letech 2005 - 2013 nezměnil, tj. 9 škol zřizovaných obcemi, ale jen v obcích Vizovice, Slušovice a Trnava mají základní školy 1. - 9. ročník (oba stupně). Ve Vizovicích sídlí speciální základní škola - Základní škola praktická, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. Vzdělávají se zde žáci s takovými mentálními postiženími, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat podle vzdělávacího programu základní školy.

Specifikem SO Vizovice jsou neúplné školy, které dosahují 60% z celkového počtu škol a navštěvuje je přibližně 16% z celkového počtu žáků.

Tab. 28 Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

Název obce	Počet škol	z toho					
		jedno třídní	dvou třídní	trojtřídní	čtyř třídní	pěti třídní	vícetřídní
	8	0	3	4	0	0	1
Vizovice	1	0	0	1	0	0	0
Bratřejov	1	0	1	0	0	0	0
Březová	0	0	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0	0	0
Hrobice	0	0	0	0	0	0	0
Jasenná	1	0	0	1	0	0	0
Lhotsko	0	0	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0	0	0
Neubuz	1	0	1	0	0	0	0
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0	0	0
Slušovice	0	0	0	0	0	0	0
Trnava	1	0	0	0	0	0	1
Ublo	0	0	0	0	0	0	0
Veselá	1	0	1	0	0	0	0
Všemina	1	0	0	1	0	0	0
Zádveřice - Raková	1	0	0	1	0	0	0

Zdroj: MěÚ Vizovice

Mezi malotřídní školy patří ZŠ praktická ve Vizovicích. ZŠ Trnava je úplná škola se 7 třídami, ostatní malotřídní školy zřizované obcemi mají pouze ročníky 1. stupně. Malé školy jsou na venkově spjaté s místní komunitou a podílejí se na společenských událostech obce. Malotřídky nabízejí přátelské a téměř rodinné prostředí. Školy pro své žáky pořádají každoročně několik vědomostních a dovednostních soutěží. Žáci se účastní dále v regionálních kolech vědomostních, uměleckých i sportovních soutěží a dosáhli i významných úspěchů v celostátní soutěži. Do svých aktivit zapojují školy i rodiče svých žáků.

Materiálně – technické podmínky škol jsou na dobré úrovni, dobrá spolupráce se zřizovatelem přispěla ke zkvalitnění podmínek vzdělávání pro žáky i učitele. Kvalifikovanost pedagogů malotřídek ve školním roce 2013/2014 dosahuje 68%. Problém kvalifikovanosti těchto pedagogů souvisí s velikostí úvazku, nižší mzdou, smlouvou na dobu určitou (zástup za mateřskou) a v neposlední řadě s nedostatkem učitelů cizího jazyka.

ZŠ zřizované v ORP

Tab. 29 ZŠ zřizované obcemi

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedagoga	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	9	6	66	1 366	92,8	14,713	20,697	151,778
2011/2012	9	6	66	1 342	93,2	14,394	20,333	149,111
2010/2011	9	6	65	1 299	92,3	14,068	19,985	144,333
2009/2010	9	6	64	1 274	90,0	14,148	19,906	141,556
2008/2009	9	6	63	1 294	87,7	14,755	20,540	143,778
2007/2008	9	6	64	1 336	88,8	15,045	20,875	148,444
2006/2007	9	6	65	1 405	89,2	15,751	21,615	156,111
2005/2006	9	6	72	1 449	91,1	15,914	20,125	161

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet žáků i počet tříd vykazuje do roku 2010/2011 klesající tendenci, poté se však počet žáků zvyšuje a tento trend pokračuje i v letošním školním roce 2013/2014.

Tab. 30 Soukromé ZŠ (zřizované krajem)

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	1	0	3	20	6,7	2,985	6,667	20
2011/2012	1	0	3	23	6,1	3,770	7,667	23
2010/2011	1	0	4	28	6,7	4,179	7	28
2009/2010	1	0	4	31	5,8	5,345	7,75	31
2008/2009	1	0	4	30	6,8	4,412	7,5	30
2007/2008	1	0	4	27	6,8	3,971	6,75	27
2006/2007	1	0	4	32	6,6	4,848	8	32
2005/2006	1	0	4	36	5,8	6,207	9	36

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Jedná se o Dětský domov a Základní školu Vizovice, jehož zřizovatelem je Zlínský kraj. Ve sledovaném období došlo ke snížení počtu žáků, důvodem je stále častější integrace žáků s lehkým mentálním postižením do běžných základních škol, ale také demografický pokles žáků.

Tab. 31 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	Počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	10	10	3	10	10	20
Vizovice	2	2	0	2	2	4
Bratřejov	1	1	1	1	1	2
Březová	0	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0	0
Hrobice	0	0	0	0	0	0
Jasenná	1	1	0	1	1	1
Lhotsko	0	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0	0
Neubuz	1	1	0	1	1	1
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0	0
Slušovice	1	1	0	1	1	4
Trnava	1	1	0	1	1	3
Ublo	0	0	0	0	0	0
Veselá	1	1	1	1	1	1
Všemina	1	1	1	1	1	2
Zádveřice - Raková	1	1	0	1	1	2

Zdroj: MěÚ Vizovice

Součástí všech základních škol je školní jídelna i školní družina. Některé neúplné školy postrádají tělocvičnu, pro vnitřní tělovýchovné aktivity zřizují speciální místnosti vybavené základním cvičebním náradím. Pro venkovní aktivity využívají žáci travnaté prostranství za školou nebo místní fotbalové hřiště. Absenci tělocvičny nahrazují pravidelnou účastí kurzů plavání zejména v zimních měsících.

Tab. 32 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
celkem	9	66	1366	151,78	20,69
Vizovice	1	25	577	577	23,08
Bratřejov	1	2	28	28	14
Březová	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0
Hrobice	0	0	0	0	0
Jasenná	1	3	39	39	13
Lhotsko	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0
Neubuz	1	2	27	27	13,5
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0
Slušovice	1	20	471	471	23,55

Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Trnava	1	6	93	93	15,5
Ublo	0	0	0	0	0
Veselá	1	2	37	37	18,5
Všemina	1	3	54	54	18
Zádveřice - Raková	1	3	40	40	13,33

Zdroj: MěÚ Vizovice, Výkaz MŠMT

Ve školním roce 2013/2014 je vykazováno již 1 402 žáků v 67 třídách. Školy s největším počtem žáků ve Vizovicích a ve Slušovicích vykazují také největší průměrný počet žáků na třídu. Nejmenší průměrný počet žáků na třídu vykazuje ZŠ Neubuz a ZŠ Jasenná, jedná se o výjimečné školy. ZŠ Zádveřice – Raková v letošním roce navštěvuje již 51 žáků.

Tab. 33 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

Název obce	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
celkem	10	4	6
Vizovice	2	2	0
Bratřejov	1	0	1
Březová	0	0	0
Dešná	0	0	0
Hrobice	0	0	0
Jasenná	1		1
Lhotsko	0	0	0
Lutonina	0	0	0
Neubuz	1	0	1
Podkopná Lhota	0	0	0
Slušovice	1	1	0
Trnava	1	1	0
Ublo	0	0	0
Veselá	1	0	1
Všemina	1	0	1
Zádveřice - Raková	1	0	1

Zdroj: MěÚ Vizovice

Mezi úplné školy patří ZŠ a ZŠ praktická ve Vizovicích, dále ZŠ ve Slušovicích a Trnavě. Ostatních 6 škol má ročníky pouze prvního stupně.

Tab. 34 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP za rok 2012/2013

		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		96		92,8	80,1
v tom vyučující	na 1. stupni	50		48	47
	na 2. stupni	46		44,8	33,1

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školním roce 2013/2014 pracuje na základních školách 8,4 nekvalifikovaných přepočtených pedagogů na 1. stupni (týká se pouze malotřídek) a 2 nekvalifikovaní pedagogové na 2. stupni ZŠ Slušovice. Problém kvalifikovanosti pedagogů malotřídek souvisí s velikostí úvazku, nižší mzdou, smlouvou na dobu určitou (zástup za mateřskou) a v neposlední řadě s nedostatkem učitelů cizího jazyka. Jeden ředitel a jedna ředitelka neúplných škol (pouze 1. stupeň) nesplňují předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy, podle školského zákona nejsou kvalifikovaní pro přímou pedagogickou činnost, splňují kvalifikaci pouze pro učitelství na 2. stupni ZŠ. V rámci SO Vizovice 89% učitelů ZŠ splňovalo ve školním roce 2013/2014 kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou činnost podle školského zákona.

V pedagogickém sboru 1. stupně ZŠ mají ženy téměř 100% zastoupení, na 2. stupni vykonává pedagogickou činnost 72% žen ve školním roce 2013/2014.

Tab. 35 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP za rok 2012/2013

ORP Vizovice		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	3	3	2,3	2,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		3	3	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

Ve školním roce 2013/2014 jsou zaměstnáni 2 asistenti pedagoga v ZŠ ve Vizovicích a 3 výchovní poradci na základních školách ve Vizovicích, Slušovicích a Trnavě.

Ředitelé neúplných škol při své řídicí činnosti navíc kumulují činnost třídního učitele, výchovného poradce, koordinátora tvorby školních vzdělávacích programů a někteří i koordinátora informační a komunikační technologie. U sloučených organizací je rovněž vedení mateřské školy plně v jejich kompetenci.

Tab. 36 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	10	1386	98,8	14,028
2011/2012	10	1365	96,6	14,130
2010/2011	10	1327	95,4	13,910
2009/2010	10	1305	93,7	13,927
2008/2009	10	1324	92,8	14,267
2007/2008	10	1363	94,3	14,454
2006/2007	10	1437	96	14,969
2005/2006	10	1485	97,9	15,169

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Ve školním roce 2013/2014 počítáme - li pouze s 9 základními školami zřizovanými obcemi při počtu 1 402 žáků a přepočteném stavu učitelů 89,0; vychází na jednoho učitele 15,75 žáků.

Tab. 37 Počet absolventů ZŠ v ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	v 8. ročníku	6	0	1	1	0	0	0	0	0	0
	v 9. ročníku	162	3	120	3	121	4	133	7	120	3
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ											
v tom	z 5. ročníku	5	0	5	0	4	0	8	0	5	0
	ze 7. ročníku	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Po absolvování 1. stupně ZŠ se rozšiřují možnosti, jak plnit dále povinnou školní docházku, v loňském roce 5 žáků přešlo z 5. ročníku na víceletá gymnázia. V školním roce 2013/2014 plní 4 žáci povinnou školní docházku v zahraničí.

Tab. 38 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	Celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zprávy školy

Základní škola praktická sídlí ve Vizovicích v prvním patře budovy ZŠ Vizovice. Jedná se o malotřídní školu s 3 třídami a 9 ročníky, kapacita školy je 60 žáků. Škola poskytuje výchovu a vzdělání dětem, které vyžadují citlivý přístup pedagogů a individuální tempo výuky, za použití speciálně pedagogických výchovně vzdělávacích metod. Ve škole se klade velký důraz na pracovní vyučování.

Tab. 39 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,697	98,56
- jinými subjekty	6,667	1,44
Průměrný počet dětí celkem	20,086	

2011/2012		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,333	98,32
- jinými subjekty	7,667	1,68
Průměrný počet dětí celkem	19,783	
2010/2011		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,985	97,89
- jinými subjekty	7	2,11

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
Průměrný počet dětí celkem	19,232	

2009/2010		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,906	97,62
- jinými subjekty	7,75	2,38
Průměrný počet dětí celkem	19,191	

2008/2009		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,54	97,73
- jinými subjekty	7,5	2,27
Průměrný počet dětí celkem	19,761	

2007/2008		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,875	98,02
- jinými subjekty	6,75	1,98
Průměrný počet dětí celkem	20,044	

2006/2007		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,615	97,77
- jinými subjekty	8	2,23
Průměrný počet dětí celkem	20,826	

2005/2006		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,125	97,58
- jinými subjekty	9	2,42
Průměrný počet dětí celkem	19,539	

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Ve školním roce 2013/2014 činí průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných obcemi 20,925. Údaje ve sledovaných letech vykazují stabilní celkové průměrné hodnoty kolem 20 dětí ve třídě.

Tab. 40 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		1958	1386	572	
Základní škola Vizovice	Vizovice	700	577	123	Provoz školy zajištěn ve 2 samostatných objektech, žáci 1. -3. ročníku v budově na Masarykově nám. (10 učeben + ŠD), žáci 4. -9. ročníku v budově na ul. Školní (26 učeben, ŠJ, tělocvična, sportovní stadion a divadelní sál)
Základní škola Slušovice	Slušovice	600	471	129	Komplex vzájemně propojených budov po rekonstrukci. Škola disponuje běžnými i odbornými učebnami, ŠD, ŠJ, tělocvičnou a sportovní halou.
Základní škola Trnava	Trnava	150	93	57	Dvoupatrová budova vč. ŠJ, ŠD a tělocvičny, provedena rekonstrukce budovy a modernizace učeben.
Základní škola Jasenná	Jasenná	97	39	58	Opravená budova školy s prostornými třídami, ŠJ a ŠD. Škola využívá novou multifunkční učebnu.
Základní škola Neubuz	Neubuz	40	27	13	Škola se nachází ve 2 spojených budovách se 3 učebnami, z toho se jedna využívá zároveň jako ŠD a školní výdejna. Učebny jsou moderně vybaveny.
Základní škola Zádveřice - Raková	Zádveřice - Raková	96	40	56	Nová školní budova, prostorné a světlé třídy s tělocvičnou, ŠD a školní výdejnou.
Základní škola a Mateřská škola Bratřejov	Bratřejov	50	28	22	Rekonstruovaná starší budova školy, v přízemí MŠ, ŠJ a šatny, v 1. patře dvě prostorné a světlé učebny, využívány i jako ŠD.
Základní škola a Mateřská škola Veselá	Veselá	45	37	8	ZŠ a MŠ v jedné budově vč. ŠD a ŠJ, v r. 2010 realizace moderní přístavby. Třídy vybaveny novým nábytkem a ICT.
Základní škola a Mateřská škola Všemina	Všemina	120	54	66	Výuka MŠ i ZŠ probíhá v jedné budově, součástí je i ŠD a ŠJ. Učebny vybaveny novým nábytkem a didaktickou technikou. Vlastní počítačová učebna.
Dětský domov a Základní škola Vizovice	Vizovice	60	20	40	Výuka probíhá v pronajatých prostorách místní ZŠ, technické vybavení školy modernizováno, budova DD po rekonstrukci

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkazy MŠMT ČR, vlastní šetření (osobní rozhovor)

Všechny školy mají zásadní oporu ve svém zřizovateli, po materiální a technické stránce jsou velmi dobře vybaveny. V posledních letech byly provedeny na budovách základních škol zásadní rekonstrukce, prostorové podmínky pro vzdělávací a výchovnou činnost žáků jsou velmi dobré. Všechny školy v ORP Vizovice vykazují dostatečnou kapacitu. Ve školním roce 2012/2013 je 70 - ti procentní vytíženost, v letošním školním roce vzrostla na 74% (bez ZŠ praktická Vizovice).

Nadbytečná kapacita škol zvyšuje zřizovatelům provozní náklady na opravy a údržbu budov, spotřebu energií, ale i na platy nepedagogických pracovníků.

Tab. 41 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	1958	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1402	556	71,6
Předpoklad ke konci roku 2018	1460	365	80
Předpoklad ke konci roku 2023	1520		

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2012

Ve věkové skupině 6-10letých dochází k poměrně výraznému nárůstu osob, vrchol se předpokládá v r. 2018, poté začíná dlouhodobý pokles. Odlišná situace se očekává ve skupině 11-14ti letých, do r. 2016 se předpokládá ustálený vývoj počtu žáků. Po roce 2016 se očekává nárůst počtu osob s vrcholem v roce 2022. Po tomto období se očekává dlouhodobý pokles počtu žáků plnících školní docházku na základních školách.

Předškolní vzdělávání

Tab. 42 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	11	615	24	615	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	615	24	615	0	0

2011/2012						
obec	11	598	24	598	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	598	24	598	0	0

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách

2010/2011						
obec	11	573	24	573	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	573	24	573	0	0

2009/2010						
obec	11	574	24	574	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	574	24	574	0	0

2008/2009						
obec	11	540	22	540	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	540	22	540	0	0

2007/2008						
obec	11	508	22	508	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	508	22	508	0	0

2006/2007						
obec	11	485	21	485	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	485	21	485	0	0

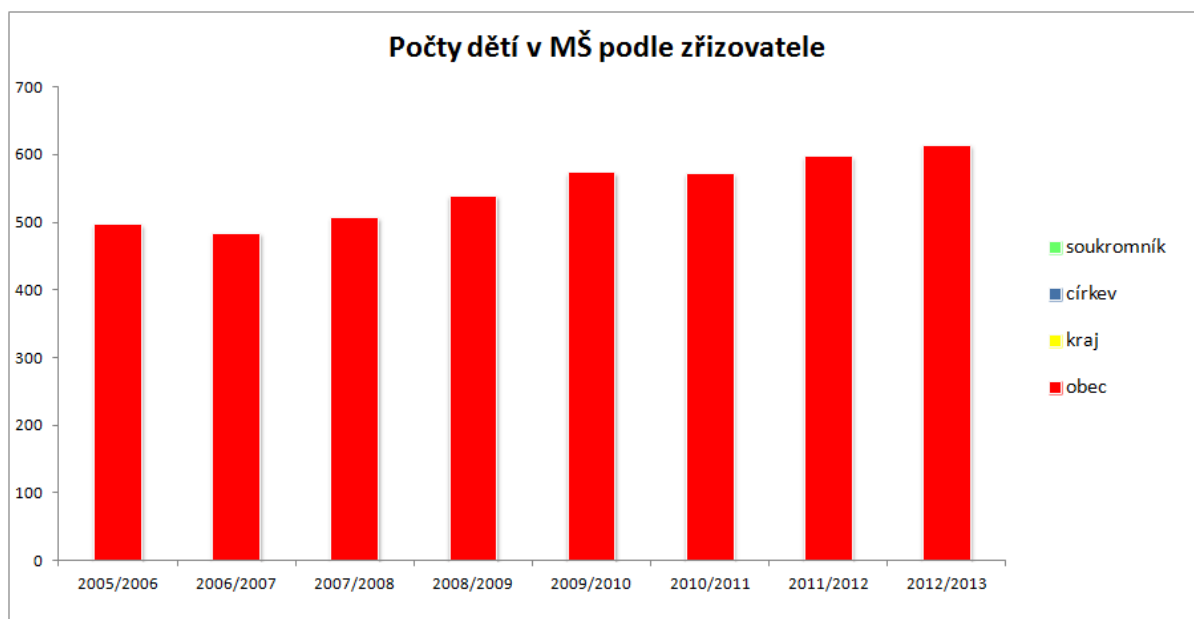
2005/2006						
obec	11	498	21	498	0	0

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	498	21	498	0	0

Zdroj: MěÚ Vizovice, Výkazy MŠMT

Ve SO ORP Vizovice se nacházejí mateřské školy pouze zřizované obcemi. Počet dětí navštěvujících mateřskou školu vykazoval ve sledovaném období rostoucí tendenci. Ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo mateřskou školu 498 dětí, v letošním školním roce 2013/2014 je to již 617 dětí. Počet dětí v analyzovaném období vzrostl o více než 20%, počet tříd se zvýšil z 21 na 24 tříd. Rostoucí míra účasti v předškolním vzdělávání byla částečně způsobena přijímáním dětí mladších 3 let. Negativně na zvýšení míry účasti je vnímán počet odkladů povinné školní docházky, ten však v posledních dvou letech klesá.

Graf 3 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

MŠ v ORP

Tab. 43 MŠ zřizované obcí

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných tříd /speciál. tříd	Počet dětí	Úv. pedagog.	Počet dětí na 1 pedagog. úvazek	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	11	8	24	615	46,216	13,307	25,625	55,909
2011/2012	11	8	24	598	45,956	13,012	24,917	54,364
2010/2011	11	8	24	573	43,33	13,224	23,875	52,091
2009/2010	11	8	24	574	42,283	13,575	23,917	52,182
2008/2009	11	8	22	540	41,154	13,121	24,545	49,091
2007/2008	11	8	22	508	40,505	12,542	23,091	46,182
2006/2007	11	8	21	485	37,561	12,912	23,095	44,091
2005/2006	11	8	21	498	37,15	13,324	23,571	45

Zdroje: MěÚ Vizovice, Výkazy MŠMT ČR

Počet MŠ se po celé období nezměnil, pouze se navýšil počet tříd z 21 na 24 tříd. Z uvedených dat vyplývá, že se průměrný počet dětí v mateřské škole zvýšil z počtu 45 dětí v roce 2005 až na téměř 56 dětí v roce 2013. V analyzovaném období se při zvýšeném počtu dětí zvýšil i počet pedagogických pracovníků, počet dětí na 1 pedagogický úvazek tak zůstává konstantní.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. 44 MŠ zřizované obcemi

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	46,216	4	9%
2011/2012	45,956	3	7%
2010/2011	43,33	3,7	9%
2009/2010	42,283	2,9	7%
2008/2009	41,154	0,9	2%
2007/2008	40,505	0,9	2%
2006/2007	37,561	0,9	2%
2005/2006	37,15	0	0%

Zdroje: Výkazy MŠMT ČR

Ve SO Vizovice pracují v mateřských školách na pozici pedagoga pouze ženy. Podle výkazu ředitelství škol R13-01 k 30. 09. 2013 se jedná pouze o 2 nekvalifikované pracovnice z MŠ Vizovice, které si v současné době doplňují pedagogické vzdělání.

Tab. 45 Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		639	615	24	
Mateřská škola Vizovice	Vizovice	180	180	0	MŠ působí ve 2 patrových budovách, propojených spojovací chodbou a celý areál je obklopen esteticky upravenými venkovními hracími plochami. Prostorné třídy jsou postupně vybavovány novým nábytkem. Plná kapacita, 7 tříd.
Mateřská škola Sluníčko, Slušovice	Slušovice	120	112	8	MŠ má 2 místa vzdělávání. V jednopodlažní budově se nachází 3 třídy, v další budově (po celkové rekonstrukci) v přízemí sídlí jedna třída, v současné době probíhá dovybavení obou školních zahrad. Plná kapacita 4 třídy, tj. 112 dětí.
Mateřská škola Trnava	Trnava	60	55	5	MŠ sídlí v dvoupodlažní budově po rekonstrukci s rozsáhlou zahradou.
Mateřská škola Hrobice	Hrobice	53	50	3	MŠ umístěna v jednopatrové budově, po přístavbě soc. zařízení a rekonstrukci umývárny byl navýšen povolený počet dětí na 53, škola je dvoutřídní.
Mateřská škola Zádveřice - Raková	Zádveřice - Raková	56	56	0	MŠ umístěna v dvoupatrové budově se 2 třídami a rozlehlou školní zahradou. Plánuje se zateplení budovy, výměna oken a plynového kotle.
Mateřská škola Jasenná	Jasenná	44	39	5	MŠ umístěna v přízemí účelové budovy, v suterénu školní jídelna, objekt školy obklopen rozlehlou zahradou, škola je dvoutřídní. Plánovány stavební úpravy objektu v r. 2014, které umožní navýšení kapacity MŠ. Ve školním roce 2013/2014 41 dětí, 2 třídy.
Mateřská škola Ublo	Ublo	25	25	0	MŠ se nachází v jednopatrové budově, kompletní rekonstrukce v r. 2013, součástí budovy prostorná školní zahrada, 1 třída, plná kapacita.
Mateřská škola Březová	Březová	26	25	1	MŠ se nachází v jednopatrové budově, celková rekonstrukce interiéru v r. 2010, v r. 2012 navýšená kapacita na 26 dětí, 1 třída se školní výdejnou, nadstandardně upravená školní zahrada. V roce 2013/2014 plná kapacita.
Základní škola a Mateřská škola Bratřejov	Bratřejov	19	17	2	Rekonstruovaná starší budova školy, v přízemí jedna třída MŠ a ŠJ, v 1. patře dvě třídy ZŠ. V roce 2013/2014 plná kapacita.

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Všemina	Všemina	28	28	0	Výuka MŠ i ZŠ v jedné budově. Stavební úpravy interiéru přízemí budovy, školky, WC a šaten v r. 2010. Plná kapacita, 1 třída MŠ.
Základní škola a Mateřská škola Veselá	Veselá	28	28	0	MŠ i ZŠ v jedné budově, realizace moderní přístavby v r. 2010, 1 třída MŠ, plná kapacita.

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkazy MŠMT, vlastní šetření (osobní rozhovor)

Spolupráce MŠ se zřizovatelem probíhá v rámci SO Vizovice na standardní úrovni a je realizována především materiálně-technickým zabezpečením provozu škol. Plné kapacity jsou pro zřizovatele důvodem k rekonstrukcím a přístavbám budov, modernizaci interiéru a výstavbě nových školních zahrad. Zanedbané školní budovy znamenají bezpečnostní riziko pro děti. Vznikla potřeba postupně řešit výměnu zastaralého nábytku, obnovu hraček a učebních pomůcek.

Všechny MŠ provádějí výchovnou a vzdělávací činnost s celodenním provozem a nabízejí služby školního stravování. Kapacita MŠ ve školním roce 2012/2013 byla naplněna z 96%. Ve školním roce 2013/2014 navštěvovalo MŠ 621 dětí, 8 mateřských škol má plnou kapacitu. Dle výkazu o mateřské škole k 30. 9. 2013 nebylo vyhověno 17 žádostem v MŠ Sluníčko Slušovice, 16 žádostem v MŠ Vizovice a 7 žádostem v MŠ Bratřejov a MŠ Všemina (celkem 60 zamítnutých žádostí ve SO Vizovice).

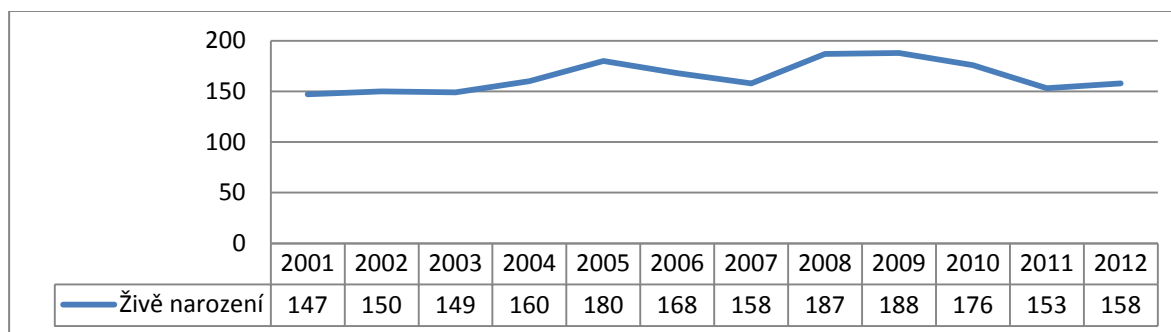
Tab. 46 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	639	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	617	22	97%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	600	30	95%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	570		

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2012

Ve věkové skupině 3-5 letých dětí došlo k vrcholu v roce 2013, do roku 2016 se předpokládá stabilizovaný počet dětí, po roce 2016 se prognózuje dlouhodobý pokles. Následující graf nám ukazuje počet živě narozených dětí ve SO Vizovice.

Graf 4 Živě narození ve SO Vizovice v letech 2001 - 2012

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_za_so_orp_vizovice

Tab. 47 Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	Volných míst (k 1. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				15	5
Vizovice	Mateřské a rodinné centrum Beruška o. s.	18	60	15	5

Zdroj: www.beruska-vizovice.cz

Na území ORP Vizovice se nachází jedno zařízení pečující o děti do 3 let - Mateřské a rodinné centrum Beruška o. s. se sídlem ve Vizovicích. Jedná se o dobrovolné občanské sdružení, jež je členem Sítě mateřských center. V miniškoličce se 2 kvalifikované pracovnice starají maximálně o 15 dětí, ty mohou docházet na 1 až 5 dnů v týdnu. K 15. 5. 2014 vykazuje Beruška 5 volných míst.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 48 Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. Stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	9	2	11
obcemi	17	463		463
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	18	472	2	474

2011/2012				
krajem	1	9	2	11
obcemi	17	443	2	445
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		

		z 1. Stupně	z 2. stupně	celkem
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	18	452	4	456

2010/2011				
krajem	1	8	3	11
obcemi	16	438		438
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	17	446	3	449

2009/2010				
krajem	1	11	3	14
obcemi	16	420		420
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	17	431	3	434

2008/2009				
krajem	1	12	3	15
obcemi	15	395		395
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	16	407	3	410

2007/2008				
krajem	1	12	3	15
obcemi	15	386	1	387
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	16	398	4	402

2006/2007				
krajem	1	14	3	17
obcemi	16	399		399
církví	0	0	0	0
ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		

		z 1. Stupně	z 2. stupně	celkem
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	17	413	3	416

2005/2006				
krajem	1	14	2	16
obcemi	16	389		389
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	17	403	2	405

Zdroj: Výkaz MŠMT

Součástí každé základní školy SO ORP Vizovice je školní družina. Jedno oddělení školní družiny zřizuje kraj při ZŠ praktické ve Vizovicích. Počet zapsaných účastníků ve školní družině má v posledních letech mírně rostoucí trend. Ve školním roce 2013/2014 navštěvuje školní družiny zřizované obcemi 467 žáků v 17 odděleních.

Tab. 49 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedag. pracovníci		
	interní		Externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	1	1	0	0	0	0
obcemi	16	16	1	2	2	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	17	17	1	2	2	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

ORP Vizovice má na svém území pouze školní družiny. V celkem 17 odděleních je zaměstnáno 17 pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2013/2014 je vykazováno 16 interních a 1 externí pedagogický pracovník (ZŠ Trnava), 2 ostatní pedagogické pracovníky zaměstnávají v ZŠ ve Slušovicích.

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Na území ORP Vizovice se nenachází žádná ZUŠ. Ve Vizovicích se nachází pouze pobočka ZUŠ Zlín Štefánikova. Škola má hudební a výtvarné oddělení, pro svou činnost využívá prostor ZŠ Vizovice. V hudebním oddělení se vyučuje hra na klavír, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, housle a violu. Výtvarné oddělení je zaměřeno na kresbu, malbu, modelování a keramiku. Další pobočka se nachází ve Slušovicích s hudebními obory, jejíž součástí je detašované pracoviště v Trnavě.

Tab. 50 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Vizovice	0	1	0
Bratřejov	0	0	0
Březová	0	0	0
Dešná	0	0	0
Hrobice	0	0	0
Jasenná	0	0	0
Lhotsko	0	0	0
Lutonina	0	0	0
Neubuz	0	0	0
Podkopná Lhota	0	0	0
Slušovice	0	0	0
Trnava	0	0	0
Ublo	0	0	0
Veselá	0	0	0
Všemina	0	0	0
Zádveřice - Raková	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR, <http://www.ddmzvonek.cz/>

Ve Vizovicích sídlí Dům dětí a mládeže Zvonek, který zabezpečuje celoroční mimoškolní vzdělávání dětí, žáků, studentů, pedagogických pracovníků, ale i rodičů a ostatních dospělých zájemců. DDM se podílí na péči o nadané děti a žáky ve spolupráci se školami a rovněž na organizování soutěží a přehlídek.

Tab. 51 SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	46	392	54	8	454
Vizovice	46	392	54	8	454
Bratřejov	0	0	0	0	0
Březová	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0
Hrobice	0	0	0	0	0
Jasenná	0	0	0	0	0
Lhotsko	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0
Neubuz	0	0	0	0	0
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Slušovice	0	0	0	0	0
Trnava	0	0	0	0	0
Ublo	0	0	0	0	0
Veselá	0	0	0	0	0
Všemina	0	0	0	0	0
Zádveřice - Raková	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Během školního roku mohou děti navštěvovat zájmové kroužky, kterých je ve školním roce 2013/2014 celkem 46. Zájmové útvary se konají jedenkrát týdně pod vedením pedagogů z řad interních i externích pracovníků DDM převážně ve Vizovicích, ale také v ZŠ Jasenné, Zádveřicích, Bratřejově a Slušovicích. Kromě zájmových útvarů poskytuje široké veřejnosti různé druhy aktivit turistického, sportovního a přírodovědného rázu.

Součástí činnosti DDM Zvonek jsou také prázdninové pobytové akce, příměstské a pobytové tábory v době podzimních, jarních, velikonočních a letních prázdnin.

Tab. 52 Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	14	4	2,8	10	2	2	1	0
Vizovice	14	4	2,8	10	2	2	1	0
Bratřejov	0	0	0	0	0	0	0	0
Březová	0	0	0	0	0	0	0	0
Dešná	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrobice	0	0	0	0	0	0	0	0
Jasenná	0	0	0	0	0	0	0	0
Lhotsko	0	0	0	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0	0	0	0
Neubuz	0	0	0	0	0	0	0	0
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0	0	0	0
Slušovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Trnava	0	0	0	0	0	0	0	0
Ublo	0	0	0	0	0	0	0	0
Veselá	0	0	0	0	0	0	0	0
Všemina	0	0	0	0	0	0	0	0
Zádveřice - Raková	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Tab. 53 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných žáků	z toho v		Cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	18	2353	690	1663	2821
Vizovice	2	891	204	687	850
Bratřejov	1	49	17	32	70
Březová	1	28	28	0	55
Dešná	0	0	0	0	0
Hrobice	1	55	55	0	60
Jasenná	2	119	49	70	157
Lhotsko	0	0	0	0	0
Lutonina	0	0	0	0	0
Neubuz	1	31	0	31	40
Podkopná Lhota	0	0	0	0	0
Slušovice	3	660	126	534	780
Trnava	2	167	62	105	260
Ublo	1	29	29	0	46
Veselá	1	75	28	47	73
Všemina	1	139	28	111	250
Zádveřice - Raková	2	110	64	46	180

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR, Rejstřík škol a školských zařízení

V tabulce jsou uvedeny data za rok 2012. Jsou zde zahrnutí všichni pravidelně stravovaní. V roce 2013 je to 2 362 celkem pravidelně stravovaných

Tab. 54 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Školní jídelny zřizované	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Krajem	3	2,5
Obcemi	51	37
Církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR

Financování

Tab. 55 Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. 2. stupeň)	13 557 340	16 783 670	12 349 030	13 963 100	14 555 590	13 633 620	12 947 810	13 619 720
ZŠ (jen 1. stupeň)			1 990 720	1 675 490	1 945 530	2 288 820	3 099 630	2 115 760
MŠ	5 004 480	4 607 210	5 709 350	7 892 760	5 914 060	7 345 860	6 187 870	6 169 910
Sloučené organizace								
Jiné	163 960	171 500	516 900	679 820	860 470	875 250	913 520	1 081 780
celkem	18 725 780	21 562 380	20 566 000	24 211 170	23 275 650	24 143 550	23 148 830	22 987 170

Zdroj: MF ČR

Do kategorie „jiné“ náleží Dům dětí a mládeže Vizovice, školské zařízení je příspěvkovou organizací města Vizovice od roku 2007. Data pro sloučené organizace (MŠ+ZŠ) jsou součástí výdajů pro základní školy. Obce svým příspěvkovým organizacím poskytují neinvestiční příspěvky na nákup vody, paliv a energií, na učební pomůcky, výdaje na drobný dlouhodobý majetek.

Obce však disponují omezenými finančními prostředky na provoz škol a školských zařízení. Obce Jasenná a Neubuz mají povolenou výjimku z nejnižšího počtu žáků v ZŠ, tím však kromě provozních výdajů hradí i nadnormativní výdaje na mzdové prostředky a odvody.

Výdaje jsou ovlivněny opravami a udržováním budov, výměnou zastaralého interiéru. Celkové výdaje v jednotlivých letech vykazují nejprve rostoucí tendenci, v posledních letech však mírně klesají.

Tab. 56 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mzdové prostředky celkem	46 781 862,00	49 523 758,00	50 582 810,00	54 817 848,00	54 959 237,00	57 893 069,00	60 163 684,00	61 053 722,00
z toho	platy	46 584 862,00	49 189 068,00	50 172 172,00	54 454 542,00	54 499 437,00	57 399 629,00	59 633 922,00
	ostatní osobní náklady	197 000,00	334 690,00	410 638,00	363 306,00	459 800,00	493 440,00	482 265,00
Související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	19 808 373,00	20 304 471,00	20 016 280,00	21 379 490,00	21 959 631,40	25 535 478,40	26 072 067,20	24 355 877,66
Neinvestiční výdaje celkem	66 590 235,00	69 828 229,00	70 599 090,00	76 197 338,00	76 918 868,40	83 428 547,40	86 235 751,20	85 409 599,66

Zdroj: MěÚ Vizovice

Jedná se o závazné ukazatele rozpočtu na daný rok. I když ve Zlínském kraji v roce 2013 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovanými obcemi dotace celkově vyšší o 66,3 mil. Kč v porovnání s rokem 2012, SO Vizovice vykazuje pokles 826 tis. Kč, což je způsobeno snížením ostatních neinvestičních výdajů. Poskytnuté finanční prostředky i v roce 2014 zaznamenaly další pokles v porovnání s loňským rokem. Důvodem je přitvrzení normativů u pedagogických pracovníků pro ZŠ s ročníky pouze 1. stupně a pro školní družiny.

Tab. 57 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	21 607 117,00	35 133,52	384,41
základní školy	49 371 670,66	36 143,24	383,37
Gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	8 421 901,00	4 365,94	47,10
školní družiny a kluby	4 896 207,00	10 574,96	116,47
základní umělecké školy			
využití volného času	1 112 704,00	2 700,73	27,23
celkem použité finanční prostředky	85 409 599,66	88 918,39	958,58

Zdroj: MěÚ Vizovice

Největší položku přímých nákladů tvoří základní školy. V předškolním vzdělávání dosahují průměrné náklady na dítě téměř částky srovnatelné s průměrnými náklady na žáka v základní škole.

Tab. 58 Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	V Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	15 872 000	21 795 421
Vizovice	6 080 000	6 919 700
Bratřejov	360 000	515 000
Březová	200 000	320 000
Dešná		
Hrobice	400 000	638 350
Jasenná	632 000	1 733 758
Lhotsko		
Lutonina		
Neubuz	216 000	658 000
Podkopná Lhota		
Slušovice	4 664 000	5 450 000
Trnava	1 176 000	1 800 000
Ublo	200 000	247 000
Veselá	520 000	697 000
Všemina	656 000	730 170
Zádveřice - Raková	768 000	2 086 443

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, vlastní šetření (osobní rozhovor)

Data jsou získaná z ORP Vizovice a jednotlivých obcí za rok 2013. V obci Vizovice jsou zahrnuty náklady na ZŠ, MŠ i DDM. Celkové skutečné provozní náklady jsou ve všech obcích vyšší než poskytnuté finanční prostředky z rozpočtového určení daní.

Tab. 59 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka (Kč)
Celkem			45 940 000
Vizovice	Rekonstrukce elektroinstalace ve 2 budovách	2014-2015	11 000 000
Vizovice	Oprava střechy na 2 budovách ZŠ	2016-2017	11 000 000
Slušovice	Kotelna - úprava plynových kotlů + úprava vytápění sportovní haly ZŠ	2015	2 000 000
Slušovice	Úprava školního hřiště - podloží, plocha, povrch umělá tráva, oplocení, zábrany	2016	6 000 000
Slušovice	Úprava dětského hřiště pro školní družinu, úprava a vybavení posilovny novým náradím	2017	2 000 000
Slušovice	Výměna podlah v budově školy (sportovní hala, chodby, třídy, školní jídelna), rekonstrukce stupaček, sanitární keramiky a obkladů tříd	2018	5 000 000
Slušovice	Úpravy učeben pro výuku - cvičný byt, kompletní výměna PC techniky, pomůcky pro interaktivní výuku	2019	2 000 000
Trnava	Podlaha a obložení v tělocvičně ZŠ	2014	2 000 000
Trnava	Výměna podlahových krytin ve třídách ZŠ	2015	700 000
Trnava	Rekonstrukce zahrady MŠ i ZŠ, oplocení ZŠ a rekonstrukce nádvoří	2016	1 600 000
Zádveřice	Výměna oken a zateplení, výměna plynového kotle a regulace topení v MŠ	2014	1 200 000
Zádveřice	Výměna plynového kotle a regulace topení v ZŠ	2014	200 000
Zádveřice	Rekonstrukce sociálních zařízení a šaten v ZŠ	2015	300 000
Všemina	Vybavení kuchyně, revitalizace okolí školy	2015	300 000
Veselá	Výměna plynových kotlů	2014 - 2015	200 000
Veselá	Vybavení tříd MŠ	2014 - 2016	440 000

Zdroj: vlastní šetření (osobní rozhovor)

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 60 Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ a ZŠ	Kvalitní příprava na školní výuku, orientace dítěte v kolektivu vrstevníků, kvalitní vzdělání, dostupnost školy, moderní metody a pomůcky, zájmová činnost, dobrá příprava na přijímací zkoušky	nedostatečná výchova dětí, podryvání autority učitelů, nezájem rodičů o chování a školní výsledky svých dětí	osobní komunikace rodičů a učitelů	úzká spolupráce škola-rodiče
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	zápis dítěte do MŠ, ZŠ	malá kapacita školy	webové stránky školy, osobní pohovor, www.zkola.cz	návštěva výuky, schůzka s ředitelem
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	získávání znalostí a dovedností zábavnou formou, vytvoření dobrého kolektivu	Záškoláctví, šikana, neukázněnost, špatná výchova, absence úcty k autoritám	osobní rozhovory dětí a žáků s učiteli	preventivní programy, výchovné poradenství, vznik studentských parlamentů
Pedagogové a další zaměstnanci	kvalitní vedení, vyšší platové ohodnocení, podpora a motivace pro svou práci, kariéerní postup	syndrom vyhoření, nízká společenská prestiž, psychická náročnost a stres, nárůst administrativy	webové stránky, žákovská knížka, telefon, třídní schůzky, osobní kontakt	kvalitní příprava a další vzdělávání pedagogů, moderní vybavení učeben, spolupráce s rodiči, SRPŠ a dalšími organizacemi
Představitel obce, která má ZŠ, MŠ	zachování školy a zajištění standardu vzdělávání, efektivní využití prostředků v činnosti školy, zapojení školy do života obce, manažerský přístup vedení školy, pomoc při výběru	špatná komunikace mezi zřizovatelem a vedením školy, omezený rozpočet obce na modernizace a udržení menších škol na vesnicích, neodbornost zastupitelů, změna legislativy, zodpovědnost za vzdělání se přenáší na obce	jednání mezi představiteli obce a vedením školy, účast na jednání zastupitelstva	posílit pravomoc zřizovatele odvolat ředitele, odměňování učitelů na základě kvality, přeměna škol ve školy komunitní, úzká dlouhodobá spolupráce školy a zřizovatele

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	ředitele školy			
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	dostatek míst a dostupnost škol v okolních obcích, vznik venkovské školy	nepříznivý demografický vývoj obce, nižší atraktivnost pro mladé rodiny, vylidňování, migrace	Jednání s okolními obcemi, školami	Spolupráce se školami, zajištění dopravní obslužnosti
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	Iniciativa škol, dobré výsledky dětí a žáků, vytvoření dobrého jména a prestiže	omezené finanční prostředky, snaha příliš zasahovat do vedení MŠ a ZŠ	jednání se sponzory	oslovování sponzorů
Představitelé Obcí SO ORP	optimalizovat výdaje na provoz a investice, vyhovět potřebám občanů	chybějící finanční prostředky	jednání s ostatními obcemi	společný projekt
Kraje	kvalitní a dostupná síť škol a školských zařízení, průběžná aktualizace a optimalizace sítě škol, dosažení co nejlepší vzdělanostní úrovně dětí a žáků, atraktivita jednotlivých škol	přitvrzení normativů pro předškolní a základní vzdělávání	webové stránky ZK	vzdělávání vedoucích a dalších pedagogických pracovníků, zajistit péči pro děti s menšími vadami a vzdělání žáků se SVP, podpora zájmového vzdělávání
Stát	konkurenceschopnost systému v rámci EU, vyrovnání socioekonomických rozdílů mezi dětmi, vzdělanější populace, prevence sociálně patologických jevů, rovný přístup ke vzdělání	rozpočtové škrty v resortu MŠMT, neodbornost vedení, korupce, klientelismus,	webové stránky MŠMT	realizace a inovace nabídky ŠVP s využitím výsledků plošného testování žáků 5. a 9. ročníků podpora výuky cizích jazyků, rozvoj komunitních škol, poradenství pro volbu dalšího vzdělávání, monitorování předčasných odchodů žáků ze vzdělávání

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Média	pozitivní propagace - škola jako výchovně vzdělávací centrum nejen pro žáky, ale i rodinu a veřejnost v jejím okolí, etické hodnoty - negativní propagace - rozruch, senzace	medializace, nepříznivý pohled	partnerství s médii	pravidelná komunikace

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: 1 hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a 5 hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo.

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. Instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 61 Analýza rizik

Název rizika		Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$	Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
Finanční riziko	Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	3	6	Úspora provozních nákladů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
	Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	Přilákání nových žáků, úspora provozních nákladů	Obec Neubuz

Název rizika		Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D	Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Nedostatek financí na investice a vybavení	3	2	6	Využití dotací EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
	Nedostatek financí na platy	3	3	9	Stabilizace rozpočtu regionálního školství	Stát
Organizační riziko	Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	Dlouhodobá koncepce, sledování demografického vývoje území	Obce daného území
	Nedostatek dětí v ZŠ	4	3	12	Přilákání nových žáků, úspora provozních nákladů	Obce daného území
	Příliš mnoho dětí v MŠ	2	3	6	Zpracování výhledu potřeby kapacity MŠ, navýšení kapacity o nevyužívané prostory	Obce daného území
	Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	Příspěvky obcí na zajištění dopravní obslužnosti	Obce, kraj
	Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	4	4	Fungující školská rada	Obce daného území
	Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	Kombinace normativu na žáka + částka respektující specifika zajišťující předškolní vzdělávání a povinnou školní docházku (dostupnost menších škol, povinnost přijmout žáka do výše kapacity)	Obce daného území
Právní riziko	Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	Koncepční činnost - ujasnění role školy a učitele ve výchově a vzdělávání	Obce daného území
Technické riziko	Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	Dlouhodobé investice obcí do školských zařízení	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Název rizika		Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D	Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastní k rizika
	Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	2	6	Postupná modernizace výuky i vybavení, využití dotací EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko	Špatné řízení školy	2	4	8	Posílení pravomoci zřizovatele odvolat ředitele	Obec zřizující ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Tab. 62 SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
1) tradiční samostatné obce, vysoká míra bezpečnosti 2) hustá síť ZŠ a MŠ ve SO Vizovice 3) školy rodinného typu 4) investice do škol od zřizovatele 5) vše pod jednou střechou - základní i zájmové vzdělávání, jídelny i družiny jsou součástí všech ZŠ, dobrý příklad fungování komunitní školy 6) autobusové spojení odpovídající kapacitě i rozvrhu žáků	1) nadměrné výdaje na udržení ZŠ, zejména v menších obcích 2) nedostatek vzdělávacích aktivit pro občany 3) přeplněné třídy MŠ 4) chybějící alternativa tradiční školy 5) zanedbaná infrastruktura MŠ 6) chybějící tělocvičny, hřiště, příp. školní bazén 7) není propojení cyklostezek a absence využití nízkoemisní dopravy 8) nevyvážený poměr žen a mužů ve školství 9) nižší kvalifikovanost pedagogů v některých zařízeních
Příležitosti:	Hrozby:
1) využití dotací na rekonstrukce a vybavení 2) využití grantů na měkké aktivity 3) prezentace škol 4) užší spolupráce škol, společné soutěže, setkávání při mimoškolních aktivitách 5) předpokládaný nárůst žáků na ZŠ v horizontu cca 2-3 let 6) propojování s praxí: znalost podniků, sociálních služeb, možnosti zaměstnanosti, směry regionálního rozvoje 7) využití příkladů dobré praxe, spolupráce se Slovenskem a jinými zeměmi, rozšiřování komunitních škol a celoživotního vzdělávání	1) snížení porodnosti – stárnutí a úbytek populace 2) zvyšování finanční zátěže pro obce – zdražování činnosti škol, stagnace jiných činností 3) nedůvěřivý postoj veřejnosti k vesnickým školám 4) konkurenční boj škol o žáky 5) neprůhledné a administrativně náročné dotační řízení 6) migrace mladých, kvalifikovaných obyvatel 7) optimalizace sítě škol na krajské úrovni 8) snižování úvazků a personální nestabilita spojená se ztrátou motivace pedagogů a nepedagogických pracovníků

V regionu je poměrně hustá síť základních i mateřských škol s kvalitní dopravní dostupností pro děti a žáky ze spádových obcí. Některé ZŠ spolupracují s MŠ, kdy probíhá výuka v ZŠ pro předškoláky, organizují se společní sportovní hry. Školy úzce spolupracují s mnoha subjekty, chybí však pravidelná a užší spolupráce úplných a neúplných škol v rámci ORP.

Všechny obce ve SO Vizovice mají zájem na zachování stávajících mateřských i základních škol. Obecně ve SO Vizovice platí, že školy mají zásadní oporu ve svém zřizovateli, který je podporuje materiálně i finančně a poskytuje účinnou pomoc při údržbě školních budov. Malé školy jsou na venkově spjaty s místní komunitou a podílejí se na společenských událostech obce. Populační růst v posledních letech naplnil kapacity mateřských škol, míra účasti v předškolním vzdělávání rostla také z důvodu přijímání dětí mladších 3 let, negativně na zvýšení míry účasti je vnímán počet odkladů povinné školní docházky, ten však v posledních 2 letech klesá. V roce 2013 MŠ nevyhověly celkem 60 žádostem o přijetí dítěte ve SO Vizovice.

Obce však disponují omezenými finančními prostředky na provoz i nezbytné investice škol a školských zařízení. Obce Jasenná a Neubuz mají povolenou výjimku z nejnižšího počtu žáků v ZŠ, tím však kromě provozních výdajů hradí i nadnormativní výdaje na mzdové prostředky a odvody. Školy získávají finanční prostředky nejen od svých zřizovatelů, ale zapojují se i do evropských projektů např. EU peníze do škol, Comenius, Modernizace výuky.

Podle Dlouhodobého záměru vzdělávání Zlínského kraje z r. 2012 je síť škol a jejich vzdělávací nabídka v kraji nastavena v podstatě efektivně, nicméně v příštích letech bude potřebná průběžná aktualizace a optimalizace struktury sítě škol. Pro kraj jsou malé školy finančně náročnější a přispívají k rozměňování krajských peněz. Ve SO Vizovice nedošlo v analyzovaných letech ke zrušení či sloučení žádné MŠ či ZŠ. Přitvrzení normativů pro neúplné školy (v r. 2014) a předpokládaný pokles žáků po roce 2018 na 1. stupni ZŠ znamená pro zřizovatele škol zvýšenou finanční zátěž a může ohrozit kvalitu provozu neúplných malotřídních základních škol do budoucna.

Protože je celé území situováno jako suburbánní pro oblast krajského města Zlína, může i do budoucna naopak dojít k situaci, že žádné významné a ohrožující situace nenastanou. Celé území je charakterizované postupným přírůstkem obyvatelstva, rozšiřováním služeb a pracovních příležitostí a také možností dobudovávání infrastruktury a napojení na dálniční síť.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Ve správním obvodu ORP Vizovice se nachází 19 škol a školských zařízení, 18 z nich je zřizováno obcemi, ve Vizovicích ještě sídlí speciální škola - Základní škola praktická, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. Vzdělávací zařízení zřizovaná obcemi tvoří 6 základních škol, 8 mateřských škol, 3 sloučené organizace ZŠ+MŠ a Dům dětí a mládeže ve Vizovicích. V obcích Dešná, Lhotsko, Lutonina a Podkopná Lhota žádnou školu ani školské zařízení nemají. Počet škol a školských zařízení se v analyzovaných letech nezměnil.

Na počty dětí v mateřských školách a žáků v základních školách SO Vizovice mají vliv demografické změny posledních let. Zvýšil se počet dětí navštěvujících mateřskou školu a s tím související přepočtený počet úvazků pedagogických pracovníků. Kapacita mateřských škol je naplněna z 96%. Některé mateřské školy přijímaly tedy přednostně ty děti, které mají poslední rok před školní docházkou a další děti jsou přijímány podle bodového hodnocení na základě splnění daných kritérií. Nebyly přijaty především děti do 3 let. Plné kapacity jsou pro zřizovatele důvodem k rekonstrukcím

a přístavbám budov, modernizaci interiéru a výstavbě nových školních zahrad. Vznikla potřeba postupně řešit výměnu zastaralého nábytku, obnovu hraček a učebních pomůcek.

Naopak počet žáků v základní škole v analyzovaných letech klesal, teprve v loňském a letošním školním roce se situace změnila a je vykazován mírně rostoucí trend, i tak zůstává kapacita základních škol naplněna pouze z 74%. Školy potvrzují oboustrannou spolupráci se zřizovatelem, důkazem jsou velmi dobré podmínky pro vzdělávací a výchovnou činnost žáků. Žáci se zapojují do dění v obci, pravidelně vystupují na veřejných kulturních akcích. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků ZŠ dosahuje 89 % ve školním roce 2013/2014. Specifikem SO Vizovice jsou malotřídní neúplné školy, které tvoří 60 % z celkového počtu ZŠ.

Na území SO Vizovice se nacházejí pouze pobočky ZUŠ s hudebním a výtvarným oddělením. Jediným zařízením pro děti do 3 let je občanské sdružení Beruška ve Vizovicích, na Slušovicku chybí zařízení pro nejmenší děti.

Celkové provozní výdaje škol a školských zařízení se každoročně navyšují, největší položku tvoří mzdové prostředky, ty jsou poskytnuty pro jednotlivé školy ze státního rozpočtu a rozepisují se prostřednictvím krajských normativů neinvestičních výdajů připadajících na jednotku výkonu (dítě, žák). Finanční prostředky na platy a OON poskytnuté ze státního rozpočtu vykazují v posledních letech pouze mírný nárůst, ostatní neinvestiční výdaje jsou již v roce 2013 nižší než v roce předcházejícím. Provozní výdaje obcí do škol a školských zařízení jsou vyšší než výše prostředků poskytnutých obcím ze státního rozpočtu prostřednictvím sdílených daní. Spotřeba energií, opravy budov a zařízení tvoří významnou část provozních výdajů školy. Nižší výdaje za energie jsou spojeny s rekonstrukcí škol a školských zařízení, které obce již řešily a dále plánují nezbytné investiční akce, mezi které patří zateplení budov, výměna oken a plynových kotlů, regulace topení atd.

3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly

podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců místní samosprávy, realizačního týmu a zástupců MAS Vizovicko a Slušovicko z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

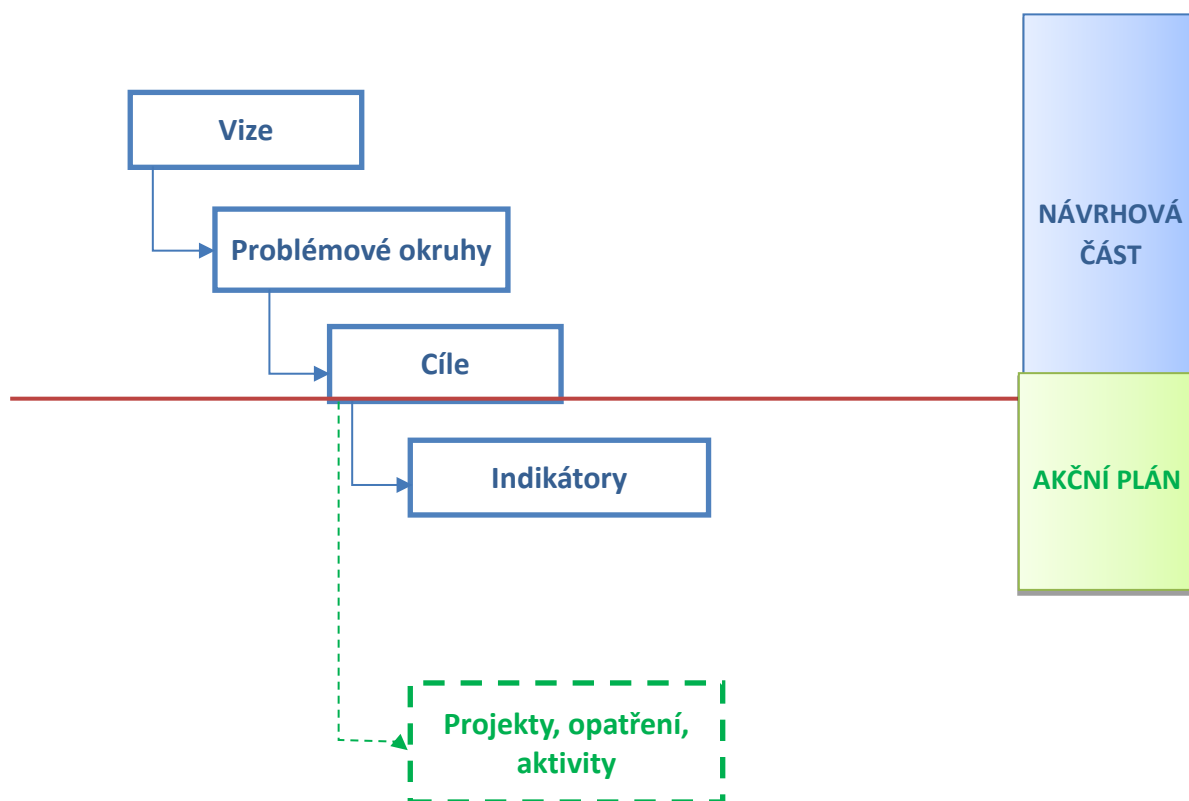
Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Graf 5 Znáznornění vztahů

Tab. 63 Struktura problémových oblastí a cílů

Školství	Problémová oblast 1 Problematika MŠ	Problémová oblast 2 Problematika ZŠ
	cíl 1.1 Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy	cíl 2.1 Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro zachování ZŠ v menší obci
	cíl 1.2 Společně organizovat exkurze, výlety, lyžařské kurzy, plavecký výcvik	cíl 2.2 Rozvoj komunitních škol

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Vizovice se stane atraktivním venkovským regionem. Budou zde vytvářeny podmínky pro plnohodnotný život všech obyvatel. Chceme nabízet plnohodnotnou alternativu městského života s bohatým kulturním, společenským a sportovním vyžitím.

Naším cílem je, aby města a obce zajistila efektivní nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití. Budeme podporovat, aby učení a vzdělávání mohlo mít stále více celoživotní charakter. Zlepšování vzájemné spolupráce přispěje k optimálnímu využití kapacit vzdělávacích zařízení. Komunitní způsob plánování sociálních služeb vytvoří prostor k zabezpečení potřebných, kvalitních a dostupných služeb pro obyvatele ve všech etapách života. Nově vzniklé servisní centrum ulehčí obcím výkon samosprávy prostřednictvím odborně kvalifikovaných a zkušených pracovníků.

Problémová oblast č. 1: Problematika MŠ

Populační boom naplnil v posledních letech kapacity MŠ, ty se potýkají s opačným problémem než ZŠ. V roce 2013 byly mateřské školy nuceny zamítnout 60 žádostí. Ve sledovaném období 2005 - 2013 vzrostl počet dětí v MŠ o více než 20%. Plné kapacity jsou pro zřizovatele důvodem k rekonstrukcím a přístavbám budov, modernizaci interiéru a výstavbě nových školních zahrad. Zanedbané školní budovy znamenají bezpečnostní riziko pro děti. Vznikla potřeba postupně řešit výměnu zastaralého nábytku, obnovu hraček a učebních pomůcek. Z analýzy vyplývá, že provozní výdaje obcí do těchto zařízení jsou vyšší než výše prostředků poskytnutých obcím ze státního rozpočtu prostřednictvím sdílených daní. Předškolní zařízení zaostává po kvalitativní i kvantitativní stránce. Některé MŠ ve sledovaném období navýšily svou kapacitu. Ve školním roce 2013/2014 činil průměrný počet 25,7 dětí na třídu. V rámci SO Vizovice došlo ve většině MŠ k povolení výjimky z maximálního povoleného počtu dětí ve třídě. Školy jsou nuceny řešit problematiku výuku v přeplněných třídách (smíšené třídy dětí ve věku 2-7 let, nápravy logopedických vad, individuální přístup k dětem a respektování věkových zvláštností). Podle demografického vývoje bude počet dětí v MŠ mírně klesat, což částečně vyřeší stávající problém přeplněných tříd.

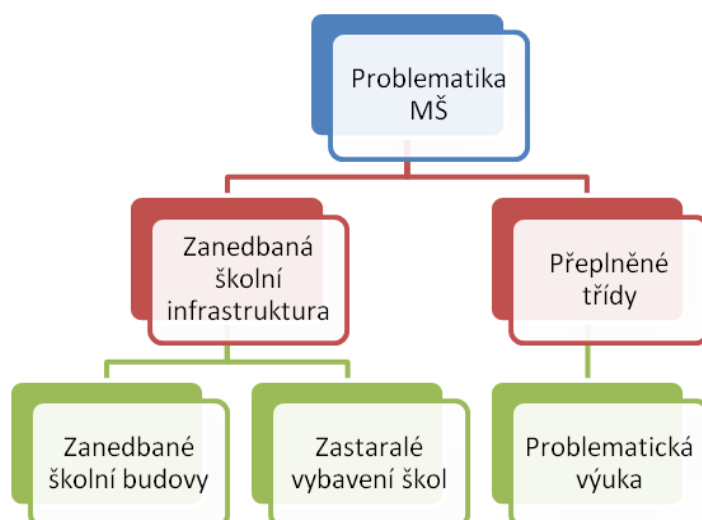
Příčiny problému

- Nedostatečná kapacita a omezená dosažitelnost MŠ – mateřské školy jsou přeplněny, preferuje se přijímání starších dětí na úkor mladších
- Zanedbané školní budovy, zastaralé vybavení tříd

Důsledky neřešení problému

- Hrozba, že rodiče budou mít více starostí s péčí o děti předškolního věku, dětem budou chybět sociální kontakty se svými vrstevníky.
- Havarijní stav budov

Obr. 8 **Problematika MŠ**

Zdroj: vlastní zpracování

Problémová oblast č. 2: Problematika ZŠ

Na počty žáků ZŠ mají vliv demografické změny posledních let, ve sledovaném období však nedošlo ke zrušení či sloučení základních škol. Počet žáků klesal v analyzovaných letech, situace se stabilizovala až díky rostoucímu počtu dětí narozených po r. 2000. To dočasně vyřešilo problém existence většiny neúplných škol. Neúplné školy tvoří 60% z celkového počtu ZŠ a navštěvuje je přibližně 16% z celkového počtu žáků. Všechny neúplné školy jsou také školami malotřídního typu. ZŠ se dlouhodobě potýkají s problémem nenaplněných kapacit, tento problém řeší většina obcí zřizující ZŠ. Počet žáků 1. stupně ZŠ bude mírně stoupat až do r. 2018, i tak kapacita ZŠ nedosáhne ani 80% naplněnosti, poté již podle dostupných dat následuje dlouhodobý pokles. Pro kraj jsou neúplné školy finančně náročnější a přispívají k rozměňování peněz, letos přistoupil Zlínský kraj k přitvrzení normativů pro neúplné školy.

Školy mají zásadní oporu ve svém zřizovateli. V posledních letech byly provedeny na budovách základních škol rekonstrukce, prostorové podmínky pro vzdělávací a výchovnou činnost žáků jsou velmi dobré. Rostoucí náklady na provoz škol a údržbu školních budov, které obec hradí ze svého rozpočtu, mohou vést ke stagnaci jiných činností v obci. Zvýšená finanční zátěž může ohrozit kvalitu provozu neúplných ZŠ do budoucna. Nenaplněné kapacity ZŠ jsou oblastí, ve které by měli obce mezi sebou spolupracovat a daný problém řešit.

Mění se přístup rodičů ke škole, zajímají se, jakou školu jejich dítě navštěvuje. Rodiče pečlivě vybírají vhodnou školu pro své děti, už na základní škole dochází k segregaci a nerovnostem ve vzdělání. Stále větší význam má dobrá pověst a prestiž školy, je dána kvalitou výuky, pedagogů, vzdělávacích programů, kvalitou prostředí, budov a okolí. Roste konkurence škol a nutnost prosadit se mezi nimi, sílí boj o každého žáka.

Venkovský region SO Vizovice se vyznačuje omezenou nabídkou vhodně zaměřených, modifikovatelných a především dostupných vzdělávacích kurzů. Těch je v obcích realizováno málo, soukromému sektoru se finančně nevyplatí organizovat kurzy z důvodu menšího počtu zájemců.

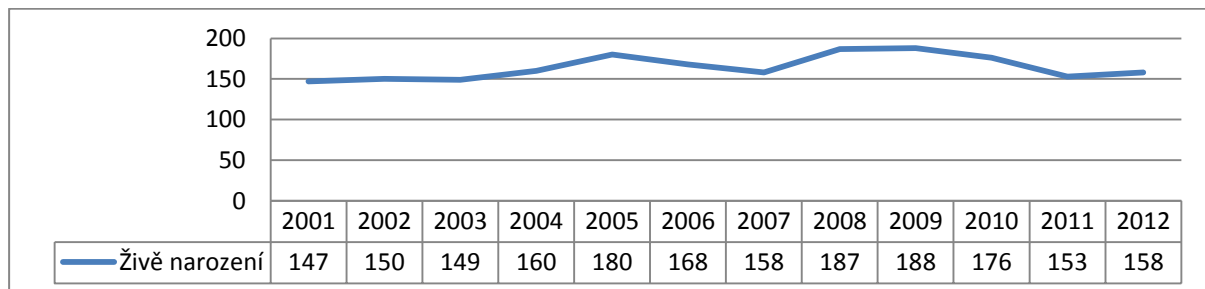
Příčiny problému

- Nedostatek dětí v ZŠ, nadměrné výdaje na udržení ZŠ
- Konkurence škol
- Nevyvážený poměr mužů a žen ve školství

Důsledky neřešení problému

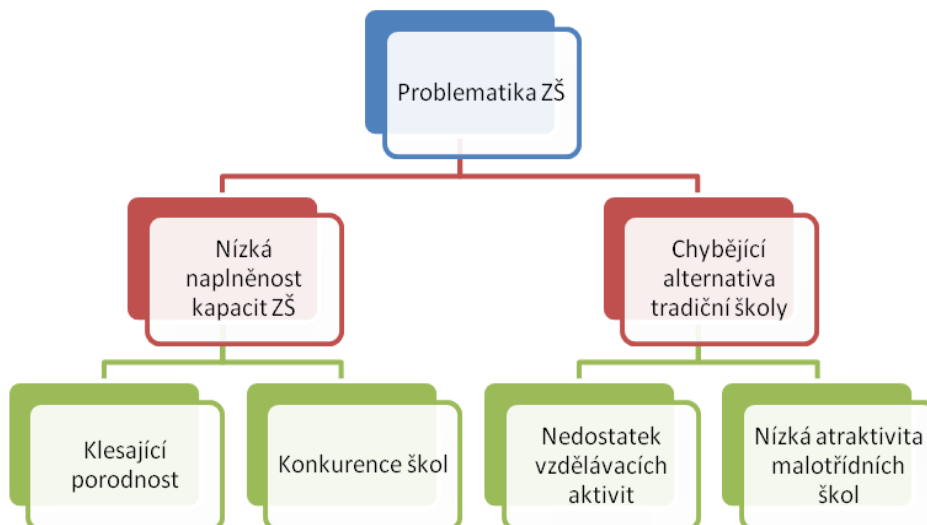
- Rodiče budou vyhledávat kvalitnější vzdělávací zařízení mimo SO Vizovice
- Zaostávání venkovského regionu, prohlubování znevýhodnění mezi venkovem a velkými městy

Graf 6 Počet živě narozených ve SO Vizovice v letech 2001 – 2012

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/casova_rada_zo_orp_vizovice

Obr. 9 Problematika ZŠ

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 64 Cíl 1. 1

Problémový okruh 1	Problematika MŠ
Cíl 1.1	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy
Popis cíle	Problematika se týká základních i mateřských škol. Mateřské školy řeší rekonstrukce a přístavby budov, ale také výměnu zastaralého interiéru, častou potřebou je úprava a vybavení zahrad přiléhajících k MŠ. Základní školy jsou vybaveny ICT technikou i novými pomůckami také díky realizaci projektu EU peníze školám, zejména malotřídní školy však obecně negativně hodnotí administrativu s projekty spojenou a problematiku výběrových řízení, což je odrazuje od většího zapojení do čerpání finančních prostředků z EU. Tyto školy potřebují posílit svou prestiž a zvýšit konkurenceschopnost, zlepšit předmětovou specializaci a jazykové vybavení. Na většině škol probíhá kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků, limitem je nedostatek finančních prostředků a nedostatek pedagogů pro zajištění suplování ve výuce. Rolí zřizovatelů by mělo být koordinování aktivit jednotlivých škol. Zřizovatelé se mohou stát nositeli projektu nebo mohou být pouze iniciátorem. Cílem je zkvalitnění výuky, dosažení lepšího materiálního zabezpečení a snazšího přístupu k dalším finančním zdrojům pro rozvoj škol, vytvoření podmínek pro vícezdrojové financování škol, posílení a vznik projektových týmů na školách.
Hlavní opatření	A1 Právní analýza • zpracování návrhu společné smlouvy B1 Ekonomická analýza • analýza potřeb jednotlivých škol • analýza dosavadního financování ze strany zřizovatele • strategický plán SO Vizovice v oblasti rozvoje školství nejlépe na období 3- 5 let C1 Vytvoření odborného týmu • vznik vícečlenného odborného týmu s rozdělenými kompetencemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet podaných žádostí
Správce cíle	Starosta obce Zádveřice - Raková

Tab. 65 Cíl 1. 2

Problémový okruh 1	Problematika MŠ
Cíl 1.2	Společně organizovat exkurze, výlety, lyžařské kurzy, plavecký výcvik
Popis cíle	Tato problematika opět postihuje mateřské i základní školy. Venkovské školy tak mohou snadněji udržet krok ve srovnání s městskými školami v nabídce školních aktivit. Akce jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, ale zvláště pro menší školy ORP Vizovice jsou náročné z hlediska organizačního i finančního. Projekt by umožnil i menším mateřským školám účast na plaveckém výcviku, výletech a dalších kulturních akcích. Základní školy by naplnily kapacity pro lyžařské kurzy i výukové pobyty v zahraničí dětmi odpovídajícího věku a podělily by se o pedagogický dozor. Na společném setkání ředitelů škol iniciátor projektu předloží návrh plánu akcí na příští školní rok, který se obmění a doplní o aktuální nabídky. Projekt by vyřešil problém s nevyužitou kapacitou autobusu a pro větší skupiny lze sjednat i výhodnější podmínky. Projekt se snaží o užší spolupráci a vzájemnou komunikaci neúplných a spádových škol. Rodičovská veřejnost získá v dostatečném předstihu plán akcí s širokou nabídkou pro své děti.
Hlavní opatření	A1. Ekonomická analýza • analýza potřeb škol v organizování daných aktivit • zpracování možnosti řešení zvýšit nabídku aktivit B1. Realizace projektu • stanovení iniciátora • aktivní zapojení i ostatních škol do společného projektu
Název indikátorů k hodnocení cíle	• podíl škol zapojených do společné organizace
Správce cíle	Ředitel ZŠ Slušovice

Tab. 66 Cíl 2. 1

Problémový okruh 2	Problematika ZŠ
Cíl 2.1	Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro zachování ZŠ v menší obci
Popis cíle	Malé školy jsou na venkově více spjaty s místní komunitou, vedle místních spolků a zájmových sdružení se podílejí na společenských událostech obce. Díky nerovné věkové struktuře obyvatel může být ohrožena samotná existence

	těchto škol. Nepříznivý dlouhodobý demografický vývoj a normativní způsob financování škol zvyšuje náklady zřizovatelů. Řešením je vytvoření odloučeného pracoviště při úplné spádové škole, nabízí se také varianta sloučení základní a mateřské školy v obci. Cílem zřizovatelů malotřídních škol je zachovat dostupnost vzdělání v obci, prioritou je maximální zefektivnění provozu po stránce ekonomické, tzn. personální a provozní úspory. Odloučené pracoviště při větší škole zprostředkuje pedagogům partnerství, přenos dobré praxe ve vzdělání a umožní zkvalitnění výuky.
Hlavní opatření	A1. Právní analýza • zpracovat možnosti řešení zrušení školy a vytvoření odloučeného pracoviště školy (popř. sloučení MŠ a ZŠ) v souladu s platnou legislativou • smlouva o spolupráci obcí při zajištění chodu školy (právní, organizační, majetkoprávní, ekonomické i pracovněprávní aspekty) • nastavení časového harmonogramu B1. Ekonomická analýza • analýza dosavadního financování školy, rozbor investičních i neinvestičních výdajů školy • analýza ekonomických dopadů variant řešení při zachování školy C1. Rozhodnutí zastupitelstva o záměru vytvořit odloučené pracoviště • změna v OR, Rejstříku škol a školských zařízení a Ústředním věstníku • odvolání ředitele
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí zapojených do využívání odloučeného pracoviště
Správce cíle	Metodik školství MěÚ Vizovice

Tab. 67 Cíl 2. 2

Problémový okruh 2	Problematika ZŠ
Cíl 2.2	Rozvoj komunitních škol
Popis cíle	Rozvoj komunitních škol na našem území je nezbytně nutný. Ve SO Vizovice se nachází pouze jedna komunitní škola v Neubuži. Komunitní škola pozitivně rozvíjí společnost v obci, je střediskem kultury a společenských akcí, žáci mají možnost (díky dobré spolupráci s řemeslníky, živnostníky) poznat tradiční řemesla ve své obci, mohou rozvíjet svou manuální gramotnost, na kterou bude ve školství kladen důraz. Rozvoj komunitních škol je jednou z cest jak posílit ekonomickou stabilitu venkovských ZŠ, znamená posílení významu školy pro obce a jejich občany. Komunitní školy jsou komunikačními, informačními

	a vzdělávacími centry při venkovských školách a naplňují vizi konceptu celoživotního učení. Hlavním cílem komunitní školy je setkávání se a vzdělávání v místě bydliště pro všechny občany obce a nejbližších spádových obcí, od dětí až po seniory. Pravidelně se podílí na obecních rozvojových aktivitách (semináře, besedy) a komunitním životě obce (kluby občanů, sportovní kroužky dospělých, divadla, plesy, koncerty).
Hlavní opatření	A1. Právní analýza • zpracování možností právní formy podnikání • sepsání stanov B1. Ekonomická analýza • zdroje financování školy C1. Vznik komunitní školy • vytvoření přípravného výboru • pozice koordinátora
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet zapojených obcí do využívání komunitních škol
Správce cíle	Metodik školství MěÚ Vizovice

3.2.4. Indikátory

Tab. 68 Indikátor 1 A

Problémový okruh	Problematika MŠ		
Číslo indikátoru	1A		
Název indikátoru	POČET ODMÍTNUTÝCH ŽÁDOSTÍ O PŘIJETÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Zádveřice - Raková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	10
Skutečnost	60		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitního předškolního vzdělávání je nutná dostatečná kapacita a dosažitelnost MŠ. Indikátor umožňuje sledovat počet žádostí, které MŠ byly nuceny odmítnout z důvodu nedostatečné kapacity. Indikátor by měl dosahovat minimální hodnoty.		
Metodika a výpočet:	souhrnný počet odmítnutých žádostí o přijetí do mateřských škol		
Zdroj čerpání dat:	výkazy MŠMT		

Tab. 69 Indikátor 1 B

Problémový okruh	Problematika MŠ		
Číslo indikátoru	1B		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET DĚTÍ VE TŘÍDÁCH MATEŘSKÝCH ŠKOL		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Zádveřice - Raková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		24	24
Skutečnost	26		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitního předškolního vzdělávání je nutný optimální počet dětí ve třídě. Při nadměrném počtu žáků se vytrácí individuální přístup a věnovaná péče. Indikátor umožňuje sledovat průměrný počet žáků ve třídě s tím, že je vhodné neklesnout pod 24 dětí z ekonomických důvodů.		
Metodika a výpočet:	souhrnný počet dětí ve všech MŠ k počtu tříd ve všech MŠ		
Zdroj čerpání dat:	výkazy MŠMT, webové stránky školy		

Tab. 70 Indikátor 1.1

Cíl	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET PODANÝCH ŽÁDOSTÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Zádveřice - Raková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Finanční prostředky získané z projektů umožní zkvalitnit výuku a dosáhnout lepšího materiálového zabezpečení. Měřítkem je dostatečný počet podaných žádostí, který zajistí finanční prostředky investované do zlepšení technického stavu i do „měkkých“ projektů.		
Metodika a výpočet:	souhrnný počet podaných žádostí		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, interní zdroje obcí		

Tab. 71 Indikátor 1. 2

Cíl	Společně organizovat exkurze, výlety, lyžařské kurzy, plavecký výcvik		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	PODÍL ŠKOL ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉ ORGANIZACE		
Měrná jednotka	procento		
Správce měřítka	ředitel ZŠ Slušovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Společné organizování umožní venkovským školám udržet krok s většími městskými školami i v nabídce mimoškolních aktivit. Indikátor umožní sledovat podíl škol zapojených do společné organizace z celkového počtu škol, měl by dosahovat co nejvyšších hodnot, max. hodnota 100.
Metodika a výpočet:	Všechny školy zapojené do společné organizace k souhrnnému počtu všech škol ve SO Vizovice.
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, interní zdroje škol

Tab. 72 Indikátor 2

Problémový okruh	Problematika ZŠ		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET ZÁKLADNÍCH ŠKOL VČETNĚ SLOUČENÝCH ORGANIZACÍ A ODLOUČENÝCH PRACOVÍŠŤ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Metodik školství MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	9
Skutečnost	9		
Popis měřítka:	Ve SO Vizovice je zřízeno 9 základních škol včetně sloučených organizací, všechny obce zřizující základní školu usilují o její zachování. Indikátor sledující počet základních škol by měl zůstat v čase konstantní.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet základních škol včetně sloučených organizací a odloučených pracovišť		
Zdroj čerpání dat:	výkazy MŠMT, Školský rejstřík		

Tab. 73 Indikátor 2. 1

Cíl	Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro zachování ZŠ v menší obci		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO VYUŽÍVÁNÍ ODLOUČENÉHO PRACOVÍŠŤE		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Metodik školství MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	9
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Cílem zřizovatelů je zachovat dostupnost vzdělání v obci. Řešením může být i popř. sloučení ZŠ a MŠ v některé z obcí. Indikátor umožní sledovat počet zapojených obcí do využívání odloučeného pracoviště. Hodnota indikátoru by měla dosahovat 9 obcí využívajících odloučené pracoviště.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do využívání odloučeného pracoviště		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ		

Tab. 74 Indikátor 2. 2

Cíl	Rozvoj komunitních škol		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ DO VYUŽÍVÁNÍ KOMUNITNÍCH ŠKOL		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Metodik školství MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Komunitní školy jako základní články celoživotního vzdělávání v obci a jejím okolí budou podporovat aktivity základních a mateřských škol směřující ke zvýšení úrovně znalostí, vytvoření zdravého a tvůrčího prostředí ve škole a v obci včetně dalších forem mimoškolního vzdělávání a aktivit dětí, žáků i občanů. Je vhodné vytvořit další komunitní školy, do jejichž činnosti by se zapojily i ostatní obce. Indikátor umožní sledovat počet obcí využívajících komunitní školy, může dosáhnout maximální hodnoty 16, což je počet obcí ve SO Vizovice.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do využívání komunitních škol		
Zdroj čerpání dat:	webové stránky obce		

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven manažer strategie. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 75 Složení řídicí skupiny

Složení řídicí skupiny
Starosta města Vizovice
Starosta obce Zádveřice – Raková
Starosta obce Bratřejov
Starosta obce Březová

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 76 Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy	Starosta obce Zádveřice - Raková
1.2	Společně organizovat exkurze, výlety, lyžařské kurzy, plavecký výcvik	Ředitel ZŠ Slušovice
2.1	Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro zachování ZŠ v menší obci	Metodik školství MěÚ Vizovice
2.2	Rozvoj komunitních škol	Metodik školství MěÚ Vizovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 77 Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.A	Počet odmítnutých žádostí o přijetí do mateřských škol	Starosta obce Zádveřice - Raková
1.B	Průměrný počet dětí ve třídách mateřských škol	Starosta obce Zádveřice - Raková
1.1	Počet podaných žádostí	Ředitel ZŠ Slušovice
1.2	Podíl škol zapojených do společné organizace	Ředitel ZŠ Slušovice
2	počet základních škol včetně sloučených organizací a odloučených pracovišť	Metodik školství MěÚ Vizovice
2.1	Počet obcí zapojených do využívání odloučeného pracoviště	Metodik školství MěÚ Vizovice
2.2	Počet zapojených obcí do využívání komunitních škol	Metodik školství MěÚ Vizovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou. Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 78 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako proces dlouhodobý a opakovaný, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným.

V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Ve správním obvodu ORP Vizovice se nachází 19 škol a školských zařízení, 18 z nich je zřizováno obcemi, ve Vizovicích dále sídlí speciální škola - Základní škola praktická, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi tvoří 6 základních škol, 8 mateřských škol, 3 sloučené organizace ZŠ+MŠ a Dům dětí a mládeže ve Vizovicích. V obcích Dešná, Lhotsko, Lutonina a Podkopná Lhota se školská zařízení nenacházejí. V průběhu sledovaných let nedošlo ve struktuře škol k žádným změnám.

Podrobná analýza odhalila několik problémů a nedostatků. Vzhledem ke specifikům základního a předškolního vzdělávání byly v rámci návrhové části řešeny tyto oblasti odděleně. MŠ se v současnosti potýkají s nedostatkem kapacity. V roce 2013 byly mateřské školy nuceny zamítnout celkem 60 žádostí. Populační boom způsobil ve sledovaném období 2005 – 2013 růst počtu dětí o více než 20 %. Problematický je také stav některých školních budov či jejich nedostatečné vybavení. Stav budov spolu s jejich přeplněností je bude nutné řešit prostřednictvím rekonstrukcí, přístaveb a obnovy školních pomůcek.

V oblasti předškolní výchovy byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 1.1 Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy**
- **Cíl 1.2 Společně organizovat exkurze, výlety, lyžařské kurzy, plavecký výcvik**

Opačná je situace v oblasti základního školství. Na počty žáků ZŠ mají vliv demografické změny posledních let, ve sledovaném období však nedošlo ke zrušení či sloučení základních škol. Počet žáků v analyzovaných letech klesal, situace se stabilizovala až díky rostoucímu počtu dětí narozených po roce 2000. ZŠ se dlouhodobě potýkají s problémem nenaplněných kapacit, tento problém řeší většina obcí zřizující ZŠ. Nelze navíc předpokládat, že se situace v dlouhodobějším horizontu změní. Tato situace znamená pro obecní rozpočty dlouhodobě zvýšenou finanční zátěž. Nenaplněné kapacity ZŠ jsou oblastí, ve které by měli obce mezi sebou spolupracovat a daný problém řešit. Venkovský region SO Vizovice se vyznačuje také omezenou nabídkou vhodně zaměřených, modifikovatelných a především dostupných vzdělávacích kurzů.

V oblasti základního školství byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 2.1 Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro zachování ZŠ v menší obci**
- **Cíl 2.2 Rozvoj komunitních škol**

Realizace těchto záměrů podpoří dosažení obecného cíle území ORP Vizovice v oblasti školství – optimální využití kapacit vzdělávacích zařízení a celoživotní charakter vzdělávání.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategii zpracoval realizační tým projektu. Průběžně byly práce na strategii konzultovány se zástupci místních samospráv. Úvodní část strategie v oblasti základního školství a předškolního vzdělávání se zabývá vymezením a zdůvodněním řešené problematiky. Následuje podrobná analýza základního školství a předškolního vzdělávání. Analýza je zacílena zejména na vybavenost regionu potřebnými zařízeními a službami. Dále byly zkoumány kapacity zařízení a jejich naplněnost, personální zabezpečení výuky, či vybavenost školských zařízení. Analýza se zabývala mimo jiné také finančními aspekty dané problematiky. Data byla získávána především z podkladů poskytnutých Svazem měst a obcí, z interních dokumentací městského úřadu Vizovice, informací Českého statistického úřadu, popřípadě osobními konzultacemi se zástupci jednotlivých obcí.

Pro rozvoj meziobecní spolupráce bylo nutné v další fázi nastavit společnou vizi. Vize byla zformulována metodou brainstormingu s následnou diskuzí zúčastněných. Je společná pro všechna řešená témata. Provedená analýza identifikovala problematické okruhy. Následně došlo ke zhodnocení jejich významnosti v rámci fokusních skupin. Další část strategie byla zacílena na navržení konkrétních postupů, které povedou k eliminaci zjištěných problémů. Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů. Ty byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Postup v plnění cíle bude možné sledovat za pomoci indikátorů. Pro jednotlivé indikátory jsou stanoveny konkrétní osoby zodpovědné za jejich monitoring.

3.5. Přílohy k tématu 1.: Školství a předškolní vzdělávání

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání, nebo připojení k internetu, či konektivity celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
EU	Evropská unie
MěÚ	Městský úřad
MŠ	Mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
OON	Ostatní osobní náklady
ORP	Obec s rozšířenou působností
SO	Správní obvod
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací pomůcky
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZŠ	Základní škola

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s problémem financování těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v České republice (dále jen ČR). V současné době je poskytování sociálních služeb v ČR upraveno těmito základními právními předpisy:

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Mezi související právní předpisy patří zejména:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/199 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Strategickými dokumenty, kterými se poskytování sociálních služeb řídí, jsou např.:

- Bílá kniha sociálních služeb
- Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2012
- Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti
- Národní koncepce vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014
- Koncepce péče o ohrožené děti a děti žijící mimo vlastní rodinu
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi
- Národní koncepce rodinné politiky

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Hlavním cílem zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. je vytvoření podmínek pro uspokojování přirozených potřeb lidí, a to formou podpory a pomoci při zvládnutí péče o vlastní osobu, v soběstačnosti nezbytné pro plnohodnotný život a v životních situacích, které mohou člověka vyřazovat z běžného života společnosti.

Sociální služby umožňují člověku, který je ohrožen sociálním vyloučením participovat na každodenním životě společnosti, čímž se míní přístup ke vzdělání, zaměstnání a kulturnímu a společenskému životu.

Na území obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) Vizovice působí nejen poskytovatelé sociálních služeb, kteří mají v rámci ORP Vizovice své sídlo, ale také poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v jiném ORP, kteří zde jezdí konkrétní sociální služby poskytovat.

Tab. 79 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	0
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	2
Celkem	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Údaje sociálního odboru Městského úřadu Vizovice

V Registru poskytovatelů sociálních služeb jsou v rámci ORP Vizovice evidována následující zařízení:

Domov pro osoby se zdravotním postižením:

Domov Na Dubíčku, Hrobice 136, 763 15 Slušovice

Cílovou skupinou domova Na Dubíčku jsou dospělí občané ve věku od 27 let s psychiatrickou diagnózou, lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, omezenou mobilitou i úplnou imobilitou, kteří z důvodu ztráty soběstačnosti nejsou schopni vést samostatný život.

Posláním poskytovaných služeb je pomoc a podpora lidem v nepříznivé sociální situaci tak, aby mohli žít podobným způsobem života, na který byli zvyklí se zachováním rodinných vazeb a jistot.

Cílem je poskytování stálé ošetřovatelské péče, terapeutických činností, poradenských služeb, kulturních, vzdělávacích a zájmových činností, celodenního stravování, praní a úklidu tak, aby byl rozvíjen důstojný život klientů.

Domov Na Dubíčku poskytuje celoroční ubytování, celodenní stravování, ošetřovatelskou péči, praní, úklid soukromých i společných prostor, pomoc při osobní hygieně, nakupování, doprovod do zdravotnických zařízení, vedení klienta k rozpoznání vlastních potřeb, podpora klientů v kulturním, sociálním, a duchovním životě, aktivizace k soběstačnosti, samostatnosti a sebeobsluze, kulturní a pohybové aktivity i zprostředkování rekreačních pobytů, kadeřnictví, pedikúru, holení, jednoduché opravy prádla, smysluplné vyplňování volného času, podporu kontaktu s rodinou, společenské

aktivity, komunitní setkávání, duchovní služby, individuální plánování poskytování sociální služby, sociální práci, podpora klientů při naplňování jejich osobních cílů.

Zdroj: <http://www.nadubicku.cz>

Domov se zvláštním režimem:

Sanatorium Topas, s.r.o., Chrastěšovská 862, 763 12 Vizovice

Od 1.8.2014 ve Vizovicích působí Sanatorium Topas, s.r.o., které je specializováno na léčení psychických poruch. Jedná se o nestátní zdravotnické zařízení, které od 1.8.2014 poskytuje sociální služby na základě registrace dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Většina klientů je tzv. polymorbidních, trpí nejen duševní poruchou, ale i řadou dalších tělesných postižení. Sanatorium Topas, s.r.o. poskytuje komplexní péči, kromě účelné farmakoterapie je to zejména režimová terapie, rehabilitace, psychoterapie zaměřená na reedukaci a resocializaci a v neposlední řadě zapojení rodiny pacienta. Poskytuje též dlouhodobou péči i onkologickým pacientům, jejichž umístění v případě postižení Alzheimerovou chorobou je v ČR problematické. Klienty zařízení jsou osoby od dvaceti sedmi let věku.

Sanatorium Topas, s.ro. ve Vizovicích má kapacitu 200 lůžek. Celý objekt je bezbariérový. Součástí sanatoria je i rozsáhlá zahrada s parkovou úpravou.

Zdroj: <http://www.sanatorium-topas.cz>

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež:

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vitek, Středisko naděje Vizovice, Masarykovo nám. 418, 763 12 Vizovice

Cílovou skupinou jsou děti a mládež ve věku 7 - 26 let, které tráví svůj volný čas na ulici, nebo mají s ulicí spojený svůj životní styl. Jedná se o přímé vyhledávání a motivování skupiny mládeže, která žije rizikovým způsobem, či u ní dokonce shledáváme sociálně-patologické chování.

Zdroj: <http://www.nadeje.cz/vizovice>

Ostatní:

Dotek, o.p.s., Pardubská 1194, 763 12 Vizovice

V rámci působnosti obce s rozšířenou působností Vizovice funguje od roku 2005 centrum zdravotní a sociální pomoci Dotek, o.p.s. Toto centrum se nachází v Domě s pečovatelskou službou ve Vizovicích.

Cílovou skupinou jsou osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Jedná se zejména o lidi dlouhodobě nemocné, lidi s Alzheimerovým onemocněním a jiným typem demence, lidi umírající, po náhlých mozkových příhodách a s jiným chronickým onemocněním. Sekundární cílovou skupinu tvoří rodinní příslušníci a osoby, které pečují o osoby vyžadující nepřetržitou pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí.

V rámci sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů poskytuje pečovatelskou službu a odlehčovací služby. Dále také poskytuje domácí zdravotní péči, provozuje půjčovnu kompenzačních pomůcek – toto ale již nejsou sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Dotek, o.p.s. je obecně prospěšná společnost, jejímž posláním je pečovat o klienty na profesionální úrovni s lidským přístupem a při respektování veškerých jejich práv. Péče o potřebné je založena na filozofii lidské blízkosti.

Zdroj: <http://www.pecovatelstvi-dotek.cz>

Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha

Sociální služba je poskytována Nemocnicí Milosrdných bratří, Zlínská 467, 763 12 Vizovice.

V rámci sociálních služeb nabízí sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče dle § 52 zákona č 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Klientem této služby může být pacient, který končí léčbu na nemocničním lůžku a není schopen se sám o sebe dostatečně postarat, současně má podanou žádost o své přijetí do domova pro seniory či do jiného typu zařízení sociálních služeb.

Zdroj: <http://www.nmbvizovice.cz>

Tab. 80 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	0
Domovy se zvláštním režimem	2
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	17
Celkem	24

Zdroj: Komunitní plán rozvoje sociálních služeb na Vizovicku a Slušovicku, Údaje sociálního odboru Městského úřadu Vizovice

Na území ORP Vizovice působí zejména následující zařízení sociálních služeb:

- Domov Na Dubíčku (Hrobice)
- Dotek, o.p.s. (Vizovice)
- Nemocnice Milosrdných bratří (Vizovice)
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vitek (Vizovice)
- Sanatorium Topas, s.r.o. (Vizovice)
- Za Sklem (Vizovice)

Cílovou skupinou sdružení Za sklem jsou prioritně osoby s poruchou autistického spektra. Posláním sdružení je poskytovat osobám s Poruchou Autistického Spektra (dále jen PAS) takovou podporu, aby mohly žít, pracovat a vzdělávat se v běžném prostředí. Za účelem naplnění tohoto poslání si sdružení klade za cíl zejména podílet se na zlepšení kvality života cílové skupiny a všestranně podporovat jejich rodiny a napomoci větší integraci cílové skupiny do společnosti.

Zdroj: www.zasklem.com

Obsahem následující tabulky jsou poskytovatelé sociálních služeb, kteří nemají své sídlo na území ORP Vizovice, své sociální služby v ORP Vizovice však poskytují.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů nezná pojem „typ zařízení“, upravuje pouze „druh“ a „formu“ poskytovaných sociálních služeb, proto část tabulky „typ zařízení“ není vyplněna.

Tab. 81 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Vizovice, působící na území ORP Vizovice

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	ONYX Zlín, o.p.s.	---	ONYX o.p.s.	Zlín
2.	Podané ruce Zubří	---	o.s. Podané ruce	Vsetín
3.	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje	---	sdružení	Zlín
4	Fond ohrožených dětí	---	sdružení	Praha
5	Tyfloservis, o.p.s.	---	o.p.s.	Praha
6	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	---	sdružení	Praha
7	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých	---	sdružení	Praha
8	Centrum dětský sluch Tamtam	---	o.p.s.	Praha
9	Federace rodičů a přátel sluchově neslyšících	---	sdružení	Praha
10	Česká unie neslyšících	---	spolek	Praha
11	Středisko rané péče EDUCO	---	sdružení	Zlín
12	ARGO, Společnost dobré vůle	---	zájmové sdružení	Zlín
13.	Centrum poradenství (intervenční centrum)	---	kraj	Zlín
14.	Centrum poradenství pro partnerské a rodinné vztahy	---	kraj	Zlín

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
15.	Charita sv. Zdislavy	---	církev	Vsetín
16.	"HANDICAP (?)“ Zlín	---	sdružení	Zlín
17.	ABAPO	---	fyzická osoba	Zlín

Zdroj: Údaje sociálního odboru Městského úřadu Vizovice, Katalog sociálních služeb Zlínského kraje

Obyvatelé ORP Vizovice velmi úzce spolupracují také s dalšími sociálními zařízeními, které ovšem na území ORP přímo nepůsobí. Občané za jejich službami dojíždí. Dále je uveden jejich výčet:

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi (Hrbová 1561, 755 01 Vsetín)
Charitní domov pro matky s dětmi v tísni (SNP 4789, 760 05 Zlín) + program 5P
Azylový dům Elim Vsetín (Vsetín 119, 755 01 Vsetín)
Azylový dům pro osoby bez přístřeší (Hornorýnská 3712, 760 01 Zlín)
Azylový dům Samaritán Otrokovice (Moravní 936, 765 02 Otrokovice)
Občanské sdružení Pod Křídly (dům na půl cesty), (Družstevní 228, 757 01 Valašské Meziříčí)
Nízkoprahové denní centrum Zlín (ČČK), (Potoky 3314, 760 01 Zlín)
Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy (U Náhonu 5208, 760 01 Zlín)
Intervenční centrum Zlín (U Náhonu 5208, 760 01 Zlín)
STROP o.p.s. (občanská poradna), (Dlouhá 2699, 760 01 Zlín)
Logos (poradna pro děti, dospívající a rodiče), (Pod Stráněmi 2505, 760 01 Zlín)
Občanská poradna Vsetín (Jiráskova 419, 755 01 Vsetín)
Charita sv. Anežky Otrokovice (dluhové poradenství Samaritán), (Na Uličce 1617, 765 02 Otrokovice)⁴
Sociální služby pro lidi se znevýhodněním Slunečnice (tř. T. Bati 1276, 760 01 Zlín)
Sociálně terapeutická dílna Včelka Zlín (Díly 3692, 760 01 Zlín)
Centrum sociálních služeb Ergo Zlín (Mostní 4058, 760 01 Zlín)
Dům sociálních služeb Návojná (Návojná 100, 763 32 Návojná)
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s. (Gahurova 5265, 760 01 Zlín)
Hrádek, domov pro osoby se zdravotním postižením Fryšták (Na Hrádku 100, 763 16 Fryšták)
Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová (Zašová 45, 756 51 Zašová)
Domov se zvláštním režimem Pržno (Pržno 9, 756 23 Jablůnka nad Bečvou)
Domov se zvláštním režimem Kvasice (Parková 21, 768 21 Kvasice)
Domov se zvláštním režimem Jabloňová (Strmá 26, 755 01 Vsetín)
Středisko sociálních služeb (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem), (Padlých Hrdinů 312, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí)
Centrum pro seniory Zahrada, o.p.s. (A. Bartoše 1700, 768 61 Bystřice pod Hostýnem)
Domov pro seniory Burešov (Burešov 4884, 760 01 Zlín)
Domov pro seniory Podlesí (Bystřička 342, 756 24 Bystřička)
Domov pro seniory Loučka (Loučka (Loučka 128, 763 25 Loučka)
Domov pro seniory Lukov (Hradská 82, 763 17 Lukov)
HVĚZDA (Hospic Hvězda), (Masarykova 443, 763 02 Zlín)
Dům pokojného stáří Naděje (Díly 3692, 760 01 Zlín)
Charitní domov pro řeholnice Velehrad (Vladislavova 1460, 110 00 Velehrad)
Diakonie ČCE – středisko Vsetín (Strmá 34, 755 01 Vsetín)
Diakonie ČCE – Hospic Citadela (Žerotínova 1421, 757 01 Valašské Meziříčí)

Charita Zlín (Burešov 4886, 760 01 Zlín)
K centrum (Gahurova 1563, 760 01 Zlín)

Tab. 82 Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	0
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: Katalog sociálních služeb Zlínského kraje, Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Pečovatelskou službu v rámci ORP Vizovice dle Registru poskytovatelů sociálních služeb, poskytuje Dotek, o.p.s. Vizovice, stejně jako odlehčovací služby. Služby domova pro osoby se zdravotním postižením v rámci ORP Vizovice nabízí Domov Na Dubíčku v Hrobicích. Domov se zvláštním režimem

provozuje Sanatorium Topas, s.r.o. Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče na základě § 52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů poskytuje Nemocnice Milosrdných bratří Vizovice. Cílová skupina dětí a mládeže má možnost využít služeb Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Vítek Vizovice.

Tab. 83 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	0
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	2
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	2
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	4
Sociální rehabilitace	1	

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Na území ORP Vizovice jsou poskytovány služby sociálního poradenství, služby sociální péče i sociální prevence.

V rámci služeb sociální péče se jedná o kategorie osobní asistence, pečovatelská služba (Dotek o.p.s.), odlehčovací služby (Dotek o.p.s.), domov pro osoby se zdravotním postižením (Na Dubíčku), domov se zvláštním režimem (Sanatorium Topas, s.r.o.) a sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (V rámci Nemocnice Milosrdných bratří).

Další sociální služby na území obce s rozšířenou působností Vizovice poskytují občanské sdružení HANDICAP(?) Zlín, Charita Vsetín, Středisko rané péče EDUCO Zlín, o.s., Horizont Zlín a Centrum sociálních služeb ERGO Zlín.

Handicap(?) Zlín

Humanitární sdružení Handicap(?) Zlín je dobrovolné občanské sdružení, které bylo založeno v roce 1992 z potřeb samotných postižených občanů města Zlína, kteří si vytkli několik cílů, a sice podporovat pracovní a společenské aktivity lidí se zdravotním postižením, usilovat všemi zákonnými prostředky o zlepšování životních podmínek lidí se zdravotním postižením a hledat cesty jak bourat bariéry mezi lidmi. Pro své členy a klienty služeb zajišťuje široké spektrum aktivit a služeb, a to prostřednictvím stálých zaměstnanců a dobrovolníků. Spektrum služeb a aktivit sdružení "Handicap(?)" Zlín zahrnuje akce spojené s Klubem dětí a mládeže, dále poskytování osobní asistence, dopravních služeb, činnost sportovního klubu atd.

Zdroj: <http://www.handicap.cz>

Charita Vsetín

Charita Vsetín je církevní právnická osoba, která na základě křesťanských hodnot poskytuje pomoc a podporu lidem v nepříznivých životních situacích prostřednictvím komplexu služeb.

Sdružuje profesionální i dobrovolné pracovníky a usiluje o dosažení maximální možné kvality poskytovaných služeb.

Zdroj: <http://www.vsetin.charita.cz>

Středisko rané péče EDUCO Zlín o.s.

Posláním Střediska rané péče EDUCO Zlín o.s. je poskytovat ve Zlínském a Olomouckém kraji terénní sociální službu ranou péčí rodinám s dětmi se zdravotním postižením od narození do sedmi let, s ohledem na individuální potřeby každého klienta. Raná péče je terénní služba pro rodiny a je orientována na celou rodinu. Většina jejich služeb je poskytována v přirozeném domácím prostředí dítěte, kde se dítě cítí bezpečně a jeho chování je přirozenější. Část služeb je poskytována ambulantně ve středisku. Cílovou skupinou jsou rodiny s dítětem od narození do sedmi let, které má zdravotní postižení nebo obtíže ve vývoji, a to dítě s mentálním, tělesným, kombinovaným postižením nebo s autismem a dítě ohrožené ze zdravotních důvodů (např. předčasný porod, nízká porodní váha, apod.)

Cílem práce Střediska rané péče EDUCO Zlín o.s. je provázení rodiny v období nepříznivé situace a pomoci při vyrovnání se s postižením svého dítěte, pomoc rodinám orientovat se v problematice sociálních, právních a školských systémech, pomoc rodinám uplatňovat vlastní vůli při řešení problému a umožnit jim žít stejně jako ostatní a podporovat zvýšení vývojové úrovně dítěte v oblastech, které jsou postiženy nebo ohroženy, v přirozeném rodinném prostředí.

Zdroj: <http://www.ranapecezlin.cz>

Horizont Zlín

Zařízení Horizont Zlín je určeno dospělým duševně nemocným občanům od 18 let s duševním onemocněním z okruhu psychóz ve stabilizovaném stavu. Posláním zařízení Horizont Zlín je podpora a pomoc dospělým lidem s duševním onemocněním znovu nalézt a využít vlastní síly k naplnění života v oblasti vztahů, zájmů a pracovního uplatnění.

Horizont Zlín poskytuje sociální služby uživatelům s duševním onemocněním ve třech základních modulech: Chci jít do práce, Chci se o sebe postarat, Chci mezi lidi

Zdroj: <http://www.cspzlin.cz>

Centrum sociálních služeb Ergo Zlín.

Zařízení Centrum sociálních služeb Ergo Zlín je určeno dospělým občanům od 18 let s lehkým až středně těžkým mentálním postižením a s lehkým až středně těžkým mentálním postižením s kombinací fyzického zdravotního postižení.

Posláním Centra sociálních služeb Ergo Zlín je poskytovat sociální služby dospělým lidem s mentálním postižením a spolupracovat s nimi tak, aby mohli žít v co největší míře jako jejich vrstevníci v souladu se svým přáním a možnostmi, a tím zlepšit kvalitu svého života.

Zdroj: <http://ergo-sluzby.webnode.cz>

Sociální služby pro rodiny s dětmi, děti a mládež jsou v rámci ORP realizovány prostřednictvím **Fondu ohrožených dětí, pobočka Zlín**, který v rodinách vykonává sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi, ve kterých je ohrožen vývoj dítěte v důsledku dlouhodobé krizové sociální situace. Tato služba zajišťuje uživatelům výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkovává kontakt se sociálním prostředím, nabízí terapeutické činnosti a také pomáhá při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí klientů.

Zdroj: <http://zlinfod.webnode.cz>

Pro rodiny s dětmi dále působí tyto neregistrované sociální služby:

Centrum pro rodinu Vizovice o.s.

Cílem centra pro rodinu je podpora zdravé fungování rodiny a mezilidských vztahů, podpora instituce rodiny ve společnosti, zaměření se na podporování a plný rozvoj rodinného života, zprostředkovávání vzdělávacích a poradenských aktivit formou osvětové činnosti, pomoc rodinám v jejich úsilí být dobrým místem pro výchovu dětí, pořádání akcí a volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi, nabídka prostor pro vzájemná setkávání všech věkových skupin

Zdroj: <http://www.crp-vizovice.stipa.cz>

Mateřské a rodinné centrum Beruška Vizovice, o.s.

Za poměrně krátkou dobu působení tohoto centra se podařilo vybudovat hezké prostředí a zázemí pro rodiče a děti od tří měsíců. Rodiče mají možnost setkávat se s ostatními rodinami a mají taky možnost vybrat si z nabízených služeb to nejvhodnější pro jejich děti. Rodiče mají k dispozici hernu, jednorázové hlídání dětí, miniškoličku, kurzy pro maminky s dětmi, kurzy pro děti, předporodní kurzy, cvičení pro těhotné, cvičení po porodu, jazykové kurzy pro děti a dospělé, poradenský servis právní a psychologický, laktační poradnu.

Zdroj: <http://www.beruska-vizovice.cz>

Občané drogově závislí v rámci území obce s rozšířenou působností využívají služeb **občanského sdružení ONYX**, a to nejen terénní službu přímo ve Vizovicích a Slušovicích, ale také služby „K centra Zlín“. Občanské sdružení ONYX je nestátní nezisková organizace, která provozuje dva projekty, a sice "K centrum Zlín" a "Streetwork Zlín". Občanské sdružení ONYX se zabývá drogovou problematikou a poskytuje řadu služeb. Uživatelům drog a jejich rodičům nabízí odborné poradenství, krizovou intervenci, testy, výměnný servis, zprostředkování léčby apod. Pro školy organizuje preventivní aktivity a vzdělávání, exkurze, stáže, semináře aj. Všechny základní služby jsou poskytovány bezplatně.

Zdroj: <http://www.os-onyx.cz>

Tab. 84 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Typ zařízení sociálních služeb	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	Fyzická osoba (dále jen FO)	Jiný
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	1	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	0	0	0	0	0
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	1
Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	1
Noclehárny	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	1	0	1
Celkem	0	1	0	1	0	2

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Každý z poskytovatelů sociálních služeb na území ORP Vizovice má různého zřizovatele. Zřizovatelem Domova Na Dubíčku je Zlínský kraj. Jedná se o krajskou příspěvkovou organizaci. Sanatorium Topas, s.r.o. je právnická osoba, společnost s ručením omezeným. Dotek, o.p.s. je obecně prospěšnou společností, která je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností (dále jen OPS) vedeném Krajským soudem v Brně. Nemocnice Milosrdných bratří Vizovice je nestátní zdravotnické zařízení, jehož zřizovatelem je Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – řádu

Milosrdných bratří se sídlem v Brně. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vitek zřizuje spolek Naděje.

Tab. 85 Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Typ sociální služby		Zřizovatel					
		MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
	Sociální poradenství	0	0	0	0	0	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	0	0	0	0	0	0
	Pečovatelská služba	0	0	0	0	0	1
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	0	0	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	0	0	0	1
	Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	1	0	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	0	0	0	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	1
	Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	0	0	0	1	0	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	0	0	0
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	0	0	0
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
	Kontaktní centra	0	0	0	0	0	0
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	1
	Noclehárny	0	0	0	0	0	0
	Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	0	0	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
	Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
	Terénní programy	0	0	0	0	0	0
Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	0	
	Celkem	0	1	0	1	0	4

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb,

Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 86 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Finanční prostředky							Celkem
	Dotace MPSV	Dotace kraj	Dotace obec	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Sponzorské dary	Jiné finanční zdroje	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	3 102 000	0	10 000	0	7 606 466	0	1 750 301	12 468 767
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	708 000	0	140 000	0	168 000	0	19 000	1 035 000
Ostatní	1 444 000	0	275 000	10 000	4 596 616	0	145 042	6 470 658
Celkem za všechna zařízení	1 444 000	0	275 000	10 000	4 596 616	0	145 042	6 470 658

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

V kategorii ostatní je rozebráno financování centra zdravotní a sociální pomoci Dotek, o.p.s. Strukturu financování lze v rámci tohoto zařízení sledovat také odděleně pro jednotlivé druhy poskytované služby:

V rámci *odlehčovací služby*:

- dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV) - 765 000,- Kč,
- dotace od obce - 125 000,- Kč,
- příspěvek zřizovatele - 10 000,- Kč,
- úhrady uživatelů služeb - 3 558 804,- Kč,
- jiné finanční zdroje - 65 780,- Kč.

V rámci *pečovatelské služby*:

- dotace od MPSV - 679 000,- Kč,
- dotace od obce - 150 000,- Kč,
- úhrady uživatelů služeb -1 037 812,- Kč,
- jiné finanční zdroje - 79 262,- Kč.

Sanatorium Topas, s.r.o. poskytuje sociální služby od 1. 8. 2014, v době tvorby tohoto dokumentu není možné finanční prostředky vyčíslit.

Tab. 87 Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	47	0	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	19	0	5	0	0	0	0	237	0	0	0	0

Zdroj: Katalog sociálních služeb Zlínského kraje

Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Domov Na Dubíčku v Hrobicích má kapacitu 47 pobytových lůžek a eviduje 47 klientů.

Dotek o.p.s. V rámci poskytování pečovatelské služby nabízí:

- ambulantní službu - s počtem lůžek: 0
- s počtem klientů: 5
- terénní službu - s počtem klientů: 123

Dotek o.p.s. V rámci poskytování odlehčovací služby nabízí:

- pobytové služby - s počtem lůžek: 16
- s počtem klientů: 79
- terénní službu - s počtem klientů: 114

Nemocnice Milosrdných bratří poskytuje celkem 3 lůžka lůžkové péče. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vítek eviduje 130 klientů ambulantní sociální služby a 30 klientů služby terénní. Sanatorium Topas, s.r.o. má celkovou kapacitu 200 lůžek, kdy se u pobytové služby jedná o 60 lůžek. Vzhledem k tomu, že služba začala v ORP Vizovice působit až od 1. 8. 2014, není v současné době možné získat přesné údaje, jelikož se denně mění.

Tab. 88 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	1 037 812	0	0	0	0	3 558 804	0	0
Výdaje	1 970 427	0	0	0	0	4 591 525	0	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích	52,34	0	0	0	0	77,51	0	0

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 89 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Osobní asistence	-
Tísňová péče	-
Průvodcovské a předčitatelské služby	-
Podpora samostatného bydlení	-
Odlehčovací služby	4
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	-

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Příjmy z úhrad uživatelů pečovatelských a odlehčovacích služeb v roce 2012 tvořily podstatnou část celkových výdajů na dané služby poskytované zařízením Dotek o.p.s. V případě pečovatelských služeb se jednalo o více než 52 %, odlehčovací služby si uživatelé hradili ze 77 %. Všichni žadatelé o pečovatelské služby byli v roce 2012 uspokojeni, zařízení muselo odmítnout pouze 4 žadatele o odlehčovací služby.

Tab. 90 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Typ zařízení	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Ostatní – Dotek o. p. s.		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Počty uživatelů	130	0	0	0	20	27	0	64	257

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Podle dostupných informací poskytly sociální zařízení v rámci ORP Vizovice v roce 2012 své služby celkem 368 klientům.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vítek Vizovice eviduje 130 klientů, služba je určena pouze pro děti a mládež do 18 let věku. Zařízení eviduje své klienty pouze dle věku svých klientů.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Na Dubíčku poskytl v roce 2012 své služby 47 klientům, přičemž se jednalo o 20 mužů a 27 žen.

Dotek o.p.s. denně poskytuje poradenské, pobytové a pečovatelské služby, provozuje půjčovnu kompenzačních pomůcek a zajišťuje prodej některých základních ošetřovatelských pomůcek. V roce 2012 byly poskytnuty odlehčovací a pečovatelské služby celkem 321 osobám. Jednoznačně převažovaly ženy - 257 osob, zařízení poskytlo své služby pouze 64 mužům.

Nemocnice Milosrdných bratří ve Vizovicích v současnosti zřizuje sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče dle § 52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jak již bylo uvedeno, klientem této služby jsou pacienti, kteří mají ukončenu akutní léčbu, ale vzhledem ke svému postižení se o sebe nemohou postarat sami, proto v rámci léčebny dlouhodobě nemocných (dále jen LDN) zůstávají pacienti Nemocnice Milosrdných bratří ve Vizovicích. Služba byla ovšem zřízena s účinností od 1. července 2013. Data pro rok 2012 nejsou k dispozici.

Tab. 91 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/ den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	-	-	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1 060 184	201	120	-
Ostatní	-	-	-	-

Zdroj: Údaje od jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

K dispozici jsou pouze data týkající se celkových nákladů nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. V roce 2012 činily tyto náklady více než 1 mil. Kč.

V ORP Vizovice nesídlí žádná organizace vykonávající dobrovolnickou péči. V letech 2010 a 2012 byly ovšem akreditovány ze strany Ministerstva vnitra projekty, které byly na území ORP částečně realizovány.

V roce 2010 se jednalo o projekt občanského sdružení ADRA „**Dobrovolnické centrum ADRA Zlín**“. Jednou z přijímajících organizací dobrovolníků v rámci projektu bylo zařízení Dotek,o.p.s. z Vizovic a také Středisko rané péče EDUCO Zlín o.s. , které na území ORP poskytuje své služby.

V roce 2012 se jednalo znovu o projekt občanského sdružení ADRA „**DC ADRA Zlín – Dobrovolníci ve zdravotních a sociálních zařízeních pro seniory a zdravotně postižené**“. Jako přijímající organizace dobrovolníků opět vystupovala zařízení Dotek,o.p.s. – Vizovice a také Středisko rané péče EDUCO Zlín o. s. Ve stejném roce realizovalo občanské sdružení Samari, o. s. projekt „**Program Handicapovaní**“. Dobrovolníci působili mimo jiné také v rámci projektů občanského sdružení „**HANDICAP (?)**“ Zlín. Jednalo se o projekty zaměřené na pomoc zdravotně postiženým osobám a seniorům.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 92 Analýza cílových skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Rodina, která chce svého člena umístit do sociálních služeb	Dostatek lůžek a míst v sociálních službách, odbornost personálu, nízká finanční náročnost využívání služeb, klidné a moderní prostředí	Nedostatek finančních prostředků pro zařazení člena rodiny, nerealistické nároky na personál a technické vybavení organizace, nezájem o své blízké, kteří sociální služby využívají, nedostatečná kapacita sociálních zařízení	Webové stránky organizace, osobní setkávání, propagační materiály organizace	Motivace rodin k většímu zájmu o své členy, kteří využívají sociálních služeb, pořádání společných aktivit klientů a jejich rodin, možnost dlouhodoběji navštívit klienty, zajištění dostatečné kapacity v sociálních zařízeních
2.	Osoby využívající sociálních služeb	Příjemná atmosféra, různorodé volnočasové aktivity, finanční nenáročnost využívání služeb, kvalitní a moderní zázemí, kvalifikovaný personál	Sociální a zdravotní problémy, nemožnost placení poplatku za využívání služeb, problém se začleněním do kolektivu	Rozhovory s pracovníky a vedením organizace, skupinová sezení	Nižší finanční spoluúčast klienta, vznik více volnočasových aktivit i pro seniory, profesní vzdělávání personálu, vytvoření kvalitních podmínek pro důstojný život
3.	Zřizovatelé	Finanční i nefinanční podpora činnosti ze strany obce, kraje a státu, jasně definované legislativní prostředí, zapojení dobrovolníků	Problém se zajištěním dostatečného množství financí pro chod organizace, nízká odbornost a kompetentnost, časové zaneprázdnění	Osobní setkávání s představiteli obcí, či sponzorů a partnerů	Větší finanční podpora ze strany obcí, krajů a státu, snížení administrativních úkonů a vyjasnění legislativy, podpora dobrovolnické činnosti
4.	Obce	Dostatek lůžek a míst v sociálních službách, pomoc při řešení životní situace u slabších sociálních vrstev, spolupráce se zřizovateli na různých sociálních projektech obce či regionu, kvalitní služby pro všechny	Nízký zájem o sociální služby v katastru své obce, rozpočtové omezení při podpoře, možné bariéry komunikace	Osobní setkávání s vedením organizací, návštěva soc. zařízení, účast na akcích pořádaných sociálním zařízením	Společné setkávání představitelů obce se sociálními organizacemi, podpora při zjištění finančních a organizačních sociálních potřeb

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
5.	Kraj, stát	Zabezpečení a naplnění sociální politiky kraje a ČR, odbornost managementu i pracovníků služeb, aktivní zapojování do projektů	Nedostatek financí na podporu činnosti a rozvoj sociálních organizací, velké byrokratické zatížení formou vyhlášek, zákonů	Prostřednictvím e-mailu či telefonicky, oficiální poštou	Větší objem prostředků určených pro sociální sféru, kvalitní vzdělávání v oblasti sociálních služeb, správné nastavení operačních programů zabývajících se sociální oblastí

Mezi dotčené skupiny patří především klienti a jejich rodiny, zřizovatelé, obce a kraj či stát. Přílišná očekávání klientů jsou často nerealizovatelná z důvodu nízké finanční podpory sociálních organizací ze strany státní správy a samosprávy. Jako hlavní typ komunikace mezi dotčenými skupinami se jeví osobní setkávání a rozhovory.

b. Analýza rizik – registr rizik v sociální oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 93 Analýza rizik v sociální oblasti na území ORP

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = PxD		

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = PxD		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na provoz jednotlivých sociálních služeb	3	4	12	Optimalizace systému soc. služeb, zvýšení podpory ze strany kraje a státu, posílení fundraisingu, medializace a propagace dárcovské činnosti, meziobecní spolupráce na poli komunitního plánování	sociální zařízení
		Nedostatek financí na investiční činnost	4	2	8	využívání dotačních možností ČR i Evropské unie (dále jen EU), meziobecní spolupráce	sociální zařízení
		Nedostatek financí na založení sociálních bytů	4	3	12	Využívání dotačních možností ČR i EU, aktivní podpora projektových záměrů, posílení zájmu společnosti o podporu sociální sféry	obce
		Klienti nejsou schopni platit za sociální služby	3	2	6	Změna sociální politiky na národní úrovni, změna systému financování poplatků za využívání služeb	sociální zařízení
2.	Organizační riziko	Nerovnoměrné rozmístění sociálních zařízení na území ORP	4	3	12	Projekty financované z národních i evropských fondů, komunitní plánování při meziobecní spolupráci	ORP

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = PxD		
		Kvalifikovanost personálu	3	2	6	Vzdělávací semináře, odpovídající platové podmínky pro vysokoškolsky vzdělané pracovníky, mentorská činnost vedoucích pracovníků	sociální zařízení
		Malá kapacita zařízení	4	4	16	Investice do rozšíření kapacit, výstavba nových sociálních zařízení, podpora terénních sociálních služeb	obce, sociální zařízení
3.	Právní riziko	Legislativa, která by vedla ke zvýšení investicí nebo provozních nákladů	3	4	12	Upozornění zákonodárců na negativní dopad navržené legislativy, medializace dané problematiky	sociální zařízení, obce
		Chybějící legislativa k sociálnímu podnikání	5	3	15	Vyvolání celospolečenské diskuse k tématu sociálního podnikání, příklady dobré praxe ze zemí EU	sociální zařízení, obce
4.	Technické riziko	Špatný stav technického vybavení a zařízení	3	2	16	Využití dotačních a nadačních fondů, odbornost technických pracovníků	sociální zařízení
5.	Věcné riziko	Zhoršení postavení klientů s duševními či mentálními handicap	2	2	4	Komplexní kontrola zařízení, informovanost o problému diskriminace a manipulace	klienti využívající sociálních služeb

Mezi nejčastější rizika patří rizika finanční, jež se negativně projevují v kvalitě a dostupnosti poskytovaných sociálních služeb. Jako jedno z hlavních rizik v oblasti legislativy je definována absence legislativních opatření vymezujících pojem sociální podnikání. Toto riziko je značnou brzdou pro rozvoj nových služeb v sociální oblasti. Kvalifikovanost zaměstnanců se nezvyšuje příchodem vysokoškolsky vzdělaných lidí, které k práci v sociálních službách nemotivuje nízké platové ohodnocení.

4.1.4. SWOT analýza sociální oblasti v území ORP

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tab. 94 SWOT analýza sociální oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existence fungující pečovatelské služby	1. Absence společenské místnosti a domova pro seniory
2. Podpora a pomoc sociálního odboru Městského úřadu (dále jen MěÚ) Vizovice	2. Absence pobytových služeb na území ORP Vizovice
3. Dostupná ambulantní péče pro seniory	3. Škrty ve státním rozpočtu v oblasti sociálních služeb
4. Dobrá spolupráce s institucemi a samosprávami	4. Absence nabídek volnočasových aktivit pro osoby se zdravotním postižením
5. Existence center pro mládež a rodiny	5. Špatná dopravní dostupnost pro osoby se zdravotním postižením z menších obcí
6. Existence zájmových center a sdružení	6. Nedostatečná informovanost o sociálních službách ve zpravodajích obcí
7. Dostatečné množství volnočasových aktivit	7. Absence sociálních podniků
Příležitosti	Hrozby
1. Využití fondů ČR i EU	1. Nedostatek finanční na realizaci investičních záměrů v oblasti soc. služeb
2. Integrace osob se zdravotním postižením mezi zdravou populaci	2. Nárůst drogové závislosti mezi mládeží
3. Zmobilizování dalších neziskových organizací pro sociální služby	3. Absence nezbytně nutných soc. služeb
4. Vznik nových volnočasových příležitostí a aktivit	4. Stárnoucí věkové složení obyvatelstva (viz. tab. č. 5)
5. Prohloubení zájmu občanů o sociální problematiku	5. Růst počtu lidí se sociálně patologickými jevy
6. Organizování preventivních programů pro seniory	6. Zhoršování úrovně sociální péče
7. Sociální podnikání	7. Nezájem představitelů obcí o sociální problematiku

Mezi silné stránky soc. oblasti byla definována existence fungující pečovatelské služby, které jsou zastoupeny na katastru území ORP Vizovice. Absence některých typů služeb, která patří mezi slabé stránky, by mohla být vyřešena s pomocí využití fondů EU i ČR. Jako hlavní hrozba je vnímána stárnoucí věková struktura obyvatelstva. Počet lidí, kteří budou využívat sociálních služeb, se bude nadále rychlým tempem zvyšovat.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Zabezpečení financování sociálních služeb je v České republice nesystémové a celkový obsah financí pro poskytovatele sociálních služeb je nedostatečný. Přitom se stále větší důraz klade na zabezpečení kvality sociálních služeb a neustále se zvyšují nároky na administrativu. Samosprávy mají ze zákona povinnost zabezpečovat sociální služby, ale rozpočty obcí k tomu nemají dostatek finančních prostředků.

Osoby pečující o osoby blízké potřebují podporu a pomoc, protože jsou v mnoha směrech znevýhodněny. Často se jedná o osoby, které musí být k dispozici 24h denně, 7 dní v týdnu, aby zabezpečily osobu, která není soběstačná. Vykonávají fyzicky a psychicky náročnou péči o svého blízkého bez možnosti a perspektivy návratu do společnosti a návratu na trh práce. Situaci zhoršuje malá prestiž takové péče a nejistota ekonomického zajištění, a to jak v době, kdy musí pečovat, tak později např. v důchodovém věku.

Služby pro osoby pečující o osoby blízké existují pouze v případě uživatelů v seniorském věku. U těchto osob je možno po omezenou dobu využívat odlehčovací službu Dotek o.p.s. či využít sociální lůžka v Nemocnici Milosrdných bratří ve Vizovicích. Další možností jak sociálními službami podporovat osoby pečující je jejich součinnost s pečovatelskou službou Dotek o.p.s. či osobní asistenční službou. Aktivní a zdravé stárnutí je pro osoby v seniorském věku důležitou součástí prevence sociálního vyloučení.

Jelikož ve správní působnosti města Vizovice neexistují pobytové služby pro seniory, nemají uživatelé jinou volbu než zůstat v domácím prostředí nebo opustit region a žít v některém ze zařízení sociálních služeb mimo region. Zabezpečení terénních sociálních služeb je komplikováno tím, že uživatelé jsou rozptýleni v mnoha menších obcích, což znamená velké dojezdové vzdálenosti a prodražuje sociální služby. V řadě případů žijí uživatelé mimo obce, na samotách. Sociální práci v takových případech ztěžuje i skutečnost, že v blízkém sousedství nežijí lidé, kteří by mohli poskytnout pomoc v případě krizové situace (např. náhlé zhoršení zdravotního stavu).

Aktivizace a zapojení do společenského života, do života komunity, je potřebou osob se zdravotním postižením, kterou se doposud nedaří naplňovat. Osoby se zdravotním postižením nemají v rámci působnosti Vizovic vlastní organizace, které by je sdružovaly a přispívaly k aktivizaci a tím i k jejich sociální integraci. Podmínkou realizace aktivit osob z cílové skupiny a jejich rodin je aktivizace a podpora spolkové činnosti.

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vizovice je znevýhodněno tím, že sociální služby působící v jednom městě jsou nedostupné pro uživatele z druhého města a ostatních obcí. Výrazně se tento jev projevuje ve službách sociální prevence. Jednou z takových služeb je Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vitek, Středisko Naděje Vizovice a jeho terénní program ve Vizovicích. Jeho přesah do obcí na Slušovicku je prakticky nulový. Přitom i ve Slušovicích a okolních obcích žije početná skupina mládeže, které jsou potenciálními uživateli těchto sociálních služeb.

Terénní program pro osoby zneužívající nealkoholové návykové látky slouží především k eliminaci dopadů chování těchto lidí na ostatní společnost. Zejména se jedná o prevenci šíření infekčních chorob. Podstatnou součástí programu je tak výměna injekčních stříkaček. Tuto službu v rámci působnosti obce s rozšířenou působností Vizovice zajišťují streetworkeři společnosti ONYX.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců místní samosprávy, realizačního týmu a zástupců Místní akční skupiny Vizovicko a Slušovicko (dále MAS Vizovicko a Slušovicko) z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

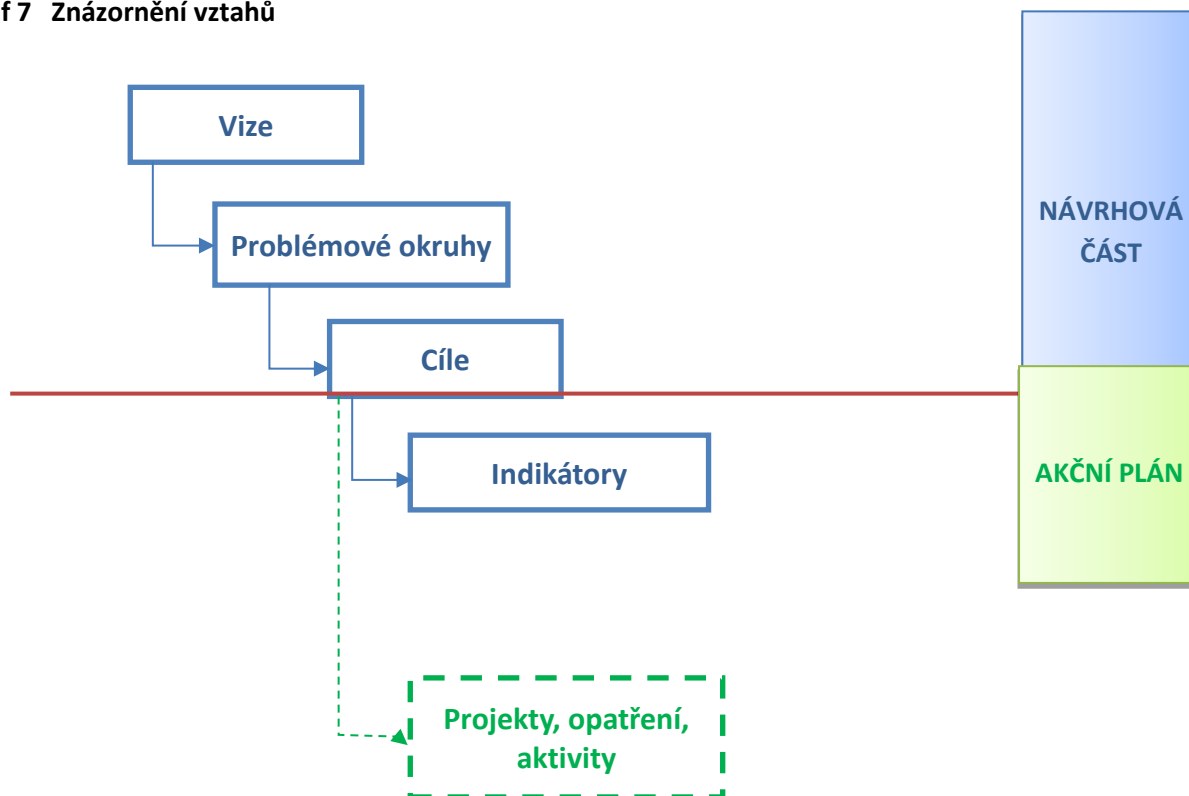
Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Graf 7 Znázornění vztahů

Tab. 95 Struktura problémových oblastí a cílů

Sociální služby	Problémová oblast 1 Absence zařízení poskytujících pobytové služby pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením	Problémová oblast 1 Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením
	cíl 1.1 Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce	cíl 2.1 Vytvoření systému dobrovolnické činnosti
	cíl 1.2 Úprava stávajících prostor určených k bydlení ve vlastnictví obcí na sociální bydlení	cíl 2.2 Zrealizování společné informační kampaně

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Vizovice se stane atraktivním venkovským regionem. Budou zde vytvářeny podmínky pro plnohodnotný život všech obyvatel. Chceme nabízet plnohodnotnou alternativu městského života s bohatým kulturním, společenským a sportovním vyžitím.

Naším cílem je, aby města a obce zajistila efektivní nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití. Budeme podporovat, aby učení a vzdělávání mohlo mít stále více celoživotní charakter. Zlepšování vzájemné spolupráce přispěje k optimálnímu využití kapacit vzdělávacích zařízení. Komunitní způsob plánování sociálních služeb vytvoří prostor k zabezpečení potřebných, kvalitních a dostupných služeb pro obyvatele ve všech etapách života. Nově vzniklé servisní centrum ulehčí obcím výkon samosprávy prostřednictvím odborně kvalifikovaných a zkušených pracovníků.

Problémová oblast č. 1: Nedostačující objem poskytovaných sociálních služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením

Na území SO ORP Vizovice existuje pouze jeden domov poskytující sociální služby pro osoby se zdravotním postižením. Pobytové služby pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením zde poskytovány nejsou. Osoby, které potřebují široký rozsah péče, kterou jim nemůže zajistit rodina, tak musí většinou žít v některém ze zařízení mimo ORP Vizovice, popřípadě zůstat v domácím prostředí. Zabezpečení terénních sociálních služeb je ovšem komplikováno tím, že uživatelé sociálních služeb jsou rozptýleni v mnoha menších obcích. Zajišťování terénních služeb při velkých dojezdových vzdálenostech vede k jejich prodražování. Osoby ohrožené sociálním vyloučením zůstávají na ulici, nebo využívají zařízení mimo působnost SO ORP Vizovice (zejména ve Zlíně a Vsetíně).

Tab. 96 Zařízení sociálních služeb sídlící v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Ostatní	2
Celkem	4

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Jak již bylo uvedeno, pro osoby se zdravotním postižením slouží Domov Na Dubíčku v Hrobicích, jeho kapacita, 47 lůžek, je ovšem dlouhodobě naplněna. Pobytové služby nabízí Dotek, o.p.s. ve Vizovicích, lůžka jsou určena zejména pro osoby dlouhodobě nemocné, s Alzheimerovým onemocněním a jiným typem demence, osoby umírající, po náhlých mozkových příhodách a s jiným chronickým onemocněním. K dispozici je celkem 16 lůžek. V rámci sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče Nemocnice Milosrdných bratří poskytuje celkem 3 lůžka. Na území SO ORP Vizovice je nutné v krátkodobém horizontu řešit akutní nedostatek v oblasti pobytových služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Příčiny problému

- Vysoké náklady na zřízení a následný provoz pobytových zařízení

Rozpočty obcí v rámci SO ORP Vizovice nedisponují dostatečnými volnými finančními prostředky pro investiční akce typu výstavby domova pro seniory či pro osoby ohrožené sociálním vyloučením. Řešením může být částečné spolufinancování zřízení a provozu prostřednictvím dotací u MPSV ČR, Zlínského kraje či Statutárního města Zlína. Výše dotace nelze předběžně odhadnout, jelikož její přiznání závisí na mnoha faktorech, především pak na objemu finančních prostředků, které budou na dotace vyčleněny v rozpočtech.

- Nesystémové zabezpečení financování sociálních služeb v ČR

Zabezpečení financování sociálních služeb je v České republice nesystémové a celkový obsah financí pro poskytovatele sociálních služeb je nedostatečný.

- Administrativní a časová zátěž spojená se zřízením pobytových služeb
- Složitě vykazování příjmů z poskytování ubytování osobám ohroženým sociálním vyloučením
- Stárnutí obyvatelstva

I přes poměrně mladou strukturu obyvatelstva SO ORP Vizovice se i zde projevuje celoevropský trend stárnutí populace. V průběhu let 2005-2012 vzrostl průměrný věk obyvatelstva o 1,8 roku. S tím souvisí také rostoucí potřeba zajištění sociálních služeb pro seniory.

Tab. 97 Demografický vývoj počtu obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem	16 220	16 264	16 341	16 521	16 591	16 669	16 791	16 802
Věkové skupiny								
v tom ve věku:	0 - 14	2 604	2 579	2 486	2 486	2 504	2 561	2 558
	15 - 64	11 566	11 633	11 773	11 905	11 903	11 881	11 914
	65 +	2 050	2 052	2 082	2 130	2 184	2 227	2 319

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Průměrný věk (celkem)	38,4	38,6	38,9	39,1	39,3	39,5	39,9	40,2
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)	78,7	79,6	83,7	85,7	87,2	87	90,7	94,6

Zdroj: Český statistický úřad, http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/kapitola/4030-13-r_2013-12000

Důsledky neřešení problému

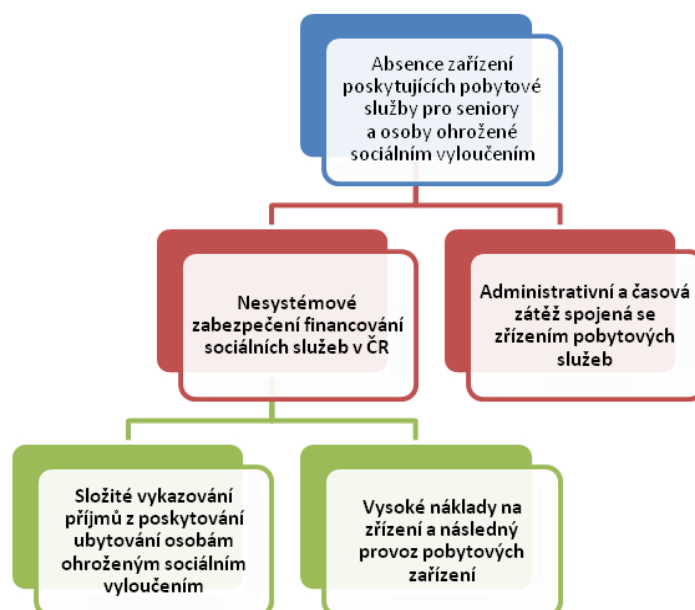
- Sociální vyloučení

Sociálním vyloučením jsou potenciálně ohroženi všichni senioři žijící na území SO ORP Vizovice. Pokud nevzniknou nové možnosti zajištění kvalitní péče o seniory, bude stále více seniorů odkázáno na péči v rodinách, které na ně mnohdy nebudou mít dostatečný časový prostor. Aktivní a zdravé stárnutí je přitom pro osoby v seniorském věku důležitou součástí prevence sociálního vyloučení.

- Psychické a zdravotní potíže způsobené stěhováním za sociálními službami

Pokud nebude zajištěna odpovídající péče pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením na území SO ORP Vizovice, bude nutné stěhování těchto osob z jejich domovů. Vytržení ze známého prostředí může ovšem ve větší míře způsobovat psychické a zdravotní potíže. Řešením nejsou ani soukromá zařízení, vzhledem k jejich finanční nedostupnosti.

Obr. 10 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

Problémová oblast č. 2: Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením

Aktivizace a zapojení osob se zdravotním postižením do společenského života je potřebou osob se zdravotním postižením, kterou se doposud nedaří plně naplňovat nejen v rámci ORP Vizovice, ale jedná se celorepublikový problém. Osoby se zdravotním postižením mají v rámci působnosti

ORP Vizovice jen jedinou organizaci, která tyto osoby sdružuje a přispívá k jejich sociální integraci. Jedná se o organizaci Za Sklem ve Vizovicích, která se zabývá osobami postiženými autistickým onemocněním.

Cílovou skupinou sdružení Za sklem jsou prioritně osoby s poruchou autistického spektra. Posláním sdružení je poskytovat osobám s Poruchou Autistického Spektra (PAS) takovou podporu, aby mohly žít, pracovat a vzdělávat se v běžném prostředí. Za účelem naplnění tohoto poslání si sdružení klade za cíl zejména podílet se na zlepšení kvality života cílové skupiny a všestranně podporovat jejich rodiny a napomoci větší integraci cílové skupiny do společnosti.

Na území SO ORP Vizovice částečně poskytují své služby v oblasti aktivizace osob se zdravotním postižením také další organizace, převážně se sídlem či pobočkou ve Zlíně.

Tab. 98 Zařízení sociálních služeb působící na území ORP Vizovice v oblasti aktivizace osob se zdravotním postižením

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	Podané ruce Zubří	---	o.s. Podané ruce	Vsetín
2.	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje	---	sdružení	Zlín
3.		---		
4.	Tyfloservis, o.p.s.	---	o.p.s.	Praha
5.	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	---	sdružení	Praha
6.	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých	---	sdružení	Praha
7.	Centrum dětský sluch Tamtam	---	o.p.s.	Praha
8.	Federace rodičů a přátel sluchově neslyšících	---	sdružení	Praha
9.	Česká unie neslyšících	---	spolek	Praha
10.	Středisko rané péče EDUCO	---	sdružení	Zlín
11.	"HANDICAP (?)" Zlín	---	sdružení	Zlín
12.	ABAPO	---	fyzická osoba	Zlín

Zdroj: Údaje sociálního odboru Městského úřadu Vizovice,
Katalog sociálních služeb Zlínského kraje

Příčiny problému

- Nízký zájem ze strany většinové společnosti
- Vysoká míra spolufinancování ze strany obcí

Zřízení organizace, která by se zabývala přípravou a realizací programů pro osoby se zdravotním postižením není finančně zátěžové. Rozpočty obcí ale finančně zatíží vysoká míra spolufinancování fungování organizace a spolufinancování obecních prostor.

- Problematika financování neziskových organizací

Financování neziskových organizací v sociální oblasti je prováděno z velké části ze státního rozpočtu, a to z roku na rok, bez dlouhodobého výhledu. Pro neziskovou organizaci to přináší nejistotu, v jaké výši dostane příspěvek v příštím roce. Nemůže proto plánovat dlouhodobý rozvoj a stabilizovat kvalitní pracovníky.

- Nízká informovanost o problematice zaměstnávání zdravotně postižených osob

Důsledky neřešení problému

- Sociální vyloučení

Ženy a muži se zdravotním postižením patří obecně ke skupinám nejvíce ohroženým vyloučením ze společnosti. Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením tuto hrozbu neustále zvyšují.

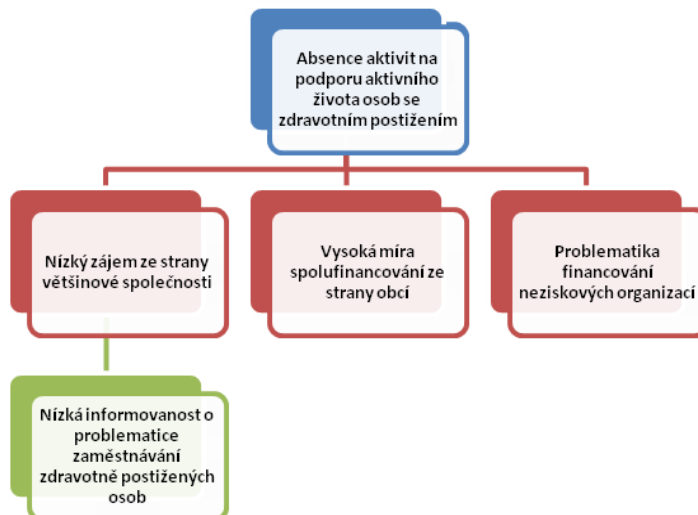
- Nedůstojné životní podmínky zdravotně postižených osob

Vzhledem k narůstajícím nákladům na živobytí i bydlení, se řada zdravotně postižených osob může propadnout do chudoby. Aktivity na podporu aktivního života zdravotně postižených zahrnují také pomoc při získávání pracovního uplatnění, čímž mohou zdravotně postižení získat finanční prostředky na živobytí důstojným způsobem.

- Rostoucí výdaje na podpory ekonomicky neaktivních osob se zdravotním postižením

Jen obtížně lze finančně vyčíslit potřebu začlenění se zdravotně postižených osob do společenského života jednotlivých obcí. Ekonomicky neaktivní osoby se zdravotním postižením ovšem zcela jistě přináší státu náklady ve formě vyplácených podpor.

Obr. 11 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 99 Cíl 1. 1

Problémový okruh 1	Nedostačující objem poskytovaných sociálních služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením
Cíl 1.1	Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce
Popis cíle	Pečovatelské služby na území ORP Vizovice zajišťuje pouze Dotek, o.p.s. Vizovice, stejně jako odlehčovací služby. Tato organizace funguje od roku 2005 a nachází se v Domě s pečovatelskou službou ve Vizovicích. S přibývajícím počtem lidí 65+ však vstoupá zájem o tento druh služby. Jelikož staří lidé jsou rozptýleni v mnoha menších obcích, náklady finanční a časové na pečovatelské služby se zvyšují. Rozšíření pečovatelské služby v okolních obcích by umožnilo starším lidem žít v domácím prostředí i v situaci, kdy se o sebe sami již nedokážou postarat. V rámci přirozené spádovosti obcí se nabízí rozšíření pečovatelské služby v rámci meziobecní spolupráce především ve Slušovicích, které jsou přirozeným centrem mikroregionu Slušovicko, ve kterém pečovatelské služby zatím chybí.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza • zpracování možností řešení pečovatelských služeb v jednotlivých obcích • zpracování návrhu parametrů spolupráce v oblasti pečovatelských služeb • registrace poskytovaných služeb u příslušných orgánů B.1 Finanční opatření • vytvoření společného fondu obcí, který by pokryl část nákladů • nastavení ceníku za poskytované služby, který by nebyl ekonomicky ztrátový a zároveň cenově přijatelný pro klienty C.1 Věcná opatření • medializace a propagace projektu mezi seniory a jejich příbuznými • vytvoření pracovního týmu pro poskytování pečovatelských služeb • zajištění vhodných prostor a nastavení spolupráce aktérů systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet obcí využívající pečovatelské služby stávající společnosti
Správce cíle	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice

Tab. 100 Cíl 1. 2

Problémový okruh 1	Nedostačující objem poskytovaných sociálních služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením
Cíl 1.2	Úprava stávajících prostor určených k bydlení ve vlastnictví obcí na sociální bydlení
Popis cíle	Vytvoření sociálního bydlení je jednou z mála šancí jak pomoci lidem z nepříznivé

	situace, do které se během svého života dostali. Důvodem pro vznik sociálního bydlení jsou jednak rostoucí finanční nároky na bydlení, které stále více zatěžují rozpočty domácností, rostoucí počet lidí bez domova, diskriminace některých skupin domácností (rasové menšiny, rodiny s více dětmi) od pronajímatelů atd. Realizace sociálního bydlení by pomohla především lidem bez domova, seniorům, kteří často na bydlení dávají podstatnou část svých příjmů a rodinám s dětmi. Nejvýhodnějším způsobem jak tohoto cíle dosáhnout, je upravit současné obytné prostory, které jsou v majetku obcí správního obvodu ORP Vizovice a jsou často nevyužívány, na sociální bydlení, které by si dotčené skupiny obyvatel mohly dovolit.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza • vytvoření právního rámce systému sociálního bydlení • vymezení dotčených skupin občanů, kterým bude sociální bydlení nabízeno B.1 Finanční opatření • rozbor ekonomické výhodnosti • nastavení ceníku za poskytované služby, který by byl cenově přijatelný pro dotčené skupiny občanů C.1 Věcná opatření • medializace a propagace projektu mezi dotčenými skupinami občanů • zajištění vhodných prostor a zařízení • přidělování sociálního bydlení za základě jasných kritérií
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet vybudovaných bytů
Správce cíle	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice

Tab. 101 Cíl 2. 1

Problémový okruh 2	Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením
Cíl 2.1	Vytvoření systému dobrovolnické činnosti
Popis cíle	Na území ORP Vizovice nesídlí žádná organizace, která by vykonávala dobrovolnickou péči. V letech 2010 a 2012 se do projektů Ministerstva vnitra zapojilo zařízení Dotek, o.p.s. a Středisko rané péče ECUCO Zlín o.s. V roce 2012 byl také na území ORP Vizovice realizován projekt „Program Handicapování“. Výše uvedené projekty naplnily cíle a očekávání zapojených organizací a otevřely diskusi nad zapojením dobrovolníků v sociální oblasti. Vytvoření systému dobrovolnické činnosti na bázi meziobecní spolupráce by mohl pomoci s personálním zajištěním poskytovaných služeb na celém území ORP Vizovice a také poskytnout dobrovolníkům praxi v oborech, kterým se věnují či studují. Cílem vytvoření systému je dlouhodobá práce s dobrovolníky a vytvoření takových podmínek, díky kterým bude dobrovolnická práce v sociálních službách zajímavá nejen pro poskytovatele, ale také pro samotné dobrovolníky (společné

	akce, nefinanční benefity, atd.)Kvalitní a dobře propracovaný systém dobrovolnické činnosti může napomoci organizacím mimo města Vizovice a Slušovice, k získání většího počtu dobrovolníků.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza vytvoření právního rámce systému dobrovolnické činnosti analýza pracovně právních vztahů dobrovolník – poskytovatel služeb B.1 Finanční opatření finanční podpora obcí ORP Vizovice pro činnost systému finanční podpory ze strany dárců na realizaci poskytnutých služeb pro dobrovolníky (semináře, školení, nefinanční benefity,..) C.1 Věcná opatření realizace výběrového řízení na pozici koordinátora systému zajištění vhodných prostor a nastavení spolupráce aktérů systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření dobrovolnického centra
Správce cíle	Starosta obce Hrobice

Tab. 102 Cíl 2. 2

Problémový okruh 2	Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením
Cíl 2.2	Zrealizování společné informační kampaně
Popis cíle	Aktivizace a zapojení osob se zdravotním postižením do společenského života je potřebou osob se zdravotním postižením, kterou se doposud nedaří na území SO ORP Vizovice naplňovat. Osoby se zdravotním postižením mají v rámci působnosti ORP Vizovice jen jedinou organizaci, která tyto osoby sdružuje a přispívá k jejich sociální integraci. Jedná se o organizaci Za Sklem ve Vizovicích. Cílovou skupinou sdružení Za sklem jsou prioritně osoby s poruchou autistického spektra. Posláním sdružení je poskytovat osobám s Poruchou Autistického Spektra (PAS) takovou podporu, aby mohly žít, pracovat a vzdělávat se v běžném prostředí. Podmínkou realizace aktivit osob se zdravotním postižením a samozřejmě také jejich rodin, je aktivizace a podpora spolkové činnosti. Toho lze dosáhnout prostřednictvím informační kampaně. Cílem kampaně bude nenásilnou, srozumitelnou a pokud možno poutavou formou veřejnosti ukázat, že zdravotní postižení nemusí být překážkou pro plnohodnotné začlenění do společnosti. Cílem bude změnit pohled společnosti na zdravotně postižené, kteří chtějí a mohou pracovat stejně kvalitně jako ti zdraví. Zároveň může pomoci motivovat zaměstnavatele k nabízení perspektivní práce pro co největší počet zdravotně postižených.
Hlavní opatření	B.1 Finanční opatření

	vytvoření společného fondu obcí, ze kterého by bylo možné kampaň realizovat oslovení potenciálních sponzorů C.1 Věcné opatření – realizace informační kampaně vytvoření plánu informační kampaně vytvoření realizačního týmu navázání spolupráce s organizacemi, které se zabývají podporou osob se zdravotním postižením realizace kampaně (články v místním tisku, workshopy, besedy, tvorba brožur, prezentace na webových stránkách obcí...)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vznik tištěného katalogu
Správce cíle	Starosta obce Hrobice

4.2.4. Indikátory

Tab. 103 Indikátor 1

Problémový okruh	Nedostačující objem poskytovaných sociálních služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH NA ZAJIŠTĚNÍ SLUŽEB PRO SENIORY A OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		16	16
	0		
Popis měřítka:	Na území SO ORP Vizovice existuje pouze jeden domov poskytující sociální služby pro osoby se zdravotním postižením. Pobytové služby pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením zde poskytovány nejsou a projevuje se jejich akutní nedostatek. Indikátor sleduje počet obcí, které spolupracují na řešení této problematiky.		
Metodika a výpočet:	počet obcí, které se zapojily do aktivit		
Zdroj čerpání dat:	interní dokumentace obcí/dobrovolného svazku obcí (dále jen DSO), výroční zprávy DSO		

Tab. 104 Indikátor 1. 1

Cíl	Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ VYUŽÍVAJÍCÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY STÁVAJÍCÍ SPOLEČNOSTI		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020

Plán		16	16
	13		
Popis měřítka:	Terénní pečovatelské služby na území ORP zajišťuje nyní pouze Dotek, o.p.s. ve Vizovicích. Jelikož se zvyšuje podíl seniorů v celkové populaci, je potřebné řešit navýšení kapacity těchto služeb. Pokud budou pečovatelské služby dostupné pro všechny potřebné občany, sníží se počet starých lidí, kteří využívají pobytových služeb, aniž by to jejich zdravotní stav vyžadoval.		
Metodika a výpočet:	počet obcí ve správní působnosti ORP Vizovice, které pečovatelskou službu využívají		
Zdroj čerpání dat:	výroční zpráva společnosti Dotek, o.p.s.		

Tab. 105 Indikátor 1. 2

Cíl	Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET UŽIVATELŮ, KTEŘÍ VYUŽÍVAJÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		360	380
	321		
Popis měřítka:	Terénní pečovatelské služby na území ORP zajišťuje nyní pouze Dotek, o.p.s. ve Vizovicích. Jelikož se zvyšuje podíl seniorů v celkové populaci, je potřebné řešit navýšení kapacity těchto služeb. Pokud budou pečovatelské služby dostupné pro všechny potřebné občany, sníží se počet starých lidí, kteří využívají pobytových služeb, aniž by to jejich zdravotní stav vyžadoval.		
Metodika a výpočet:	počet uživatelů ORP Vizovice, kteří pečovatelskou službu využívají		
Zdroj čerpání dat:	výroční zpráva společnosti Dotek, o.p.s.		

Tab. 106 Indikátor 1. 3

Cíl	Úprava stávajících prostor určených k bydlení ve vlastnictví obcí na sociální bydlení		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	POČET VYBUDOVANÝCH BYTŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dosud neexistuje koncepce sociálního bydlení na úrovni státu. V ORP Vizovice neexistují byty, které by byly vyčleněny přímo pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, a které by byly zároveň i nízkonákladové. Je tedy potřeba vytvořit nízkonákladové bydlení, které by alespoň částečně minimalizovalo riziko sociálního vyloučení těchto osob.		

Metodika a výpočet:	celkový počet skutečně nově postavených nebo rekonstruovaných bytů
Zdroj čerpání dat:	Evidence údajů sociálního odboru MěÚ Vizovice

Tab. 107 Indikátor 2

Problémový okruh	Absence aktivit na podporu aktivního života osob se zdravotním postižením		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH NA VYTVOŘENÍ AKTIVIT PRO PODPORU AKTIVNÍHO ŽIVOTA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Hrobice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	5	8
Skutečnost	0	5	8
Popis měřítka:	Osoby se zdravotním postižením mohou na území ORP Vizovice využívat služeb pouze jedné organizace, která tyto osoby sdružuje a přispívá k jejich sociální integraci. Stávající aktivity na zapojení osob se zdravotním postižením do společenského života nejsou dostačující. Indikátor sleduje počet obcí, které spolupracují na řešení této problematiky.		
Metodika a výpočet:	počet obcí, které se zapojily do aktivit		
Zdroj čerpání dat:	interní dokumentace obcí/DSO, výroční zprávy DSO		

Tab. 108 Indikátor 2. 1

Cíl	Vytvoření systému dobrovolnické činnosti		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ DOBROVOLNICKÉHO CENTRA		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta obce Hrobice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	ANO	ANO	ANO
Skutečnost	NE	ANO	ANO
Popis měřítka:	Handicapem regionu je absence dobře dostupných pobytových zařízení. Vysílající organizace, které pracují s dobrovolníky, nemají partnery, tedy přijímající organizace, se kterými by spolupracovaly. Je tedy třeba vytvořit takové podmínky, které by dobrovolnickou práci a její rozvoj umožnily a podpořily. Pro zajištění a vytvoření kvalitního systému dobrovolnické činnosti v rámci celého ORP je potřeba vytvořit dobrovolnické centrum. Zaměstnanci centra by dokázali pracovat s dobrovolníky a věděli o volných pozicích v organizacích. Indikátor tedy umožňuje sledovat, zda došlo k vytyčenému cíli prostřednictvím instituce, která by daný cíl měla naplňovat.		
Metodika a výpočet:	existence dobrovolnického centra na území ORP Vizovice		
Zdroj čerpání dat:	evidence údajů sociálního odboru MěÚ Vizovice		

Tab. 109 Indikátor 2. 2

Cíl	Vytvoření systému dobrovolnické činnosti		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET DOBROVOLNÍKŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Hrobice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Handicapem regionu je absence dobře dostupných pobytových zařízení. Vysílající organizace, které pracují s dobrovolníky, nemají partnery, tedy přijímající organizace, se kterými by spolupracovaly. Je tedy třeba vytvořit takové podmínky, které by dobrovolnickou práci a její rozvoj umožnily a podpořily. Pro zajištění a vytvoření kvalitního systému dobrovolnické činnosti v rámci celého ORP je potřeba vytvořit dobrovolnické centrum, kde by našli dobrovolníci zázemí.		
Metodika a výpočet:	Počet dobrovolníků působících v dobrovolnickém centru na území ORP Vizovice		
Zdroj čerpání dat:	evidence údajů sociálního odboru MěÚ Vizovice		

Tab. 110 Indikátor 2.3

Cíl	Zrealizování společné informační kampaně		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	VZNIK TIŠTĚNÉHO KATALOGU		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	starosta obce Hrobice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Informovanost o sociálních službách má dvě roviny. Jednou je informování o problematice sociálních služeb, o uživatelích a jejich životě. Druhou rovinou je informovanost o konkrétních sociálních službách, kterou lidé potřebují v okamžiku, kdy se jim, či jejich blízkým, změni zdravotní stav či nastane jiná situace, kterou se rozhodnou řešit prostřednictvím sociálních služeb. Dostupnost informací o konkrétních sociálních službách je pro většinu lidí důležitá až v okamžiku, kdy tyto služby potřebují, nicméně tištěné informace by měly být veřejnosti k dispozici neustále.		
Metodika a výpočet:	vytvoření či nevytvoření tištěného katalogu		
Zdroj čerpání dat:	evidence údajů sociálního odboru MěÚ Vizovice, vlastní šetření		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven manažer strategie. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 111 Složení řídicí skupiny

Složení řídicí skupiny
Starosta města Vizovice
Starosta obce Zádveřice – Raková
Starosta obce Bratřejov
Starosta obce Březová

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 112 Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
1.2	Úprava stávajících prostor určených k bydlení ve vlastnictví obcí na sociální bydlení	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
2.1	Vytvoření systému dobrovolnické činnosti	Starosta obce Hrobice
2.2	Zrealizování společné informační kampaně	Starosta obce Hrobice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 113 Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí spolupracujících na zajištění služeb pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
1.1	Počet obcí využívající pečovatelské služby stávající společnosti	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
1.2	Počet uživatelů, kteří využívají pečovatelské služby	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
1.3	Počet vybudovaných bytů	Pracovník sociálního odboru MěÚ Vizovice
2	Počet obcí spolupracujících na vytvoření aktivit pro podporu aktivního života osob se zdravotním postižením	Starosta obce Hrobice
2.1	Vytvoření dobrovolnického centra	Starosta obce Hrobice
2.2	Počet dobrovolníků	Starosta obce Hrobice
2.3	Vznik tištěného katalogu	Starosta obce Hrobice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou. Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 114 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako proces dlouhodobý a opakovaný, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený

expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní

a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Na území ORP Vizovice má dle Registru poskytovatelů sociálních služeb sídlo celkem 5 zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením - **Domov Na Dubíčku, Hrobice 136, 763 15 Slušovice**
- Domov se zvláštním režimem - **Sanatorium Topas, s.r.o., Chrastěšovská 862, 763 12 Vizovice**
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vitek, Středisko naděje Vizovice, Masarykovo nám. 418, 763 12 Vizovice**
- **Dotek, o.p.s., Pardubská 1194, 763 12 Vizovice**
- **Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha**

Působí zde ovšem také poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v jiném ORP. Takovýchto zařízení bylo identifikováno celkem 17. Občané ORP Vizovice dále dojíždějí za sociálními službami do větších měst. Jedná se zejména o charity, poradenská centra či sdružení handicapovaných ve Zlíně a Vsetíně. Podle dostupných informací poskytly sociální zařízení v rámci ORP Vizovice v roce 2012 své služby celkem 368 klientům.

Provoz zařízení sociálních služeb je financován zejména z úhrad uživatelů a dotací od Ministerstva práce a sociálních věcí. Na území ORP Vizovice nesídlí žádná organizace vykonávající dobrovolnickou péči. V letech 2010 a 2012 byly ovšem akreditovány ze strany Ministerstva vnitra projekty, které byly na území ORP částečně realizovány.

Na základě podrobné analýzy byly identifikovány dvě zásadní problémové oblasti. Na území SO ORP Vizovice existuje pouze jeden domov poskytující sociální služby pro osoby se zdravotním postižením. Pobytové služby pro seniory a osoby ohrožené sociálním vyloučením zde poskytovány nejsou. Osoby, které potřebují široký rozsah péče, kterou jim nemůže zajistit rodina, tak musí většinou žít v některém ze zařízení mimo ORP Vizovice, popřípadě zůstat v domácím prostředí.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 1.1 Rozšíření pečovatelské služby i pro okolní obce**
- **Cíl 1.2 Úprava stávajících prostor určených k bydlení ve vlastnictví obcí na sociální bydlení**

Na území ORP Vizovice se dále nedaří naplňovat potřeby aktivizace a zapojení osob se zdravotním postižením do společenského života. Osoby se zdravotním postižením mají v rámci působnosti ORP Vizovice jen jedinou organizaci, která tyto osoby sdružuje a přispívá k jejich sociální integraci. Jedná se o organizaci Za Sklem ve Vizovicích, která se zabývá osobami postiženými autistickým onemocněním.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 2.1 Vytvoření systému dobrovolnické činnosti**
- **Cíl 2.2 Zrealizování společné informační kampaně**

Realizace těchto záměrů podpoří dosažení obecného cíle území ORP Vizovice v oblasti sociálních služeb – zabezpečení potřebných, kvalitních a dostupných služeb pro obyvatele ve všech etapách života.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

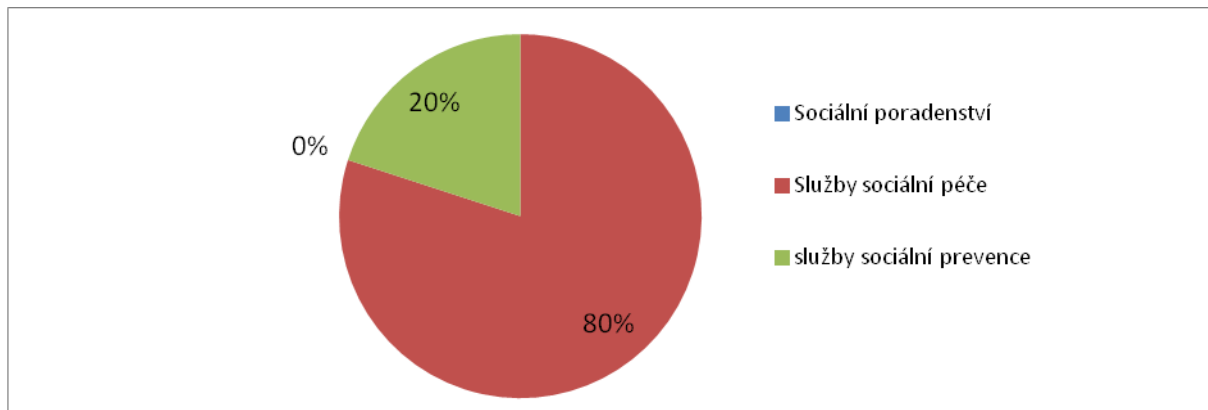
Strategii zpracoval realizační tým projektu. Průběžně byly práce na strategii konzultovány se zástupci místních samospráv. Úvodní část strategie v oblasti sociálních služeb se zabývá vymezením a zdůvodněním řešené problematiky. Následuje podrobná analýza sociálních služeb na území ORP Vizovice. Analýza je zacílena zejména na vybavenost regionu potřebnými zařízeními a službami. Dále byl zkoumán druh zařízení a poskytovaných služeb, zřizovatel, kapacita zařízení a jejich vytíženost. Analýza se zabývala mimo jiné také problematikou financování sociálních služeb. Data byla získávána především z podkladů poskytnutých Svazem měst a obcí, z interních dokumentací městského úřadu Vizovice a osobními konzultacemi se zástupci jednotlivých zařízení a poskytovatelů služeb.

Pro rozvoj meziobecní spolupráce bylo nutné v další fázi nastavit společnou vizi. Vize byla zformulována metodou brainstormingu s následnou diskuzí. Je společná pro všechna řešená témata. Provedená analýza identifikovala problematické okruhy. Následně došlo ke zhodnocení jejich významnosti. To proběhlo v rámci fokusních skupin. Další část strategie byla zacílena na navržení konkrétních postupů, které povedou k eliminaci zjištěných problémů. Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů. Ty byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Postup v plnění cíle bude možné sledovat za pomoci indikátorů. Pro jednotlivé indikátory jsou stanoveny konkrétní osoby zodpovědné za jejich monitoring.

4.5. Přílohy k tématu 2.: Sociální služby

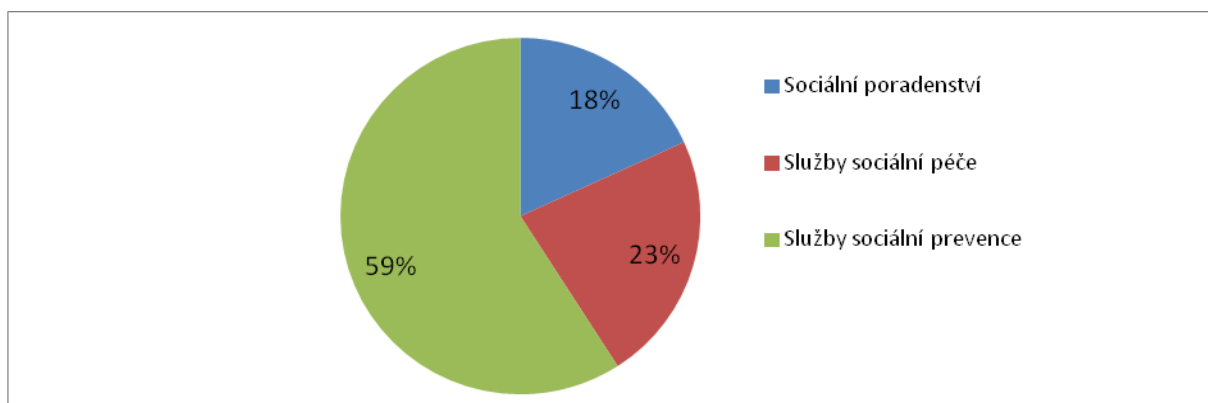
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf 8 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

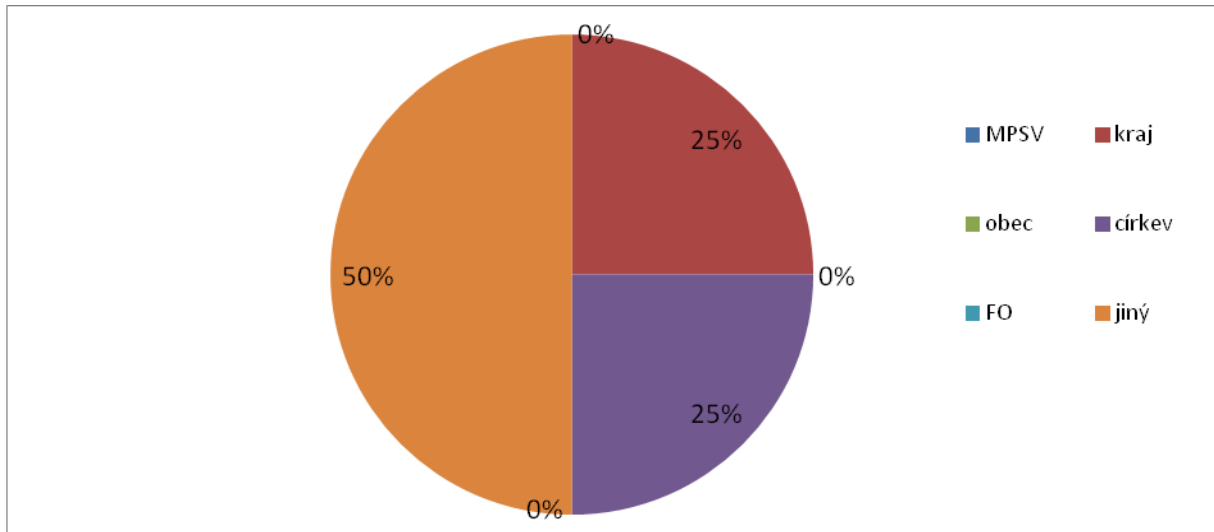
vybrané sociální služby	počet	podíl (v %)
Sociální poradenství	0	0,0%
Služby sociální péče	4	80,0%
služby sociální prevence	1	20,0%
Celkem v ORP	5	100,0%

Graf 9 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

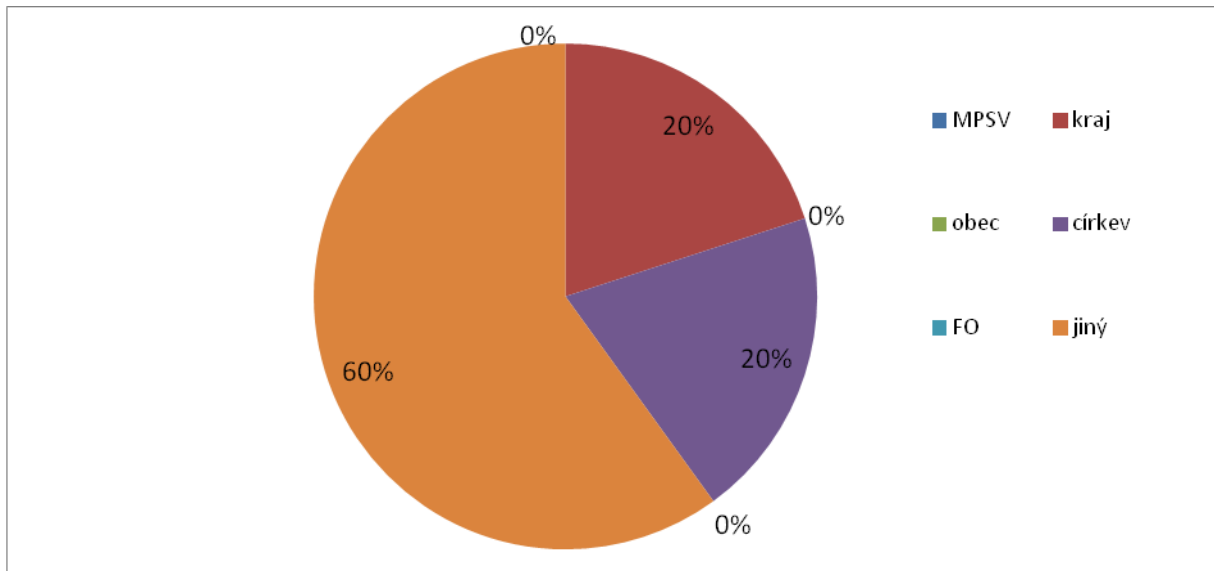
vybrané sociální služby	počet	podíl (v %)
Sociální poradenství	4	18,2%
Služby sociální péče	5	22,7%
Služby sociální prevence	13	59,1%
Celkem v ORP	22	100,0%

Graf 10 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

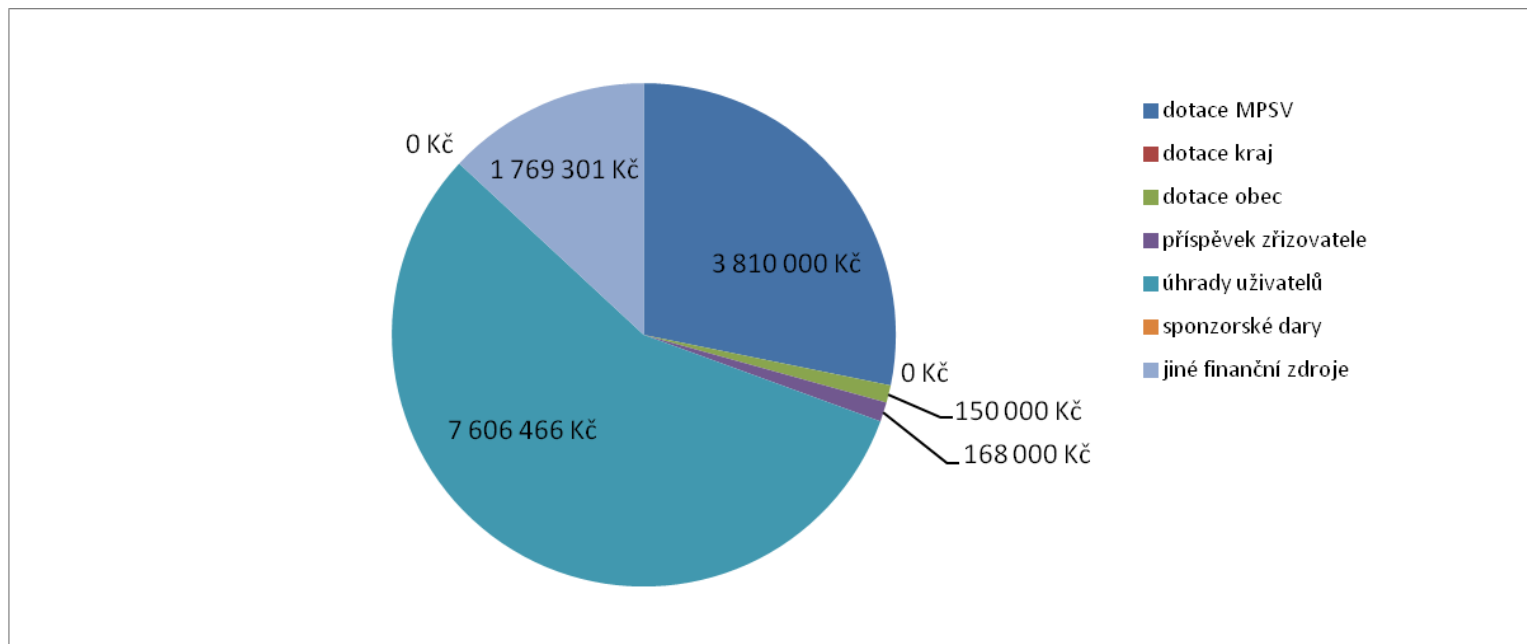
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Celkem zařízení sociálních služeb ve správním obvodu ORP	0	1	0	1	0	2

Graf 11 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Celkem zařízení sociálních služeb ve správním obvodu ORP	0	1	0	1	0	3

Graf 12 Přehled financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012

	Dotace MPSV	Dotace kraj	Dotace obec	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Sponzorské dary	Jiné finanční zdroje	Finanční prostředky celkem
Celkem zařízení sociálních služeb ve správním obvodu ORP	3 810 000	0	150 000	168 000	7 606 466	0	1 769 301	13 503 767

Seznam použitých zkratk v textu dle abecedy

ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
MAS	Místní akční skupina
MěÚ	Městský úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OPS	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
PAS	Porucha autistického centra
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- **odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,**
- **odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,**
- **odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.**

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Zajištění odpadového hospodářství tvoří významnou položku rozpočtu místních samospráv. Logickou snahou je minimalizace nákladů, zároveň je ovšem nutné tyto služby poskytovat v určité kvalitě tak, aby byly uspokojeny potřeby obyvatel a dodrženy podmínky stanovené legislativou. Problémem je neustálé navyšování poplatků na skládkách, ale také nejistý výhled do budoucnosti, kdy má dojít k úplnému zákazu skládkování. Na území ORP je nutné řešit také nízký podíl materiálového využívání odpadů nebo nakládání se stavebním odpadem. Starostové na svých územích řeší nezákonné nakládání s odpady, zejména spalování odpadů, "černé" skládky, zneužívání systému obce, případně provádění terénních úprav stavebními odpady. Všechny tyto problémy snižují kvalitu života v obcích, jejich řešení pak může stát nemalé finanční prostředky (např. při případné likvidaci černé skládky).

Region se potýká také s nadlimitním množstvím skládkovaného BRKO. I přesto, že venkovský charakter území podporuje alternativní využití BRO a v minulosti značná část obcí pořídila pro své občany domácí kompostéry, nebylo doposud dosaženo cílů stanovených Plánem odpadového hospodářství. Na řešeném území zcela chybí zařízení pro nakládání s bioodpadem. V minulosti byl na území obce Vizovice zamýšlen projekt výstavby kompostárny, který ovšem nebyl realizován. Problémem byl mimo jiné nedostatečné množství příslíbených dodávek BRKO pro zpracování a s tím související obava o nesplnění podmínek přiznání dotace. Region není obecně dostatečně vybaven zařízením na využití nebo odstranění odpadu. Například třídící linku na území ORP provozuje jediná firma, přičemž v blízkém okolí se nachází pouze omezený počet dalších firem. Řešení tohoto problému je jistě námětem pro diskuzi na úrovni starostů ORP. Potenciál pro rozvoj spolupráce v rámci odpadového hospodářství je možné spatřovat také při řešení nakládání s objemným odpadem či společných projektů v oblasti osvěty a informačních kampaní pro vybrané cílové skupiny.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Na území SO ORP Vizovice se žádný z existujících svazků obcí problematikou odpadového hospodářství přímo nezabývá. Na společných projektech z oblasti odpadového hospodářství spolupracují obce nahodile, napříč vytvořenými mikroregiony. Část obcí realizovala společné výběrové řízení na zajištění svozu komunálního odpadu s cílem minimalizovat náklady na tuto oblast. Environmentálně zaměřené projekty v rámci obcí ORP realizuje také Místní akční skupina Vizovicko a Slušovicko. Významným projektem z oblasti odpadového hospodářství může být zajištění domácích kompostérů pro občany obce.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Jednotlivé obce na území SO ORP Vizovice využívají ke svozu odpadů služeb svozových společností. Jedná se o firmy Marius Pedersen a.s. a Technické služby Zlín, s.r.o. Firma Marius Pedersen poskytuje služby pro 11 obcí, Technické služby Zlín, s.r.o. obsluhují celkem 5 obcí. Obě firmy provádějí svoz jak smíšeného komunálního odpadu, který probíhá kontejnerovým sběrem, tak separovaného komunálního odpadu, který probíhá kombinovaným způsobem kontejnerového a pytlového sběru, a to ve všech obcích ORP Vizovice. Průměrná cena za svoz komunálního odpadu činí 1817,73 Kč/t, průměrná cena za svoz separovaného odpadu v rámci SO ORP činí 2672,90 Kč. Více, než průměrnou cenu za komunální odpad platí 54 % obcí, u kterých se dané informace podařilo získat. V případě separovaného odpadu se nad průměrnou cenou pohybuje 40 % obcí. V porovnání se Zlínským krajem mají obce ORP Vizovice ve většině případů nižší jednotkové náklady. Výrazně nižší jsou potom tyto náklady v porovnání s průměrnými výsledky za celé území ČR. Podrobněji je hodnocením nákladů na hospodaření s komunálními odpady rozebráno na konci kapitoly 5.1.2.

V následující tabulce jsou uvedeny výše poplatků za odpad na jednoho dospělého občana v jednotlivých obcích.

Tab. 115 Výše poplatků za odpad na občana obce

Č.	Obce na území ORP	Výše poplatku [Kč] na občana obce (pouze dospělou osobu)
1.	Bratřejov	450,00
2.	Březová	320,00
3.	Dešná	450,00
4.	Hrobice	400,00
5.	Jasenná	450,00
6.	Lhotsko	500,00
7.	Lutonina	440,00
8.	Neubuz	400,00
9.	Podkopná Lhota	1 000,00
10.	Slušovice	500,00
11.	Trnava	500,00
12.	Ublo	500,00
13.	Veselá	480,00
14.	Vizovice	580,00
15.	Všemina	400,00
16.	Zádveřice-Raková	450,00

Zdroj: webové stránky obcí, vlastní šetření

Průměrná výše poplatků činí 489,- Kč. Cenu může v jednotlivých obcích ovlivňovat velikost obce, její vzdálenost od zařízení nakládání s odpady, velikost popelnic a kontejnerů, úroveň třídění odpadu obyvateli nebo např. konkurence mezi svozovými firmami. Vzhledem k tomu, že obce v ORP Vizovice mají smlouvu pouze s 2 svozovými firmami, nelze tato data analyzovat na dostatečně odpovídající úrovni. Na samotném území SO ORP Vizovice se nevyskytuje žádná svozová společnost, která by na

tomto území měla sídlo. Ke shromažďování a sběru vytříděných a nebezpečných složek komunálních odpadů slouží na území ORP 2 sběrné dvory a také výkupny odpadů umístěné celkem v šesti obcích. Základní informace o těchto zařízeních uvádí tabulky č. 78 a 79.

Zařízení k nakládání s odpady

Tab. 116 Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby města Vizovice, příspěvková organizace	Štěpská	Vizovice	585939	400,00	400,00	O
2.	Město Slušovice	Dlouhá	Slušovice	585777			O

Zdroj: vlastní šetření, <http://websouhlasy.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Tab. 117 Sběrny a výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Adolf Zerzan	180	Všemina	585971	50,00	50,00	S	sběr převážně kovového odpadu
2.	LAVASTA s.r.o.	4	Ublo	585874			S	sběr stavebních a demoličních odpadů
3.	PARTR spol. s r.o.	234	Všemina	585971	40000,00	40000,00	S	sběr různých druhů odpadů
4.	Technické služby města Vizovice, příspěvková organizace	Štěpská	Vizovice	585939	400,00	400,00	O	sběr různých druhů odpadů
5.	Pavel Bravenec	Říčanská - areál družstva	Vizovice	585939			S	sběr převážně kovového odpadu
6.	TOMET s.r.o.	58	Neubuz	585556	500,00	500,00	S	sběr převážně kovového odpadu
7.	Jaroslav Tomšů	58	Neubuz	585556	280,00	280,00	S	sběr převážně kovového odpadu
10.	CIS - AIR International, spol. s r.o.	156	Neubuz	585556	500,00	500,00	S	papír, plasty
11.	MARLI s.r.o.	58	Neubuz	585556	500,00	500,00	S	papír a lepenka

Zdroj: <http://websouhlasy.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Na území ORP Vizovice se nacházejí sběrné dvory ve městech Vizovice a Slušovice. Sběrný dvůr provozovaný Technickými službami města Vizovice zajišťuje sběr papíru, kovů, zpětný odběr elektrozařízení a možnost uložení objemného odpadu. Sběrný dvůr ve Slušovicích odebírá papír, sklo, plast, kov, pneumatiky, objemný odpad a umožňuje rovněž zpětný odběr elektrospotřebičů. Ostatní obce, vzhledem ke své velikosti, využívají systémů mobilního sběru, zejména nebezpečných odpadů, nejčastěji s frekvencí 2x ročně, nebo kolektivních systémů pro sběr vyřazených elektrozařízení. Síť výkupen odpadů se zdá být dostatečná a vzhledem k malé rozloze obvodu ORP jsou i dojezdové vzdálenosti do jednotlivých zařízení přijatelné. Obecně lze konstatovat, že výkupny se nacházejí převážně v areálech bývalých zemědělských družstev ve Vizovicích a v obcích v okolí Slušovic. V největší míře jsou jimi vykupovány kovové odpady, papír a plast, v menší míře pak stavební a demoliční odpady. Sběrná místa se zde nenachází. Základní informace o třídících linkách na území i v blízkém okolí uvádí následující tabulky.

Třídící linky na území ORP, současný stav

Třídící linky se na území ORP Vizovice nevyskytují.

Tab. 118 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersen a.s.	Skládka Kvítkovice	Otrokovice	585599	S	různé druhy odpadů (převážně papír, plast)
2.	Technické služby Vsetín, s.r.o.	Bobrky 460	Vsetín	541630	O	papír, plast, kovy

Zdroj: vlastní šetření

Tab. 119 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Marius Pedersen a.s.	Skládka Kvítkovice	Otrokovice	585599	S

Zdroj: <http://websouhlasy.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Na území ORP Vizovice se třídící linky nevyskytují. V širším okolí řešeného území byly identifikovány dvě třídící linky, z nichž jedna je provozována soukromou firmou, druhá městem. Obce využívají třídící linku společnosti Marius Pedersen a. s., která zajišťuje na většině území svoz komunálního odpadu. Vzhledem k omezenému počtu třídících linek na území ORP, vidíme v řešení této situace budoucí potenciál pro spolupráci.

Prostor pro spolupráci napříč obcemi je také v oblasti řešení problematiky BRO. Na území ORP se nenachází žádné zařízení pro nakládání s tímto druhem odpadu. V minulosti se uvažovalo o vybudování komunitní kompostárny ve Vizovicích, nicméně pro předpokládanou nemožnost naplnění plánované kapacity bylo od záměru upuštěno. Vzhledem k tomu, že se v ORP nachází především zástavba vesnického typu, část BRO je zpracovávána jednotlivými domácnostmi v rámci kompostování. Tento způsob využití BRO podpořily některé obce dodávkou domácích kompostérů pro své občany. V okolí řešeného území bylo identifikováno celkem 5 zařízení pro nakládání s BRO.

Tab. 120 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita (t)	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	JOGA LUHAČOVICE, s.r.o.	kompostárna Slavičín - Radašovy	Slavičín	585751	24 000	S	kompostárna
2.	Technické služby Luhačovice	Uherskobrodská 188	Luhačovice	585459	500	O	kompostárna
3.	Valaškokloboucké služby s.r.o.	Brumovská 522	Valašské Klobouky	585891	148	O	kompostárna
4.	Technické služby Vsetín, s.r.o.	Jasenice 258	Vsetín	541630	2 450	O	kompostárna
5.	Technické služby Otrokovice s.r.o.	K. Čapka 1256	Otrokovice	585599	1 000	O	kompostárna

Zdroj: vlastní šetření

Jedná se o kompostárny v dojezdové vzdálenosti 18-30 km od města Vizovice. Významná svou kapacitou je zejména Regionální kompostárna Slavičín, která se nachází v areálu skládky Slavičín Radašovy. Do provozu byla uvedena v roce 2011 jako v té době nejmodernější kompostárna na území ČR. Její kapacita přesahuje 24 000 t ročně. Kompostárnu provozuje společnost JOGA LUHAČOVICE, s. r. o.

Na území SO ORP se nenachází žádná spalovna či jiné zařízení pro energetické využití odpadů. Jediným zařízením tohoto druhu v bližším okolí je spalovna nebezpečných odpadů ve Zlíně. Podrobnější informace přináší následující tabulka.

Tab. 121 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s.	areál Tajmac ZPS	Zlín	585068	4 500		Spalovna průmyslových nebezpečných odpadů, odpadů ze zdravotní a veterinární péče	S

Zdroj: <http://websouhlasys.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Spalovnu provozuje soukromá společnost SITA CZ a.s. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších společností, které působí v rámci celého území České republiky v oblasti nakládání s odpady. Poskytuje komplexní služby v oblasti odpadového hospodářství, ekologického poradenství,

projektování, zřizování, výstavby a provozování zařízení pro nakládání s odpady včetně svozu a separace odpadů. V areálu Tajmac ZPS Zlín je umístěna spalovna průmyslových nebezpečných odpadů, odpadů ze zdravotní a veterinární péče.

Problematika zařízení k energetickému využití odpadů výrazně přesahuje zájmové území ORP. Je nutné ji řešit minimálně na krajské úrovni. Jak vyplývá z Plánu odpadového hospodářství Zlínského kraje, na jeho území se nachází celkem 4 spalovny nebezpečného a zdravotnického odpadu. Jejich kapacita byla vyhodnocena jako vyhovující. Bude ovšem nutné řešit nedostatek zařízení k využívání komunálního odpadu. Pro nakládání se směsným komunálním odpadem by do budoucna nemělo být počítáno s jeho odstraňováním formou ukládání na skládky. Proto se Zlínský kraj rozhodl vytipovat alternativní možnosti. Uvažovanými variantami jsou:

- 1) mechanicko-biologická úprava,
- 2) spalování tuhého alternativního paliva ve stávajících zdrojích,
- 3) výstavba nového zdroje pro energetické využívání odpadů.

V rámci bodu č. 3 byla navržena výstavba zařízení k energetickému využití odpadů s minimální kapacitou 110 tis. t/rok. Zařízení by mělo kromě tepelné energie vyrábět současně energii elektrickou. Doporučovanými lokalitami jsou Teplárna Otrokovice, DEZA Valašské Meziříčí, Teplárna Alpiq Zlín. Na území ORP Vizovice by mohla vzniknout překladní stanice. Realizace takového projektu ovšem prozatím není plánována.

Stále významným druhem zařízení pro nakládání s odpady jsou skládky. Na řešeném území je v provozu pouze jedna skládka odpadů. Jedná se o skládku společnosti Eko-Unibau a.s. v Březové. V minulosti se nacházela skládka komunálního odpadu u obce Neubuz – Bílá Hlína. Na skládku byl ukládán komunální odpad a průmyslový odpad především z přidružených průmyslových výroby DAK MOVA. V současnosti je skládka zrehabilitovaná. Jedná se o jedinou starou ekologickou zátěž na území ORP. Podrobnější informace o skládkách na území SO ORP a v nejbližším okolí obsahují následující tabulky.

Tab. 122 Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav (Skládka společnosti Eko-Unibau a.s. v Březové je v provozu, rekultivovaná byla skládka u obce Neubuz – Bílá Hlína.)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKO-UNIBAU a.s. Praha	200	Březová	585131	OO	V provozu	S

Zdroj: vlastní šetření, <http://websouhlas.y.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Tab. 123 Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Valaškokloboucké služby s.r.o.	Brumovská 522	Valašské Klobouky	585891	OO	V provozu	O
2.	Moravská skládková společnost a.s.	Skládka Kvítkovice	Otrokovice	585599	OO	V provozu	S
3.	Technické služby Zlín s.r.o.	Suchý důl	Zlín	585068	OO	V provozu	O
4.	Skládka odpadů Slavičín s.r.o.	Osvobození 25	Slavičín	585751	OO	V provozu	S

Zdroj: <http://websouhlasys.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Tab. 124 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	EKO-UNIBAU a.s. Praha	200	Březová	585131	S
2.	Moravská skládková společnost a.s.	Skládka Kvítkovice	Otrokovice	585599	S
3.	Technické služby s.r.o.	Suchý důl	Zlín	585068	O

Zdroj: <http://websouhlasys.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Síť skládek na území a v okolí SO ORP je nyní dostačená. Vzhledem k předpokládanému vývoji na poli odpadů, kdy má být preferováno veškeré využití odpadů, včetně energetického, před jejich skládkováním, se nepředpokládá zřizování dalších skládek.

Co se týká dalších zařízení pro nakládání s odpady, v blízkosti území SO ORP Vizovice působí zejména sběrný kovového odpadu, dále také sběrný zajišťující kombinovaný sběr kovového, stavebního a demoličního odpadu či autovraků. V obci Ostrata, která sousedí s řešeným územím na východě, působí společnost JAMI, s.r.o., která se zabývá recyklací odpadu (plastů, železa a papíru). V Otrokovicích se potom nachází zařízení pro rafinaci olejů. Podrobnější přehled nabízí následující tabulka.

Tab. 125 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	CENTRIG spol. s r.o.	Tečovská 1052	Zlín	585068	stavební odpad - sběr, drcení	S
2.	ČSAD Invest, a.s.	tř. T. Bati 258	Zlín	585068	sběr převážně kovového odpadu	S
3.	JAMI, s.r.o.		Ostrata	557170	recyklace odpadu (plasty, železo, papír)	S
4.	Jiří Martinec	Dukelská 3989	Zlín	585068	sběr převážně kovového odpadu	S
5.	KASKON s.r.o.	86	Zlín	585086	sběr převážně kovového odpadu, autovraky	S
6.	REMAQ, s.r.o.	areál TOMA	Otrokovic e	585599	plasty, textil	S
7.	Metalšrot Tlumačov a.s.	Za Humny 216	Slavičín	585751	sběr převážně kovového odpadu, autovraky	S
8.	ROJAK, s.r.o.	areál ZD	Ostrata	557170	sběr odpadu (různé druhy)	S
9.	TROJEK, s.r.o.	areál TOMA	Otrokovic e	585599	sběr, třídění odpadů (různé druhy)	S
10.	Sběratelství s.r.o.	103	Valašská Polanka	544990	sběr převážně kovového odpadu	S
11.	TOŠVITO, spol. s r.o.	1	Seninka	544906	sběr převážně kovového odpadu, autovraky	S
12.	MALCOM, spol. s r.o.	tř. T. Bati 1566	Otrokovic e	585599	rafinace olejů	S
13.	SBĚRNA s.r.o.	Cecilka 235	Zlín	585086	sběr převážně kovového odpadu	S
14.	Ondřej Zemčík		Horní Lideč	542725	170 401, 170 402, 170 405	S
15.	David Gabko	průmyslový areál k. ú. Divnice	Slavičín	585751	sběr převážně kovového odpadu	S
16.	ČSAD Invest, a.s.	Ohrada 791	Vsetín	541630	autovraky	S
17.	Valdemar Hömig	Malotova, areál Svit	Zlín	585086	sběr převážně kovového odpadu, stavebních a demoličních odpadů, komunální odpady	S
18.	Kateřina Reková	Nad Stráněmi 4680	Zlín	585086	sběr převážně kovového odpadu	S
19.	QUINTAL DOG s.r.o.	Pančava 168	Zlín	585086	sběr převážně kovového odpadu	S
20.	Miroslav Smýkal - KOVEKO	Čs. armády 248	Valašské Klobouky	585891	sběr převážně kovového odpadu, autovraky	S
21.	Fe - MARKET - recycling, s.r.o.	Zlínská 112	Fryšták	585211	sběr převážně kovového odpadu	S

 Zdroj: <http://websouhlasy.inisoft.cz/zlinskykraj/>

Produkce odpadů

Na analýzu území z hlediska vybavenosti zařízení pro nakládání s odpady navazuje analýza produkce odpadů. Tabulka č. 124 uvádí celkovou produkci odpadů v letech 2008-2012, zabývá se rozložením celkové produkce odpadů mezi ostatní odpady a nebezpečný odpad.

Tab. 126 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	20 224,46	13 886,25	14 628,76	14 931,21	14 123,53	22 791,95
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 994,85	2 059,40	316,19	2 437,76	2 406,49	2 051,54
Celková produkce (OO a NO)	22 942,50	15 945,65	14 944,95	17 368,97	16 530,02	24 843,49

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Na území ORP bylo v letech 2008-2012 průměrně vyprodukováno 17 926,62 t odpadů. Celkový průměr je významně ovlivněn prudkým nárůstem množství odpadů v roce 2012. Konkrétněji byl významný nárůst zaznamenán ve skupině ostatních odpadů. Ten je jednoznačně způsoben množstvím stavebních a demoličních odpadů v daném roce. Výsledek roku 2012 tedy zkrslují jednorázové stavební či demoliční akce většího rozsahu. S výjimkou roku 2012 se produkce ostatních odpadů jeví jako stabilní. Produkce nebezpečných odpadů byla nestabilní, s velkými výkyvy. K ustálení došlo v letech 2011 a 2012.

Počet obyvatel ve sledovaných letech mírně rostl, přičemž měrná produkce odpadů na obyvatele byla víceméně stabilní. Výjimkou je opět rok 2012, kdy měrná produkce výrazně vzrostla. Z uvedených dat je patrné, že vývoj produkce odpadů na území SO ORP Vizovice není v souladu s jedním z cílů POH ČR, kterým je snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Následující tabulka popisuje produkci odpadů, jejichž původcem je obec.

Tab. 127 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (čsú)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Vizovice	16 802	219,29	13,05	7 422,70	441,77	7 641,99	454,83
Zlínský kraj	587 693	7 752,32	13,19	288 695,72	491,24	296 448,04	504,43

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 126 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 30,76 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od

obcí tvoří 10,69 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 69,24 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Zlínský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,91 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 87,98 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

**Tab. 128 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb.
O podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území
ORP za období 2008-2012**

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	716,13	606,20	416,73	270,41	112,91
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	391,50	672,26	402,31	410,36	545,73
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,61	0,50	0,42	0,16	2,46
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	1,12	0,00	0,00	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	1,20	0,42	0,16	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	2 190,58	470,55	1 886,44	1 761,65	1 817,42
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	39,79	53,25	36,31	43,47	77,77
09	Odpady z fotografického průmyslu	31,29	29,14	8,93	17,97	5,07
10	Odpady z tepelných procesů	46,69	11,69	31,73	14,47	15,46
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	346,92	342,02	367,20	436,76	857,10
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	86,24	29,75	16,56	13,79	54,16
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	95,80	79,61	98,17	79,76	31,03
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	2 091,86	1 654,50	1 260,96	1 564,47	1 192,25
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	102,09	589,17	778,06	845,79	107,90
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	4 496,90	4 774,96	6 731,13	5 958,99	13 265,92
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	28,82	25,68	25,77	27,04	43,66
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	567,93	544,61	524,73	584,35	1 092,09
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	4 710,17	5 060,65	4 783,36	4 500,57	5 622,42
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14
Celková produkce odpadů [t]		15 945,64	14 944,96	17 368,97	16 530,01	24 843,49

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Pokud se zaměříme na nejaktuálnější rok 2012, největší množství odpadu je produkováno ve skupinách 20, 17, 07, 15, 19. Zastoupení komunálních, stavebních a demoličních odpadů (skupiny 20 a 17) se dalo vzhledem k jejich charakteru předpokládat. Významné množství ve skupině odpadů z organických chemických procesů (07) jednoznačně souvisí s produkcí odpadů firmou CHEPORT, spol. s r.o., která se zabývá výrobou čisticích a desinfekčních prostředků. Odpady skupiny 15 jsou produkovány téměř každou firmou, která nakládá s nebezpečnými látkami a produkuje obaly,

minoritně tento odpad produkují i obce (dvojí zařazení tříděných odpadů od obcí, a to pod skupinu 20 i 15). Vzhledem k této skutečnosti se množstevní zastoupení uvedené skupiny jeví jako logické. V souvislosti s provozem čistíren odpadních vod je zvýšené také množství odpadů ve skupině 19. V menší míře se ve skupině 19 projevuje také činnost společnosti CIS - AIR International, spol. s r.o., která produkuje odpady z úpravy odpadů jinde neuvedené (třídění a drcení plastů). Jak již bylo uvedeno, významnou složkou odpadů, nejen co do množství, jsou odpady komunální. Podrobněji se jimi zabývá tabulka č. 127.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 129 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	15 945,65	14 944,95	17 368,97	16 530,02	24 843,49
Celková produkce KO	6 773,70	6 696,33	6 020,77	6 032,41	6 786,32
Celková produkce SKO	4 167,74	3 249,01	2 729,26	2 336,16	3 769,01

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Průměrná produkce KO se ve sledovaných letech pohybuje kolem necelých 6 400 t. U celkové produkce SKO nelze vyčíst jednoznačný trend, protože jeho produkce od r. 2008 klesala, v r. 2012 se zase skokově navýšila. Podíl KO na celkové produkci odpadů klesá od r. 2008 jednoznačně (výjimkou je rok 2012), u SKO podíl na produkci KO od r. 2008 klesal. V roce 2012 dochází k mírnému růstu, přibližně o 1 procentní bod.

Největší množství zastoupení odpadů v roce 2012 mají odpady kat. č. 200301, 200307, 150101, 200101, 150102. U odpadů 150101 a 150102 se jedná o obaly, které produkuje většina firem ve velkém množství na území ORP. Podrobný rozbor produkovaného odpadu dle kategorií lze nalézt v příloze č. 2.

V obcích SO ORP Vizovice jsou zavedeny systémy odděleného sběru odpadu, především papír, plasty, sklo, popřípadě nápojové kartony. Výsledky separace v letech 2008-2012 přináší tabulka níže uvedená.

Tab. 130 Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Vizovice	16 802	4 713,48	280,53	2 945,23	175,29	239,48
Zlínský kraj	587 693	204 561,00	348,07	110 936,32	188,77	195,79

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 128 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 69,46 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 78,14 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 30,54 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 89,07 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 34,96 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tab. 131 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	1 366,61	1 245,91	1 229,07	1 332,31	732,99
Sklo	150107, 200102	259,79	210,29	162,29	164,67	206,38
Plast	150102, 200139	270,41	292,09	254,31	761,54	459,41
Nápojové kartony	150105	16,46	14,45	16,88	2,64	4,13
Celkem separovaný sběr		1 913,27	1 762,74	1 662,55	2 261,16	1 402,91

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Jednoznačně převažující složkou separovaného odpadu je papír, který je následován plastem, sklem a nápojovými kartony. Na území ORP se dále separují další složky jako kovy nebo textil. Samozřejmostí je zpětný odběr elektrozařízení (nejedná se o odpad). Celková produkce separovaného odpadu v průběhu sledovaných let rostla, případně stagnovala, v roce 2012 se však snižuje u všech složek, s výjimkou skla. Z provedené analýzy vyplývá, že produkce separovaného sběru není v souladu s cílem POH ČR, kterým je zvyšování podílu jednotlivých vytríděných složek komunálního odpadu na celkové produkci odpadu.

Diskutovaným problémem na území ORP je také nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Jak již bylo uvedeno, na území ORP se nenachází žádné zařízení na jeho zpracování. Produkci separovaného odpadu, jehož původcem je obec, popisují následující tabulky.

Tab. 132 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Vizovice	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	16 802	239,21	14,24	25,18
Sklo	(150107, 200102)		189,51	11,28	12,54
Plast	(150102, 200139)		167,84	9,99	7,48
Nápojové kartony	(150105)		4,13	0,25	0,17
Kovy	(200140, 150104)		105,23	6,26	26,14

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 130 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 32,63 %, produkce skla tvoří 91,83 %, produkce plastů tvoří 36,53 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděného papíru a plastu vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů, v případě skla a nápojových kartonů je převaha odpadů od obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u skla. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. 133 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Vizovice	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	16 802	11,36	16,41
Plast	(150102, 200139)		10,07	8,11
Sklo	(150107, 200102)		10,97	9,67
Nápojové kartony	(150105)		0,23	0,19
Kovy	(200140, 150104)		4,19	30,15

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 131 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným

hodnotám nižší u papíru a kovů a vyšší u skla, plastů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,8, skla 10,97 plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 134 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Zlínský kraj	16,65	8,24	9,63	0,18	27,53	62,24
(0 až 500 obyv. včetně)	5,25	8,89	10,32	0,17	4,96	29,60
(501 až 1000 obyv. včetně)	7,22	9,22	9,40	0,20	7,54	33,58
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,48	8,89	9,32	0,17	14,51	41,36
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,15	9,86	11,71	0,21	30,84	71,77
(10001 až 20000 obyv. včetně)	25,33	8,21	9,32	0,20	10,40	53,46
(20001 až 50000 obyv. včetně)	27,90	7,69	9,22	0,15	39,92	84,88
(50001 až 100000 obyv. včetně)	21,34	4,64	8,66	0,21	76,28	111,12
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí ve Zlínském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP obce Březová, Dešná, Hrobice, Lhotsko, Lutonina, Neubuz, Podkopná Lhota, Ublo. Nejvíce odpadu vyřídí občané v obcích od 50001 do 100000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádná obec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 212 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji méně hustá, přičemž hustota sběrné sítě ve Zlínském kraji je 172 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Bystřice pod Hostýnem, ORP Luhačovice) vykazuje ORP Vizovice nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná.

Pro region je typické vysoké množství odpadů z dřevozpracujícího průmyslu. Přehled hlavních druhů BRO na území SO ORP uvádí následující tabulka.

Tab. 135 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	280,54	560,19	388,79	403,08	537,21
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	119,47	37,86	13,60	0,00	195,32
020702	Odpad z destilace lihovin	111,60	148,05	5,55	149,80	109,01
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	147,72	103,40	90,98	84,69	93,52
170201	Dřevo	0,00	0,00	0,00	2,72	11,32

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Významu dřevozpracujícího průmyslu odpovídá zastoupení odpadu pod katalogovým číslem 030105. Následují BRO pod čísly 190805 Kaly z čištění komunálních odpadních vod, 020702 Odpad z destilace lihovin, 191207 Dřevo neuvedené pod číslem 191206. Zastoupení odpadu z destilace lihovin souvisí se silnou tradicí palírenství a zejména s působením známé společnosti RUDOLF JELÍNEK na území ORP. V posledních dvou letech se zde vyskytuje také druh 170201. Trend vývoje lze těžko vysledovat, produkce jednotlivých druhů ve sledovaných letech je značně kolísavá. Nicméně u všech zástupců, mimo 020702, došlo mezi posledními sledovanými lety (tzn. 2011 a 2012) k nárůstu produkce. Na celkové produkci BRO se podílí především biologicky rozložitelný komunální odpad.

Tab. 136 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	7 069,67	7 054,83	6 160,54	5 298,02	6 565,65
z toho celková produkce BRKO	4 385,53	4 640,44	4 502,21	4 150,34	5 169,96

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 134 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Na území ORP bylo v roce 2012 vyprodukováno přibližně 6 500t BRO. Jeho množství mezi jednotlivými sledovanými lety (2008-2011) klesal, poté v posledním roce 2012 vzrostl. Celková

produkce BRKO stagnovala, v posledním roce došlo k významnějšímu nárůstu. Stejně trendy lze vysledovat také u produkce BRO (BRKO) přepočtené na obyvatele. Množství BRO (BRKO) ovlivňuje jednak převažující druh zástavby, která je na území ORP vesnického typu, ale také podnikové činnosti jako zemědělství nebo lesnictví, které se na území ORP vyskytují ve značné míře. Problémem, který je potřeba aktuálně řešit je vysoký podíl skládkování, a to nejen u BRKO.

Tab. 137 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Vizovice	16 802	4 100,88	244,07	8,08	0,48
Zlínský kraj	587 693	159 652,77	271,66	10 710,56	18,22

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 135 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 79,32 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 20,68 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 44,08 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 19,05 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Vizovice a Slušovice. Následující tabulky přináší základní údaje o nakládání s odpady za území ORP.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 138 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	4 380,91	2 392,89	2 963,52	4 857,33	14 785,33	7 282,94
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		19,30	15,01	19,83	27,97	93,03	29,68
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		19,10	15,01	19,83	27,97	93,03	29,68
Celková produkce odpadů		22 701,84	15 945,65	14 944,95	17 368,97	15 893,70	24 539,57
Odstranění	Skládkování	19 465,70	9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Jak již bylo uvedeno, celková produkce odpadů na území ORP se v letech 2008-2011 pohybovala v rozmezí 15 000-17 000t. V roce 2012 skokově vzrostla na více než 24 000t. Materiálové využití odpadů ve sledovaných letech rostlo až do r. 2011. V roce 2012 naopak pokleslo na polovinu. Podíl využití odpadů na celkové produkci v roce 2012 činil 29,68 %, což znamená, že na území ORP nebyl naplněn cíl POH. Hodnocení ale zkrsluje fakt, že převážná část odpad od obcí se materiálově využívá mimo území ORP. Na území ORP se v roce v největší míře využívají odpady ze skupiny 17 - stavební a demoliční odpady. V největším množství bylo v roce 2012 využito předúpravou odpadu 170411 - kabely neuvedené pod číslem 170410 a 170107 - směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 170106. Nakládání s dalšími druhy odpadu je popsáno u tabulek níže. U skládkování odpadů je trend spíše klesající, což je také v souladu s cílem POH ČR. Ten stanovuje snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 20 % do r. 2010 s výhledem dalšího postupného snižování. Cíl se podařilo beze zbytku naplnit. V největším množství je skládkován směsný komunální odpad (200301) a objemný odpad (200307). Je ale nutno podotknout, že odpad vyprodukovaný z ORP se skládkuje i mimo ORP a tento předpoklad platí i opačně, tzn. že na skládce na území ORP se skládkují odpady i z jiných územních jednotek. Proto je vyhodnocení cílů na území ORP velmi problematické. Na území ORP Vizovice se nenachází zařízení k energetickému využívání odpadů, hodnoty jsou tedy nulové.

Samosprávy na území ORP řeší zejména problematiku komunálního odpadu. Situaci v oblasti nakládání s komunálními odpady mapuje tabulka č. 137.

Tab. 139 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	15,77	65,27	77,32	66,73	12,72	116,14
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			0,36	0,96	1,15	1,11	0,21	1,81
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	14,49	65,27	77,32	66,73	12,72	116,14
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		0,33	0,96	1,15	1,11	0,21	1,81	
	Celková produkce KO [t]		4 395,19	6773,70	6696,33	6020,77	6032,41	6406,36
	Odstranění	Skládkování		7 092,86	5 368,12	5 663,27	6 356,59	5 422,41
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění		7 092,86	5 368,12	5 663,27	6 356,59	5 422,41		
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování		5 690,06	3 296,85	3 778,69	4 314,91	3 879,55
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		5 690,06	3 296,85	3 778,69	4 314,91	3 879,55

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Co se týká komunálního odpadu, jeho produkce přesahuje v posledních pěti sledovaných letech 6 000 t. V letech 2008-2010 je jasně patrný proces snižování celkové produkce komunálního odpadu, v roce 2012 produkce opětovně roste o více než 6 %. V průběhu sledovaných let dochází na území ORP obecně k růstu materiálového využití KO, procentuálně se ovšem podíl materiálového využití pohybuje stále kolem 1 %. Nejvíce se v roce 2012 materiálově využilo odpadu 150102 – plastové obaly, regenerací organických látek. Stále v drtivé míře převládá skládkování. Veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním. Je to ale způsobeno tím, že na území ORP se nachází skládka odpadů. Materiálové využití KO se děje v největší míře mimo ORP.

Tab. 140 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	45,47	36,90	43,02	0,12	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	18,58
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	10,39	14,39	16,71	0,00	87,09
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nakládání se separovaným sběrem v rámci SO ORP není možné pro nedostatek dat podrobněji analyzovat. Vzhledem k tomu, že nebyla zjištěna odpovídající data, předpokládáme, že se separovaným odpadem nakládá z velké míry mimo území ORP. Jedinou výjimkou je plast (plastové obaly), který je na území ORP využíván materiálově (regenerace organických látek). Zbylé odpady (skleněné obaly a minoritně plastové obaly) se využívají předúpravou odpadu před jeho dalším použitím. Vztah k cílům POH nelze analyzovat. Obecně lze říci, že veškerý vytříděný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití. K materiálovému využití většiny z produkce tříděného odpadu dochází mimo území ORP.

Tab. 141 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		335,50	294,29	272,47	253,37	1 911,88	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		6 573,76	5 034,72	5 420,18	5 857,26	4 967,91	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	7,10	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		6 193,16	4 702,22	5 132,80	5 649,26	4 918,81
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		2 656,56	4 973,11	3 775,88	4 121,64	4 536,36
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv ⁻¹] ↓					
				148,00	304,33	228,55	248,43	271,01	235,23
Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				16 341	16 521	16 591	16 739	16 791	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka 139 dále analyzuje nakládání s BRO na území SO ORP Vizovice. Z výsledků je patrné zvyšování množství využití tohoto odpadu v průběhu sledovaných let. Co se týče materiálového využití BRO, pak se nejvíce využívá odpad 020601 - suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování. Nicméně stále jednoznačně převládá skládkování, i přesto, že jeho míra v čase klesá. U BRKO dochází také k majoritnímu skládkování. Je to ale proto, že pro účely skládkování BRO i BRKO se do těchto druhů odpadu nezapočítává pouze kompostovatelný odpad, ale veškerý odpad, který v sobě obsahuje biologicky rozložitelnou složku. Jde např. o papír a lepenku, SKO, objemný odpad apod. Převažujícím způsobem nakládání s SKO je skládkování a to se projevuje i na nakládání s BRKO.

Z uvedeného jasně vyplývá, že tento trend není v souladu s cílem POH ČR, který spočívá ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky. Problémem je dostupnost zařízení k nakládání s BRKO. V rámci území ORP Vizovice se takové zařízení nenachází. Nejbližší zařízení jsou vzdáleny v řádech desítek kilometrů v sousedních ORP Vsetín, Luhačovice a Zlín.

Skládkování BRO ovlivňují pozitivně environmentálně zaměřené projekty, např. dodávky domácích kompostérů pro občany. Je ovšem nutné hledat také další způsoby, jak část biologicky rozložitelných odpadů odklonit od skládkování. Pozitivním dopadem bude snížení emisí skládkových plynů (především metanu), snížení záboru území, snížení množství odpadů na nelegálních skládkách a volně v životním prostředí a celkovému snížení zátěže životního prostředí (především vody a půdy).

Náklady na zabezpečení odpadového hospodářství jsou poměrně významnou složkou obecních rozpočtů. Jsou tvořeny zejména náklady na svoz komunálního odpadu, což lze pozorovat v následující tabulce. Obecně lze říci, že veškerý vyříděný biologicky rozložitelný odpad je materiálově využit.

Finanční analýza

Tab. 142 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	491 940	508 180	730 220
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	8 899 420	9 215 700	8 973 620
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 309 960	1 457 920	1 357 370
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	5 440	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	67 600	40 850	163 670
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	164 000	134 390	2 576 990
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	25 200	505 230
Celkové náklady		10 932 920	11 387 680	14 307 100

Zdroj: Výkazy výdaje obcí 2010 – 2012, Ministerstvo financí

Výdaje obcí na svoz komunálního odpadu v průběhu let 2010-2012 kolísají zhruba o 300.000 Kč. V roce 2011 nejprve dochází k jejich zvýšení, v roce 2012 potom k opětovnému snížení téměř na původní částku. V roce 2012 se ovšem významně změnil jejich podíl na celkových nákladech na odpadové hospodářství. Zatímco v roce 2010 i 2011 tvořily náklady na svoz komunálního odpadu přibližně 81 % celkových nákladů, v roce 2012 to bylo již pouze 63 %. Tuto změnu lze přičíst prudkému nárůstu nákladů v paragrafech 3726 a 3729, popřípadě také 3725.

Náklady na odpadové hospodářství jsou částečně pokryty příjmy za tuto oblast. Následující tabulka uvádí vybrané příjmy v rámci odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP. Příjmy neobsahují položky ze smluvních závazků. Jedná se o poplatky za odpad od občanů ze známkových systémů sběru a svozu, příjmy z provozu sběrné sítě ke zpětnému odběru obalů od společnosti EKO-

KOM, a.s. a příjmy z provozu zpětného odběru elektrozařízení od kolektivních systémů a dalších smluvních závazků.

Tab. 143 Vybrané příjmy v rámci odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Podseskupení položek	Položky	Příjmy v Kč/rok		
		2010	2011	2012
1333	Poplatky za uložení odpadů	3 399 690	4 024 210	381 180
1337	Poplatek za komunální odpad	5 111 840	5 604 240	1 421 580
1338	Registrační a evidenční poplatky za obaly			
1340	Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů			5 801 880
1359	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené			
Celkové příjmy		8 511 530	9 628 450	7 604 640

Zdroj: Výkazy příjmy obcí odpady MF

V rámci příjmů jsou stěžejní položkou poplatky za komunální odpad. Jak je patrné z tabulky 141, ke změně opět dochází v roce 2012, kdy příjmy z výnosů za komunální odpad klesají až na 25 % původní hodnoty a naproti tomu významně rostou příjmy ve skupině 1340 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Prudké výkyvy v roce 2012 lze přičíst změnám rozpočtové skladby, například u příjmů došlo k rozdělení položky 1337 do dvou položek 1337 a 1340. Z tohoto důvodu je možné sledovat pouze základní trendy, kterými je zejména růst celkových příjmů z odpadového hospodářství až o 25 % v roce 2012. Příjmy nevykazují jednoznačnou tendenci, v roce 2011 nejprve dochází k jejich růstu o 13 %, následuje pokles pod úroveň roku 2011 o 21 %.

Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v roce 2012 na území ORP Vizovice

Následující tabulka uvádí jednotkové náklady na tříděný sběr ve SO ORP Vizovice.

Tab. 144 Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr ve SO ORP

Typ odpadu	SO ORP Vizovice (Kč/t)	Zlínský kraj (Kč/t)	Průměr ČR (Kč/t)
Využitelné odpady	3 784 – 4 476	4 185	4 678
Papír	2 503 – 3 377	3 122	4 296,8
Plast	4 890 – 6 391	6 645	7 764,4
Sklo	1 506 -1 890	1 555	1 986,6

Zdroj: [http://www.institut-](http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf)

[urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf](http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf)

Jak je patrné z předchozích údajů, ORP Vizovice má ve většině případů, v porovnání se Zlínským krajem, nižší jednotkové náklady. Výrazně nižší jsou potom tyto náklady v porovnání s průměrnými výsledky za celé území ČR. Tato skutečnost může být ovlivněna rozdílnými cenami za služby sběru, svozu a přepravy vytríděných využitelných odpadů.

Náklady na sběr, svoz a odstranění SKO v ORP Vizovice za r. 2012 se pohybovaly v rozmezí 2 441 - 2 727 Kč/t, což je srovnatelné jak s hodnotami za Zlínský kraj (2 353 Kč/t), tak i s průměrem za ČR (2 548,5 Kč/t).

Průměrné náklady Zlínského kraje a celé ČR převyšuje ORP Vizovice pouze v případě nákladů na skládkování, které se pohybují v rozmezí 1186 - 1279 Kč/t (Zlínský kraj 1098 Kč/t, průměr ČR 1147,3 Kč/t). Náklady obcí na skládkovné se liší ve vazbě na vlastnictví skládky (některé jsou vlastněny komunálním sektorem – neplatí v ORP Vizovice), vzdáleností zařízení od svozové oblasti a samozřejmě na cenách provozovatelů jednotlivých skládek. Skládkování odpadů je dále zatíženo zákonným skládkovacím poplatkem. Tento poplatek neplatí obce, na jejichž území skládka leží, což je v současné době cca 200 obcí v ČR. V případě ORP Vizovice je to obec Březová, která má však, vzhledem ke své velikosti, na náklady za ORP minimální vliv.

Celkové náklady na odpadové hospodářství v rámci ORP Vizovice se pohybují v intervalu 575 - 707 Kč/obyvatel (Zlínský kraj 761,9 Kč/obyvatel, průměr ČR 884,2 Kč/obyvatel).

Zdroj: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s., Praha, 2013, dostupné z www: http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 145 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané				
a)	Dospělá populace	Hustá síť kontejnerů a odpadkových košů, pravidelný svoz, úklid prostor a zařízení na sběr odpadu, co nejnížší poplatky za svoz komunálního odpadu	Vyhýbání se platbě poplatků za svoz odpadu, nedůsledné třídění, spalování nevhodného odpadu, vyhazování odpadu mimo určená místa (černé skládky), nevyužívání poskytnutých domácích kompostérů	Webové stránky obcí, články v místních novinách a zpravodajích, letáky, organizace diskuzí s občany, výstavy a prezentace v kulturních zařízeních	Pravidelné zprávy a reporty o stavu v oblasti odpadového hospodářství a životního prostředí, tvorba tematických letáků, analýza potřeb občanů, analýza vybavenosti obcí kontejnery a sběrná místa
b)	Mládež	Hustá síť kontejnerů a odpadkových košů	Nedůsledné třídění, vyhazování odpadu mimo určená místa, nezáměr o ekologické problémy	Prostřednictvím škol a středisek ekologické výchovy	Začlenění environmentálních prvků do školních vzdělávacích programů, zřízení pozic koordinátora EVVO na školách, spolupráce s ekologickými organizacemi, proškolení pedagogů
c)	Děti	Demonstrace environmentálně šetrného chování formou hry	Nedůsledné třídění, vyhazování odpadu mimo určená místa	Prostřednictvím mateřských a základních škol	Začlenění environmentálních prvků do výuky, spolupráce s ekologickými organizacemi, proškolení pedagogů

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
2.	Podnikatelská sféra	Snaha o maximální výtěžnost surovin, minimalizace produkovaného objemu odpadu a nákladů spojených s jeho odstraňováním	Černé skládky, způsobení ekologických zátěží, financování odstranění ekologických zátěží, nedůsledné třídění	Webové stránky obcí, články v místních novinách a zpravodajích, letáky, adresná e-mailová komunikace, osobní jednání	Zasílání upozornění na možnosti získání dotačních prostředků, zasílání pravidelných reportů o situaci v oblasti odpadového hospodářství, zajistit kontrolu situace přímo v provozech
3.	Turisté a návštěvníci	Hustá síť kontejnerů a odpadkových košů, požadavky na vzhled a umístění těchto zařízení tak, aby nesnižovaly atraktivitu místa	Nedůsledné třídění, vyhazování odpadu mimo určená místa	Webové stránky obcí, letáky a mapky	V době konání velkých kulturních akcí rozšířit síť kontejnerů a odpadkových košů, kontrolovat nakládání s odpady ze strany pořádající agentury, analyzovat dostupnost tohoto vybavení u památek a sportovních zařízení
4.	Města a obce - samospráva	Optimalizace financování odpadového hospodářství, co nejnížší náklady, zajištění spokojenosti obyvatel, podpora ze strany krajských orgánů a státních institucí, dotační příležitosti, ohleduplné chování občanů	Nedostatek financí, sankce za nedodržování zákona, nespokojenost občanů, nízká konkurence mezi poskytovateli služeb pro odpadové hospodářství	Jednání starostů a představitelů obcí	Intenzivní spolupráce mezi obcemi, včetně spolupráce v rámci mikroregionů a místní akční skupiny, specializované semináře

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
5.	Školy	Metodická a finanční podpora, zajištění svozu a zpracování odpadu	Nerespektování zákona, nedůsledné začlenění environmentální problematiky do výchovy a vzdělávání, špatný příklad pedagogů	Jednání s představiteli škol, adresná e-mailová komunikace	Poskytování metodické pomoci prostřednictvím pracovníků Odboru životního prostředí, specializované semináře pro pedagogy, upozornění na dotační příležitosti, dbát na zavedení a důsledné třídění odpadu
6.	Poskytovatelé služeb pro odpadové hospodářství	Maximalizace zisku, výhodné smluvní podmínky, maximální využití vlastní technologie	Nedodržování smluvních podmínek, nízká kvalita poskytovaných služeb,	Jednání se zástupci firem	Vyhodnocení spolupráce se stávajícími poskytovateli služeb v oblasti odpadového hospodářství, analýza alternativních možností
7.	Ekologické neziskové organizace a hnutí	Spolupráce veřejné správy, zájem veřejnosti o ekologické problémy, zákonná opatření ve prospěch ochrany životního prostředí, likvidace ekologických zátěží, snižování objemu vyprodukovaného odpadu a omezení skládkování, řešení černých skládek, začlenění ekologie do výuky na školách, možnost získání dotačních prostředků	Protestní akce	Webové stránky obcí, články v místních novinách a zpravodajích, jednání s představiteli organizací	Zajistit informovanost občanů a podnikatelů o činnosti organizací a hnutí prostřednictvím článků a odkazů na webových stránkách obce, nabídnout možnost prezentace v místním tisku
8.	Orgány kraje a státní instituce	Dodržování zákonů a vyhlášek, plnění závazných indikátorů, podpora při zpracovávání a plnění plánu odpadového hospodářství, snižování objemu vyprodukovaného odpadu	Stanovování nereálných cílů v oblasti odpadového hospodářství, direktivní rozhodování, ukládání sankcí	Jednání se zástupci krajských orgánů a státních institucí	Spolupráce při zpracovávání plánu odpadového hospodářství, konzultace projektů, přenos dobré praxe

Zdroj: vlastní zpracování

Provedená analýza identifikovala celkem 8 cílových skupin. Cílová skupina "občané" byla dále podrobněji rozpracována v členění na dospělou populaci, mládež a děti s ohledem na skutečnost, že pro každou z těchto skupin je nutné aplikovat zejména jiné způsoby komunikace a jiné druhy opatření. Dalšími cílovými skupinami jsou zejména velké podnikatelské subjekty, které jsou významnými producenty průmyslového odpadu, či místní samospráva, která svými rozhodnutími a opatřeními celou oblast nakládání s odpady koriguje a ovlivňuje. Vzhledem k turistickému potenciálu regionu a existenci významných kulturních akcí byli jako cílová skupina identifikováni také turisté a návštěvníci. Školská zařízení mají významnou roli zejména v oblasti prevence. Jejich úkolem je vzdělávat děti a mládež v oblasti ekologie a prakticky je vést k environmentálně šetrnému chování. Druhotně mohou působit také na rodiče a širší veřejnost. Významné postavení mají v oblasti odpadového hospodářství také poskytovatelé uvedených služeb. Jejich hlavním cílem je maximalizace zisku. Své zájmy, v podobě realizace opatření na ochranu životního prostředí, sledují také ekologické neziskové organizace a hnutí. Orgány kraje a státní instituce plní funkci legislativní, kontrolní a metodickou. Hlavními riziky spojenými s cílovými skupinami jsou nedůsledné třídění, spalování nevhodného odpadu, či vyhazování odpadu mimo určená místa (černé skládky). Ke komunikaci je vhodné využívat dle charakteru skupiny zejména webové stránky obcí, tisková média a osobní jednání, v případě dětí a mládeže se jedná o přímé působení pedagogů. K jednotlivým cílovým skupinám byla navržena také základní opatření pro eliminaci rizik.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 146 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P · D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí pro nové projekty v oblasti odpadového hospodářství	4	3	12	Využití fondů EU a jiných dotací	Obec
		Neochota občanů uhradit poplatky za svoz komunálního odpadu	2	3	6	Zlepšení informovanosti veřejnosti ohledně financování nakládání s odpady, sankce	Obec
		Neochota firem financovat sanaci způsobené ekologické škody či zátěže	2	3	6	Legislativní změny pro lepší vymahatelnost úhrady, sankce, medializace konkrétního případu	Obec, občané
2.	Organizační riziko	Rozpor mezi požadavky státu v oblasti materiálového využití komunálního odpadu a finančními možnostmi obcí	3	3	9	Využití fondů EU a jiných dotací	Obec
		Špatný systém svozu odpadů	2	3	6	Využití meziobecní spolupráce pro optimalizaci systému svozu a zvýšení tlaku na svozové společnosti	Obec
		Špatné rozmístění zařízení pro sběr odpadu (kontejnerů, odpadkových košů)	2	2	4	Provedení analýzy zajištění sběru odpadů na území obce, provedení případných změn či doplnění těchto zařízení	Obec
3.	Právní riziko	Nová legislativa či legislativní změny, které si vynutí nové investice obcí	5	4	20	Využití možnosti vyjádřit se k návrhům na změny legislativy, např. prostřednictvím svazků obcí a upozornit na faktické dopady pro obce	Obec
4.	Technické riziko	Nedostatečná technická vybavenosti území v oblasti nakládání s komunálním odpadem	4	3	12	Využití meziobecní spolupráce k vybudování nových zařízení, podpora podnikatelům	Obec, poskytovatelé služeb v oblasti odpadového hospodářství
		Špatný technický stav stávajícího vybavení	3	3	9	Využití fondů EU a jiných dotací	Obec, vlastníci zařízení

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P. D		
		Útlum v oblasti výzkumu a vývoje nových technologií pro nakládání s odpady	2	4	8	Využití fondů EU a jiných dotací	Stát, obec, poskytovatelé služeb v oblasti odpadového hospodářství
5.	Věcné riziko	Neohleduplné a nezákonné chování občanů a firem (netřídění, spalování, ekologické zátěže, černé skládky)	4	4	16	Zlepšit osvětu veřejnosti, vytvořit systém kontroly, zvýšit sankce	Obec
		Výběr špatné svozové společnosti, nekvalitní personál, neplnění podmínek smlouvy	2	3	6	Prověření kvality firmy již v rámci výběrového řízení, reference, ošetřit ve smlouvě (smluvní pokuty...)	Obec
		Absence kompletních a věrohodných dat	5	2	10	Vytvořit registry v odpadovém hospodářství pro území ORP, provést průzkumy v domácnostech	Obec, stát
		Nedostatečná aktivita v oblasti EVVO ze strany škol	3	3	9	Specializované semináře pro pedagogy, zřízení pozice koordinátora EVVO, zajištění spolupráce s ekologickými organizacemi	Obec, škola
		Nedostatečná pozornost původců odpadů vůči prevenčním technikám	5	3	15	Zvýšit informovanost a osvětu veřejnosti	Obec
		Neplnění zákonných limitů v odpadovém hospodářství	4	4	16	Otevřít diskusi ohledně reálnosti stanovených cílů, využít metodické pomoci krajských orgánů, nové projekty v oblasti odpadového hospodářství	Obec

Zdroj: vlastní zpracování

Tento registr je souborem rizik, která mohou ohrozit dosahování cílů v oblasti odpadového hospodářství, zahrnuje vyhodnocení jejich závažnosti i možná opatření vedoucí k jejich eliminaci. Identifikovaná rizika byla rozčleněna do pěti skupin - finanční, organizační, právní, technické a věcné. Z hlediska významnosti byla jako nejzávažnější vyhodnocena následující rizika:

- Nová legislativa či legislativní změny, které si vynutí nové investice obcí.
- Neohleduplné a nezákonné chování občanů a firem (netřídění, spalování, ekologické zátěže, černé skládky).

- Neplnění zákonných limitů v odpadovém hospodářství.
- Nedostatečná pozornost původců odpadů vůči prevenčním technikám.

Vlastníkem uvedených rizik jsou ve všech případech jednotlivé obce. K omezení či eliminaci rizik byly stanoveny návrhy opatření. Za stěžejní je možné považovat co nejefektivnější využití fondů EU a dalších dotací, což předpokládá také kvalitní organizační a personální zabezpečení.

5.1.4. SWOT analýza odpadového hospodářství v území ORP

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. 147 SWOT analýza odpadového hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
1. Zavedené systémy odděleného sběru odpadu.	1. V regionu chybí zařízení pro nakládání s bioodpadem.
2. Realizace projektů na dodávku domácích kompostérů pro obyvatele obcí.	2. Nízká míra separace odpadu.
3. Spolupráce některých obcí v rámci realizace výběrových řízení na svoz komunálního odpadu.	3. Nadlimitní množství skládkovaného BRKO.
4. Zapojení dalších subjektů do separace odpadu (např. školy).	4. Nedostatečné množství produkovaného BRKO pro vlastní ekonomicky přijatelné zpracování.
5. V SO ORP se nachází pouze jedna SEZ, která je pravidelně monitorována.	5. Neměřitelná účinnost třídění na úrovni domácností.
	6. Absence účinných motivačních nástrojů.
Příležitosti	Hrozby
1. Využití fondů EU a dotací (zejména v rámci Operačního programu Životní prostředí, PO3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika)	1. Časté změny legislativy pro oblast odpadového hospodářství (jak české, tak také evropské).
2. Výstavba nových moderních zařízení pro nakládání s odpadem (sběrné dvory, bioplynové stanice apod.) a podpora třídění odpadu v obcích.	2. Nezájem domácností s ohledem na absenci účinných motivačních nástrojů.
3. Výstavba kompostárny.	3. Finanční náročnost osvětových kampaní.
4. Větší zapojení do systémů zpětného odběru.	4. Rostoucí náklady na nakládání s odpady.
5. Vytvoření jednotného plánu odpadového hospodářství.	5. Nedostatek volných finančních prostředků pro realizaci projektů v oblasti odpadového hospodářství.
6. Spolupráce obcí při řešení velkoobjemového odpadu.	
7. Realizace společných projektů v oblasti osvěty a informačních kampaní pro vybrané cílové skupiny.	

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě vyhodnocení analytické části, rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí v ORP a ze znalosti místních poměrů, byla zpracována SWOT analýza. Ta identifikovala jako hlavní silné stránky SO ORP

v oblasti odpadového hospodářství zavedený systém odděleného sběru odpadu, spolupráci obcí v oblasti zajišťování svozu komunálního odpadu či realizaci dotovaných projektů v oblasti odpadového hospodářství. Aktivně jsou do separace odpadu zapojena také místní školská zařízení. Silnou stránkou regionu je také nízký výskyt starých ekologických zátěží. I přes zavedený systém odděleného sběru a realizaci různých projektů je ovšem míra separace odpadu stále nízká. V regionu chybí zařízení pro nakládání s bioodpadem, což souvisí s nadlimitním množstvím skládkovaného BRKO. Jak již bylo uvedeno, velkou příležitostí pro obce v dalších letech je využití fondů EU a dalších dotací, dále také spolupráce obcí v oblasti řešení objemného odpadu či projektů v oblasti osvěty. Obce bojují zejména s nezájmem cílových skupin o environmentální problematiku a nedostatkem volných finančních prostředků pro realizaci nových projektů. Komplikace mohou způsobit také časté změny legislativy.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Provedená analýza odpadového hospodářství na území ORP Vizovice odhalila největší problémy v následujících oblastech:

Většina KO produkovaných na území ORP Vizovice je skládkována, SKO jsou pak skládkovány 100 %. Tímto se jednak nedaří naplnit cíl POH ČR, jednak to představuje problém do budoucna, protože dle jedné z evropských směrnic se skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu musí v letech 1995–2020 snížit o 65 %. Dále bude požadováno, aby kleslo skládkování papírových, plastových, skleněných i kovových obalů. Skládkování tak bude nutné nahradit tříděním a kompostováním (materiálové využití) nebo energetickým využitím. Jako jedno z řešení se jeví zajištění lepších recyklačních služeb. To znamená, že bude třeba lépe nastavit systém sběru tříděného odpadu s patřičně silnou informační kampaní a také zavést tříděný sběr vytříděného zeleného odpadu z kuchyní a zahrad, které tvoří nejhmotnější složky odpadu v kontejnerech. Tímto by se mohl vyřešit další z problémů, který z analýzy vyvstal. Je jím nízká míra využívání BRO. Nevyužitelné části komunálních odpadů (zbytkový odpad) by poté mohly být mechanicko-biologicky upravovány. V první fázi by došlo k jeho dotřídění, ve druhé by byly zpracovány zbytky. Tímto by mohlo dojít k naplnění výše uvedeného cíle POH ČR, který se vztahuje ke skládkování KO.

Jedním z řešení výše uvedených problémů je výstavba zařízení pro energetické využití odpadů, kde by mohly být odpady energeticky využívány. Nicméně jsme toho názoru, že toto řešení není realizovatelné na úrovni ORP, ale minimálně na úrovni krajské. Na úrovni ORP je možné realizovat opatření spočívající ve výstavbě dotřídovací linky, vybudování kompostárny, třídění odpadů - informační kampaň.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců místní samosprávy, realizačního týmu a zástupců MAS Vizovicko a Slušovicko z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

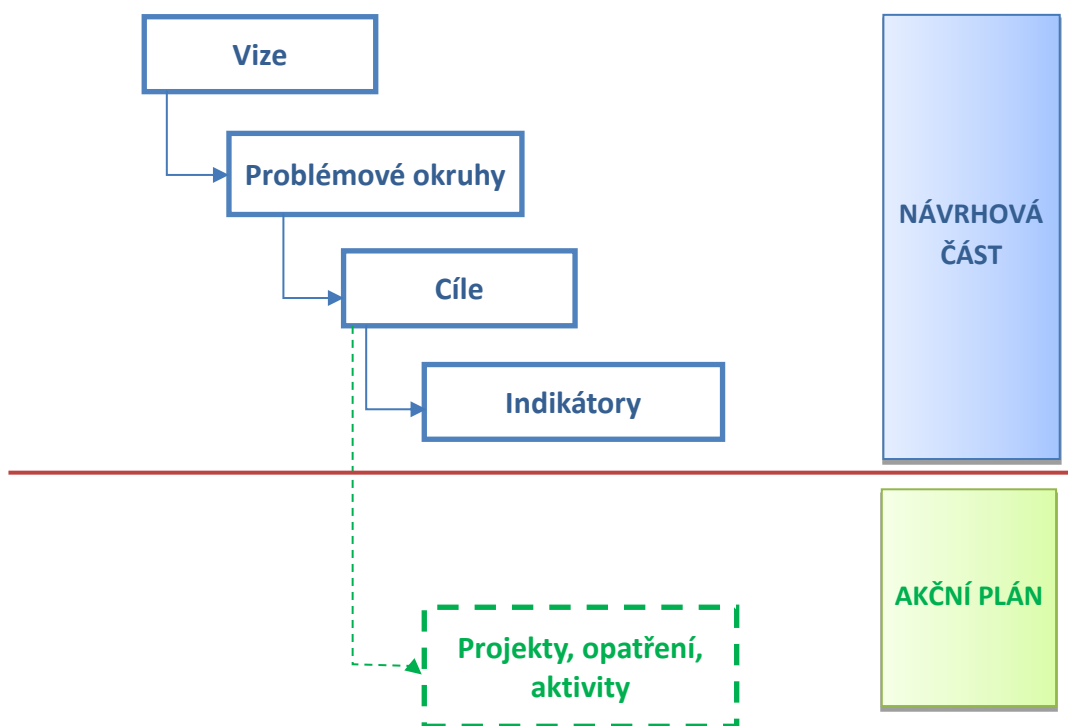
Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Graf 13 Znázornění vztahů

Tab. 148 Struktura problémových oblastí a cílů

Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 Nízký podíl využití odpadů na území SO ORP	Problémová oblast 2 Nízká informovanost občanů a firem o problematice odpadového hospodářství	Problémová oblast 3 Vysoký podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky
	cíl 1.1 Zhodnotit možnosti využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání s komunálními odpady v širším regionu a případně navrhnout společné řešení při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem	cíl 2.1 Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce	cíl 3.1 Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování., ostatní způsoby sběru)
	cíl 1.2 Společná realizace projektů vedoucích ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP	cíl 2.2 Podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů	cíl 3.2 Podpořit vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů ve vazbě na stabilní odbyt kompostů a dalších produktů do lokálního zemědělství nebo zahradnictví včetně údržby veřejné zeleně

Zdroj: vlastní zpracování

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Vizovice se stane atraktivním venkovským regionem. Budou zde vytvářeny podmínky pro plnohodnotný život všech obyvatel. Chceme nabízet plnohodnotnou alternativu městského života s bohatým kulturním, společenským a sportovním vyžitím.

Naším cílem je, aby města a obce zajistila efektivní nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití. Budeme podporovat, aby učení a vzdělávání mohlo mít stále více celoživotní charakter. Zlepšování vzájemné spolupráce přispěje k optimálnímu využití kapacit vzdělávacích zařízení. Komunitní způsob plánování sociálních služeb vytvoří prostor k zabezpečení potřebných, kvalitních a dostupných služeb pro obyvatele ve všech etapách života. Nově vzniklé servisní centrum ulehčí obcím výkonu samosprávy prostřednictvím odborně kvalifikovaných a zkušených pracovníků.

Problémová oblast č. 1: Nízký podíl využití odpadů na území SO ORP

V rámci provedené analýzy odpadového hospodářství na území ORP Vizovice byl zjištěn nízký podíl využití odpadů na území ORP. Podíl využití odpadů na celkové produkci v roce 2012 činil na území ORP pouhých 29,68 %. U nejvýznamnější složky odpadů, komunálního odpadu sice došlo v průběhu sledovaných let k růstu materiálového využití, pohybuje se ovšem stále pouze kolem 1 %. Stále v drtivé míře převládá skládkování. Směsný komunální odpad potom není využíván vůbec, dochází k jeho skládkování ve 100% množství. Na území ORP Vizovice se nevyskytuje energetické využívání odpadů. Následující tabulka přináší základní údaje o nakládání s odpady na celém sledovaném území.

Tab. 149 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	4 380,91	2 392,89	2 963,52	4 857,33	14 785,33	7 282,94
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		19,30	15,01	19,83	27,97	93,03	29,68
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	4 336,62	2 392,89	2 963,52	4 857,33	14 785,33	7 282,94
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		19,10	15,01	19,83	27,97	93,03	29,68
Celková produkce odpadů		22 701,84	15 945,65	14 944,95	17 368,97	15 893,70	24 539,57
Odstranění	Skládkování	19 465,70	9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území SO ORP Vizovice byla identifikována absence zařízení pro využití odpadů. Je vhodné zaměřit se na zlepšení služeb tak, aby docházelo ke třídění odděleně sbíraných odpadů v obcích za účelem jejich následné materiálové recyklace. Jedná se zejména o třídění odpadů papíru, plastů a bioodpadů, doplnkově se předpokládá využití i pro dotřídování textilu, hliníkových obalů, tetrapaku a dalších materiálově recyklovatelných odpadů.

Příčiny problému

- Absence zařízení pro využívání odpadů
- Finanční náročnost, vysoké náklady na vybudování zařízení pro využívání odpadů

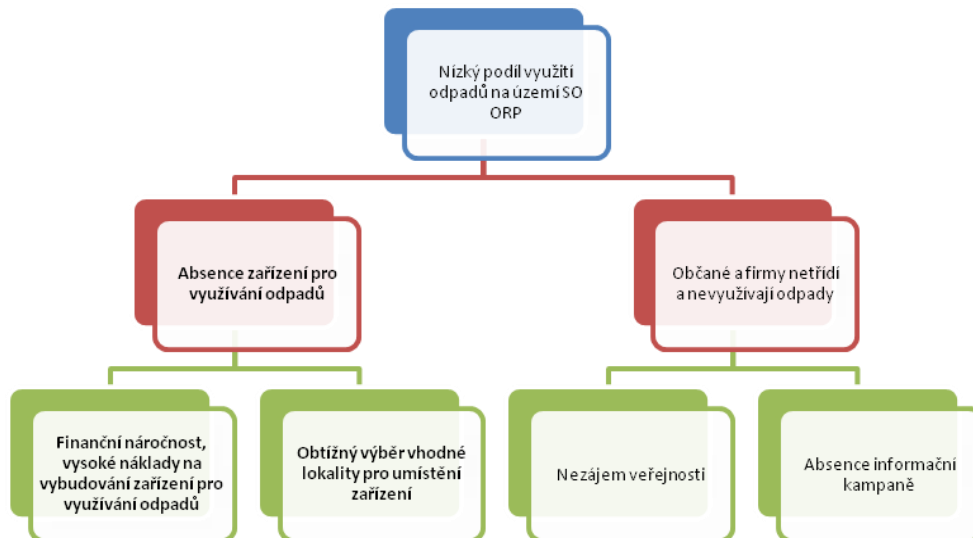
Pro zajištění úspěšného rozvoje odděleného sběru a využití vytříděných odpadů musí být zajištěny dostatečné finanční zdroje, aby v koncovém výsledku byl oddělený sběr ekonomicky výhodnější než jiný způsob nakládání s odpady. Celkové vstupní náklady by se pohybovaly v řádu desítek milionů korun, což by značně zatížilo rozpočty místních samospráv.

- Obtížný výběr vhodné lokality pro umístění zařízení
- Absence informační kampaně

Důsledky neřešení problému

- Vysoký podíl skládkovaných odpadů na území SO ORP
- Zvyšování zátěže životního prostředí
- Nadužívání přírodních zdrojů

Obr. 12 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

Problémová oblast č. 2: Nízká informovanost občanů o problematice odpadového hospodářství

Jak již bylo uvedeno, provedená analýza prokázala nízký podíl využívání odpadů s upřednostněním recyklace na území ORP. Jednou z příčin může být také to, že občané jednotlivých obcí nesprávně a nedůsledně třídí odpady na jednotlivé složky a neshromažďují je na příslušná místa a do příslušných nádob v určených termínech. Systém nakládání s komunálním odpadem tak může být neefektivně provozován. Obce jsou povinny zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Pokud obec tyto povinnosti splní, je to základní předpoklad k tomu, aby systémy nakládání s komunálním odpadem mohly být využívány efektivně.

Proto je v rámci meziobecní spolupráce nutné informovat občany na území ORP, které složky mají z domovního odpadu vytřídit, kde je mají skladovat a kam a kdy je odložit. Další důležitou složkou komunikace je motivace obyvatel. Občan by měl být přesvědčen o tom, že je správné (nebo alespoň nutné) chovat se tak, jak mu velí obecní vyhláška. Občané by také měli být informováni o tom, že důležitým zdrojem příjmů jsou odměny od systému EKO-KOM za separované využitelné složky komunálního odpadu, kterými jsou papír, plasty, sklo, nápojové kartony a kovy, a také platby od kolektivních systémů ELEKTROWIN, ASEKOL a EKOLAMP zajišťujících zpětný odběr použitých elektrických a elektronických zařízení. Tato informace může být dalším z motivačních faktorů ke zvýšení míry třídění odpadů.

Příčiny problému

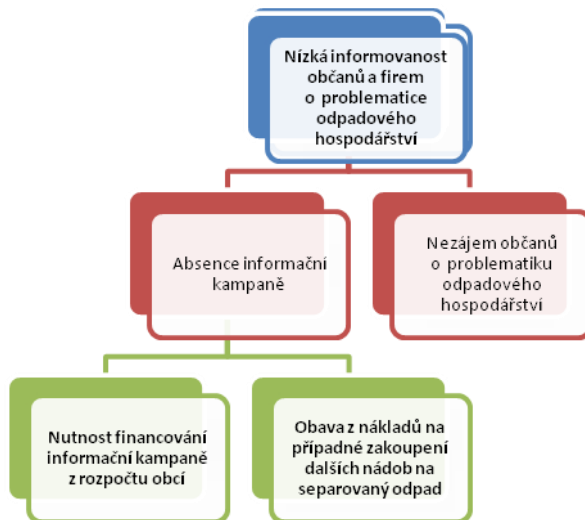
- Absence informační kampaně
- Nutnost financování informační kampaně z rozpočtu obcí
- Obava z nezájmu veřejnosti o téma odpadového hospodářství
- Obava z nákladů na případné zakoupení dalších nádob na separovaný odpad
- Nekomfortní a dostatečně hustá sběrná síť

Příčiny neřešení problému

- Malé množství recyklovaných odpadů, vysoký podíl skládkovaných odpadů na území SO ORP
- Nízké příjmy obcí ze zpětného odběru a následného využití odpadů

Obce získávají prostřednictvím nasmlouvaných odběratelů finanční prostředky jako odměny ze zpětného odběru a následného využití odpadů. Výše těchto odměn jsou závislé zejména na množství vytříděných odpadů, jejich výše roste spolu s účinností systému sběru.

Obr. 13 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

Problémová oblast č. 3: Vysoký podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky

Cílem POH ČR v oblasti biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) je snížit maximální množství těchto odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl dané složky činil v roce v r. 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v r. 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v r. 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového BRKO vzniklého v r. 1995. Z provedené analýzy odpadového hospodářství na území ORP Vizovice vyplynulo, že dochází k velmi pozvolnému zvyšování využitého množství biologicky rozložitelných odpadů (BRO). I přesto, že trend je pozitivní, stále převažuje skládkování BRO, přičemž u komunálních odpadů, které obsahují biologicky rozložitelnou složku (zejména SKO) dochází ke skládkování majoritně.

Tab. 150 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		335,50	294,29	272,47	253,37	1 911,88		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		6 573,76	5 034,72	5 420,18	5 857,26	4 967,91		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	7,10	0,00	0,00		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		6 193,16	4 702,22	5 132,80	5 649,26	4 918,81	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		2 656,56	4 973,11	3 775,88	4 121,64	4 536,36	3 949,80
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv ⁻¹] ↓					
					148,00	304,33	228,55	248,43	271,01	235,23
			Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				16 341	16 521	16 591	16 739	16 791		

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

I přesto, že byly v poslední době realizovány projekty s cílem snížit množství skládkovaného BRKO v podobě podpory domácího kompostování, je nutné se touto problematikou i nadále zabývat a hledat také další způsoby, jak část biologicky rozložitelných odpadů odklonit od skládkování. Od 01. 01. 2015 byla pro obce navíc zavedena povinnost zavést oddělený sběr BRKO, což může mít za následek meziroční nárůst produkce tohoto odpadu. Na území ORP se nenachází žádné zařízení na využití BRKO. Nejbližšími zařízeními jsou kompostárny v dojezdové vzdálenosti 18-30 km od města Vizovice. Významná svou kapacitou je zejména Regionální kompostárna Slavičín, která se nachází v areálu skládky Slavičín Radašovy. Do provozu byla uvedena v roce 2011 jako v té době nejmodernější kompostárna na území ČR. Její kapacita přesahuje 24 000 t ročně. Kompostárnu provozuje také např. společnost JOGA LUHAČOVICE, s. r. o.

Na území SO ORP se navíc nenachází žádná spalovna či zařízení pro energetické využití odpadů. Pozitivním dopadem využití BRKO bude snížení emisí skládkových plynů (především metanu), snížení záboru území, snížení množství odpadů na nelegálních skládkách a volně v životním prostředí a celkovému snížení zátěže životního prostředí (především vody a půdy).

Příčiny problémů

- Finanční náročnost, vysoké náklady na vybudování a následný provoz zařízení pro využívání BRO
- Vstupní náklady na vybudování zařízení pro zpracování BRO je nutné počítat v řádech desítek milionů korun. Pro místní samosprávy se jedná o vysoké finanční zařízení.
- Obtížné zajištění garance potřebných dodávek BRO ke zpracování
Aby bylo vybudování podobného zařízení ekonomicky efektivní, je nutné zajistit jeho vytížení. Pro realizátory podobných projektů je obtížné garantovat a smluvně zajistit potřebné dodávky BRO ke zpracování.
- Nezájem veřejnosti o problematiku nakládání s BRO a nedostatečná míra jeho třídění
- Absence informační kampaně

Důsledky neřešení problémů

- Vysoký podíl skládkovaného BRO na území SO ORP
- Zvyšování zátěže životního prostředí
- Neplnění zákonných povinností, neplnění legislativních předpisů EU

Obr. 14 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 151 Cíl 1. 1

Problémový okruh 1	Nízký podíl využití odpadů na území SO ORP
Cíl 1.1	Zhodnotit možnosti využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání s komunálními odpady v širším regionu a případně navrhnout společné řešení při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem
Popis cíle	Region, ve kterém se nachází SO ORP Vizovice není obecně dostatečně vybaven zařízením na využití nebo odstranění odpadu. Nevyskytují se zde třídící linky, spalovny ani zařízení pro energetické využití odpadů. Tato problematika ovšem výrazně přesahuje zájmové území ORP. Je nutné ji řešit minimálně na krajské úrovni. Ke shromažďování a sběru vytríděných a nebezpečných složek komunálních odpadů slouží na území ORP 2 sběrné dvory a také výkupny odpadů umístěné celkem v šesti obcích. Prostor pro spolupráci napříč obcemi je také v oblasti problematiky BRO. Na území ORP se nenachází žádné zařízení pro nakládání s tímto druhem odpadu. Jako dostatečná se jeví pouze síť skládek odpadů. Aby bylo možné efektivně využívat stávajících kapacit zařízení pro nakládání s odpady, je nutné provést podrobnou analýzu v širším regionu. Výstupem budou nejen návrhy na efektivnější využití stávajících kapacit, ale také návrhy na doplnění kapacit chybějících. Vhodně zpracovaná analýza se stane podkladem pro konkrétní projekty vybudování nových zařízení pro nakládání s odpady (kompostárna, třídící linka...). Při dimenzování zařízení k nakládání s odpady je potřeba zvážit a analyzovat, pro jakou spádovou oblast a počet obyvatel je potřeba zařízení dimenzovat. Je potřeba kvalitně zhodnotit a připravit prognózu produkce druhů odpadů, které budou zpracovávány v zařízení (tedy nepředimenzovat kapacitu zařízení). Dále je potřeba brát v úvahu provozní náklady na zařízení tak, aby byl projekt udržitelný po dobu minimálně 5 let. V neposlední řadě je potřeba si předem stanovit podmínky pro meziobecní spolupráci, spolufinancování realizace projektu a provozních nákladů na zařízení a zajistit si partnery pro meziobecní spolupráci a odběratele a dodavatele odpadu.
Hlavní opatření	B.1 Nastavení parametrů meziobecní spolupráce • zajištění partnerů • stanovení podmínek pro spolufinancování B.2 Výběr zpracovatele • zvolení členů realizačního týmu, popřípadě organizace výběrového řízení na dodavatele služby C.1 Zhodnocení možností využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání

	s komunálními odpady • oslovení zástupců Zlínského kraje s žádostí o spolupráci • zpracování analýzy • průběžné konzultace se zástupci obcí a Zlínského kraje
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet obcí spolupracujících na vytvoření společného postupu při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem
Správce cíle	Starosta obce Jasenná

Tab. 152 Cíl 1. 2

Problémový okruh 1	Nízký podíl využití odpadů na území SO ORP
Cíl 1.2.	Společná realizace projektů vedoucích ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP
Popis cíle	Obce na území ORP Vizovice realizovaly do současnosti projekty pro zlepšení stavu odpadového hospodářství v omezené míře. Jednalo se zejména o projekty na dodávky kompostérů pro domácí kompostování financované prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí. Část obcí realizovala tento projekt samostatně (Vizovice, Slušovice), polovina z celkového počtu obcí ORP využila možnosti zapojit se do projektu s názvem „Kompostujeme v každé rodině“, který probíhal v letech 2012 – 2013 a zastřešila jej Místní akční skupina. Hlavní důraz bude kladen na projekty s dopadem na území celého ORP, kde bude možné uplatnit prvky meziobecní spolupráce. Projekty s širším územním dopadem budou realizovány ve spolupráci se Zlínským krajem. Jedná se zejména o projekty, v rámci kterých vzniknou nová zařízení pro nakládání s odpady. Při dimenzování zařízení k nakládání s odpady je potřeba zvážit a analyzovat, pro jakou spádovou oblast a počet obyvatel je potřeba zařízení dimenzovat. Je potřeba kvalitně zhodnotit a připravit prognózu produkce druhů odpadů, které budou zpracovávány v zařízení (tedy nepředimenzovat kapacitu zařízení). Dále je potřeba brát v úvahu provozní náklady na zařízení tak, aby byl projekt udržitelný po dobu minimálně 5 let. V neposlední řadě je potřeba si předem stanovit podmínky pro meziobecní spolupráci, spolufinancování realizace projektu a provozních nákladů na zařízení a zajistit si partnery pro meziobecní spolupráci a odběratele a dodavatele odpadu.
Hlavní opatření	A.1 Analýza způsobů využití vyprodukovaných odpadů • zhotovení analýzy, včetně návrhu optimální varianty z pohledu kapacity zařízení a jeho typu • smluvní zajištění dodávek materiálu a odpadu A.2 Ekonomická analýza • zpracování finanční a ekonomické analýzy projektu výstavby navrženého

	zařízení dle údajů Analýzy produkce a poptávky, včetně odhadu cash flow a finanční udržitelnosti analýza dotačních možností, popřípadě zpracování žádosti o podporu B.1 Nastavení parametrů meziobecní spolupráce zajištění partnerů stanovení podmínek pro spolufinancování výstavby zařízení a provozních nákladů stanovení podmínek provozu zařízení B.2 Právní podpora smluvní zajištění meziobecní spolupráce na projektu s ohledem na platnou legislativu zpracování návrhu smlouvy o spolupráci C.1 Vybudování společného zařízení pro využití odpadů realizace stavebních prací a dodávek zařízení provoz nového zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet realizovaných projektů
Správce cíle	Euromanažer města Vizovice

Tab. 153 Cíl 2. 1

Problémový okruh 2	Nízká informovanost občanů a firem o problematice odpadového hospodářství
Cíl 2.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce
Popis cíle	Informovat občany na území ORP, které složky mají z domovního odpadu vytřídit, kde je mají skladovat a kam a kdy je odložit. Důležitá součást je rovněž motivace obyvatel. Občan by měl být přesvědčen o tom, že je správné (nebo alespoň nutné) chovat se tak, jak mu velí obecní vyhláška. Mělo by dojít ke změně chování občanů jednotlivých obcí, kteří v současnosti nesprávně a nedůsledně třídí odpady na jednotlivé složky a neshromažďují je na příslušná místa a do příslušných nádob v určených termínech. Systém nakládání s komunálním odpadem tak může být neefektivně provozován. Poté by mělo dojít ke zvýšení materiálového využívání komunálních odpadů, které by se mělo pohybovat na alespoň 50 % ze všech vznikajících odpadů.

Hlavní opatření	• Průzkum veřejného mínění o postojích obyvatel k problematice nakládání s komunálními odpady. • Provedení komunikační a informační kampaně. • Provedení následného průzkumu k ověření správnosti nastavení komunikační a informační kampaně. • Návrh technického a organizačního řešení celého integrovaného systému nakládání s komunálními odpady.
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Průzkum veřejného mínění po realizaci záměru • Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost
Správce cíle	Starosta obce Bratřejov

Tab. 154 Cíl 2. 2

Problémový okruh 2	Nízká informovanost občanů a firem o problematice odpadového hospodářství
Cíl 2.2	Podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů
Popis cíle	Zajistit odpovědné chování žáků škol, kdy tito budou brát při svém rozhodování v potaz dopady možných řešení na životní prostředí a budou se zapojovat do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí a kvality života. K tomu je nutné vybavit žáky odpovídajícími znalostmi, dovednostmi a motivací. Důležitým aspektem je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Toto jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání v oblastech zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků.
Hlavní opatření	• Místní koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. • Využití služeb středisek ekologické výchovy a ekoporaden ve Zlínském kraji. • Tonda Obal - vzdělávací program, který se zaměřuje na zvýšení povědomí o správném třídění a recyklaci odpadu.
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet škol v ORP zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů
Správce cíle	Starosta obce Bratřejov

Tab. 155 Cíl 3. 1

Problémový okruh 3	Vysoký podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky
Cíl 3.1	Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování., ostatní způsoby sběru)
Popis cíle	Dosáhnout snížení míry skládkování biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO), které jsou momentálně skládkovány, což se odráží na vysokých nákladech obcí na zajištění odpadového hospodářství. Vybudováním kompostárny a optimalizací svozu BRKO na tuto kompostárnu dojde ke snížení nákladů vynakládaných v souvislosti se skládkováním SKO. Rovněž budou naplněny legislativní požadavky na snižování ukládání BRKO na skládky. Do integrovaného systému nakládání s BRKO se budou moci vedle obcí zapojit také podnikatelské subjekty, čímž dojde k celkovému snížení produkce BRKO v regionu.
Hlavní opatření	• Zpracování studie ke zjištění reálného množství biologicky rozložitelných odpadů (BRO) produkovaných na území regionu, naplánování kapacity a zvolení vhodných technologií. • Porovnání navrhovaného systému nakládání s BKO se stávajícími systémy. • Příprava a realizace výběrového řízení. • Implementace strategie do obcí a její využívání.
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Množství BRKO ukládaných na skládky v porovnání s r. 1995 • Analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování • Počet obcí, které mají zaveden systém sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady
Správce cíle	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice

Tab. 156 Cíl 3. 2

Problémový okruh 3	Vysoký podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky
Cíl 3.2	Podpořit vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů ve vazbě na stabilní odbyt kompostů a dalších produktů do lokálního zemědělství nebo zahradnictví včetně údržby veřejné zeleně
Popis cíle	BRKO, pocházející z území SO ORP Vizovice, je z velké míry skládkován jako obsah biologicky rozložitelné složky v SKO. Problémem je dostupnost zařízení pro nakládání s BRKO. Na území SO ORP není takovéto zařízení provozováno. Nejbližší se nachází o kruhu desítek kilometrů v sousedních ORP Vsetín, Luhačovice a Zlín. I přesto, že byly v poslední době realizovány projekty s cílem snížit množství skládkovaného BRKO v podobě podpory domácího kompostování, je nutné hledat také další způsoby, jak biologicky rozložitelné odpady odklonit od skládkování. Vždy je ovšem nutno zvážit provozní náklady. Aby bylo podobné zařízení ekonomicky efektivní, musí být patřičně vytíženo. Konečnému rozhodnutí musí proto předcházet analýza produkce bioodpadu na území SO ORP a dále také analýza poptávky odběratelů po vyprodukovaném kompostu. S ohledem na povinnost garantovat provoz zařízení po dobu udržitelnosti je klíčové nepředimenzovat kapacitu zařízení. Dodávky bioodpadu pro zpracování i odběr vyprodukovaného kompostu je vhodné zajistit smluvně. Z pohledu meziobecní spolupráce je potřeba si předem stanovit podmínky spolufinancování realizace projektu a provozních nákladů na zařízení a zajistit si partnery pro meziobecní spolupráci.
Hlavní opatření	A.1 Analýza produkce bioodpadů a poptávky odběratelů po vyprodukovaném kompostu • zhotovení analýzy, včetně návrhu o optimální varianty z pohledu kapacity zařízení a jeho typu • smluvní zajištění dodávek materiálu a zpětného odběru produkce A.2 Ekonomická analýza • zpracování finanční a ekonomické analýzy projektu výstavby navrženého zařízení dle údajů Analýzy produkce a poptávky, včetně odhadu cash flow a finanční udržitelnosti • analýza dotačních možností, popřípadě zpracování žádosti o podporu B.1 Nastavení parametrů meziobecní spolupráce • zajištění partnerů • stanovení podmínek pro spolufinancování výstavby zařízení a provozních nákladů • stanovení podmínek provozu zařízení

	B.2 Právní podpora smluvní zajištění meziobecní spolupráce na projektu s ohledem na platnou legislativu zpracování návrhu smlouvy o spolupráci C.1 Vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů realizace stavebních prací a dodávek zařízení provoz nového zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vybudování/nákup zařízení pro využití bioodpadu původem z obcí Počet obcí, které se připojí do využívání zařízení
Správce cíle	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice

5.2.4. Indikátory

Tab. 157 Indikátor 1

Problémový okruh	Nízký podíl využití odpadů na území SO ORP		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	MĚRNÁ PRODUKCE SEPAROVANÉHO ODPADU		
Měrná jednotka	kg/obyvatel/rok		
Správce měřítka	starosta obce Jasenná		
Roky	2012	2017	2020
Plán		100	120
Skutečnost	83,5		
Popis měřítka:	Jednou ze slabých stránek odpadového hospodářství na území SO ORP je nízký podíl recyklovaných odpadů, jako jsou papír, sklo, plasty, nápojové kartony, kovy, bioodpad a jiné. S ohledem na požadavek snižování množství skládkovaného odpadu je nutné učinit opatření, která povedou k růstu podílu vytríděných složek. Indikátor umožňuje sledovat množství odpadu, který se za daný rok podařilo separovat v přepočtu na jednoho obyvatele ORP. V této souvislosti se počítá s tím, že co se vytrídí, to by se mělo materiálově využít. Žádoucí je růst hodnoty indikátoru.		
Metodika a výpočet:	Výpočet indikátoru bude proveden jako podíl celkové produkce separovaného odpadu v kg (započítávat se budou odpady kat. č. 150101, 150102, 150104, 150105, 150107, 200101, 200102, 200139, 200140, 200201 s kódy nakládání A00 a BN30) a počtu obyvatel SO ORP Vizovice za daný rok.		
Zdroj čerpání dat:	Data týkající se produkce separovaného odpadu budou zjištěna z ročních hlášení o produkci a nakládání s odpady jednotlivých obcí ORP nebo z jejich průběžných evidencí, informace o počtu obyvatel SO ORP budou získána na jednotlivých obecních úřadech, popřípadě v příslušných databázích.		

Tab. 158 Indikátor 1. 1

Cíl	Zhodnotit možnosti využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání s komunálními odpady v širším regionu a případně navrhnout společné řešení při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH NA VYTVOŘENÍ SPOLEČNÉHO POSTUPU PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY VE SPOLUPRÁCI S KRAJEM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Jasenná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	16
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současnosti neexistuje iniciativa, která by sdružovala obce v oblasti odpadového hospodářství a zajišťovala vytvoření jednotné strategie a postupu v této oblasti. Některé otázky zajištění odpadového hospodářství nelze ovšem řešit pouze na území SO ORP, je nutné je konzultovat, nebo dohodnout společný postup ve spolupráci s krajem. Typicky se jedná o výstavby různých zařízení pro zpracování odpadů jako např. zařízení pro energetické využití odpadů. Možností jak tento proces institucionálně zajistit je vytvoření výboru pro oblast odpadového hospodářství v rámci DSO.		
Metodika a výpočet:	Spolupráce bude deklarována smluvně. Hodnota indikátoru bude odpovídat počtu obcí, které se smluvně zavázaly ke spolupráci.		
Zdroj čerpání dat:	Smlouva/memorandum o spolupráci		

Tab. 159 Indikátor 1. 2

Cíl	Společná realizace projektů vedoucích ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	REALIZOVANÉ PROJEKTY VEDOUcí KE ZVÝŠENÍ MÍRY VYUŽITÍ ODPADŮ NA ÚZEMÍ SO ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	euromanažer města Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Výstavba konkrétního zařízení nebo realizace opatření ke sběru odpadů a následnému zajištění jeho materiálového využití – např. realizace společného nákupu techniky, kontejnerů, apod. jsou projekty, jejichž realizací dojde ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP.		
Metodika a výpočet:	Indikátor se zjistí jako počet realizovaných projektů.		
Zdroj čerpání dat:	Interní dokumentace obcí, popřípadě DSO		

Tab. 160 Indikátor 2

Problémový okruh	Nízká informovanost občanů a firem o problematice odpadového hospodářství		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Bratřejov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		16	16
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jako jeden z dlouhodobých problémů v oblasti odpadového hospodářství byla identifikována nízká informovanost občanů o problematice odpadového hospodářství. Informovanost domácích subjektů přispěje také k plnění dalších cílů v oblasti odpadového hospodářství jako například snížení podílu BRKO, které je ukládáno na skládky.		
Metodika a výpočet:	Počet všech obcí zapojených do realizace informační kampaně.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Tab. 161 Indikátor 2. 1. 1

Cíl	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ PO REALIZACI ZÁMĚRU		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	starosta obce Bratřejov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50	90
Skutečnost	?		
Popis měřítka:	Zjištění míry informovanosti obyvatel obcí ORP o správném nakládání s komunálním odpadem po provedení informační kampaně.		
Metodika a výpočet:	Vyhodnocení průzkumu veřejného mínění, který zhodnotí procentuální zastoupení informovaných obyvatel.		
Zdroj čerpání dat:	průzkum veřejného mínění		

Tab. 162 Indikátor 2. 1. 2

Cíl	Přípravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Bratřejov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		16	16
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Aby měla informační kampaň co nejširší dopad, měly by se zapojit všechny obce na území ORP Vizovice.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí ORP zapojených do realizace dlouhodobé kampaně		
Zdroj čerpání dat:	informace starostů jednotlivých obcí		

Tab. 163 Indikátor 2. 2

Cíl	Podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET ŠKOL ZAPOJENÝCH DO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY NEBO VYUŽÍVAJÍCÍCH CELOSTÁTNÍCH OSVĚTOVÝCH PROGRAMŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Bratřejov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100	100
Skutečnost	?		
Popis měřítka:	Počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených škol		
Zdroj čerpání dat:	informace ředitelů škol		

Tab. 164 Indikátor 3

Problémový okruh	Vysoký podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	MATERIÁLOVÉ VYUŽITÍ BRKO		
Měrná jednotka	t/rok		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice		
Roky	2012	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	8,08		
Popis měřítka:	BRKO na území SO ORP je beze zbytku skládkován. Je nezbytné odklonit co největší podíl BRKO od skládkování, což může být zajištěno ve dvou rovinách. Zaprvé je nutné motivovat původce BRKO k třídění BRO a dále také vytvořit podmínky pro jeho alternativní, materiálové využití. Indikátor udává množství BRKO, který se takovýmto způsobem podařilo zpracovat.		
Metodika a výpočet:	Celkové množství vyprodukovaných odpadů 200201 a 200108 s kódy nakládání A00 a BN30.		
Zdroj čerpání dat:	Data budou získána z ročních hlášení o produkci a nakládání s odpady jednotlivých obcí ORP nebo průběžné evidence obcí, informace o počtu obyvatel SO ORP budou získána na jednotlivých obecních úřadech, popřípadě v příslušných databázích.		

Tab. 165 Indikátor 3. 1

Cíl	Podpořit vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů ve vazbě na stabilní odbyt kompostů a dalších produktů do lokálního zemědělství nebo zahrádnictví včetně údržby veřejné zeleně		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	VYBUDOVÁNÍ/NÁKUP ZAŘÍZENÍ PRO VYUŽITÍ BIOODPADU PŮVODEM Z OBCÍ		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Aby bylo možné snížit a do budoucna zcela eliminovat ukládání bioodpadů na skládky, je nutná existence dostupného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů. Na území SO ORP není takovéto zařízení provozováno. S ohledem na zajištění využití zařízení a odbyt vyprodukovaného materiálu je jeho vybudování možné řešit pouze na základě meziobecní spolupráce. Indikátor bude sledovat, zda obce společně vybudují, popřípadě nakoupí zařízení pro využití bioodpadů.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje, zda došlo k vybudování, popřípadě nákupu zařízení pro využití bioodpadů.		
Zdroj čerpání dat:	Interní dokumentace obcí/DSO, Krajská databáze zařízení pro nakládání s odpady		

Tab. 166 Indikátor 3. 2. 1

Cíl	Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ BRKO UKLÁDANÝCH NA SKLÁDKY V POROVNÁNÍ S R. 1995		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50	35
Skutečnost	100		
Popis měřítka:	Indikátor se vztahuje k cíli POH ČR, kterým je snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995.		
Metodika a výpočet:	V uvedených letech se z celkového množství BRKO uložených na skládky spočítá, kolik % činí toto množství v porovnání s celkovým množstvím BRKO vzniklého v roce 1995.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od oprávněných osob, které převzaly BRKO od obcí ORP Vizovice, jak bylo s BRKO dále nakládáno		

Tab. 167 Indikátor 3. 2. 2

Cíl	Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)		
Číslo indikátoru	3.2.2		
Název indikátoru	ANALÝZA MOŽNOSTÍ SBĚRU A NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI BIOODPADY VČETNĚ JEHO FINANCOVÁNÍ		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Zpracování studie, která by zmapovala současnou situaci v nakládání s bioodpady v ORP Vizovice při současném hledání východisek, návrhů a doplnění systémů nakládání s BRKO.		
Metodika a výpočet:	analýza provedena ano/ne.		
Zdroj čerpání dat:	hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí ORP Vizovice, informace starostů jednotlivých obcí		

Tab. 168 Indikátor 3. 2. 3

Cíl	Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)		
Číslo indikátoru	3.2.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDEN SYSTÉM SBĚRU A DALŠÍHO NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI BIOODPADY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		16	16
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Při 100 % zapojení obcí do systému sběru a dalšího nakládání s komunálními odpady, který by měl být nastaven tak, aby BRKO nekončilo na skládce, musí dojít ke snížení míry skládkování BRKO.		
Metodika a výpočet:	počet obcí, které na základě analýzy nastavily systém		
Zdroj čerpání dat:	informace starostů jednotlivých obcí		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven manažer strategie. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 169 Složení řídicí skupiny

Složení řídicí skupiny
Starosta města Vizovice
Starosta obce Zádveřice – Raková
Starosta obce Bratřejov
Starosta obce Březová

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle.

Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 170 Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zhodnotit možnosti využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání s komunálními odpady v širším regionu a případně navrhnout společné řešení při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem	Starosta obce Jasenná
1.2	Společná realizace projektů vedoucích ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP	Euromanažer města Vizovice
2.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce	Starosta obce Bratřejov
2.2	Podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů	Starosta obce Bratřejov
3.1	Podpořit vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů ve vazbě na stabilní odbyt kompostů a dalších produktů do lokálního zemědělství nebo zahradnictví včetně údržby veřejné zeleně	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice
3.2	Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 171 Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Měrná produkce separovaného odpadu	Starosta obce Jasenná
1.1	Počet obcí spolupracujících na vytvoření společného postupu při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem	Starosta obce Jasenná
1.2	Realizované projekty vedoucí ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP	Euromanažer města Vizovice
2	počet obcí, zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Starosta obce Bratřejov
2.1.1	Průzkum veřejného mínění po realizaci záměru	Starosta obce Bratřejov
2.1.2	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Starosta obce Bratřejov
2.2	Počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů	Starosta obce Bratřejov
3	Materiálové využití BRKO	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice
3.1	Vybudování/nákup zařízení pro využití bioodpadu původem z obcí	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice
3.2.1	Množství BRKO ukládaných na skládky v porovnání s r. 1995	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice
3.2.2	Analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice
3.2.3	Počet obcí, které mají zaveden systém sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady	Vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Vizovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou. Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 172 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako proces dlouhodobý a opakovaný, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným.

V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Provedená analýza odpadového hospodářství prokázala nedostatečnou vybavenost území zařízeními na zpracování a využívání odpadů. Největší problémy byly zjištěny v těchto oblastech:

V rámci provedené analýzy odpadového hospodářství na území ORP Vizovice byl zjištěn nízký podíl využití odpadů. U nejvýznamnější složky odpadů, komunálního odpadu došlo v průběhu sledovaných let k růstu materiálového využití, pohybuje se ovšem stále pouze kolem 1 %. Stále v drtivé míře převládá skládkování. Směsný komunální odpad potom není využíván.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 1.1 Zhodnotit možnosti využití stávajících kapacit zařízení pro nakládání s komunálními odpady v širším regionu a případně navrhnout společné řešení při nakládání s odpady ve spolupráci s krajem**
- **Cíl 1.2 Společná realizace projektů vedoucích ke zvýšení míry využití odpadů na území SO ORP**

Provedená analýza prokázala nízký podíl využívání odpadů s upřednostněním recyklace na území ORP. Jednou z příčin může být také to, že občané jednotlivých obcí nesprávně a nedůsledně třídí odpady na jednotlivé složky a neshromažďují je na příslušná místa a do příslušných nádob v určených termínech.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 2.1 Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce**
- **Cíl 2.2 Podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů**

Na území ORP Vizovice dochází k velmi pozvolnému zvyšování využitého množství biologicky rozložitelných odpadů (BRO). I přesto, že trend je pozitivní, stále převažuje skládkování BRO, přičemž u BRKO dochází ke skládkování ze 100 %.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 3.1 Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování., ostatní způsoby sběru)**
- **Cíl 3.2 Podpořit vybudování společného zařízení pro zpracování komunálních bioodpadů ve vazbě na stabilní odbyt kompostů a dalších produktů do lokálního zemědělství nebo zahradnictví včetně údržby veřejné zeleně**

Realizace těchto záměrů podpoří dosažení obecného cíle území ORP Vizovice v oblasti odpadového hospodářství – zajištění efektivního nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategii zpracoval realizační tým projektu. Průběžně byly práce na strategii konzultovány se zástupci místních samospráv. Úvodní část strategie v oblasti odpadového hospodářství se zabývá vymezením a zdůvodněním řešené problematiky. Následuje podrobná analýza odpadového hospodářství na území ORP Vizovice. Analýza je zacílena zejména na vybavenost regionu potřebnými zařízeními a službami. Dále byla zkoumána produkce jednotlivých druhů odpadů a nakládání s odpady. Jednotlivé kapitoly obsahují zhodnocení z hlediska cílů POH. Analýza se zabývala mimo jiné také finančními aspekty dané problematiky. Data byla získávána především z podkladů poskytnutých Svazem měst a obcí, z interních dokumentací městského úřadu Vizovice a osobními konzultacemi se zástupci místní samosprávy a zřizovatelů jednotlivých zařízení.

Pro rozvoj meziobecní spolupráce bylo nutné v další fázi nastavit společnou vizi. Vize byla zformulována metodou brainstormingu s následnou diskuzí. Je společná pro všechna řešená témata. Provedená analýza identifikovala problematické okruhy. Následně došlo ke zhodnocení jejich významnosti. To proběhlo v rámci fokusních skupin. Další část strategie byla zacílena na navržení konkrétních postupů, které povedou k eliminaci zjištěných problémů. Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů. Ty byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Postup v plnění cíle bude možné sledovat za pomoci indikátorů. Pro jednotlivé indikátory jsou stanoveny konkrétní osoby zodpovědné za jejich monitoring.

5.5. Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly

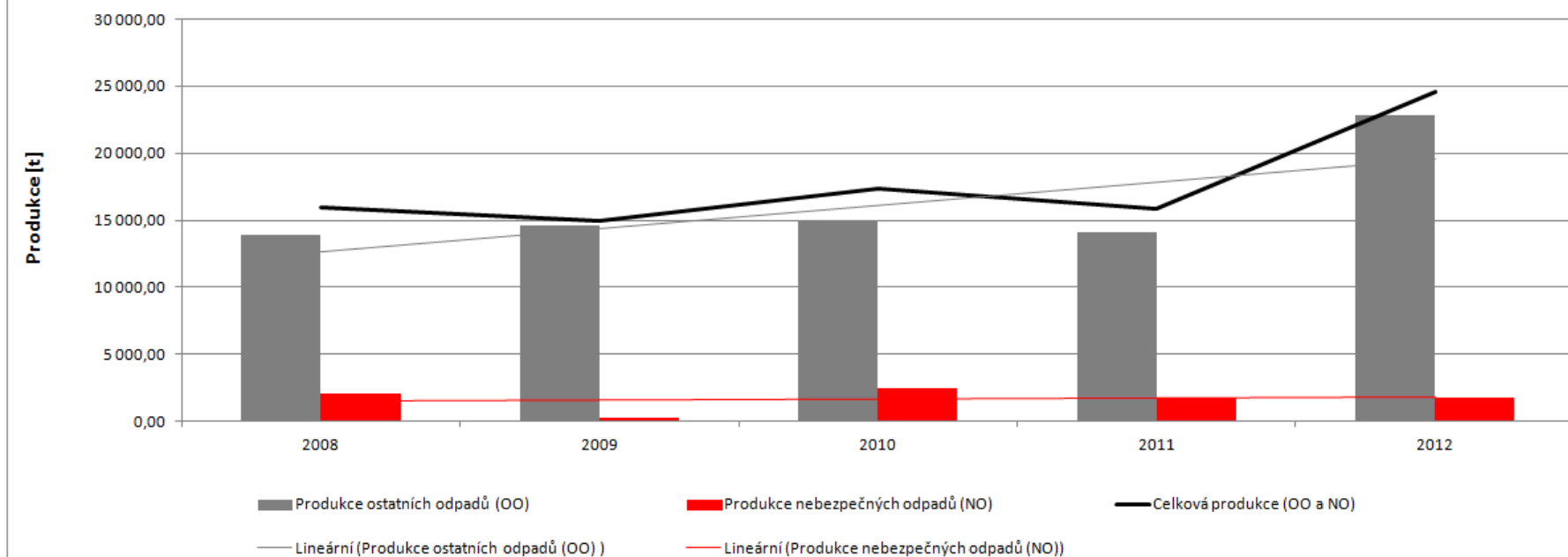
vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkc odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	20 224,46	13 886,25	14 628,76	14 931,21	14 123,53	22 791,95	68,66	72,33	73,83	69,83
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 994,85	2 059,40	316,19	2 437,76	2 406,49	2 051,55	68,76	10,56	81,40	80,35
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-31,24	-89,44	-18,6	-19,65
Celková produkce (OO a NO)	22 701,84	15 945,65	14 944,95	17 368,97	16 530,02	24 843,49	70,24	65,83	76,51	72,81
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-29,76	-34,17	-23,49	-27,19
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		87,08		97,88		85,96		85,44		91,74
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		12,92		2,12		14,04		14,56		8,26
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		16 341		16 521		16 591		16 739		16 791
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		975,81		904,60		1 046,89		987,51		1 479,57
Měrná produkce OO		849,78		885,46		899,96		843,75		1 357,39
Měrná produkce NO		300,20	126,03	19,14	146,93	143,76	122,18			
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		41,98		6,38		48,94		47,88		40,70
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-58,02		-93,62		-51,06		-52,12		-59,30

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	100,28	194,58	555,71	992,99	303,15
200102	Sklo	O	151,60	199,61	132,44	156,01	190,66
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	1,51	2,09	1,80	0,73	0,65
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,06	0,00	0,00	0,00	0,07
200114*	Kyseliny	N	0,02	0,03	0,00	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,30	0,07	0,01	0,23	0,19
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,43	0,55	0,14	0,14	0,07
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,15	0,42	0,00	0,31	0,63
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,15	0,19	0,60	0,00	0,95
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	1,38	0,59	1,16	2,66	1,79
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	17,18	21,41	15,65	13,33	23,70
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,06	0,00	0,00	0,00	0,13
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,24	0,29	0,38	0,03	0,42
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	2,00	3,79	1,26	0,43	0,46
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,73	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	0,46	0,55	0,00	0,00	0,66
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	3,47	2,55	2,80	4,01	4,68

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	15,45	126,35	102,43	118,88	167,48
200140	Kovy	O	13,93	31,20	20,85	11,92	6,66
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	0,30	0,06	166,19	218,42	10,48
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	4 167,74	3 249,01	2 729,26	2 336,16	3 769,01
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	49,35	32,80	3,95	42,30	54,87
200304	Kal ze septiků a žump	O	67,84	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	115,55	1 194,51	1 048,65	602,04	1 085,72
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 266,33	1 051,33	673,36	339,32	429,84
150102	Plastové obaly	O	254,96	165,74	151,88	642,66	291,93
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	0,27	61,04	23,30	10,91
150104	Kovové obaly	O	1,21	1,34	1,31	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	16,46	14,45	16,88	2,64	4,13
150106	Směsné obaly	O	385,46	364,42	279,39	486,05	1,00
150107	Skleněné obaly	O	108,19	10,68	29,85	8,66	15,72
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	30,55	27,01	23,22	28,40	27,74
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,36	0,44	0,47	0,79	2,66
Celková produkce KO			6 773,70	6 696,33	6 020,77	6 032,41	6 786,32
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			4 385,53	4 640,44	4 502,21	4 150,34	5 169,96
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 137,42	2 114,80	2 348,94	2 514,11	2 450,07

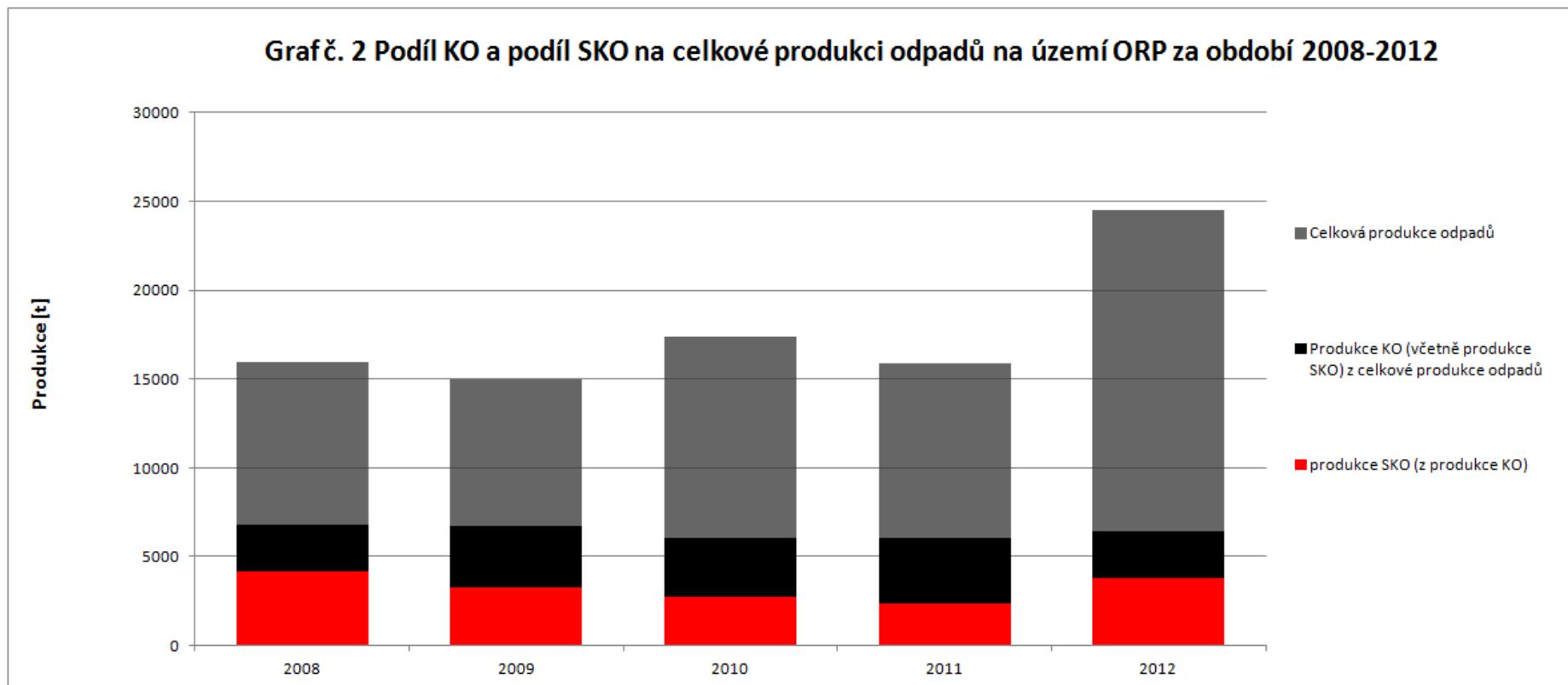
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	15 945,65	14 944,95	17 368,97	16 530,02	24 843,49	-6,28	16,22	-4,83	50,29
Celková produkce KO	6 773,70	6 696,33	6 020,77	6 032,41	6 786,32	-1,14	-10,09	0,19	12,50
Celková produkce SKO	4 167,74	3 249,01	2 729,26	2 336,16	3 769,01	-22,04	-16,00	-14,40	61,33
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	42,48		44,81		34,66		36,49		27,32
Podíl SKO na produkci KO	61,53		48,52		45,33		38,73		55,54
Měrné produkce odpadů [kg.obyv ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 341		16 521		16 591		16 739		16 791
Měrná produkce KO	414,52		405,32		362,89		360,38		404,16
Měrná produkce SKO	255,05		196,66		164,50		139,56		224,47

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

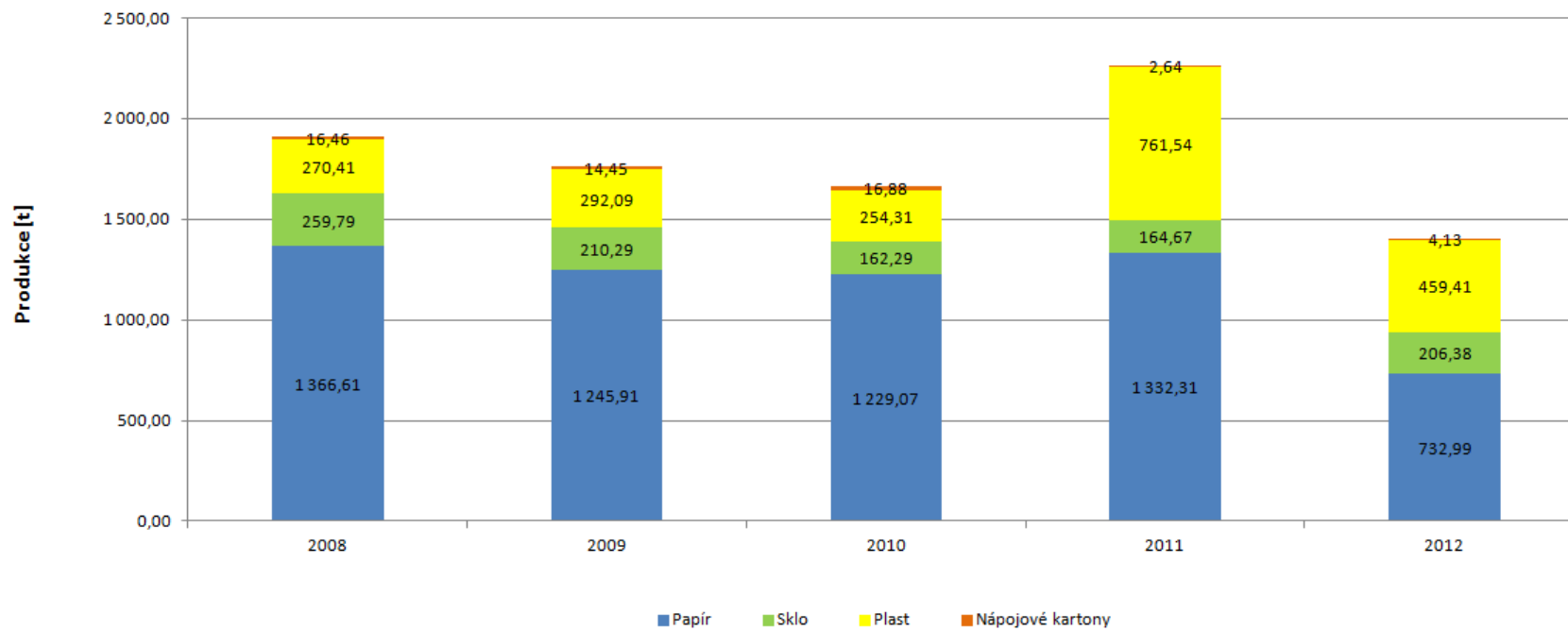

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	1 366,61	1 245,91	1 229,07	1 332,31	732,99	-8,83	-1,35	8,40	-44,98
Sklo	150107, 200102	259,79	210,29	162,29	164,67	206,38	-19,05	-22,83	1,47	25,33
Plast	150102, 200139	270,41	292,09	254,31	761,54	459,41	8,02	-12,93	199,45	-39,67
Nápojové kartony	150105	16,46	14,45	16,88	2,64	4,13	-12,21	16,82	-84,36	56,44
Celkem separovaný sběr		1 913,27	1 762,74	1 662,55	2 261,16	1 402,91	-7,87	-5,68	36,01	-37,96
Měrné produkce odpadů [kg.obyv ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		16 341		16 521		16 591		16 739		16 791
Měrná produkce tříděného papíru		83,63		75,41		74,08		79,59		43,65
Měrná produkce tříděného skla		15,90		12,73		9,78		9,84		12,29
Měrná produkce tříděného plastu		16,55		17,68		15,33		45,49		27,36
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		1,01		0,87		1,02		0,16		0,25
Měrná produkce tříděného odpadu		117,08		106,70		100,21		135,08		83,55

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,00	0,60	1,00	0,50	0,80
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	40,00	0,00	0,00	0,00	2,78
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	58,04	120,97	138,58	114,17	0,32
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo	O	480,05	330,31	270,45	4,75	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	zpracování						
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,48	1,17	1,15	1,19	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	111,60	148,05	5,55	149,80	109,01
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	24,95	5,10	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	280,54	560,19	388,79	403,08	537,21
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	6,92	0,00	0,00	0,00	0,00

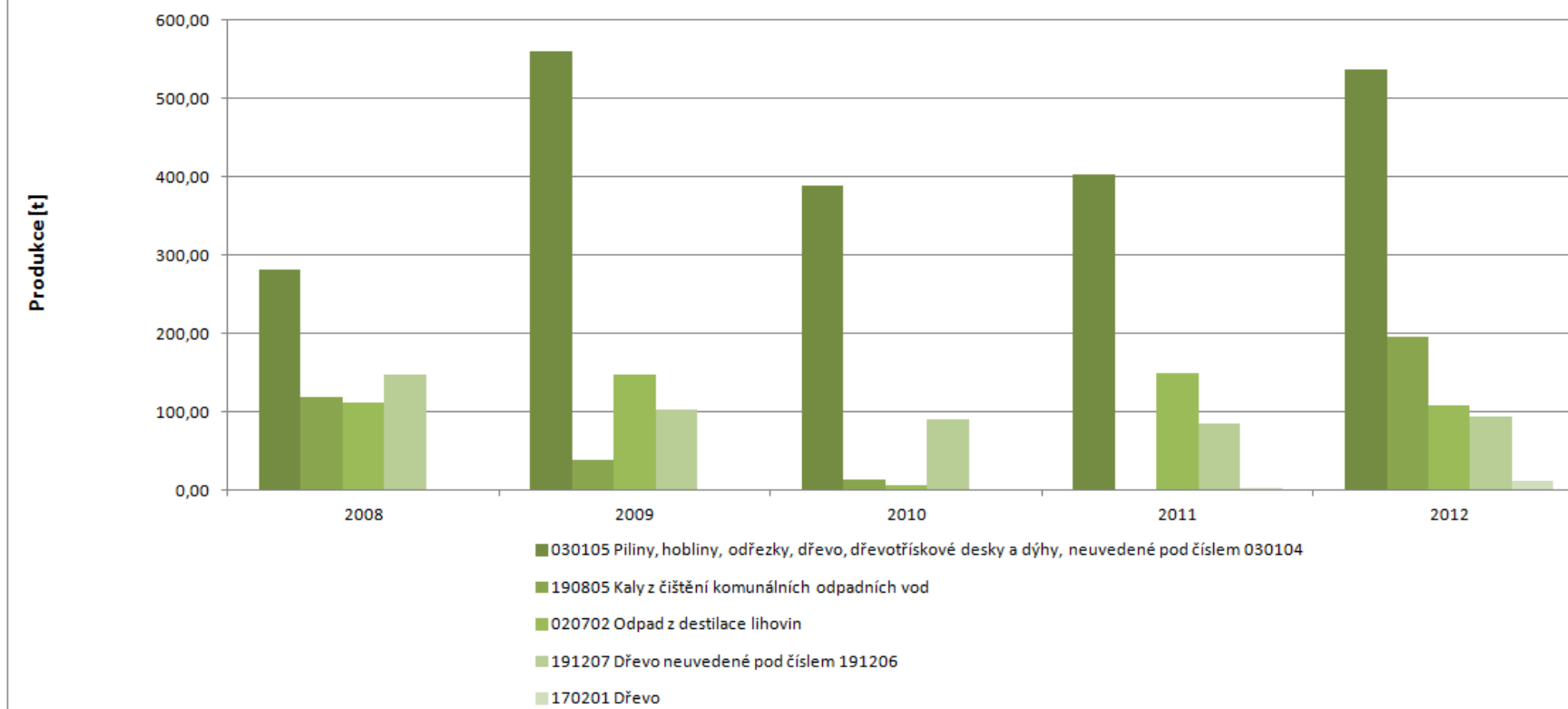
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 266,33	1 051,33	673,36	339,32	429,84
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	0,27	61,04	23,30	10,91
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	0,00	2,72	11,32

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	119,47	37,86	13,60	0,00	195,32
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	27,00	43,00	12,00	0,00	4,50
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	18,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	24,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
191201	Papír a lepenka	O	34,20	12,14	1,83	0,16	0,16
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	147,72	103,40	90,98	84,69	93,52
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	100,28	194,58	555,71	992,99	303,15
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	1,51	2,09	1,80	0,73	0,65
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,15	0,19	0,60	0,00	0,95
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0,30	0,06	166,19	218,42	10,48
200301	Směsný komunální odpad	O	4 167,74	3 249,01	2 729,26	2 336,16	3 769,01
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	67,84	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	115,55	1 194,51	1 048,65	602,04	1 085,72
Celková produkce BRO			7 069,67	7 054,83	6 160,54	5 298,02	6 565,65

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

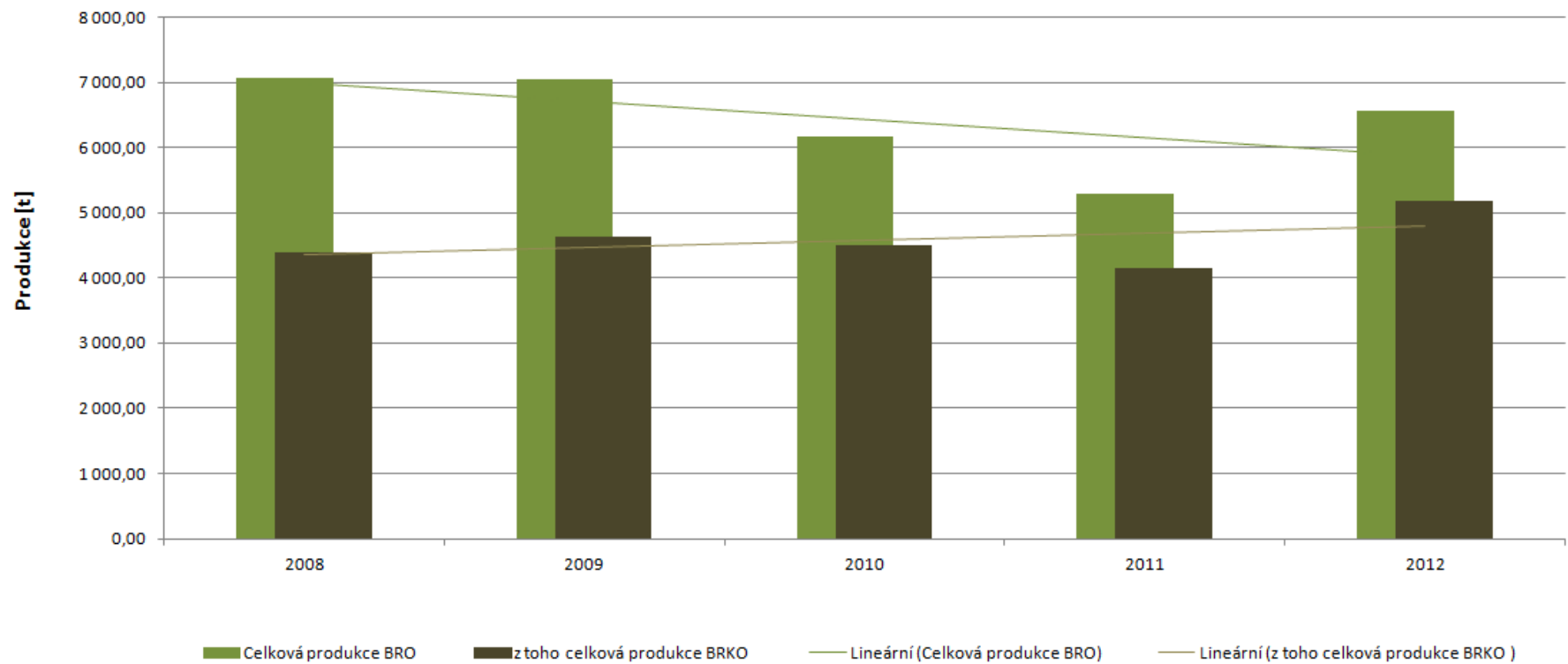
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	7 069,67	7 054,83	6 160,54	5 298,02	6 565,65	-0,21	-12,68	-14,00	23,93
z toho celková produkce BRKO	4 385,53	4 640,44	4 502,21	4 150,34	5 169,96	5,81	-2,98	-7,82	24,57
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	62,03		65,78		73,08		78,34		78,74
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 341		16 521		16 591		16 739		16 791
Měrná produkce BRO	432,63		427,02		371,32		316,51		391,02
Měrná produkce BRKO	268,38		280,88		271,36		247,94		307,90

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

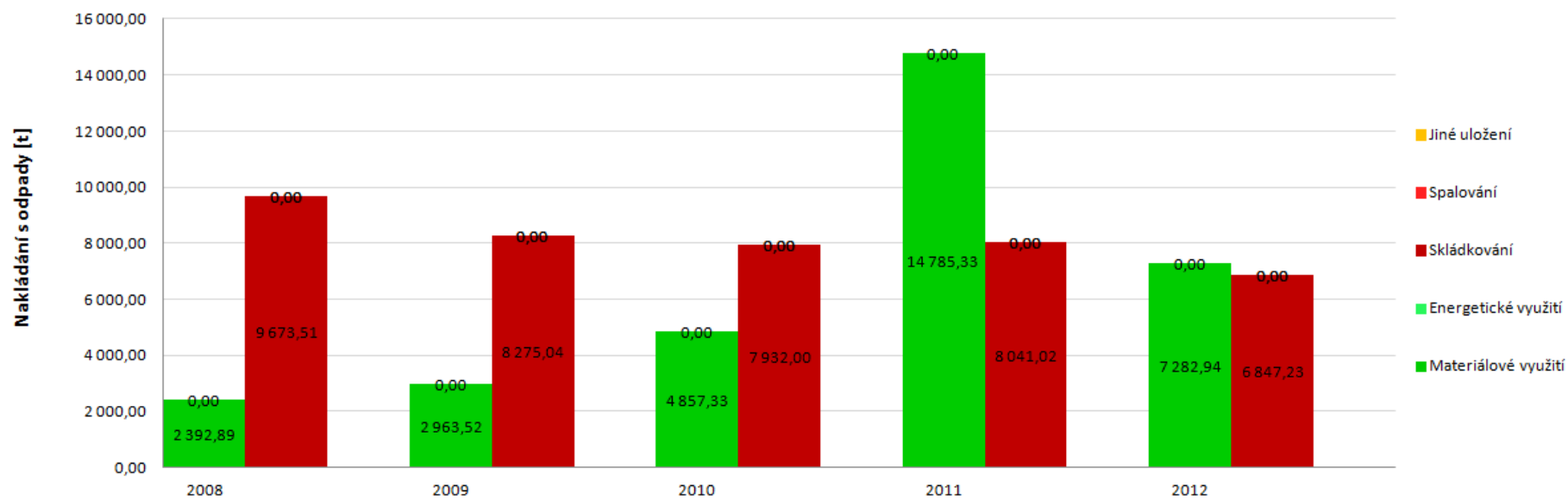

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011	
Využití	Materiálové využití	4 380,91	2 392,89	2 963,52	4 857,33	14 785,33	7 282,94	54,62	67,65	110,87	337,49	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		19,30	15,01	19,83	27,97	89,45	29,32					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	4 336,62	2 392,89	2 963,52	4 857,33	14 785,33	7 282,94	55,18	68,34	112,01	340,94
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		19,10	15,01	19,83	27,97	89,45	29,68					
Celková produkce odpadů		22 701,84	15 945,65	14 944,95	17 368,97	16 530,02	24 843,49					
Odstranění	Skládkování	19 465,70	9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23	49,70	42,51	40,75	41,31	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-50,30	-57,49	-59,25	-58,69	
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓				
		0,00						0,00	0,00	0,00	0,00	
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012							
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
Celkem vybrané způsoby odstranění	9 673,51	8 275,04	7 932,00	8 041,02	6 847,23	-14,46	-4,15	1,37	-14,85			

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Grafč. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

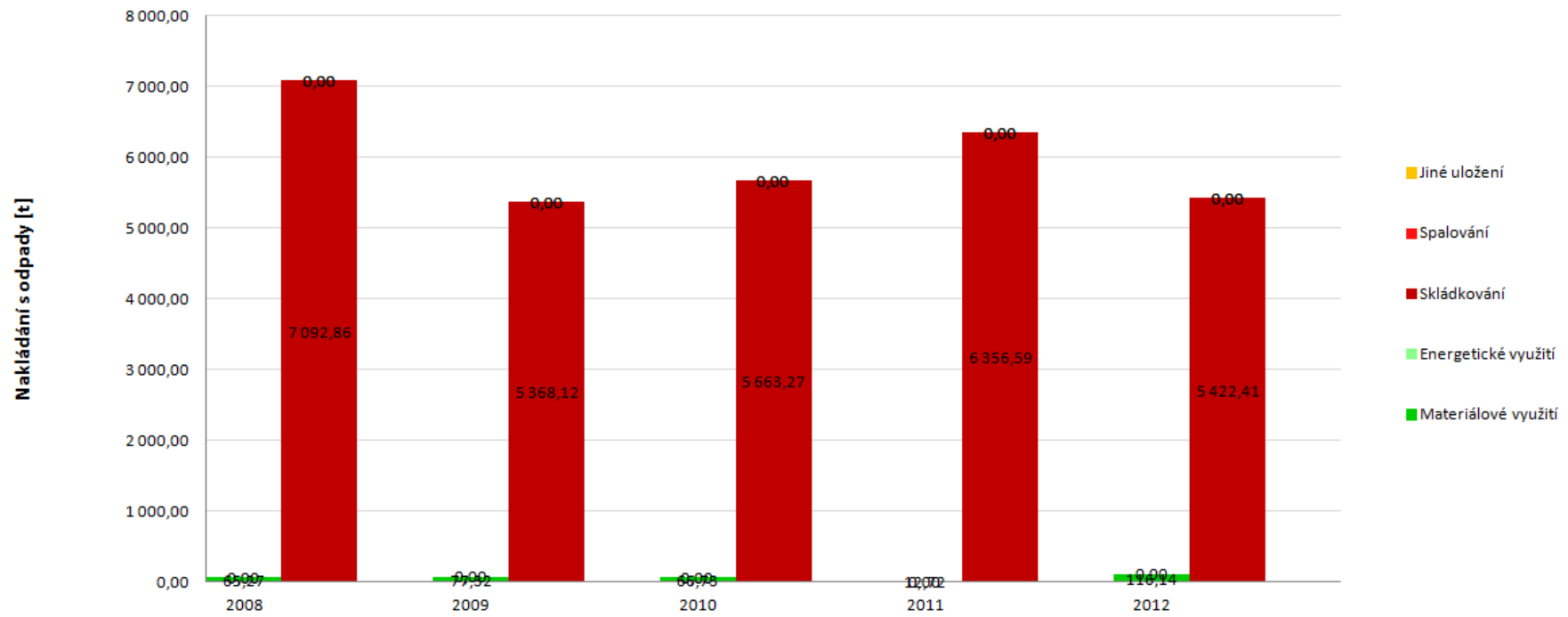

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011
KO	Využití	Materiálové využití	15,77	65,27	77,32	66,73	12,72	116,14	413,94	490,36	423,20	80,67
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓		Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓								
			0,36	0,96	1,15	1,11	0,21	1,71	313,94	390,36	323,20	-19,33
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Celkem vybrané způsoby využití	14,49	65,27	77,32	66,73	12,72	116,14	450,39	533,54	460,46	87,77
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓		Meziroční změna [%] ↓							
		0,33	0,96	1,15	1,11	0,21	1,71					
	Celková produkce KO [t]		4 395,19	6773,70	6696,33	6020,77	6032,41	6786,32	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		7 092,86	5 368,12	5 663,27	6 356,59	5 422,41	-24,32	5,50	12,24	-14,70
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Celkem vybrané způsoby odstranění		7 092,86	5 368,12	5 663,27	6 356,59	5 422,41	-24,32	5,50	12,24	-14,70		
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Odstranění	Skládkování		5 690,06	3 296,85	3 778,69	4 314,91	3 879,55	-42,06	14,62	14,19	-10,09
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Celkem vybrané způsoby odstranění		5 690,06	3 296,85	3 778,69	4 314,91	3 879,55	-42,06	14,62	14,19	-10,09

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

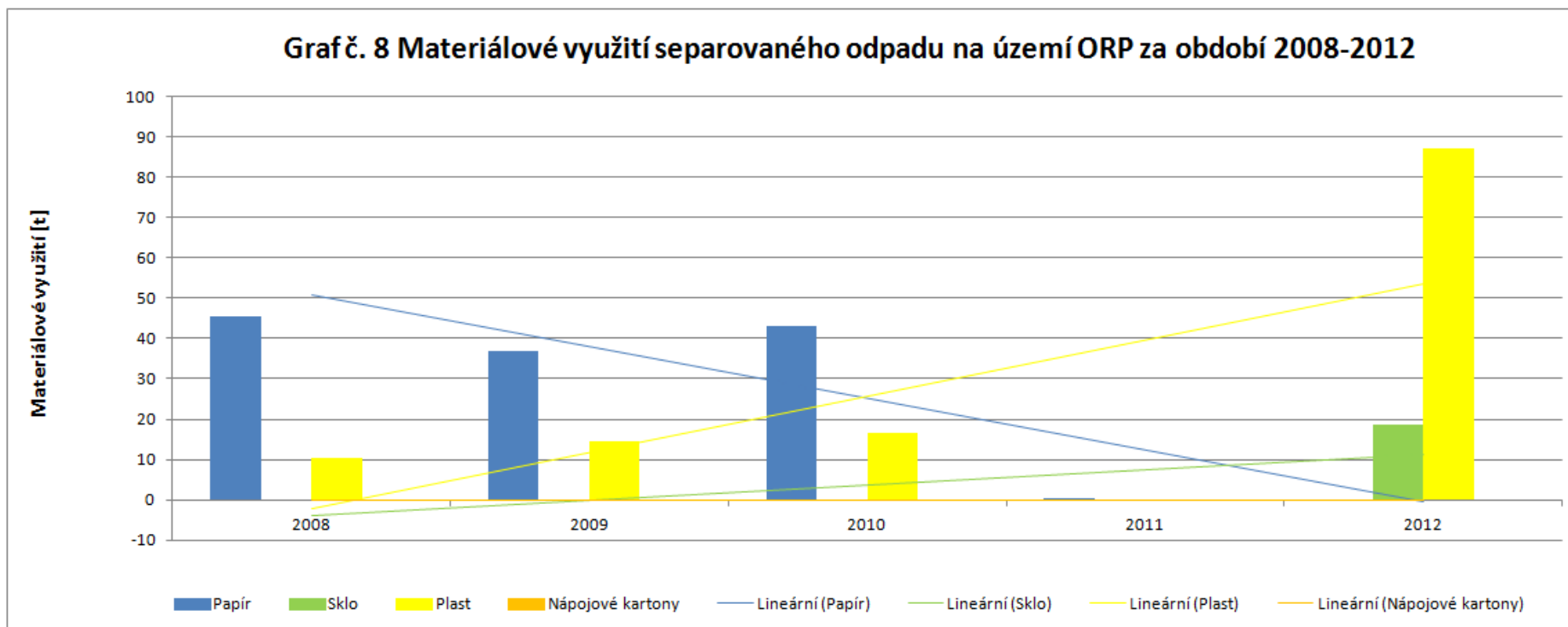

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	45,47	36,90	43,02	0,12	0,00	-18,85	16,59	-99,72	-100,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	18,58				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	10,39	14,39	16,71	0,00	87,09	38,50	16,12	-100,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

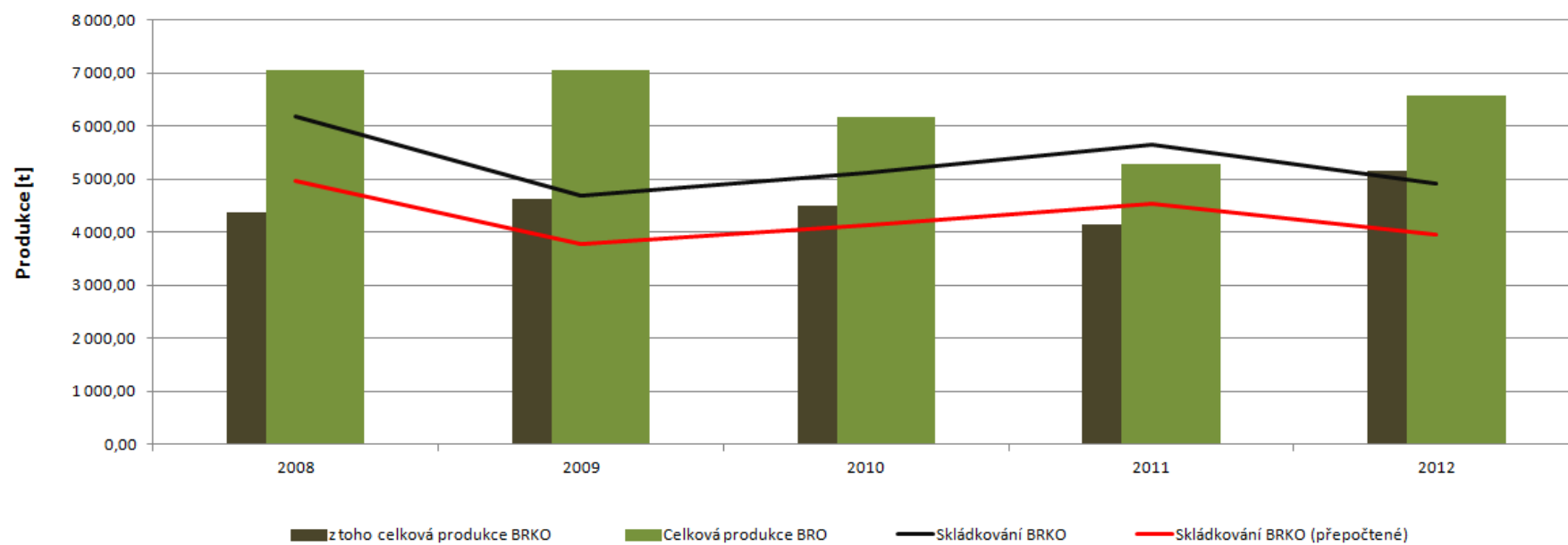

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
BRO	Využití	Materiálové využití		335,50	294,29	272,47	253,37	1 911,88	-12,28	-7,41	-7,01	654,58	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		6 573,76	5 034,72	5 420,18	5 857,26	4 967,91	-23,41	7,66	8,06	-15,18	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	7,10	0,00	0,00					
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓				
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		6 193,16	4 702,22	5 132,80	5 649,26	4 918,81	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	2 656,56	4 973,11	3 775,88	4 121,64	4 536,36	3 949,80	142,13	155,15	170,76	148,68
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv ⁻¹] ↓	148,00	304,33	228,55	248,43	271,01	235,23	154,43	167,86	183,11	158,94
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →								54,43	67,86	83,11	58,94
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓				
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Servis samosprávám

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Malé obce tvoří nejzákladnější úroveň samosprávy na území České republiky. Ve správním obvodu ORP Vizovice tvoří tyto obce naprostou většinu. Mají většinou méně než 1000 obyvatel, ale jsou na ně kladeny obdobné nároky jako na větší města. Problémem je absence potřebného podpůrného administrativního zázemí, s čímž se zástupci místní samosprávy obtížně vyrovnávají. Tento fakt je jedním z hlavních důvodů, proč se obce v řešeném území rozhodly zaměřit svou pozornost v rámci meziobecní spolupráce také na servis samosprávám. Cílem je identifikace činností a úkonů místní samosprávy, které malé obce zatěžují, ať už z časových, personálních nebo jiných důvodů, a následně navržení možných forem spolupráce na společném zajištění identifikovaných agend.

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích uvádí, že obce musí vykonávat kromě své vlastní působnosti (samosprávy) také přenesenou působnost (určitou část státní správy). O samosprávu obce se stará místní zastupitelstvo a stát do ní může zasahovat jen ve zvláštních případech. Dalšími obecními orgány, které spravují samosprávu obce, jsou: rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Do samostatné působnosti obce patří především záležitosti, které jsou v zájmu obce, pokud je zákon nepřidělil do působnosti krajů, nebo pokud se nejedná o přenesenou působnost. Důležitou skutečností je fakt, že obce mohou spolupracovat při výkonu samostatné působnosti. Tato vzájemná spolupráce probíhá především na základě smlouvy ke splnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí, nebo také zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi.

V současné době obce spolupracují především v rámci Mikroregionu Vizovicko, který se skládá ze 7 obcí (Bratřejov, Jasenná, Lhotsko, Lutonina, Ublo, Vizovice a Zádveřice-Raková) a Dobrovolného svazku obcí - Mikroregionu Slušovicko, skládajícího se z 9 obcí SO ORP Vizovice (Březová, Dešná, Hrobice, Neubuz, Podkopná Lhota, Slušovice, Trnava, Veselá a Všemina). Čtyři obce správního obvodu (Bratřejov, Jasenná, Lutonina, Ublo) jsou také členy Sdružení obcí Syrákov, což je dobrovolný svazek obcí, který vznikl z důvodu spolupráce na výstavbě společného vodovodu. Obce v některých záležitostech v současnosti spolupracují také s MAS Vizovicko a Slušovicko, která pokrývá celé území správního obvodu ORP Vizovice.

V rámci zpracování analytické části tohoto tématu bylo provedeno dotazníkové šetření, jehož respondenty se stali starostové, popř. místostarostové, jednotlivých obcí SO ORP Vizovice. Z dotazníkového šetření byla získána většina informací významných pro následující analýzu. Dotazník obsahoval 7 hlavních problematických oblastí, které lze považovat za vhodné pro diskuzi nad možným vznikem servisního centra pro místní samosprávu. Jedná se o oblasti právní podpory, ekonomických agend, dotačního managementu, veřejných zakázek, IT podpory, technické a stavební podpory a rozvoje obce. Zástupci obcí tak mohli sami zvolit, ve kterých výše zmíněných oblastech potřebují podporu a vybrali si preferovaný způsob jejího zajištění. Pozornost byla věnována také návrhům představitelů samosprávy na možnosti financování takovýchto služeb.

V názorech a návrzích starostů se odráží také fakt, zda patří mezi uvolněné starosty, kterých je v řešeném území většina, nebo naopak mezi starosty neuvolněné. Pro neuvolněné starosty, kteří mají kromě úkonů spojených se správou jejich obce ještě své vlastní zaměstnání, by případná realizace servisního centra měla velký význam. Tito starostové mají samozřejmě mnohem méně času

a prostoru na výkon činností souvisejících se samosprávou obce. Obdobně záleží také na skutečnosti, v kolikátém funkčním období se starosta nachází. Je pochopitelné, že starostové, kteří jsou např. ve svém třetím funkčním období, budou mít s obecní samosprávou mnohem více zkušeností než starostové, kteří nastupují do svého prvního funkčního období. S tím souvisí i množství samosprávných oblastí a činností, u kterých by tito starostové uvítali podporu.

Základní legislativa

- Ústava České republiky č. 1/1993 Sb.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 183/2006 Sb., o územní plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů

6.1.2. Popis základních samosprávných úkonů v obcích správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

V rámci správního obvodu ORP Vizovice má velká většina obcí do devíti členů zastupitelstva. Více mají pouze obce s vyšším počtem obyvatel, jako jsou Vizovice, Slušovice nebo Zádveřice-Raková. Větší obce mají také vyšší počet zaměstnanců, to znamená, že si potřebnou práci mohou rozložit mezi více lidí. Naopak malé obce mají většinou pouze účetní a zaměstnance na údržbu a úklid. Téměř všechny obce ve správním obvodu mají jednoho uvolněného zastupitele, kterým je starosta. Je zde však také jedna obec, jejíž starosta je neuvolněný. Kromě práce spojené se správou obce, vykonává své zaměstnání a na činnost starosty má tak mnohem méně času než uvolnění starostové v ostatních obcích regionu. Zmíněnou obcí je Ublo. Velký vliv na fungování obce má také počet volebních období, ve kterých je starosta ve funkci. Dá se předpokládat, a starostové většiny obcí to také potvrdili, že čím déle jsou ve funkci, tím rychleji a jednodušeji zvládají jednotlivé úkony spojené se správou obce. Ve správním obvodu ORP Vizovice převažují starostové ve druhém a vyšším funkčním období. Jedna obec (Bratřejov) se dotazníkového šetření odmítla zúčastnit.

Tab. 173 Základní údaje o zastupitelstvech obcí

Obec	Počet zastupitelů	Počet uvolněných zastupitelů	Uvolněnost starosty	Počet funkčních období starosty
Bratřejov	9	1	ANO	-
Březová	9	1	ANO	2
Dešná	7	1	ANO	5
Hrobice	9	1	ANO	3

Obec	Počet zastupitelů	Počet uvolněných zastupitelů	Uvolněnost starosty	Počet funkčních období starosty
Jasenná	9	1	ANO	2
Lhotsko	5	1	ANO	3
Lutonina	9	1	ANO	3
Neubuz	7	1	ANO	1
Podkopná Lhota	9	1	ANO	1
Slušovice	15	2	ANO	3
Trnava	9	1	ANO	2
Ublo	5	0	NE	2
Veselá	9	1	ANO	2
Vizovice	18	2	ANO	1
Všemina	9	1	ANO	1
Zádveřice-Raková	11	1	ANO	2

Zdroj: dotazníkové šetření

Právní podpora

V oblasti právní podpory si v současnosti obce většinu záležitostí řeší samostatně, vlastním voleným zástupcem či zaměstnancem, často v kombinaci s externím právníkem. Ten řeší problematiku, na kterou nemají zástupci obcí odbornou způsobilost. Starostové také využívají zkušeností svých kolegů v ostatních obcích správního obvodu, kteří se s příslušným problémem setkali již dříve. Taková situace nastává nejčastěji při organizaci výběrových řízení na zaměstnance obecních úřadů. Oblast legislativní činnosti (vydávání OZV) obce většinou konzultují s Ministerstvem vnitra, které jim poskytuje metodickou podporu a právní dozor. Kromě podpory Ministerstva vnitra mohou starostové využít také konzultací s krajským úřadem, jenž vydává metodiku, která obcím pomáhá při zápisech ze zasedání zastupitelstva. Další způsob, jakým obce řeší právní problematiku, je uzavření smlouvy s městem Vizovice. Toho obce využívají především při vedení správních řízení.

V oblasti právní podpory si většina obcí nepřeje příliš velké změny do budoucna. Větší část úkonů chtějí i nadále řešit samostatně s tím, že pokud by se vyskytl problém, se kterým by si obce nedokázaly poradit, požadovaly by metodickou podporu, popřípadě konzultace, nejlépe pomocí elektronické pošty. Konzultace by starostové vyžadovali zejména při organizaci výběrových řízení na zaměstnance obecních úřadů, především kvůli transparentnosti, při vydávání obecně závazných vyhlášek (aby si byli jistí, že jejich vyhláška je v souladu se zákonem), a také při informování o změnách legislativy. V rámci dotazníkového šetření se oslovení zástupci obcí shodli, že je časově velmi náročné sledovat průběžně neustálé změny legislativy.

Tab. 174 Poptávka obcí po službách v oblasti právní podpory

Právní podpora	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Příprava podkladů pro jednání zastupitelstva, a dalších orgánů obce	13	0	1	1
Příprava smluv pro	8	2	2	3

Právní podpora	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
nakládání s nemovitostmi (kupní a nájemní) včetně souvisejících úkonů (zveřejnění)				
Spolupráce na zápisech ze zasedání zastupitelstva, formální správnost včetně procesu zveřejnění	12	2	1	0
Právní poradenství pro nemajetkovou agendu obcí	10	2	2	1
Organizace výběrových řízení na zaměstnance obecních úřadů	10	1	3	1
Legislativní činnost obcí (vydávání OZV)	6	3	5	1
Informování o změnách legislativy s dopadem na fungování obcí	3	1	8	3
Podpora při vedení správních řízení	7	1	3	4

Zdroj: dotazníkové šetření

Ekonomické agendy

Záležitosti, které se týkají ekonomických agend, si obce většinou zpracovávají samostatně. Téměř každá obec správního obvodu má vlastní účetní, popřípadě si najímá externího pracovníka. Většina obcí využívá pro účetní operace software GORDIC nebo TRIÁDA. Pokud se vyskytne nějaký problém, obrací se obce na externího specialistu. Do budoucna si většina starostů v oblasti ekonomických agend nepřeje žádné výrazné změny. Jelikož téměř všechny obce mají vlastní účetní, chtějí si tyto záležitosti zpracovávat samostatně a při mimořádných problémech využívat konzultace se servisním centrem. Rovněž se objevil návrh, že by se jednou za určité období konaly schůzky účetních z jednotlivých obcí správního obvodu, na kterých by se řešily konkrétní případy pod dohledem odborníka.

Tab. 175 Poptávka obcí po službách v oblasti ekonomických agend

Ekonomické agendy	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Zajištění základních účetních prací pro obce (pokladna, úhrada faktur)	12	1	2	0

Ekonomické agendy	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Zpracování účetnictví a účetních a finančních výkazů	12	1	2	0
Sestavení a řízení rozpočtu, závěrečný účet obce	12	1	2	0
Koordinace servisních zásahů na ekonomickém softwaru od odborných firem	11	0	4	0
Vzdělávání pro správu ekonomických agend územně samosprávných celků	6	1	4	4

Zdroj: dotazníkové šetření

Dotační management

Záležitosti ohledně dotačního managementu si obce dokáží částečně vyřešit samostatně. Jedná se především o projekty menšího rozsahu, jejichž příprava a administrace je méně náročná. Pokud se obce správního obvodu rozhodnou realizovat složitější a finančně náročnější projekty, využívají často spolupráce s MAS Vizovicko a Slušovicko, která poskytuje dotyčným obcím průběžné konzultace nebo kompletní zajištění služby, od monitorování dotačních výzev až po vyúčtování dotace. S touto formou meziobecní spolupráce jsou obce spokojeny. Některé obce řeší tuto problematiku externě. Starostové také často využívají konzultací se svými kolegy z ostatních obcí, kteří mají potřebné zkušenosti.

I když jsou starostové obcí spokojeni s dosavadní spoluprací s MAS VaS v oblasti dotačního managementu, většina z nich by uvítala, kdyby jim s touto problematikou pomáhalo také servisní centrum, ať už průběžnou konzultací nebo celkovým zajištěním služby. Konkrétně by měli zájem o pomoc při přípravě žádostí o dotace, s projektovým řízením, při zpracování monitorovacích zpráv, pomoc s žádostmi o platbu, a také při vyúčtování dotace. Představitelé obcí by dále uvítali monitoring dotačních příležitostí.

Tab. 176 Poptávka obcí po službách v oblasti dotačního managementu

Dotační management	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Monitorování dotačních výzev a průběžné informování konkrétních potenciálních žadatelů o vypsané výzvě	5	0	4	6
Příprava žádosti o dotaci	6	0	1	8

Dotační management	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Projektové řízení, zpracování monitorovací zprávy, žádostí o platbu	4	1	2	8
Vyúčtování dotace, účast na kontrolách poskytovatelů dotací	5	0	2	8
Řízení udržitelnosti projektu	6	0	2	7

Zdroj: dotazníkové šetření

Veřejné zakázky

V oblasti veřejných zakázek je situace podobná jako u záležitostí týkajících se dotačního managementu. Malé veřejné zakázky jsou obce většinou schopny vyřešit samostatně. Důležité je v tomto ohledu, v jakém funkčním období je současný starosta, tedy kolik má zkušeností s vedením obce. V případě větších zakázek se starostové často obracují na specializované externí firmy, které jim službu kompletně zajistí. Některé obce, především z Mikroregionu Vizovicko, v této oblasti využívají spolupráce s MAS Vizovicko a Slušovicko, popř. opět konzultují se starosty z okolních obcí. Většina starostů uvedla, že během kalendářního roku se v jejich obci setkají s minimem větších veřejných zakázek. Nutno dodat, že ne všechny obce mají zkušenosti se všemi úkony souvisejícími s veřejnými zakázkami, neorientují se především v elektronických dražbách dodávek a organizaci společných nákupů.

Starostové obcí správního obvodu ORP Vizovice nemají jednotný názor na zajištění veřejných zakázek do budoucna. Část z nich je spokojena se současnou situací, kdy si na větší zakázky najímají odborné firmy nebo spolupracují s MAS Vizovicko a Slušovicko. Druhá část obcí si chce i nadále malé veřejné zakázky řešit samostatně. U větších zakázek by vyžadovaly od servisního centra buď odborné konzultace, které by se týkaly především příslušných zákonů a vyhlášek (aby obce věděly, zda neporušují současnou legislativu), nebo kompletní zajištění služby.

Tab. 177 Poptávka obcí po službách v oblasti veřejných zakázek

Veřejné zakázky	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Příprava podkladů pro veřejné zakázky	6	0	1	8
Rozeslání výzev na podání nabídek	7	0	1	7
Organizace a zajištění práce výběrových komisí	6	0	1	8
Provozování profilu zadavatele, zveřejňování smluv na profilu zadavatele	5	0	2	8

Veřejné zakázky	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
a další související úkonů				
Elektronické dražby dodávek	7	0	1	7
Organizace společných nákupů	7	0	1	7

Zdroj: dotazníkové šetření

IT podpora

Záležitosti týkající se IT si většina obcí správního obvodu ORP Vizovice zvládne v současnosti vyřešit sama, popřípadě využívá služeb externích odborných firem. Částečně spolupracují s informatikem Městského úřadu ve Vizovicích. V oblasti zajištění systému vzdělávání pro pracovníky obecních úřadů mohou obce využívat služeb města Vizovice. Někteří starostové také při dotazníkovém šetření uvedli, že se s určitými záležitostmi týkající se IT podpory ještě nesetkali, konkrétně se jedná o vedení spisové služby.

Většina obcí v řešeném území si do budoucna nepřeje žádné výraznější změny v této oblasti. Jsou spokojeni se současným stavem, kdy si většinu věcí dokážou vyřešit samostatně a v případech nutnosti se obrátí na externí firmu či na odborného zaměstnance Městského úřadu ve Vizovicích. Přibližně třetina starostů si však přeje, aby za ně úkony související s IT oblastí v budoucnosti řešilo servisní centrum. Bylo navrženo personální doplnění pozice informatika MěÚ ve Vizovicích. Obce by měly také zájem o zprostředkování informací v oblasti nových počítačových systémů či softwarů, které by jim usnadnily práci související se správou obce.

Tab. 178 Poptávka obcí po službách v oblasti IT podpory

IT podpora	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Elektronické podpisy a certifikáty, jejich aktualizace	11	0	0	4
Práce s datovými schránkami	11	0	0	4
Vedení spisové služby	11	0	0	4
Přístup k základním registrům	11	0	0	4
Funkčnost pracoviště CzechPoint	11	0	0	4
Zajištění systému vzdělávání	10	0	0	5
Správa informačních systémů obce (webové stránky, úřední deska)	11	0	0	4

Zdroj: dotazníkové šetření

Technická a stavební podpora

Záležitosti ohledně technické a stavební podpory si v současné době zvládají obce většinou vyřešit samostatně. Všechny obce také spolupracují s příslušným stavebním úřadem. Ve správním obvodu se nacházejí dva stavební úřady, a to ve Vizovicích, a také ve Slušovicích. Naprostá většina starostů v dotazníkovém šetření uvedla, že jim současná forma spolupráce se stavebními úřady vyhovuje a na této situaci by nechtěli nic měnit. V případě vzniku servisního centra by však uvítali možnost konzultací.

Tab. 179 Poptávka obcí po službách v oblasti technické a stavební podpory

Technická a stavební podpora	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Příprava jednoduchých dokumentací k ohlášení staveb a jejich oprav	13	0	0	2
Příprava dokumentace k výběru dodavatele u jednoduchých staveb	13	0	0	2
Zajištění rozhodnutí (povolení) dle stavebního zákona či zvláštních zákonů	12	0	0	3
Zajištění technického dozoru investora (TDI) výkon KOO BOZP a inženýrsko-investorské činnosti a jednání s dodavateli	12	0	0	3
Evidenze (pasporty) majetku obce, zavedení GIS, zajištění vyjádření obce k existenci sítí ve správě obce	12	0	0	3

Zdroj: dotazníkové šetření

Rozvoj obce

V oblasti rozvoje obce spolupracují místní samosprávy s ORP Vizovice, MAS Vizovicko a Slušovicko, popřípadě si najímají externí pracovníky. Tvorba územních plánů je v kompetenci příslušného stavebního úřadu MěÚ. Některé obce mají rovněž zpracovaný Program rozvoje obce. Ten si buď zpracovaly samostatně, ve spolupráci s MAS VaS, nebo s pomocí externích pracovníků. Na údržbu a úklid komunikací a veřejné zeleně v intravilánu i extravilánu využívají obce nejčastěji vlastních pracovníků, popřípadě brigádníky. Správu lesního majetku zajišťuje lesní hospodář. Čistička odpadních vod se nachází pouze ve Vizovicích a Slušovicích. Některé obce ve správním obvodu

nemají dobudován vlastní vodovod nebo kanalizaci. Většina obcí řeší provozování vodovodu, kanalizací či ČOV externě. Obce Jasenná, Lutonina, Ublo a Bratřejov si tuto oblast zajišťují v rámci Sdružení obcí Syrákov. Všechny obce v řešeném území mají alespoň jeden obchod či restaurační zařízení. Za lékařem však musí především obyvatelé malých obcí dojíždět do Vizovic, Slušovic nebo do Zlína. Do těchto měst dojíždějí obyvatelé menších obcí i za dalšími službami, které se v jejich bydlišti nenachází. Problémem je také autobusové spojení malých obcí s většími středisky.

Do budoucna si obce žádné větší změny nepřejí. Většina starostů se vyslovila pro případnou pomoc s tvorbou rozvojových dokumentů, ať už formou metodické podpory nebo kompletním zajištěním služby. Servisní centrum by také mělo být nápomocno při prosazování společných zájmů.

Tab. 180 Poptávka obcí po službách v oblasti rozvoje obce

Rozvoj obce	Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	Metodická podpora	Průběžná konzultace	Vyžadují kompletní zajištění služby
Koordinace a podpora při tvorbě rozvojových dokumentů obcí, např. PRO v gesci MMR	6	1	0	8
Údržba a úklid komunikací a veřejné zeleně v intravilánu i extravilánu	13	0	0	2
Správa lesního majetku obcí, společné obchodování s dřevní hmotou	13	0	0	2
Provozování vodovodů, kanalizací a ČOV	11	0	0	4
Dostupnost základních služeb obyvatelstvu (zásobování obyvatel, základní služby)	12	0	0	3
Prosazování společných zájmů	9	0	0	6

Zdroj: dotazníkové šetření

Způsob financování

V případě zřízení servisního centra by naprostá většina malých obcí preferovala platbu za každý provedený úkon, protože předpokládají, že nebudou potřebovat zpracovávat tolik úkonů, aby se jim vyplatil jiný způsob financování. Větší obce dávají naopak přednost paušálnímu poplatku DSO nebo plné úhradě z vlastních zdrojů. V případě spolufinancování ze strany státu by větší část obcí správního obvodu uvítala plné financování podílem z rozpočtového určení daní určeném pro DSO zajišťující službu. Přibližně čtvrtina starostů zastává názor, že nejvhodnější by bylo vytvoření dotačního titulu pro financování dobrovolného svazku obcí zajišťujícího službu.

Tab. 181 Preferovaný způsob financování servisního centra

Okruh podpory a spolupráce	Připravenost k finanční spoluúčasti za stávajících podmínek			Nastavení jiných forem financování ze strany státu			
	Plná úhrada z vlastních zdrojů obce	Prostřednictvím paušálního poplatku DSO	Platba za každý provedený úkon	Příspěvek z RUD určený pro DSO zajišťující službu + aktivacíní poplatek obce	Plně financování podílem z RUD určené pro DSO zajišťující službu	Zpětná úhrada DSO zajišťující službu ze strany státu	Vytvoření dotačního titulu pro financování DSO zajišťující službu
Právní podpora	2	2	11	0	9	2	4
Ekonomické agendy	1	2	12	0	10	1	4
Dotační management	1	3	11	0	9	2	5
Veřejné zakázky	1	2	12	0	9	2	4
IT podpora	1	2	12	0	9	1	4
Technická a stavební podpora	2	2	11	1	9	1	4
Rozvoj obce	5	2	8	1	9	1	4

Zdroj: dotazníkové šetření

Finanční analýza

Pro účely finanční analýzy byla využita interní data obecních úřadů. Analýza zahrnuje všechny obce zapojené do projektu. Data byla sledována za rok 2013. Obce správního obvodu měly celkově jednoznačně nejvyšší výdaje v oblasti rozvoje obce. Následovaly oblasti ekonomických agend a veřejných zakázek. Nejméně finančních prostředků ze svého rozpočtu vynaložili obce na záležitosti týkající se právní podpory.

Tab. 182 Celkové výdaje obcí za rok 2013 (v Kč)

Okruh podpory a spolupráce	Neinvestiční (běžné) výdaje	Investiční výdaje
Právní podpora	676 000	9 000
Ekonomické agendy	5 111 000	0
Dotační management	459 000	458 000
Veřejné zakázky	440 000	1 406 000
IT podpora	2 162 000	234 000
Technická a stavební podpora	925 000	1 105 000
Rozvoj obce	2 793 000	54 884 000

Zdroj: dotazníkové šetření

Celkové částky jsou však značně zkresleny údaji za město Vizovice, které na sledované oblasti vynakládá částky několikanásobně přesahující průměrné výdaje obcí správního obvodu. Vzhledem k tomu, že navrhované servisní centrum by se orientovalo především na pomoc malým obcím, uvádíme také údaje, které nezahrnují město Vizovice.

Tab. 183 Celkové výdaje obcí (bez města Vizovice) za rok 2013 (v Kč)

Okruh podpory a spolupráce	Neinvestiční (běžné) výdaje	Investiční výdaje
Právní podpora	179 000	7 000
Ekonomické agendy	2 579 000	0
Dotační management	273 000	339 000
Veřejné zakázky	340 000	1 293 000
IT podpora	481 000	45 000
Technická a stavební podpora	50 000	590 000
Rozvoj obce	2 510 000	6 658 000

Zdroj: dotazníkové šetření

Pro zajištění lepší vypovídací schopnosti dat, byl proveden výpočet váženého průměru dle počtu obyvatel obcí. Vážený průměr vystihuje lépe skutečné finanční zatížení jednotlivých obcí ve správním obvodu. I zde je jasně patrné, že nejvyšší částky vynakládají malé obce na svůj rozvoj, na ekonomické agendy a na oblast veřejných zakázek. Určité zkreslení údajů ovšem dále způsobuje skutečnost, že značná část starostů využívá neformálního poradenství v okruhu blízkých osob, popřípadě si potřebné informace dohledávají sami ve svém volném čase. Takové náklady nelze přesně vyčíslit a zahrnout do finanční analýzy. Posledním problémem, který ztěžuje interpretaci finančních nákladů obcí, je nepravidelnost těchto výdajů. V mnoha sledovaných oblastech mělo v roce 2013 výdaje jen několik obcí. Zbylé obce vynakládaly peníze na tyto oblasti v letech dřívějších.

Tab. 184 Vážený průměr finančních výdajů obcí (bez města Vizovice) za rok 2013 (v Kč)

Okruh podpory a spolupráce	Neinvestiční (běžné) výdaje	Investiční výdaje
Právní podpora	14 700	600
Ekonomické agendy	243 700	0
Dotační management	15 000	53 500
Veřejné zakázky	24 600	144 200
IT podpora	47 800	3 800
Technická a stavební podpora	6 500	71 300
Rozvoj obce	223 100	769 900

Zdroj: dotazníkové šetření

Jelikož malé obce mají největší zájem o služby týkající se především dotačního managementu, veřejných zakázek a rozvoje obce, a zároveň mají v těchto oblastech poměrně velké výdaje ze svého rozpočtu, dá se předpokládat, že by v případě zřízení servisního centra mohli v těchto záležitostech určité finanční prostředky ušetřit. To by samozřejmě záleželo také na konečné formě realizace servisního centra. Největší objem nákladů by bylo nutné vynaložit na platy zaměstnanců. Další finanční prostředky by obce musely poskytnout také na vybavení servisního centra, energie atd.

Celkové finanční náklady, při zaměstnání celkem 3 stálých zaměstnanců, je možné v současnosti odhadnout na 110 000 Kč měsíčně.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

c) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 185 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Obce	Kvalitní zajištění požadovaných služeb, ochota konzultovat problémy, přiměřené finanční nároky	Nedostatek finančních prostředků na zřízení servisního centra, nedostatek a nedostatečná kvalifikovanost zaměstnanců,	Osobní setkávání se zaměstnanci servisního centra, komunikace po mailu či telefonu	Společné setkávání představitelů obcí a servisního centra
2.	Zřizovatel	Finanční i nefinanční podpora činnosti ze strany obcí a státu	Problém se zajištěním dostatečného množství financí pro chod centra, nízká odbornost a kompetentnost zaměstnanců	Osobní setkávání s představiteli obcí	Větší finanční podpora ze strany obcí a státu
3.	Obyvatelé	Samospráva dobře zabezpečuje potřeby občanů	Přílišné očekávání	Osobní setkávání s představiteli obcí	Informovanost občanů o právech a kompetencích servisního centra
4.	Stát, Kraj	Správa obce v souladu s legislativou (např. zákon o obcích)	Náklady spojené s nápravnými opatřeními státu	Jednání se zástupci obcí	Kontrola správnosti výkonů samosprávy a dodržování legislativy

Mezi dotčené skupiny patří obce správního obvodu ORP Vizovice a zřizovatel servisního centra. Obce budou požadovat kvalitní zajištění služeb, které zřizovatel nemusí dokázat zajistit. Jako preferovaný typ komunikace mezi dotčenými skupinami lze označit osobní jednání.

d) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 186 Analýza rizik (registr rizik v oblasti servisu samosprávám)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P. D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zřízení servisního centra	3	5	15	Využití fondů a jiných dotací	Obec
		Nedostatek financí z rozpočtu jednotlivých obcí	3	4	12	Využití fondů a jiných dotací	Obec
		Nekompetentní finanční řízení servisního centra	3	4	12	Řízení a kontrola zkušených pracovníků	Obec
2.	Organizační riziko	Špatné umístění servisního centra v rámci území	1	3	3	Provedení dotazníkového šetření obcí	Obec
		Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	4	12	Zlepšit informovanost obcí ohledně meziobecní spolupráce	Obec
		Nedostatek zaměstnanců	3	4	12	Provedení výběrových řízení	Obec
		Kvalifikace zaměstnanců	2	4	8	Vzdělávací semináře či školení	Obec

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P. D		
3.	Právní riziko	Legislativní úpravy, které zhorší podmínky pro spolupráci obcí	1	4	4	Upozornění zákonodárců na negativní dopad navržené legislativy	Obec
4.	Technické riziko	Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	2	4	Využití dotačních a nadačních fondů	Obec
5.	Věcné riziko	Špatné řízení servisu samosprávám	3	3	9	Zřízení dozoru nad činnostmi servisního centra	Obec
		Nepokrytí všech oblastí, ve kterých mohou obce spolupracovat v rámci servisního centra	3	3	9	Provedení další poptávky po službách	Obec

Jedním z hlavních rizik v oblasti servisu samosprávám je riziko finanční. Především to, zda obce budou ochotny uvolnit ze svých zdrojů dostatek finančních prostředků pro samotný vznik servisního centra, a také pro platy jeho zaměstnanců. Velkým organizačním rizikem se může ukázat neochota obcí spolupracovat. Problémem může být také nedostatečný počet zaměstnanců a jejich míra odbornosti. Jedním z věcných rizik je nepokrytí všech oblastí, ve kterých mohou obce spolupracovat v rámci servisního centra.

6.1.4. SWOT analýza servisu samosprávám

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tab. 187 SWOT analýza servisu samosprávám

Silné stránky:	Slabé stránky:
1) Příznivé legislativní prostředí – možnost spolupráce obcí při výkonu samosprávy 2) Stabilita demokratického systému 3) Zkušenosti starostů ve druhém a vyšším funkčním období 4) Možnost přenesení úkonů samospráv veřejnoprávní smlouvou na jiný subjekt 5) Starostové se vzájemně znají 6) Volnost samospráv 7) Možnost konzultace s odborníky z vyšších správních úřadů či ministerstev	1) Málo zkušeností starostů v 1. funkčním období 2) Neochota některých starostů spolupracovat 3) Nízký počet zaměstnanců obce 4) Nedostatek finančních zdrojů na externí pracovníky 5) Neodbornost zaměstnanců malých obcí 6) Nejednoznačné vymezení kompetencí obcí 7) Rozsah úkolů kladených na samosprávu je stejný jako u velkých měst 8) Malá rotace lidí v zastupitelstvech nejmenších obcí (riziko řízení obce bez nových inovativních

Silné stránky:	Slabé stránky:
8) Ochota většina starostů spolupracovat 9) Dosavadní meziobecní spolupráce v rámci mikroregionů a MAS VaS 10) Uvolněnost většiny starostů	přístupů) 9) Finanční náklady spojené s veřejnoprávními smlouvami
Příležitosti:	Hrozby:
1) Zjednodušení činnosti samospráv za účelem snižování administrativní náročnosti, ekonomických a personálních nároků 2) Legislativní úpravy spolupráce obcí 3) Školení zaměstnanců obcí 4) Další využívání veřejnoprávních smluv 5) Společné schůzky členů obcí nad jednotlivými tématy s dohledem odborníka	1) Zhoršení legislativního prostředí – omezení pravomocí samospráv 2) Další přenos výkonu státní správy na obce 3) Změny na pozicích představitelů obcí po komunálních volbách 4) Neochota města Vizovice zřídit servisní centrum 5) Nedostatek finančních zdrojů na zřízení servisního centra

Mezi silné stránky meziobecní spolupráce v oblasti obecní samosprávy patří především současná forma spolupráce v rámci mikroregionů a MAS VaS a dobré vztahy mezi starosty jednotlivých obcí správního obvodu. Velkou výhodou je také fakt, že téměř všichni starostové jsou uvolnění a mají s vedením obce mnohaleté zkušenosti. Mezi největší slabiny patří především objem úkonů kladený na samosprávy malých obcí. Ten je stejný jako u větší obcí, které však mají mnohem více zaměstnanců. Ti se často specializují pouze na jeden obor. Mezi potenciální hrozby je nutné započítat také nedostatek finančních prostředků na zřízení servisního centra.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Ve správním obvodu ORP Vizovice se nachází celkem 16 samostatných obcí. Jedná se především o malé obce do 1000 obyvatel, které na výkon samosprávy nemají možnost zaměstnat více pracovníků. S výjimkou obce Ublo, působí ovšem ve zkoumaném území pouze uvolnění starostové. Většina starostů má mnohaleté zkušenosti s řízením obce, jelikož na této pozici působí minimálně ve druhém volebním období. V současné době probíhá meziobecní spolupráce na bázi mikroregionů Vizovicko a Slušovicko, popřípadě s podporou MAS VaS. V praxi to znamená, že starostové, kteří se vzájemně znají, případné problémy konzultují se svým kolegou, který má s danou záležitostí dřívější zkušenost a dokáže poradit. Starostové jsou spokojeni především se situací na Slušovicku

V současnosti si obce veškerou práci spojenou s obecní samosprávou zpracovávají samostatně nebo pomocí externích pracovníků. Především oblast právní podpory konzultují s Ministerstvem vnitra a také s Krajským úřadem Zlín. Za pomoci MAS Vizovicko a Slušovicko řeší část obcí otázky týkající se především dotačního managementu a veřejných zakázek. V oblasti technické a stavební podpory obcím pomáhají oba stavební úřady nacházející se v řešeném území. S tvorbou rozvojových dokumentů pomáhá obcím ORP Vizovice a v některých případech také MAS VaS. Do budoucna si většina obcí mnoho změn nepřeje, protože jim vyhovuje současná forma spolupráce, nebo jsou spokojeni s externí firmou, která jim daný úkon zpracovává. Současně však starostové dodávají, že na některé činnosti jim nezbyvá mnoho času, a proto by pro ně bylo lepší, kdyby je za ně zpracovalo

případné servisní centrum. Konkrétně se jedná především o oblasti dotačního managementu, veřejných zakázek a záležitosti s nimi spojené. V oblasti právních otázek by byly vhodné spíše průběžné konzultace prostřednictvím mailu či telefonu. Část starostů by také od servisního centra vyžadovala pomoc v oblasti IT, při tvorbě rozvojových dokumentů obce a při prosazování společných zájmů. Případný vznik servisního centra by většina obcí chtěla financovat prostřednictvím poplatku za každý provedený úkon. V případě spolufinancování ze strany státu by větší část obcí správního obvodu uvítala plné financování podílem z rozpočtového určení daní určené pro DSO zajišťující službu. Více než polovina starostů by uvítala, kdyby servisní centrum vzniklo ve Vizovicích. Menší část obcí, ze slušovického regionu, by preferovala umístění ve Slušovicích.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Servis samosprávám“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti „Servisu samosprávám“.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma „Servis samosprávám“.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců místní samosprávy, realizačního týmu a zástupců MAS Vizovicko a Slušovicko. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma „Servis samosprávám“.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

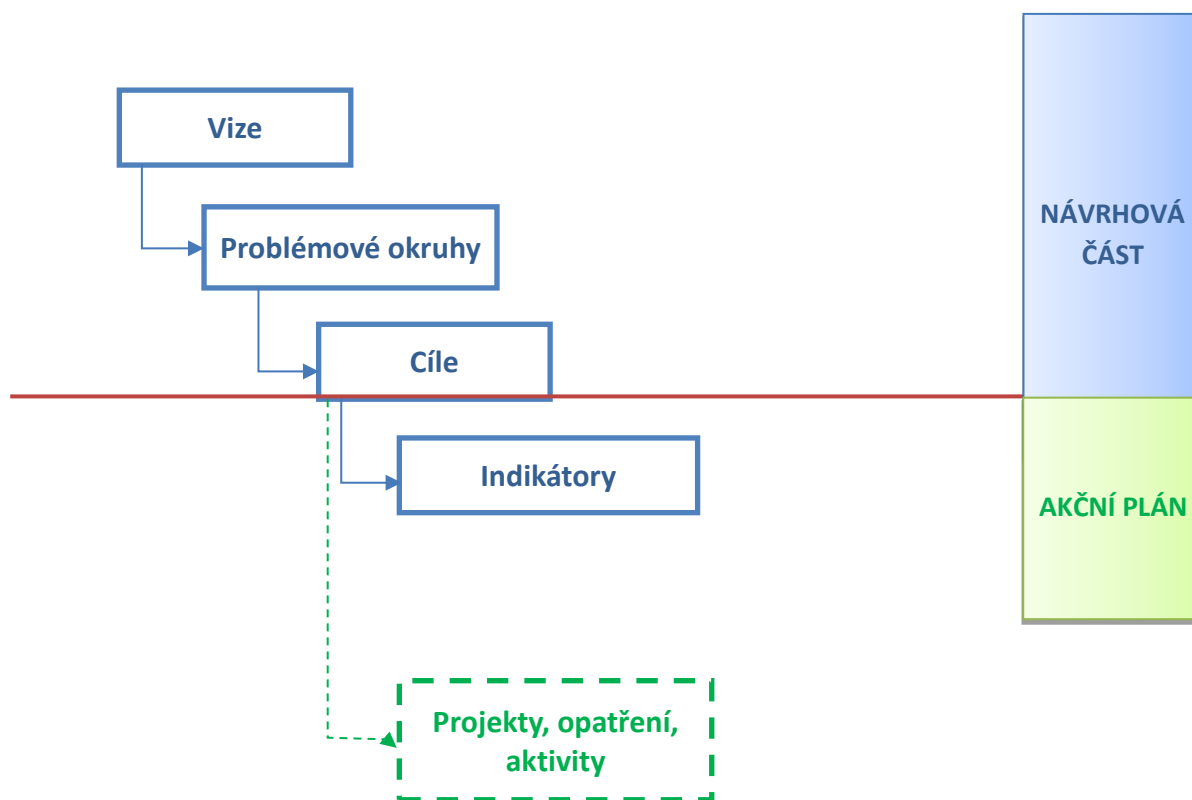
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma „Servis samosprávám“. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Graf 13 Znázornění vztahů

Tab. 188 Struktura problémových oblastí a cílů

„Servis samosprávám“	Problémová oblast 1 Nedostatečné administrativní zázemí malých obcí	Problémová oblast 2 Málo zkušeností začínajících starostů
	cíl 1.1 Zřízení servisního centra s odborně kvalifikovanými zaměstnanci v prostorách Městského úřadu Vizovice	cíl 2.1 Pravidelné schůzky starostů obcí správního obvodu ORP Vizovice v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem na danou tematickou oblast
		cíl 2.2 Pravidelné schůzky účetních jednotlivých obcí správního obvodu v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Vizovice se stane atraktivním venkovským regionem. Budou zde vytvářeny podmínky pro plnohodnotný život všech obyvatel. Chceme nabízet plnohodnotnou alternativu městského života s bohatým kulturním, společenským a sportovním vyžitím.

Naším cílem je, aby města a obce zajistila efektivní nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití. Budeme podporovat, aby učení a vzdělávání mohlo mít stále více celoživotní charakter. Zlepšování vzájemné spolupráce přispěje k optimálnímu využití kapacit vzdělávacích zařízení. Komunitní způsob plánování sociálních služeb vytvoří prostor k zabezpečení potřebných, kvalitních a dostupných služeb pro obyvatele ve všech etapách života. Nově vzniklé servisní centrum ulehčí obcím výkon samosprávy prostřednictvím odborně kvalifikovaných a zkušených pracovníků.

Problémová oblast č. 1: Nedostatečné administrativní zázemí malých obcí

Malé obce, které tvoří naprostou většinu sledovaného regionu, mají na správný chod samospráv jen omezené zdroje. I přesto jsou na ně kladeny téměř stejné nároky jako na samosprávy větších měst. Většina obcí správního obvodu má pro výkon samosprávy uvolněného pouze jednoho zastupitele – starostu obce. Společně s ním se o správný chod obce starají také zaměstnanci obecního úřadu. Na ty však mají obce jen velmi omezené finanční prostředky ze svých rozpočtů. Podle výsledků dotazníkového šetření má většina malých obcí v regionu pouze jednoho, maximálně dva stálé zaměstnance. Většinou se jedná o účetní. Jsou však i případy, kdy se o jednu účetní dělí více obcí správního obvodu najednou. Více pracovníků mají především obce nad 1000 obyvatel.

Tab. 189 Základní údaje o zastupitelstvech obcí

Obec	Počet zastupitelů	Počet uvolněných zastupitelů	Uvolněnost starosty	Počet zaměstnanců obce
Bratřejov	9	1	ANO	-
Březová	9	1	ANO	2
Dešná	7	1	ANO	1
Hrobice	9	1	ANO	1
Jasenná	9	1	ANO	4
Lhotsko	5	1	ANO	1
Lutonina	9	1	ANO	1
Neubuz	7	1	ANO	3
Podkopná Lhota	9	1	ANO	1
Slušovice	15	2	ANO	12
Trnava	9	1	ANO	2
Ublo	5	0	NE	1
Veselá	9	1	ANO	2
Vizovice	18	2	ANO	60
Všemina	9	1	ANO	3
Zádveřice-Raková	11	1	ANO	6

Zdroj: dotazníkové šetření

S nízkým počtem obecních zaměstnanců souvisí také jejich nedostatečná odbornost. Je logické, že několik lidí na obecních úřadech nemůže odborně zvládnout veškeré úkony, které jsou kladeny na samosprávu jejich obce. Tento problém řeší starostové především konzultacemi se svými kolegy, a také najímáním externích pracovníků či firem, které se orientují přímo na daný problém. To však pro malé obce znamená další citelné zásahy do jejich rozpočtů.

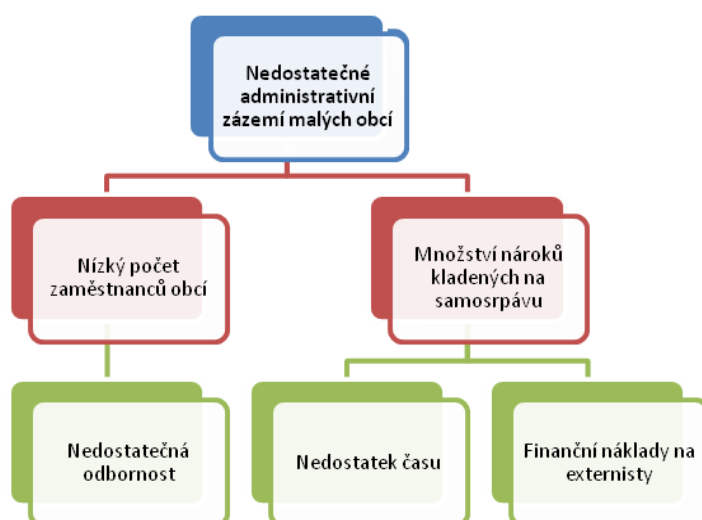
Příčiny problému

- Nízký počet zaměstnanců malých obcí
- Nedostatečná odbornost
- Nedostatek finančních prostředků pro zaměstnání více pracovníků
- Množství nároků kladených na samosprávu

Důsledky neřešení problému

- Zahlcení samospráv různými úkoly a úkony, na které nejsou časově ani odborně připraveny
- Neefektivní využití finančních prostředků – vysoké náklady na externí firmy
- Nespokojenost obyvatelstva s fungováním obecních úřadů

Obr. 15 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

Problémová oblast č. 2: Málo zkušeností začínajících starostů

Starosta, který je do úřadu zvolen poprvé, často nedisponuje žádnými zkušenostmi souvisejícími s výkonem této funkce. Jeho předchozí civilní zaměstnání ho na tuto pozici jen těžko připraví. Nově zvolení starostové tak velmi často vůbec netuší, co je při výkonu obecní samosprávy čeká. Postrádají především základy právního vzdělání, které je pro výkon této funkce často nezbytné. Obdobná situace může nastat v oblasti znalostí z finančnictví a práce s rozpočtem obce. Sestavení návrhu rozpočtu obce bývá jeden z prvních a nejdůležitějších úkonů, se kterým se nově zvolený starosta ve své funkci setká. Pomoc se tak snaží hledat jinde, ať u svých předchůdců, kolegů z jiné obce, popřípadě využijí konzultací s ministerstvy nebo krajským úřadem. V rámci dotazníkového šetření naprostá většina starostů uvedla, že během svého prvního volebního období, potřebovali odbornou pomoc nejvíce. Často pak dělali chyby, které pramenily právě z nedostatku zkušeností nutných pro výkon obecní samosprávy. V současné době je sice starostů, kteří jsou v prvním funkčním období relativně málo, nicméně po každých volbách do zastupitelstev obcí může být situace značně odlišná.

Příčiny problému

- Velké nároky na funkci starosty obce
- Nízká informovanost začínajících starostů

Důsledky neřešení problému

- Chyby z nedostatku zkušeností
- Nespokojenost obyvatelstva s fungováním obecních úřadů

Obr. 16 Strom problémů

Zdroj: vlastní zpracování

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 190 Cíl 1. 1

Problémový okruh 1	Nedostatečné administrativní zázemí malých obcí
Cíl 1.1	Zřízení servisního centra s odborně kvalifikovanými zaměstnanci v prostorách Městského úřadu Vizovice
Popis cíle	V současné době malé obce nemají podpůrné administrativní zázemí jako tomu je u obcí větších. Přesto jsou na ně kladeny téměř stejné nároky. Práci související s obecní samosprávou tak často vykonává pouze starosta obce s ostatními zastupiteli a administrativním pracovníkem (účetní). Problém nečiní pouze nedostatek pracovníků, ale také jejich odbornost. Starostové tuto situaci řeší mimo jiné najímáním externích pracovníků či firem, což znamená další výdaje z obecního rozpočtu. Odlehčit obecním samosprávám by mělo nové servisní centrum, které by díky odborně kvalifikovaným zaměstnancům zajistilo zpracování úkonů, na které obce nestačí. Obce by na zřízení servisního centra přispívaly paušálním poplatkem, který by pokrýval platy zaměstnanců, vybavení centra, energie atd. Nicméně tento poplatek by neměl převyšovat jejich současné výdaje na externisty.
Hlavní opatření	1. Právní opatření • Zpracování návrhu společné smlouvy 2. Ekonomická opatření • Rozbor ekonomické výhodnosti zřízení servisního centra • Zpracování více variant řešení servisního centra 3. Věcná opatření • Porovnání úrovně služeb poskytovaných obcím v současnosti • Výběr vhodné lokality pro umístění servisního centra • Výběr kvalifikovaných pracovníků

Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zaměstnanců servisního centra
Správce cíle	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice

Tab. 191 Cíl 2. 1

Problémový okruh 2	Málo zkušeností začínajících starostů
Cíl 2.1	Pravidelné schůzky starostů obcí správního obvodu ORP Vizovice v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem na danou tematickou oblast
Popis cíle	Nově začínající starostové mají většinou minimum zkušeností s chodem obecní samosprávy. Proto se často obrací na své kolegy z jiných obcí regionu či na své předchůdce. Velkou výhodou v tomto směru je skutečnost, že starostové ze správního obvodu se velmi dobře znají. Ovšem v některých případech je nutná rada odborníka na danou tematickou oblast. Proto by bylo vhodné konání pravidelných schůzek starostů z obcí regionu nad konkrétními problémy pod dohledem odborníka na dané téma, při kterých by více zkušenější starostové dávali těm méně zkušeným cenné rady. Finanční zatížení obcí správního obvodu by bylo minimální. Jednalo by se pouze o finanční náklady na odborníky.
Hlavní opatření	Ekonomická opatření Rozbor ekonomické výhodnosti Věcná opatření Porovnání současných schůzek mezi starosty Vytyčení hlavních témat Výběr kvalifikovaného odborníka Stanovení frekvence schůzek
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet uskutečněných setkání starostů
Správce cíle	Starosta města Vizovice

Tab. 192 Cíl 2. 2

Problémový okruh 2	Málo zkušeností začínajících starostů
Cíl 2.2	Pravidelné schůzky účetních jednotlivých obcí správního obvodu v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem
Popis cíle	Jediným zaměstnancem, kterého mají téměř všechny obce správního obvodu je účetní. I ty se čas od času setkají s problémem, se kterým si neví rady. Proto by

	téměř všichni starostové uvítali, kdyby se obdobně jako v jejich případě, konaly také pravidelné schůzky účetních z jednotlivých obcí regionu nad konkrétními problémy pod dohledem kvalifikovaného odborníka na tuto oblast. Finanční zatížení obcí správního obvodu by opět bylo minimální. Jednalo by se pouze o finanční náklady na odborníka.
Hlavní opatření	1. Ekonomická opatření Rozbor ekonomické výhodnosti 2. Věcná opatření Vytyčení hlavních témat Výběr kvalifikovaného odborníka Stanovení frekvence schůzek
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet uskutečněných setkání účetních a administrativních pracovníků
Správce cíle	Starosta města Vizovice

6.2.4. Indikátory

Tab. 193 Indikátor 1

Problémový okruh	Nedostatečné administrativní zázemí malých obcí		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET ZAMĚSTNANCŮ OBECNÍCH ÚŘADŮ (BEZ MĚST VIZOVICE A SLUŠOVICE)		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2,5	3
Skutečnost	2,15		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitního administrativního zázemí malých obcí je zapotřebí dostatečný počet obecních zaměstnanců. Ten se pochopitelně odvíjí od velikosti obce. V současné době má značná část obcí regionu pouze jednoho zaměstnance spojeného s administrativou obce. Většinou se jedná o účetní. Důsledkem je velké množství úkonů kladených na starostu a zaměstnance obce. Průměrný počet obecních zaměstnanců v regionu je v současnosti 2,15. Pro zefektivnění výkonu obecní samosprávy by bylo vhodné tento počet mírně navýšit.		
Metodika a výpočet:	poměr souhrnného počtu všech zaměstnanců, kteří vykonávají administrativu obce k počtu obcí správního obvodu		
Zdroj čerpání dat:	interní dokumentace obcí (pracovní smlouvy)		

Tab. 194 Indikátor 1. 1

Cíl	Zřízení servisního centra s odborně kvalifikovanými zaměstnanci v prostorách Městského úřadu Vizovice		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET ZAMĚSTNANCŮ SERVISNÍHO CENTRA		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice		
Roky	2013	2017	2020

Plán		3	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitního chodu servisního centra ve Vizovicích je nutné zajistit dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků. Jelikož byla největší poptávka po oblastech týkajících se právní podpory, dotačního managementu a veřejných zakázek, bylo by vhodné, aby chod servisního centra zajišťovali 3 stálí zaměstnanci.		
Metodika a výpočet:	souhrnný počet zaměstnanců servisního centra		
Zdroj čerpání dat:	informace tajemníka MěÚ Vizovice		

Tab. 195 Indikátor 2

Problémový okruh	Málo zkušeností začínajících starostů		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET ŽÁDOSTÍ OBCE O PODPORU NA PRACOVNÍKY SERVISNÍHO CENTRA BĚHEM JEDNOHO ROKU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	O potřebě zřízení servisního centra bude objektivně svědčit počet žádostí o pomoc od starostů obcí, především těch začínajících, kteří s výkonem funkce nemají dostatečné zkušenosti. V současnosti starostové žádají o radu své kolegy, ministerstva nebo si rovnou najmou externí odborníky na daný problém. Průměrné roční počty žádostí budou každoročně kolísat v souvislosti s nabýváním zkušeností starostů v průběhu volebních období.		
Metodika a výpočet:	poměr souhrnného počtu žádostí od všech obcí k počtu obcí správního obvodu		
Zdroj čerpání dat:	vlastní šetření		

Tab. 196 Indikátor 2. 1

Cíl	Pravidelná setkání starostů obcí správního obvodu ORP Vizovice v prostorách Městského úřadu Vizovice k řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem na danou tematickou oblast		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET USKUTEČNĚNÝCH SETKÁNÍ STAROSTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Jelikož nemají začínající starostové při svém nástupu do funkce zkušenosti s vedením obce, bylo by vhodné pořádat pravidelné schůzky starostů správního obvodu, kde by měli starostové prostor pro předávání zkušeností. Schůzky by probíhaly za přítomnosti kvalifikovaných odborníků na řešený problém. Jednalo by se o zaměstnance Městského úřadu ve Vizovicích, popřípadě externisty (např. z Krajského úřadu ve Zlíně).		
Metodika a výpočet:	počet setkání		
Zdroj čerpání dat:	interní dokumentace sekretariátu MěÚ Vizovice		

Tab. 197 Indikátor 2. 2

Cíl	Pravidelné schůzky účetních jednotlivých obcí správního obvodu v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET USKUTEČNĚNÝCH SETKÁNÍ ÚČETNÍCH A ADMINISTRATIVNÍCH PRACOVNÍKŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Vizovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Také účetní a administrativní pracovníci obcí správního obvodu někdy čelí problémům, které nejsou schopni sami odborně vyřešit. Proto se většina starostů, účetních a administrativních pracovníků vyslovila pro konání pravidelných schůzek. Těmto setkáním by byl přítomen kvalifikovaný odborník, který by zajistil pomoc a proškolení.		
Metodika a výpočet:	počet setkání		
Zdroj čerpání dat:	interní dokumentace sekretariátu MěÚ Vizovice		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven manažer strategie. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 198 Složení řídicí skupiny

Složení řídicí skupiny
Starosta města Vizovice
Starosta obce Zádveřice – Raková
Starosta obce Bratřejov
Starosta obce Březová

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 199 Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zřízení servisního centra s odborně kvalifikovanými zaměstnanci v prostorách Městského úřadu Vizovice	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice
2.1	Pravidelné schůzky starostů obcí správního obvodu ORP Vizovice v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se	Starosta města Vizovice

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
	zajištěným odborníkem na danou tematickou oblast	
2.2	Pravidelné schůzky účetních jednotlivých obcí správního obvodu v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem	Starosta města Vizovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 200 Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Průměrný počet zaměstnanců obecních úřadů (bez měst Vizovice a Slušovice)	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice
1.1	Počet zaměstnanců servisního centra	Pracovník správy majetku MěÚ Vizovice
2	Průměrný počet žádostí obce o podporu na pracovníky servisního centra během jednoho roku	Starosta města Vizovice
2.1	Počet uskutečněných setkání starostů	Starosta města Vizovice
2.2	Počet uskutečněných setkání účetních a administrativních pracovníků	Starosta města Vizovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou. Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 201 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování.

Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako proces dlouhodobý a opakovaný, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě

je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Ve správním obvodu ORP Vizovice se nachází, s výjimkou dvou měst, spíše malé obce do 1000 obyvatel, které na výkon samosprávy nemají možnost zaměstnat více pracovníků. S výjimkou obce Ublo, působí ovšem ve zkoumaném území pouze uvolnění starostové.

Malé obce mají na správný chod samospráv jen omezené zdroje. I přesto jsou na ně kladeny téměř stejné nároky jako na samosprávy větších měst. Většina obcí správního obvodu má pro výkon samosprávy uvolněného pouze jednoho zastupitele – starostu obce. Společně s ním se o správný chod obce starají také zaměstnanci obecního úřadu. Na ty však mají obce jen velmi omezené prostředky ze svých rozpočtů. Podle výsledků dotazníkového šetření má většina malých obcí v regionu pouze jednoho, maximálně dva stálé zaměstnance. Většinou se jedná o účetní. Jsou však i případy, kdy se o jednu účetní dělí více obcí správního obvodu najednou. Více pracovníků mají především obce nad 1000 obyvatel.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 1.1 Zřízení servisního centra s odborně kvalifikovanými zaměstnanci v prostorách Městského úřadu Vizovice**

Zástupci samospráv mají zájem zejména o zajištění oblasti dotačního managementu a veřejných zakázek. V oblasti právních otázek by byly vhodné spíše průběžné konzultace prostřednictvím mailu či telefonu. Část starostů by také od servisního centra vyžadovala pomoc v oblasti IT, při tvorbě rozvojových dokumentů obce a při prosazování společných zájmů.

Dalším problémem, který byl v rámci analýzy identifikován, jsou nedostatečné zkušenosti začínajících starostů. Starosta, který je do úřadu zvolen poprvé, často nedisponuje žádnými zkušenostmi souvisejícími s výkonem této funkce. Noví starostové postrádají především základy právního vzdělání, které je pro výkon této funkce často nezbytné. Obdobná situace může nastat v oblasti znalostí z finančnictví a práce s rozpočtem obce.

V této problémové oblasti byly stanoveny následující cíle:

- **Cíl 2.1 Pravidelné schůzky starostů obcí správního obvodu ORP Vizovice v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem na danou tematickou oblast**
- **Cíl 2.2 Pravidelné schůzky účetních jednotlivých obcí správního obvodu v prostorách Městského úřadu Vizovice a řešení konkrétních problémů se zajištěným odborníkem**

Realizace těchto záměrů podpoří dosažení obecného cíle území ORP Vizovice v e volitelné oblasti – vznik nového servisního centra, které ulehčí obcím výkon samosprávy prostřednictvím odborně kvalifikovaných a zkušených pracovníků.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategii zpracoval realizační tým projektu. Průběžně byly práce na strategii konzultovány se zástupci místních samospráv. Úvodní část strategie v oblasti servis samosprávám se zabývá vymezením a zdůvodněním řešené problematiky. Následuje podrobná analýza na území ORP Vizovice. Analýza je zacílena zejména na situaci v zabezpečení místní samosprávy, rozsahem samosprávných úkonů a zejména poptávkou po službách servisního centra v konkrétních oblastech. Analýza se zabývala mimo jiné také finančními aspekty dané problematiky. Data byla získávána především při osobních konzultacích se zástupci místní samosprávy. Podkladem se stal zejména standardizovaný dotazník.

Pro rozvoj meziobecní spolupráce bylo nutné v další fázi nastavit společnou vizi. Vize byla zformulována metodou brainstormingu s následnou diskuzí. Je společná pro všechna řešená témata. Provedená analýza identifikovala problematické okruhy. Následně došlo ke zhodnocení jejich významnosti. To proběhlo v rámci fokusních skupin. Další část strategie byla zacílena na navržení konkrétních postupů, které povedou k eliminaci zjištěných problémů. Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů. Ty byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Postup v plnění cíle bude možné sledovat za pomoci indikátorů. Pro jednotlivé indikátory jsou stanoveny konkrétní osoby zodpovědné za jejich monitoring.

6.5. Přílohy k tématu 4.: Servis samosprávám

6.5.1. Vzor dotazníku pro zástupce obcí

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ k volitelnému tématu „Servis samosprávám“ realizované v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce

Upozornění: prosíme nepřidávejte ani nemažte řádky/ sloupce v jakékoliv části dotazníku, děkujeme.

Část I. Identifikace obce (města)

Název obce:	
Jméno, příjmení:	
Pozice (vyberte ze seznamu- Starosta/Místostarosta):	☐
Počet volebních období ve funkci (1 až x):	

1. Zastupitelstvo obce:

Celkový počet členů zastupitelstva obce:

Počet uvolněných členů zastupitelstva obce:

Starosta obce (vyberte ze seznamu):

po kliknutí na buňku

Místostarosta obce (vyberte ze seznamu):

(C26/C28) vyberte ze
seznamu!

2. Počet zaměstnanců obce:

Druh práce		Fyzický počet pracovníků	Přepočtený počet		
Administrativa spojená se správou obce					
THP (technicko hospodářský pracovník)					
		• z toho účetní			
		• z toho právník			
		• jiné			
VPP (veřejně prospěšné práce dotované ÚP)					
SÚPM (společensky účelná pracovní místa dotovaná ÚP)					
Okruh podpory a spolupráce	Poznámka*				
	A. Zajišťují si sami, nepotřebují řešit	B. Metodická podpora	C. Průběžná konzultace	D. Vyžadují kompletní zajištění služby	
1. Právní podpora					
a) Příprava podkladů pro jednání zastupitelstva, a dalších orgánů obce					
b) Příprava smluv pro nakládání s nemovitostmi (kupní a nájemní)					
c) Spolupráce na zápisech ze zasedání zastupitelstva, formální					
d) Právní poradenství pro nemajetkovou agendu obcí					
e) Organizace výběrových řízení na zaměstnance obecních úřadů					
f) Legislativní činnost obcí (vydávání OZV)					
g) Informování o změnách legislativy s dopadem na fungování obcí					
h) Podpora při vedení správních řízení					
ch) V jiných oblastech, uveďte v jakých					
2. Ekonomické agendy					
a) Zajištění základních účetních prací pro obce (pokladna, úhrada faktur)					
b) Zpracování účetnictví a účetních a finančních výkazů					
c) Sestavení a řízení rozpočtu, závěrečný účet obce					

d)	Koordinace servisních zásahů na ekonomickém softwaru od				
e)	Vzdělávání pro správu ekonomických agend územně				
f)	V jiných oblastech, uveďte v jakých				
3. Dotační management					
a)	Monitorování dotačních výzev a průběžné informování				
b)	Příprava žádosti o dotaci				
c)	Projektové řízení, zpracování monitorovací zprávy, žádostí o				
d)	Vyúčtování dotace, účast na kontrolách poskytovatelů dotací				
e)	Řízení udržitelnosti projektu				
f)	V jiných oblastech, uveďte v jakých				
4. Veřejné zakázky					
a)	Příprava podkladů pro veřejné zakázky				
b)	Rozeslání výzev na podání nabídek				
c)	Organizace a zajištění práce výběrových komisí				
d)	Provozování profilu zadavatele, zveřejňování smluv na profilu zadavatele a další související úkonů				
e)	Elektronické dražby dodávek				
f)	Organizace společných nákupů				
g)	V jiných oblastech, uveďte v jakých				
5. IT podpora					
a)	Elektronické podpisy a certifikáty, jejich aktualizace				
b)	Práce s datovými schránkami				
c)	Vedení spisové služby				
d)	Přístup k základním registrům				
e)	Funkčnost pracoviště CzechPoint				
f)	Zajištění systému vzdělávání				
g)	Správa informačních systémů obce (webové stránky, úřední deska)				
h)	V jiných oblastech, uveďte v jakých				
6. Technická a stavební podpora					

a) Příprava jednoduchých dokumentací k ohlášení staveb a jejich oprav				
b) Příprava dokumentace k výběru dodavatele u jednoduchých staveb				
c) Zajištění rozhodnutí (povolení) dle stavebního zákona či zvláštních				
d) Zajištění technického dozoru investora (TDI) výkon KOO BOZP a inženýrsko-investorské činnosti a jednání s dodavateli				
e) Evidence (pasporty) majetku obce, zavedení GIS, zajištění vyjádření obce k existenci sítí ve správě obce				
f) V jiných oblastech, uveďte v jakých				
7. Rozvoj obce				
a) Koordinace a podpora při tvorbě rozvojových dokumentů obcí,				
b) Údržba a úklid komunikací a veřejné zeleně v intravilánu i extravilánu				
c) Správa lesního majetku obcí, společné obchodování s dřevní hmotou				
d) Provozování vodovodů, kanalizací a ČOV				
e) Dostupnost základních služeb obyvatelstvu (zásobování obyvatel, základní služby)				
f) Prosazování společných zájmů				
g) V jiných oblastech, uveďte v jakých				

Část III. Preferovaný způsob zajištění dané agendy

Okruh podpory a spolupráce	Preferovaný způsob zajištění dané agendy (prosíme označit písmenem X)						
	A. Sami interně, vlastním		B. Smluvní zajištění ve		C. Smluvní zajištění na		D. Jinak
	Voleným zástupcem	Zaměstnanci	DSO	Partnerská dohoda	Právnícká osoba	Fyzická osoba	
1. Právní podpora							
a) Příprava podkladů pro jednání zastupitelstva, a dalších orgánů obce							
b) Příprava smluv pro nakládání s nemovitostmi (kupní a nájemní) včetně souvisejících úkonů (zveřejnění)							
c) Spolupráce na zápisech ze zasedání zastupitelstva, formální správnost včetně procesu zveřejnění							
d) Právní poradenství pro nemajetkovou agendu obcí							
e) Organizace výběrových řízení na zaměstnance obecních úřadů							
f) Legislativní činnost obcí (vydávání OZV)							
g) Informování o změnách legislativy s dopadem na fungování obcí							
h) Podpora při vedení správních řízení							
ch) V jiných oblastech, uveďte v jakých							
2. Ekonomické agendy							
a) Zajištění základních účetních prací pro obce (pokladna, úhrada faktur)							
b) Zpracování účetnictví a účetních a finančních výkazů							

c) Sestavení a řízení rozpočtu, závěrečný účet obce							
d) Koordinace servisních zásahů na ekonomickém softwaru od odborných firem							
e) Vzdělávání pro správu ekonomických agend územně samosprávných celků							
f) V jiných oblastech, uveďte v jakých							
3. Dotační management							
a) Monitorování dotačních výzev a průběžné informování konkrétních potenciálních žadatelů o vypsané výzvě							
b) Příprava žádosti o dotaci							
c) Projektové řízení, zpracování monitorovací zprávy, žádosti o platbu							
d) Vyúčtování dotace, účast na kontrolách poskytovatelů dotací							
e) Řízení udržitelnosti projektu							
f) V jiných oblastech, uveďte v jakých							
4. Veřejné zakázky							
a) Příprava podkladů pro veřejné zakázky							
b) Rozeslání výzev na podání nabídek							
c) Organizace a zajištění práce výběrových komisí							
d) Provozování profilu zadavatele, zveřejňování smluv na profilu zadavatele a další související úkonů							

e)	Elektronické dražby dodávek							
f)	Organizace společných nákupů							
g)	V jiných oblastech, uveďte v jakých							
5. IT podpora								
a)	Elektronické podpisy a certifikáty, jejich aktualizace							
b)	Práce s datovými schránkami							
c)	Vedení spisové služby							
d)	Přístup k základním registrům							
e)	Funkčnost pracoviště CzechPoint							
f)	Zajištění systému vzdělávání							
g)	Správa informačních systémů obce (webové stránky, úřední deska)							
h)	V jiných oblastech, uveďte v jakých							
6. Technická a stavební podpora								
a)	Příprava jednoduchých dokumentací k ohlášení staveb a jejich oprav							
b)	Příprava dokumentace k výběru dodavatele u jednoduchých staveb							
c)	Zajištění rozhodnutí (povolení) dle stavebního zákona či zvláštních zákonů							
d)	Zajištění technického dozoru investora (TDI) výkon KOO BOZP a inženýrsko-investorské činnosti a jednání s dodavateli							

e) Evidence (pasporty) majetku obce, zavedení GIS, zajištění vyjádření obce k existenci sítě ve správě obce							
f) V jiných oblastech, uveďte v jakých							
7. Rozvoj obce							
a) Koordinace a podpora při tvorbě rozvojových dokumentů obcí, např. PRO v gesci MMR							
b) Údržba a úklid komunikací a veřejné zeleně v intravilánu i extravilánu							
c) Správa lesního majetku obcí, společné obchodování s dřevní hmotou							
d) Provozování vodovodů, kanalizací a ČOV							
e) Dostupnost základních služeb obyvatelstvu (zásobování obyvatel, základní služby)							
f) Prosazování společných zájmů							
g) V jiných oblastech, uveďte v jakých							

Část IV. Způsob financování

Okruh podpory a spolupráce	Způsob financování (prosíme označte písmenem X)							
	Připravenost k finanční spoluúčasti za stávajících podmínek			Nastavení jiných forem financování ze strany státu				Jiným způsobem
	Plná úhrada z vlastních zdrojů obce	Prostřednictvím paušálního poplatku DSO (zajišťující obce)	Platba za každý provedený úkon (dle kalkulace DSO, zajišťující obce)	Příspěvek z RUD určený pro DSO zajišťující službu + aktivační poplatek obce	Plné financování podílem z RUD určené pro DSO zajišťující službu	Zpětná úhrada DSO zajišťující službu ze strany státu	Vytvoření dotačního titulu pro financování DSO zajišťující službu	
1. Právní podpora								
2. Ekonomické agendy								
3. Dotační management								
4. Veřejné zakázky								
5. IT podpora								
6. Technická a stavební podpora								
7. Rozvoj obce								

7. Závěr, kontakty

7.1. Závěr

Tato strategie vznikla v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností", jehož cílem je posílit meziobecní spolupráci v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu ve spolupráci se starosty obcí ve správním obvodu ORP Vizovice. Vymezuje a definuje možnosti meziobecní spolupráce ve čtyřech vybraných oblastech samostatné působnosti obcí – základní školství a předškolní vzdělávání, sociální služby, odpadové hospodářství a servis samosprávám.

Všechny tyto oblasti byly podrobeny důkladné analýze zejména z hlediska vybavenosti regionu potřebnými zařízeními a službami. Dále byly zkoumány kapacity zařízení a jejich využití. Analýza se zabývala mimo jiné také finančními aspekty dané problematiky. Provedená analýza identifikovala problematické oblasti. Následně došlo ke zhodnocení jejich významnosti. Další část strategie byla zacílena na navržení konkrétních postupů, které povedou k eliminaci zjištěných problémů. Za tímto účelem vznikly sady cílů ve formě odpovídajících opatření a projektů. Jedná se zejména o doplnění chybějících kapacit či zajištění informovanosti veřejnosti. Jejich realizaci bude možné sledovat za pomoci vybraných indikátorů, přičemž každý z těchto indikátorů bude monitorován konkrétní osobou. Některá opatření jsou zacílena na úspory nákladů místních samospráv.

Naším cílem je, aby města a obce zajistila efektivní nakládání s odpady s maximálním podílem jejich dalšího využití. V oblasti základního školství a předškolního vzdělávání je nutné zajistit zejména optimálnímu využití kapacit vzdělávacích zařízení a snížit zatížení obecních rozpočtů. Sociální služby je nutné posílit o nová zařízení a navazující projekty. Důraz bude kladen na komunitní způsob plánování sociálních služeb. Menší obce by mohly při výkonu samosprávy těžit z podpory servisního centra.

Realizace navržených opatření a projektů výrazně zvýší kvalitu života obyvatel regionu. Zásadně přispěje k tomu, aby se území ORP Vizovice stalo atraktivním venkovským regionem, kde budou vytvářeny podmínky pro plnohodnotný život všech obyvatel.

7.2. Kontakt na gestora strategie

Město Vizovice

Masarykovo nám. 1007

763 12 Vizovice

Tel.: 577 599 111

Fax: 577 599 160

IČ: 00284653

IDDS : wwyt2j

E-mail.: sekretariat@vizovice.eu

7.3. Kontakt na realizační tým

Koordinátor meziobecní spolupráce

Ing. Jana Mikesková

Tel.: 777 471 192

E-mail: jana.mikeskova@vizovice.eu

Odborník na oblast školství a předškolní vzdělávání

Ing. Jana Žalková

Tel.: 777 471 125

E-mail: jana.zalkova@vizovice.eu

Odborník na oblast sociálních služeb

Mgr. Jana Trlicová

Tel.: 777 471 152

E-mail: jana.trlicova@vizovice.eu

Odborník na oblast odpadového hospodářství

Ing. Martin Pacoň

Tel.: 777 471 190

E-mail: martin.pacoň@vizovice.eu

Odborník na servis samosprávám

Mgr. Petr Dostál

Tel.: 777 471 120

E-mail: petr.dostal@vizovice.eu

8. Přílohy

Seznam příloh

3.5. Přílohy k tématu 1.: Školství a předškolní vzdělávání	100
3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	100
4.5. Přílohy k tématu 2.: Sociální služby.....	147
5.4.1. Shrnutí	215
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	216
5.5. Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství	217
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	219
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	221
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	225
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	227
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ...	229
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	235
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	237
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	239
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	241
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	243
6.5. Přílohy k tématu 4.: Servis samosprávám	277
6.5.1. Vzor dotazníku pro zástupce obcí	277

Seznam tabulek

Tab. 1 Základní informace o strategii	6
Tab. 2 Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tab. 3 Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tab. 4 Charakteristika území ORP	12
Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP	12
Tab. 6 Stručná charakteristika školství v území ORP.....	14
Tab. 7 Stručná charakteristika oblastí "kultura a sport" v území ORP.....	15
Tab. 8 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	18

Tab. 9 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	19
Tab. 10 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	20
Tab. 11 Charakteristika domácností.....	20
Tab. 12 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	21
Tab. 13 Charakteristika trhu práce v území ORP.....	22
Tab. 14 Nejvýznamnější zaměstnavatelé na území SO ORP Vizovice	25
Tab. 15 Zaměstnaní podle odvětví	25
Tab. 16 Vodovodní a kanalizační síť	30
Tab. 17 Přehled památek na řešeném území.....	34
Tab. 18 Přehled ubytovacích zařízení.....	36
Tab. 19 Územní a strategické plánování	37
Tab. 20 Územně plánovací dokumenty	38
Tab. 21 Omezení, limity a příležitosti.....	38
Tab. 22 Popis klíčových aktérů	40
Tab. 23 SWOT analýza	41
Tab. 24 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	45
Tab. 25 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	45
Tab. 26 Pracovníci ve školství ORP	46
Tab. 27 Počet ZŠ za ORP	49
Tab. 28 Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	50
Tab. 29 ZŠ zřizované obcemi	51
Tab. 30 Soukromé ZŠ (zřizované krajem)	51
Tab. 31 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	52
Tab. 32 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	52
Tab. 33 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	53
Tab. 34 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP za rok 2012/2013.....	54
Tab. 35 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP za rok 2012/2013.....	54
Tab. 36 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	55
Tab. 37 Počet absolventů ZŠ v ORP	56
Tab. 38 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	57
Tab. 39 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	57
Tab. 40 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	58
Tab. 41 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	60
Tab. 42 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	60
Tab. 43 MŠ zřizované obcí.....	63
Tab. 44 MŠ zřizované obcemi.....	63
Tab. 45 Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	64
Tab. 46 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	65
Tab. 47 Zařízení jeslového typu.....	66
Tab. 48 Školní družiny a školní kluby v ORP	66

Tab. 49 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013	68
Tab. 50 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	69
Tab. 51 SVČ zřizované obcemi v ORP	69
Tab. 52 Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	70
Tab. 53 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	71
Tab. 54 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	71
Tab. 55 Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v Kč	72
Tab. 56 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	73
Tab. 57 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP.....	74
Tab. 58 Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	74
Tab. 59 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023.....	75
Tab. 60 Analýza cílových skupin	76
Tab. 61 Analýza rizik.....	78
Tab. 62 SWOT analýza školství	80
Tab. 63 Struktura problémových oblastí a cílů	84
Tab. 64 Cíl 1. 1	88
Tab. 65 Cíl 1. 2	89
Tab. 66 Cíl 2. 1	89
Tab. 67 Cíl 2. 2	90
Tab. 68 Indikátor 1 A	91
Tab. 69 Indikátor 1 B	92
Tab. 70 Indikátor 1.1	92
Tab. 71 Indikátor 1. 2	92
Tab. 72 Indikátor 2	93
Tab. 73 Indikátor 2. 1	93
Tab. 74 Indikátor 2. 2	94
Tab. 75 Složení řídicí skupiny	94
Tab. 76 Správci cílů.....	95
Tab. 77 Gestoři indikátorů.....	95
Tab. 78 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie.....	96
Tab. 79 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	104
Tab. 80 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	106
Tab. 81 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Vizovice, působící na území ORP Vizovice.....	107
Tab. 82 Počet jednotlivých typů sociálních služeb	109
Tab. 83 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	110
Tab. 84 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	113

Tab. 85 Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	114
Tab. 86 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	115
Tab. 87 Kapacita zařízení sociálních služeb	116
Tab. 88 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	117
Tab. 89 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	117
Tab. 90 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	118
Tab. 91 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	118
Tab. 92 Analýza cílových skupin	120
Tab. 93 Analýza rizik v sociální oblasti na území ORP	121
Tab. 94 SWOT analýza sociální oblasti	124
Tab. 95 Struktura problémových oblastí a cílů	128
Tab. 96 Zařízení sociálních služeb sídlící v rámci ORP	129
Tab. 97 Demografický vývoj počtu obyvatel v území ORP.....	129
Tab. 98 Zařízení sociálních služeb působící na území ORP Vizovice v oblasti aktivizace osob se zdravotním postižením.....	131
Tab. 99 Cíl 1. 1	133
Tab. 100 Cíl 1. 2	133
Tab. 101 Cíl 2. 1	134
Tab. 102 Cíl 2. 2	135
Tab. 103 Indikátor 1	136
Tab. 104 Indikátor 1. 1	136
Tab. 105 Indikátor 1. 2	137
Tab. 106 Indikátor 1. 3	137
Tab. 107 Indikátor 2	138
Tab. 108 Indikátor 2. 1	138
Tab. 109 Indikátor 2. 2	139
Tab. 110 Indikátor 2.3	139
Tab. 111 Složení řídicí skupiny	140
Tab. 112 Správci cílů.....	140
Tab. 113 Gestoři indikátorů.....	141
Tab. 114 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie.....	142
Tab. 115 Výše poplatků za odpad na občana obce	153
Zařízení k nakládání s odpady	155
Tab. 116 Sběrné dvory na území ORP, současný stav	155
Tab. 117 Sběrná a výkupny odpadů na území ORP, současný stav	155
Tab. 118 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	156
Tab. 119 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	156

Tab. 120 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	158
Tab. 121 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů, současný stav	158
Tab. 122 Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	159
Tab. 123 Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	160
Tab. 124 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	160
Tab. 125 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	161
Tab. 126 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	162
Tab. 127 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	162
Tab. 128 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. O podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	163
Tab. 129 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	166
Tab. 130 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	166
Tab. 131 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	167
Tab. 132 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012	167
Tab. 133 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	168
Tab. 134 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	169
Tab. 135 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	169
Tab. 136 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	170
Tab. 137 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	171
Tab. 138 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	172
Tab. 139 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	173
Tab. 140 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	174
Tab. 141 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	175
Tab. 142 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	176
Tab. 143 Vybrané příjmy v rámci odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP .	177
	177
Tab. 144 Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr ve SO ORP	177

Tab. 145 Analýza cílových (dotčených) skupin.....	179
Tab. 146 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství).....	183
Tab. 147 SWOT analýza odpadového hospodářství.....	186
Tab. 148 Struktura problémových oblastí a cílů	190
Tab. 149 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	191
Tab. 150 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	195
Tab. 151 Cíl 1. 1	197
Tab. 152 Cíl 1. 2	198
Tab. 153 Cíl 2. 1	199
Tab. 154 Cíl 2. 2	200
Tab. 155 Cíl 3. 1	201
Tab. 156 Cíl 3. 2	202
Tab. 157 Indikátor 1	203
Tab. 158 Indikátor 1. 1	204
Tab. 159 Indikátor 1. 2	204
Tab. 160 Indikátor 2	205
Tab. 161 Indikátor 2. 1. 1	205
Tab. 162 Indikátor 2. 1. 2	206
Tab. 163 Indikátor 2. 2	206
Tab. 164 Indikátor 3	207
Tab. 165 Indikátor 3. 1	207
Tab. 166 Indikátor 3. 2. 1	208
Tab. 167 Indikátor 3. 2. 2	208
Tab. 168 Indikátor 3. 2. 3	209
Tab. 169 Složení řídicí skupiny	209
Tab. 170 Správci cílů.....	210
Tab. 171 Gestoři indikátorů.....	211
Tab. 172 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie.....	212
Tab. 173 Základní údaje o zastupitelstvech obcí.....	246
Tab. 174 Poptávka obcí po službách v oblasti právní podpory	247
Tab. 175 Poptávka obcí po službách v oblasti ekonomických agend.....	248
Tab. 176 Poptávka obcí po službách v oblasti dotačního managementu	249
Tab. 177 Poptávka obcí po službách v oblasti veřejných zakázek	250
Tab. 178 Poptávka obcí po službách v oblasti IT podpory	251
Tab. 179 Poptávka obcí po službách v oblasti technické a stavební podpory	252
Tab. 180 Poptávka obcí po službách v oblasti rozvoje obce	253
Tab. 181 Preferovaný způsob financování servisního centra	254
Tab. 182 Celkové výdaje obcí za rok 2013 (v Kč).....	254
Tab. 183 Celkové výdaje obcí (bez města Vizovice) za rok 2013 (v Kč)	255

Tab. 184 Vážený průměr finančních výdajů obcí (bez města Vizovice) za rok 2013 (v Kč)....	255
Tab. 185 Analýza cílových (dotčených) skupin.....	256
Tab. 186 Analýza rizik (registr rizik v oblasti servisu samosprávám)	257
Tab. 187 SWOT analýza servisu samosprávám	258
Tab. 188 Struktura problémových oblastí a cílů	262
Tab. 189 Základní údaje o zastupitelstvech obcí.....	263
Tab. 190 Cíl 1. 1	265
Tab. 191 Cíl 2. 1	266
Tab. 192 Cíl 2. 2	266
Tab. 193 Indikátor 1	267
Tab. 194 Indikátor 1. 1	267
Tab. 195 Indikátor 2	268
Tab. 196 Indikátor 2. 1	268
Tab. 197 Indikátor 2. 2	269
Tab. 198 Složení řídicí skupiny	270
Tab. 199 Správci cílů.....	270
Tab. 200 Gestoři indikátorů.....	271
Tab. 201 Zodpovědnosti v procesu implementace strategie.....	271

Seznam grafů

Graf 1	Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2013.....	13
Graf 2	Pracovníci ve školství ORP Vizovice	49
Graf 3	Počty dětí v MŠ podle zřizovatele.....	62
Graf 4	Živě narození ve SO Vizovice v letech 2001 - 2012.....	66
Graf 5	Znázornění vztahů.....	84
Graf 6	Počet živě narozených ve SO Vizovice v letech 2001 – 2012.....	87
Graf 7	Znázornění vztahů.....	127
Graf 8	Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	147
Graf 9	Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	147
Graf 10	Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	148
Graf 11	Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	148
Graf 12	Přehled financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012.....	149
Graf 13	Znázornění vztahů.....	261

Seznam obrázků

Obr. 1	Administrativní členění správního obvodu	11
Obr. 2	Dopravní poloha ORP Vizovice.....	23
Obr. 3	Komunikace R49 a její trasa skrz ORP Vizovice.....	23
Obr. 4	Intenzita dopravy na řešeném území v roce 2010.....	24

Obr. 5	Přírodní památky na území ORP Vizovice (Průkopa, Jalovcová louka)	27
Obr. 6	Vyznačení oblastí s překročenými limity v ČR, 2012.....	28
Obr. 7	Zdroje pitné vody	31
Obr. 8	Problematika MŠ.....	86
Obr. 9	Problematika ZŠ	87
Obr. 10	Strom problémů	130
Obr. 11	Strom problémů	132
Obr. 12	Strom problémů	192
Obr. 13	Strom problémů	194
Obr. 14	Strom problémů	196
Obr. 15	Strom problémů	264
Obr. 16	Strom problémů	265